

З ФОНДАУ ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА ГІСТОРЫКА-АРХЕАЛАГІЧНАГА МУЗЕЯ

КАТАЛОГ
ВЫДАННЯЎ
XV—XVI ст.

Каталог

выданняў XV-XVI стагоддзяў

з фондаў

**Троцэнскага дзяржаўнага
гісторыка-археалагічнага музея**

УДК 094(100)(091)“14/15” : 069.02:94(476.6)(083.82)
ББК 76.10я2
К 29

Рэцэнзенты:

Доктар гістарычных навук
Г. Я. Галенчанка,
Доктар гістарычных навук
А. Ф. Смалянчук

Аўтары-складальнікі:

В. І. Шоцік,
А. І. Саўчук,
Г. Г. Паўлоўская

Каталог выданняў XV-XVI стагоддзяў: 3 фондаў Гродзен.
К 29 дзярж. гіст.-археал. музея / аўт.-склад. В. І. Шоцік і інш. — Слонім:
ГАУПП «Слонім. друк.», 2003. — 232 с.

ISBN 985-6602-36-х.

УДК 094(100)(091)“14/15” : 069.02:94(476.6)(083.82)
ББК 76.10я2

Памяці Юзафа Ядкоўскага
рупнага збіральніка і стваральніка
Бібліятэкі старадрукаў у Гродне

Уводзіны

Каталог выданняў XV – XVI стагоддзяў з фондаў Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея, які мы прапануем, з’яўляецца першым навуковым апісаннем 23-тысячнага кнігазбору музея, яго старэйшай і каштоўнейшай часткі: інкунабулаў, палеаграфіі і выданняў 2-ой паловы XVI стагоддзя.

Бібліятэка музея была сабрана ў 20-ыя – 30-ыя гады XX стагоддзя дзякуючы намаганням археолага, гісторыка мастацтва, ураджэнца горада Гродна Юзафа Ядкоўскага (1890 – 1950). Ядкоўскі быў стваральнікам музея гісторыі і мастацтва ў Гродне і першым (1922 – 1937) яго дырэктарам. Ён не толькі рупна, штодзённа павялічваў фонды музея, збіраючы яго будучыя экспанаты, прадметы матэрыяльнай і духоўнай культуры Прынёманскага краю, але і літаральна ратаваў іх ад разрушэння і згубы ў гады ліхалецця (1914 – 1920), часта збіраючы іх у пакінутых, разбураных маёнтках, установах ці выцягваючы, напрыклад, кнігі, з яўрэйскіх лавак, дзе яны служылі ўпаковачнай паперай. Адшукваў расцягнутыя бібліятэкі кляштараў, касцёлаў, вяртаў кнігі часта праз суд, даказваючы, што нацыянальныя каштоўнасці павінны захоўвацца ў музеі. Ю. Ядкоўскаму ўдалося выратаваць амаль тысячу тамоў каштоўнейшага кнігазбору старадрукаў Гродзенскага кляштара дамініканаў, якія зараз складаюць самую цікавую частку нашага кнігазбору.

Важкім папаўненнем музейнага кнігазбору была бібліятэка Марты Красінскай з Пуслоўскіх, якую графіня ахвяравала гораду Гродна “ў

асобе музея”. 10 тысяч тамоў выданняў канца XV – пачатку XX стагоддзяў, сярод якіх інкунабулы, палеатыпы, прыжыццёвыя выданні французскіх асветнікаў, манаграфіі вядомых гісторыкаў і натуралістаў, перыядычныя выданні Вільні, Кракава, Масквы, Парыжа, пераплеценыя ў ёмістыя тамы, прывіз Юзаф Ядкоўскі на фурманках з маёнтка Свіслач у Гродна восенню 1921 года.

Кнігі з бібліятэк многалікага роду графаў Патоцкіх, Мнішхаў, Брулёў, Казіміра Контрыма – сакратара рады Віленскага універсітэта, бібліятэкара і публіцыста, Канстанцыі Ржэвускай – прыдворнай дамы аўстрыйскай імператрыцы, Андрэя Станіслава Залускага – канцлера вялікага кароннага, біскупа кракаўскага, Юзафа Станіслава Сапегі – рэфендарыя вялікага літоўскага, суфрагана і пробашча віленскага, Мікалая Мараўскага – сябры Вышэйшай рады літоўскай, ксяндзоў-дамініканаў Дамініка Сівіцкага, Гілярыя Памяна, Гілярыёна Піскоўскага, іншых прыватных бібліятэк, бібліятэк кляштараў, касцёлаў, розных устаноў складаюць цікавыя калекцыі. Кожная з іх мае сваю гісторыю.

У прадваенны час бібліятэка музея, як сцвярджаюць некаторыя даследчыкі, налічвала 40 000 ці 45 000 тамоў выданняў на лацінскай, старажытнагрэчаскай, старанямецкай, французскай, польскай, стараславянскай і іншых мовах па розных галінах ведаў: філасофіі і гісторыі, тэалогіі і медыцыне, праву кананічнаму і грамадзянскаму, прыродазнаўчых і дакладных навук.

Лёс гэтай бібліятэкі драматычны. Перажыўшы без змен вайну, яна была напалову знішчана ў 50-ыя гады XX стагоддзя неаднаразовымі “чысткамі” ГалоўЛіта, як не адпавядаючыя ідэалагічнаму накірунку, які панаваў у савецкай дзяржаве. Каштоўныя выданні здаваліся ў макулатуру, расцягваліся, раздаваліся: значная калекцыя кніг са штапам “Музеум w Grodnie” знаходзіцца ў Мінску, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, у Вільні, у Беластоку. Астатнія ж былі змешчаны ў адну залу Старога Замка і знаходзіліся там без належных умоў захавання больш за 50 гадоў.

У 1991 годзе музей атрымаў для сваіх фондаў памяшканні Новага Замка, тут былі выдзелены належныя залы і для кнігасховішчаў. Кнігі былі заінвентарызаваны, абяспылены, некаторыя пралечаны. Загадам Упраўлення Культуры ў Гродзенскім гісторыка-археалагічным музеі быў створаны Адзел рэдкіх кніг і старадрукаў. Навуковыя супрацоўнікі аддзела прыступілі да вывучэння кнігазбору, яго каталагізацыі, запуску ў навуковы абарот.

Кнігазбор, нягледзячы на неаднаразовыя ўшчупленні, з'яўляецца аднак багатым і цікавым і па зместу, і па ўладальніцкіх адзнаках, і па друкарскіх асаблівасцях. Напрыклад, выданні знакамітых першадрукароў Еўропы: Альда Мануцыя і Лазара Соарда з Венецыі, Амброзія Фрабэна, Іаана Апарына і Роберта Вінтэра з Базэля, Яна Галера з Кракава, Плантэнаў з Антверпена, Эцэнаў з Парыжа, Эльзевіраў з Галанды і многіх іншых.

Упрыгожвае гэты кнігазбор калекцыя прыжыццёвых выданняў усім вядомых, малазнаёмых і проста забытых праз вякі вучоных, канфесійных і грамадскіх дзеячоў розных краін Еўропы: Яна Глагоўчыка (? – 1507), слаўнага матэматыка, філосафа і тэолага; Марціна Лютэра (1483 – 1546), вядомага рэфарматара касцёла, заснавальніка пратэстантызму; яго супраціўніка, нямецкага тэолага Іаана Эка (1486 – 1543); фларэнтыйскага вучонага-граматыка Яна Дэспаўтэрыя (1460 – 1520); польскага лекара і батаніка Марціна Сенніка (? – 1590) і шэрагу іншых.

Па-асабліваму цікавыя выданні перыяду Рэфармацыі – гэтага магутнага антыкаталіцкага і антыфеадальнага руху ў Еўропе. Многія перадавыя мысліцелі, вучоныя і грамадскія дзеячы былі на яго баку. Выдавалі сваім коштам, друкавалі кнігі, пісалі да іх прадмовы, каментарыі. Сярод іх імёны, звязаныя з выданнямі нашага кнігазбору: Отта Брунфельзій, Эразм Ратэрдамскі, Ганс Люфт, Марцін Лютэр, Удальрых Засій, Іаан Фрабэн, Філіп Меланхтон і іншыя.

Твор Удальрыха Іаана Засія (1461 – 1535) *Institutionum de actionibus enarratio. Basileae: Apud Michaellem Isingrinium, [1536]* з прадмовай-

эпітафіяй аўтару яго паплечнікаў: Эразма Ратэрдамскага, Мікалая Фрэйга, Гервазія Софера, - рэдкі не толькі зборам такіх імёнаў, не толькі друкарскай дасканаласцю, але і тым, што прайшоў скрозь агонь інквізіцый. На тытульным аркушы гэтай кнігі напісана ад рукі “Prohibitus” (забаронена). Такіх выданняў, якія былі занесены ў знакамiты “Index Librorum prohibitorum” і прызначаліся да знішчэння, нямала захоўваецца ў нашых фондах: Іаан Аўгустын Форстэр (1495 – 1553), доктар тэалогіі, прафесар Вітэмбергскага універсітэта *Dictionarium Hebraicum novum. Basileae: Per Frobenium et Episcopium, 1564*; Конрад Маўзер (1505 – 1548) *Processus juris una cum utilissima explicatione tituli institutionum de exceptionibus. Witembergae: Joannes Grato, 1569*; Барталамей Вэстэмер *Conciliatio ac consensus sacrosanctae Scripturae et Patrum orthodoxorum. Tiguri: Apud Andream Gesnerum et Rodolphum Wÿssenbachium, 1552* і іншыя. Звычайна такія асобнікі паходзяць з прыватных бібліятэк вышэйшага духавенства. І на вышэй узгаданай кнізе Засія надпіс “Nikolaus Stefanus Pac Palatinus Trocensis” – імя ваяводы троцкага, пазней віленскага біскупа (1681 – 1684) Мікалая Паца. Ці некаторыя кнігі з прыватнай бібліятэкі ксяндза-дамініканіна Дамініка Сівіцкага або віленскага біскупа-суфрагана Георгія Альбінуса, іншых .

Георгій Альбінус меў рэдкі і каштоўны кнігазбор. Хадзілі чуткі, што ён сабраў яго, сцягваючы адусюль забароненыя ерэтычныя кнігі. Біскуп памёр 10 мая 1570 года, не пакінуўшы тэстаманту, а 12 мая адкрывалася Віленская езуіцкая акадэмія і біскуп Пратасевіч ад імя Віленскай капітулы падараваў кнігазбор Георгія Альбінуса бібліятэцы езуітаў з умовай, што не знайшліся б спадкаемцы. Спадкаемцы, напэўна, не знайшліся і кнігі засталіся езуітам, паклаўшы пачатак знакамiтай бібліятэцы Віленскай езуіцкай калегіі. А гэты асобнік адным з многіх, ужо вядомых, шляхоў трапіў у Гродна.

Кнігазбор музея налічвае багатую калекцыю энцыклапедый, сярод якіх першае выданне Вялікай французскай энцыклапедыі д’Аламбера і Дзідро. Энцыклапедычныя галіновыя, тлумачальныя, перакладныя слоўнікі з

розных еўрапейскіх і не толькі моваў, выдадзеныя ў Рыме, Падуі, Венецыі, Парыжы, Вене, Базэлі, Лейпцыгу, Берліне, Ратэрдаме, Кракаве і іншых цэнтрах еўрапейскай культуры. Гэта многатомныя выданні па гісторыі амаль усіх еўрапейскіх краін, гэта хронікі, гэта жыццёапісанні многіх каралеўскіх і магнацкіх фамілій і родаў, гэта гербоўнікі, прамовы, прысвячэнні, панегірыкі знакамітым асобам. Гэта дыярыюшы, мемуары, календары, падручнікі, старэйшы з якіх пазначаны 1507 годам выдання ў Венецыі.

Гэты не многалікі, але каштоўны кнігазбор паказвае на наяўнасць на нашых землях багатых бібліятэк, зацікаўленасць і культурны ўзровень вышэйшых слаёў грамадства XVI – XVIII стагоддзяў нашага краю.

У аснову бібліяграфічнага апісання выданняў XV – XVI стагоддзяў паложаны *Правила составления библиографического описания старопечатных изданий. М., 1989*, а таксама *Кніга Беларусі. Зводны каталог. Мн., 1986*. пад рэдакцыяй Г. Я. Галенчанкі.

Апісанні размешчаны ў алфавітным парадку прозвішчаў аўтараў (складальнікаў) ці загалюўку твора. Выданні аднаго аўтара таксама размешчаны ў алфавітным парадку. Доўгія назвы ў загалюўках твораў скарачаны. Прозвішчы аўтараў, якія паходзяць ад тапонімаў, або прозвішчы асоб манаскага ці высокага духоўнага стану падаюцца на агульнапрынятае імя. Выданне падаецца на мове арыгінала, гатычнае напісанне ў нямецкай і польскай мовах заменена на сучаснае. Тэкст тытульнага аркуша прыводзіцца поўнасцю з захаваннем асаблівасцей арфаграфіі і пунктуацыі. Выхадныя дадзеныя (месца выдання, выдаўца, месца друкавання, друкарня) прыведзены ў арыгінальнай форме, у дужках пададзена сучасная назва горада ў нацыянальным напісанні. Бібліяграфія не падаецца, таму што выданні апісаны “de visu”, і толькі пры страце тытульнага аркуша прыводзіцца крыніца, па якой гэтае

выданне было ўстаноўлена. Падаюцца ўладальніцкія адзнакі, у якія выносяцца надпісы, штампы, экслібрысы, суперэкслібрысы, уладальніцкая адзнака, цісненая на вокладцы.

Некаторыя асаблівасці Каталога спецыяльных тлумачэнняў не патрабуюць.

У канцы Каталога пададзены паказальнікі: імяны, друкароў і выдаўцаў, уладальнікаў і паказальнік надпісаў.

Імяны паказальнік мае спасылку на апісанне (парадкавы нумар), у якім гэта асоба ўзгадваецца. У паказальніку друкароў і выдаўцаў імёны іх пададзены па геаграфічнай назве (горада) у алфавітным парадку. Паказальнік уладальнікаў кніг складзены на аснове ўладальніцкіх адзнак: экслібрысаў, штампаў, пячаткаў, подпісаў, дарункавых запісаў. Паказальнік уладальніцкіх надпісаў падае ў алфавітным парадку ўсе расчытанія і нерасчытанія да канца надпісы ад рукі з надзеяй, што даследчыкі старадрукаў і ўладальнікі прыватных калекцый дапамогуць нам устанавіць некаторыя нерасчытанія або не ўстаноўленыя прозвішчы.

Мы будзем удзячны за любыя карысныя заўвагі па зместу каталога.

В. І. Шоцік

INTRODUCTION

We would like to offer you the catalogue of the XV – XVI centuries editions of Hrodna State Historical-Archaeological Museum's funds. This catalogue is the first scientific description of 23,000 museum's collection of books, its oldest and worthiest part: incunabula, palaeotypes and the editions of the second half of the XVI century.

The Museum's library was collected in 20-30s of the XX century due to Józef Jodkowski (1890-1950), the famous archeologist, and historian of Art, who was born in Hrodna. Jodkowski was the Museum's of History and Art founder and its first director (1922-1937). He enriched the Museum's funds every day collecting its future exhibits, the subjects of material and spiritual culture of Neman's Region. Moreover he really protected them from devastation and loss during Hard Times (1914-1920) often collecting them in abandoned destroyed houses and institutions or picking out the books for example from Jewish stores where they were used as a packing paper. He searched for the lost cloisters' and churches' libraries, often obtained books proving in court that national values must be kept in the Museum. J.Jodkowski could save almost 1,000 volumes of the most valuable old printed books collection of Hrodna Dominican Cloister. They are the most interesting part of our books collection now.

The substantial addition to the museum's books collection was the library of Marta Krasieńska who belonged to Puslowskies family. The countess presented her library to the town of Hrodna and personally to its representative – the

Museum. 10,000 volumes of editions of the end XV – beginning XX centuries, including incunabula, palaeotypes, French Enlighteners' contemporary editions, famous historians' and naturalists' monographies, periodicals from Vilna, Cracow, Moscow, Paris, binded into great volumes were brought on wagons to Hrodna from Svislach by Józef Jodkowski in autumn 1921.

Very interesting collections consist of books from the libraries belonged to different famous families of counts Potockies: Mniszchies, Bruls, Kazimierz Kontrym – the secretary of Vilna University Council, librarian and publicist, Konstancja Rzewuska – Austrian Empress court lady, Andrzej Stanislaw Załuski – the Great Chancellor of Korona, Bishop of Cracow, Juzaf Stanislaw Sapieha – Referendary of Grand Duchy of Lithuania, suffragan and parson of Vilna, Mikalaj Morawski – the member of Great Lithuanian Council, dominican priests Dominik Siwicki, Hilary Pomian, Hilarion Piskowski, the other private libraries and the libraries of cloisters, churches and other institutions. Every collection has its own history.

During the pre-war years according to the statements of some researchers the library included 40,000 – 45,000 volumes of editions in Latin, Ancient Greek, Old German, French, Polish, Old Slavonic and other languages in different fields: Philosophy and History, Theology and Medicine, Canon and Civil Law, Natural and Exact Sciences.

The fate of this library is dramatic. Despite its survival in war it was half-destroyed in 50-es of XX century by the ChiefLit as it didn't suit the ideology existing in the Soviet State. The valuable editions were taken to the mackle-paper stocks or just stolen. Considerable parts of books collection with the stamp "Muzeum w Grodnie" are now in Minsk, in the National Belarusian library, in Vilna, in Bialystock. The rest of books were taken into a hall of Hrodna Old Castle and had been kept there without the appropriate conditions for more than 50 years.

In 1991 our museum obtained the rooms of Hrodna New Castle for its funds and the appropriate halls were given for keeping books there. The books were

registered, cleaned and some of them were mended. Administration of Culture ordered to establish Rare and Old-Printed Books Department in Hrodna Historical-Archaeological Museum. The Department scientific workers started studying the books collection, making catalogue involving it into scientific researches.

In spite of some losses the collection of books is still rich and interesting for its contents, persons it belonged to, printed peculiarities. For example there are editions of the first famous publishers of Europe: Aldo Manuzio and Lasarus Soardus from Venice, Hieronimus Froben, Johannes Oporinus and Robertus Winter from Basel, Jan Haller from Cracow, Plantins from Antwerp, Estienne from Paris, Elsevires from Holland etc.

This books collection is enriched with contemporary editions of either famous or forgotten in the course of time scientists, religious and civil persons of different European countries: Jan Glogowczyk (? – 1507) – the outstanding mathematician, philosopher and theologist; Martin Luther (1483 – 1546) – the famous Church's reformer, Protestantism's founder; his opponent – German theologist Johannes Eck (1486 – 1543); Florence scientist Joannes Despauterius (1460 – 1520); Polish physician and botanic Marcin Siennik (? – 1590), etc.

There are also especially interesting editions of Reformation period, great anticlerical and antifeudal movement in Europe. Many outstanding civil persons and scientists were the followers of this movement. They published books themselves, wrote prefaces and commentaries. Among them there are names connected with editions of our books collection: Otto Brunfelsius, Erasmus Roterodamus, Hans Lufft, Martin Luther, Udalrichus Zasius, Johannes Froben, Philip Melanchton, etc.

Johannes Ulrichus Zasius' (1461 – 1535) work *Institutionum de actionibus enarratio. Basileae: Apud Michaellem Isingrinium, [1536]* with preface-epitaph to the author written by his fellow-contemporaries Erasmus Roterodamus, Nicolaus Freigius, Gervasius Sopher is rare not only for collection of such names and printed perfection, but also for its survival from the fire of

Inquisition. On the first page of this book there is written a word “Prohibitus”. There are lots of such editions that were taken into the famous “Index librorum prohibitorum” and were meant to be destroyed, but now they are in our funds: Johannes Augustanus Forster (1495 – 1553), Dr. of Theology, Wittenberg University professor *Dictionarium Hebraicum novum. Basileae: Per Frobenium et Episcopium, 1564*; Mauserus Cunradus (1505? - 1548) *Processus juris: una cum utilissima explicatione tituli institutionum de exceptionibus. Witebergae: [Excudebat Johannes Crato], 1569*; Westhemer Barptolomaeus (XVI cent.) *Conciliatio ac consensus sacrosanctae Scripturae, et Patrum orthodoxorum... Tiguri: Apud Andream Gesnerum, et Rodolphum Wyssenbachium, 1552*, etc. Usually such books are taken from private libraries of High Clergy. And on the abovementioned book of Zasius there is a signature “Nicolaus Stephanus Pac Palatinus Trocensis”, the name of voevoda Trocki, later bishop of Vilna (1681 – 1684) Mikalaj Pac. There are also some books from the private libraries of Dominican priest Dominic Siwicki and Georgius Albinus, bishop of Vilna, etc.

Georgius Albinus had a very rare and valuable books collection. He was told to gather his collection bringing prohibited heretic books from everywhere. Bishop died on the 10th of May 1570 without having left the will. On the 12th of May Vilna Jesuit Academy was established and bishop Pratasiewicz on behalf of Vilna Capitula presented Georgius Albinus’ books collection to the Jesuits’ library on condition that heirs wouldn’t be found. The heirs might not have been found and Jesuits that started to form their famous library of Vilna Jesuit Board kept the books. And this particular book has come to Hrodna.

Our Museum’s books collection includes a big list of encyclopaedias; among them there is the first edition of Great French Encyclopaedia of d’Alembert and Didro. Encyclopaedical dictionaries in different fields, explanatory and foreign languages dictionaries published in Rome, Padua, Venice, Paris, Vienna, Basel, Leipzig, Berlin, Rotterdam, Cracow and other centers of European culture. These are multivolumed editions of History of almost all European countries, chronicles and biographies of many royal and other famous families,

heraldics, prefaces, devotions to the outstanding persons, memoirs, calendars, textbooks, the oldest of which was published in 1507 in Venice.

This precious books collection shows that there were rich libraries in our region and there was a great interest and high cultural level of higher strata of society in XVI – XVIII centuries.

Bibliographical description of XV – XVI centuries editions was based on “The Rules of Making Bibliographical Description of Old Printed Editions. Moscow, 1989” and also on “The Book of Belarus. Summary Catalogue. Minsk, 1986” by H.Y. Halenchanka.

The descriptions are listed in alphabetical order according to the authors’ (compilers’) surname or unified title of the book. The editions of one author are also listed in alphabetical order. The titles of the works were abbreviated. The authors whose names are toponyms or they are monks, or have high holy orders, are listed under their generally accepted names. The title is given in its original language, gothic letters in German and Polish are changed into modern. The text on the front page is given completely preserving orthographical and punctual peculiarities. Imprint (place of publication, publisher) is given in original form, in brackets the modern name of the town in its national language is given. Bibliography is not given as the editions are described “de visu” and only in case of the front page’s loss there is the source from which that edition was found. The personal notes that include the devotion signs, stamps, exlibris, superexlibris, personal names pressed on the book-cover are also given.

Some peculiarities of the Catalogue don’t need any special explanation.

In the end of Bibliographical Catalogue there is a list of indexes: names, publishers and editors, owners, devotion signs.

Index of names has a reference to the description (original number) where this name is mentioned. Index of publishers and editors gives the names

Introduction

according to their geographical name (town) in alphabetical order. Index of books' owners is made according to the personal notes: exlibrises, stamps, seals, signatures, devotion signs. Index of signatures gives in alphabetical order all the kinds of signatures written by hand hoping that researchers and private collections' owners will help us to identify some unread or not identified names.

We would be grateful for all useful notes to the contents of the catalogue.

V. I. Shotzik.

XV стагоддзе

Застаўка-дрэварыт
з выдання Лазара Соарда (79)

1. Armandus de Bellovisu (? – 1334)

De declaratione difficilium terminorum tam theologiae quam philosophiae ac logicae. – Coloniae (Köln): Heinrich Quantell in profesto Bartholomaei, [23. August] 1499. – [104] f. – 4° (172 x 125).

Тыт. арк.: “Armandus // De declaratio[n]e difficiliu[m] termino//rum tam Theologicalium [quam] Phi//losophie ac Logice.” – 2-х памерным друкам. Шрыфт гатычны (швабахер).

На тыт. арк. пад загалюўкам ксілагравюра, 115 x 88, на якой выява школьнай сцэны: за кафедрай, у ордэнскім убранні, прафесар з раскрытай кнігай, вакол вучні таксама з кнігамі.

Адваротны бок тыт. арк. пусты.

Набор: 156 x 95, радкоў – 46, 10 радкоў – 32. Вёрстка ў два слупкі. Пагінацыя і кустоды адсутнічаюць. Шрыфт гатычны (варыянт швабахера). Калантытулы.

Аб'ём: 18 сшыткаў пераважна па 6 л. Сігнатура: (Ai - Aiiij)⁶ - (Ri - Riij)⁶, (Si - Sii - Sij)⁴.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк., ксілаграфюра;
2. л. [2a] – *Jncipit epistola proemialis eximii doctoris Armandi... domino Johanni diuina ordinatione episcopo Brixinensi;*
3. л. [3a] – [4b] – *Jncipit tractatus primus de preambulis. VI capitula;*
4. л. [4b] – [94b] – *Jncipit tractatus secundus de declaratione difficilium dictorum et dictionum in logica, philosophia et theologia. CCCII capitula;*
5. л. [95a] – [100b] – *Jncipit tertia et vltima pars siue tractatus tertius Jn quo dicitur que et quomodo nomina diuinis conueniant. XX capitula;*
6. л. [100b] – *Armandi de Bellovisu diui ordinis p[rae]dicator[um] fratris // theosophie p[ro]fessoris eximij. necno[n] sacri palatij apostolici // magistri benemeriti. compendiu[m] difficilium terminorum theo//logie. philosophie. atq[ue] logice declaratiuum. longis lucu//brationibus in floridissimo agrippinensi studio denuo re//uisum elimatu[m]q[ue] Opera atq[ue] impensis p[ro]uidi viri Henrici // Quentell ciuis Colonien[sis] accuratissime exaratu[m] felici me//tha quieuit. in nobilis eua[n]geliferi Bartholomei profesto // Anno proximo ante iubileu[m] centesimu[m]. – эксклюцыт;*
7. л. [101a] – [104b] – *Jncipit tabula titulorum seu rubricarum omnium capitulorum et conclusionum in tribus tractatibus huius compendij contentorum.*

Ініцыялы адсутнічаюць, для іх пакінута пустое месца памерам на 3 радкі, большасцю прадрукаваны рэпрэзентанты і дзе-нідзе прастаўлены ад рукі чорным чарнілам.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на апошняй с.

Іншыя: На палях паметы, маргіналіі на лацінскай мове, якія з-за пазнейшага абрэза кніжнага блока не чытаюцца.

Дэф.: апошнія 2 л. страчаны.

Алігат.

2. Columna Aegidius (1247 – 1316)

De esse et essentia theoremata XXII. – [Lipsiae (Leipzig)]: Conradi Kacheloffen, 1493. – [36] f. – 4° (172 x 125).

Тыт. арк.: “Domini Egidij de Roma ar//chiepiscopi Bituricensis ac primatis aq[i]tanie diui // ordinis fratrum heremitarum Sancti Augustini // Philosophorum ac Theologorum fundatissimi // Theorematum de esse et essentia tractatus. //”.

Набор: 150 x 90, радкоў – 41, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны (варыянты швабахера). Кустоды і пагінацыя адсутнічаюць. Сігнатура гатычным шрыфтам.

Аб’ём: 6 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (Ai - aiiij)⁶ - (fi - fiiij)⁶.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [36b] – пачынаецца тэзай “[O]mne esse vel est purum perse ex[iste]ns [et] infinitum. vel est participatum. in alio receptum. et limitatum.” і заканчваецца “... laus sit ip[s]i deo in quo est om[n]e esse qui est trinus et vnus b[ene]dictus in secula seculorum Amen” – 22 тэзы твора “Аб быцці і сутнасці”, пачатак кожнай надрукаваны больш буйным шрыфтам.

У канцы экспліцыт: “Domini Egidij de Roma archiantistitis Biturice[n]sis.ac p[ri]matis // aq[i]tanie diui ord[in]is fratru[m] heremitaru[m] s[an]cti

Augustini ph[ilosoph]oru[m] ac theo//logoru[m] fundatissimi. Cui[us] me[m]oria in b[ene]dict[i]one est Theoreumatu[m] de // e[ss]e et essentia tractatus optatu[m] amplexus est fine[m]. Anno incarnati // verbi Mcccc.xciij. Industria et arte Conradi Kacheloffen.//”.

Ініцыялы адсутнічаюць, рэпрэзентанты не прадрукаваны. На л. [24] рэпрэзентант “O” напісаны ад рукі чорным чарнілам.

Алігат.

3. Johannes Glogoviensis (каля 1445 – 1507)

Exercitium super omnes tractatus Parvorum logicalium Petri Hispani, cum textu. – Lipsiae (Leipzig): Wolfgang Stöckel, impensis Johannis Haller, 1500. – [1], CLXXVI, [42] f. – 4° (172 x 125).

Тыт. арк.: “Exercitium // Super o[m]nes tractatus par//uoru[m] logicaliu[m] Petri hispani. Magistri Johannis Glo//gouiensis alme florentissimeq[ue] vniuersitatis Studij Cra//couiensis. maioris Collegij artistarum Collegiati. [et] ad san//ctu[m] Florianu[m] Canonici. ad impensas prouidi: circu[m]specti // humanissimiq[ue] viri domini Johannis Haller / Cuius cra//couie[n]sis virorum doctoru[m] fautoris excelle[n]tissimi / q[uam] optimis // atq[ue] correctissimis characterib[us]: per d[omi]n[u]m Baccalarium // wolfgangum Steckel monace[n]sem / co[n]ciuem Lipsensem // fauste impressum Anno Jubilei. M. CCCC. // Cum priuilegio Copie desuper descripte vt // presentia in detrimentu[m] prefati Johannis Hal//ler nullus cracouiensium imprimere audebit.//” – 4-х памерным шрыфтам (швабахер).

Тыт. арк. надрукаваны ў двух колерах: заглаўнае слова “Exercitium” і тэкст Прывілея надрукаваны ў чырвоным колеры, астатняе ў чорным.

Gramm

Super õnes tractatus par
 uorũ logicaliũ Petri hispani. Magistri Iohannis Blo
 goniensis alme florentissimeq; vniuersitatis Studij Era
 couensis. maioris Collegij artistarũ Collegiati. & ad fan
 ctũ Florighũ Canonici. ad impensas prouidi: circũspecti
 humanissimq; viro domini Iohannis Waller / Etuis cra
 couiẽsis viroꝝ doctorũ fautoris excellẽtissimi / Optimis
 atq; correctissimis characterib; . per diuinũ Baccalarium
 Wolfgangum Steckel monacẽsem / cõciuem Lipsensem
 impresse Anno Jubilei. D. L. L. L. L.

[Redacted text]

*Cum privilegio Cõpse deluper delcripte et
 presentia in detrimentũ prefati Iohannis Wal
 ler nullus ex acontensium imprimere audebit.*

[Handwritten text]

Тытульны аркуш
 выдання

Набор: 160 x 95, радкоў – 40, 37 і 20, 10 радкоў – 35, 38 і 75. Вёрстка ў адну паласу. Фаліяцыя рымскімі лічбамі ўверсе, у выглядзе калантытулаў на ніцавым баку ліста, на адваротным калантытулы. Кустоды адсутнічаюць.

Памылкі ў фаліяцыі: заміж каланлічбы LXXI надрукавана LXI, на л. CLXII надрукаваны экспліцыт, хаця твор працягваецца да л. CLXXVI. Недадрукоўкі (FO..., FOL...) ў словах “Folium” у калантытулах на л. VII, XI, XIX, XVII, XXVIII.

Аб’ём: 38 сшыткаў па 8, 6 і 4 л. Сігнатура: (a - aij)⁸, (b - bij)⁶, (c - cij)⁶, (d - dij)⁴, (e - eij)⁶ - (n - nij)⁴, (o - oij)⁶ - (s - sij)⁶, (t - tij)⁴, (u - uij)⁶ - (z - zij)⁶, л. 128 - 149 – 4 сшыткі, сігнатура якіх пазначана спецыяльнымі знакамі лацінскіх скарачэнняў; (A - Aij)⁴, (B - Bij)⁶ - (E - Eij)⁶; (aa - aaiij)⁶ - (ff - ffiij)⁶, (ggi - ggiij)⁸.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [1b] – In tractatu[m] septimu[m] magistri Petri hispani pro Juniorum institutione Prohemium;
3. л. 1a – Inquit Albertus magnus latinoru[m] philosophoru[m] egregius...;
4. л. 159b – Экспліцыт паўтарае тытульны аркуш: Explicit exercitiu[m] sup[er] o[mnes] tractatus p[ar]uor[um] logicaliu[m] ... Anno Jubilei M.cccc.;
5. л. 160a – 176b – Circa incipit tractatus obligatorum;
6. л. [177] – пусты л.;
7. л. [1] – [42] – Ab eo q[uod] res est vel non est oratio v[er]a vel falsa dicitur ...;
8. л. [42a] – Impressum est hoc opus in insigni et ducali ciuitate lipsensi per Baccalariu[m] Wolfgangum monacensem Anno deifice incarnationis. 1500.

Ініцыялы гравіраваныя – усяго 14: “J”, на л. 1, 62 x 16, “Q”, на л. VIIb, 35 x 35, астатнія “A” 3, “P”, “S” 6, “R”, “H” - 20 x 20, у чырвоным колеры. Шматлікія малыя наборныя ініцыялы. 9 ініцыялаў не прастаўлены, пакінуты для іх пустыя месцы. У дадатковым творы для 64 ініцыялаў пакінуты месцы, дзе-нідзе рэпрэзентанты напісаны ад рукі.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штатпы:

- “Wand. Pusłowski” на тыт арк.,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на тыт. арк.

Надпісы:

- “Ex libris Stanislai ...” на тыт арк.

Іншыя:

На тыт. арк. уверсе чарнілам бібліятэчны шыфр: “I – t 82”. Шматлікія маргіналіі, паметы скорапісам XVI ст. і пазнейшым на лаціне, якія выцвілі ад часу і амаль не чытаюцца. На пустым л., уверсе, ад рукі тэкст: “Philozophia iuuenibus sobrietas, senioribus solatium, pauperibus divitiae, diuitibus ornatus.”

Пераплёт: скура свіная, нефарбаваная, на кардоне. Фарзацы падклеены лістамі з іншай кнігі багаслоўскага зместу на польскай мове XVII ст. Бінцікі (4) – шнуры пераплётныя з пакулля. Пры пераплёце блок кнігі зменшаны на 15 – 20 мм (вызначана шляхам ідэнтыфікацыі з выданнем, якое знаходзіцца ў бібліятэцы Кіеўскага універсітэта).

Канвалют: тут прыплецены яшчэ дзве папярэднія інкунабулы.

Першы экслібрыс кнігазбору Музея, зроблены па эскізу Юзафа Ядкоўскага

XVI стагоддзе

Друкарскі сігнэт
з выявай памазаня,
Вітэнберг (62, 75, 76)

4. Adam Daniel z Veleslavina (1545 – 1599)

Dictionarium linguae Latinae ex Magno Basili Fabri Thesauro collectum. – Pragae (Praha): Typis Georgii Melantrichi ab Aventino, 1579. – [492] f. – 4° (230 x 170).

Тыт. арк.: “Dictionarium // Linguae Latinae, // ex Magno Basili Fabri Thesav-
//ro collectum atq[ue] concinnatum. // Opvs varivm, et tam docentibvs // quam
discentibvs vtile. In qvo // praeter instructissimam supellectilem verborum,
locu-//tionum, et sententiarum, interpretatio etiam // omnium Bohemica, nota,
vsitata et // perspicua addita est. // Nunc primum in gratiam studiosae iuventutis
Bohemicae // editum, studio et opera // M. Danielis Adami Prageni. // Pragae
// Typis Georgii Melantrichi ab // Aventino, Anno M.D.LXXIX.//”.

Тыт. арк. у два колеры, чорным і чырвоным. На ім гравіраваная застаўка з дэвізам “Nec igni cedit nec ferro”.

Набор: 165 x 118, радкоў – 39, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў два слупкі. Курсіў, тэкст на чэшскай мове набраны гатычным шрыфтам. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 123 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (*2 - *3)⁴, (** - **2)⁴, (***) - (***)³⁴; (A - A3)⁴ - (Z - Z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ | (Zz - Zz3)⁴; (Aaa - Aaa3)⁴ - (Zzz - Zzz3)⁴; (Aaaa - Aaaa3)⁴ - (Zzzz - Zzzz3)⁴; (Aaaaa - Aaaaa3)⁴ - (Eeeee - Eeeee3)⁴. Памылкі ў сігнатуры: адсутнічаюць сігнатуры Bb3, Ff3, Ii3, Nn3.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [6b] – Clarissimis viris, prvdentissimis consulibvs, aeqvissimis iudicibvs...;
3. л. [7a] – [10a] – Adolescentibvs stvdiosis literarvm, in inelyto Regno Boiemiae, et prouincijs illi haereditarie adiunctis, M.Petrus Codicillus S.P.D.;
4. л. [10b] – [12a] – M. Iohannis Rosacii Svticeni, protrepticvm ad scholasticos adolescentes;
5. л. [12b] – Eivsdem;
6. л. [13] – [492a] – A – Z (слоўнік);
7. л. [492a] – Typographaphvs candido lectori S.;
8. л. [492a] – Praegae Bohemormv, Apud Georgivm Melantrichvm ab Auentino: et M. Daniele Adamvm Pragensem, M. Maio, Anni SIs DeVs aVXILIVM nobls.

Ініцыялы гравіраванія – 25: “A”, “P”, “A” - “Z”, усе закампанаваны ў квадраты памерам ад 26 x 26 да 28 x 28, з выявамі людзей; наборны ініцыял “P”. **Канцоўкі** двух варыянтаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штaмпы:

- “Wand. Puslowski” на тыт. арк.,

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на тыт. арк. і на л. [491b],
- “Muzeum w Grodnie 8912” на пярэднім фарзацы.

Цісенне на верхнім пераплётным вечку: “A R Z M” і “1588”.

Іншыя: На карэньчыку папяровая наклейка “K”. На тыт. арк. закрэслены ўладальніцкі надпіс. У тэксце паметы чарнілам.

Пераплёт: дошкі, скура, зашпількі (2), бінцікі (3), каптал. На абодвух пераплётных вечках цісенне ролікавым штампам: выявы антычных паэтаў (Авідзія, Віргілія, Цыцэрона), выявы асоб (падпісаныя “SPES:”, “CARIT”, “IVSTIC”), выявы кветак.

5. Alchemiae, quam vocant artisque metallicae, doctrina, certusque modus, scriptis tum novis, tum veteribus, duobus his Voluminibus comprehensus. – Basileae (Basel): Per Petrum Pernam, 1572. – [16], 686, [30] р. – 8° (150 x 100).

Тыт. арк: “Alche//miae, qvam vo//cant, artisqve me//tallicae, doctrina, certusq[ue] modus, scriptis tum nouis, // tum veteribus, duobus his Vo-//luminibus compre-//hensus. // Qvorvm elenchvm // a Praefatione reperies, // Cum gratia et priuilegio Caesareae Maiestatis. // Basileae, // Per Petrvm Pernam. // M. D. LXXII.//”.

Набор: 130 x 60, радкоў – 32, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 46 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (): (2 -): (5)⁸; (a - a5)⁸ - (z - z5)⁸; (A - A5)⁸ - (Y - Y5)⁷.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [7] – Secretioris Physicae studiosis omnibvs, ervditisq[ue] ac pijs Alchemistis patienter agere. G. Grat. Medicvs;

3. с. [8] – In primo volumine continentur;
4. с. [9] – [16] – Prolegomena per G. Gratarolum;
5. с. 1 – 25 – Chrysorrhoeas, sive de arte chimica dialogvs;
6. с. 26 – 152 – Dialogvs, cui titvlvs est Lignvm vitae, in quo etiam Geberi Philosophi expositio succincta continetur, Italice compositus ab ... Ioanne Bracesco Brixiano, nunc primum vero ab eius autographo in Latinum versus a G. Gratarolo Physico;
7. с. 153 – 157 – Praestantissimo natvrae interpreti domino Ioan. Michaeli Sterpino, Robertus Tauladanus ex animo S. D.;
8. с. 158 – 358 – In Ioannem Braceschvm Gebri interpretem Animaduersio, authore Roberto Tauladano Aquitano;
9. с. 359 – 517 – Dialogvs veram et genuinam librorvm Gebri Sententiam explicans;
10. с. 518 – 533 – Doctissimi viri Rogerii Bachonis de alchemia libellus, cui titulum fecit, Speculum Alchemiae;
11. с. 534 – 576 – Richardi Anglici libellvs vtilissimus Περί Χημείας, Cui titulum fecit, Correctorium;
12. с. 577 – 610 – Sequitur libellvs alijs Περη Χημείας vtilissimus, et rerum metallicarum cognitione refertissimus, Rosarius Minor inscriptus, incerti... Authoris Praefatio;
13. с. 611 – 686 – Magistri Alberti Magni episcopi Ratisbonensis, de Alchemia;
14. с. [1] – [30] – Rervm et verborvm in hoc opere memorabilium copiosissimus index.

Ініцыялы гравіраваныя: “P”, 25 x 25, на фоне сюжэта з сялянскай дзейнасці; “Q” 3, “P”, “S” 2, “C”, “I”, “O” – 15 x 15, на фоне расліннага арнаменту – усяго 11.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штampы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- Штamp Станіслава Шчэнснага Патоцкага на адвароце тыт. арк.,

Надпісы:

- “Collegij Soc: Jesu Viennaе 1659” на тыт. арк.

Ціценне на карэньчыку:

- “В. К .Sit.” (Biblioteka Komendoriy Sitkowieckey).

Іншыя: На тыт. арк. неразборлівы ўладальніцкі надпіс. Шыфр бібліятэкі Патоцкіх “№ 2 – dział XXVI” на пярэднім фарзацы. Паметы, маргіналіі.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: Паўскура, кардон. Вокладка шэра-карычневага колеру, пад мрамур. На карэньчыку ўверсе ціценнем тытул “Alchemie”, унізе – “В.К. Sit.”. Абрэз светла-жоўтага колеру.

6. Aristoteles (384 – 322 гг. да Н.Х.)

Theophrastus (каля 372 – каля 287 гг. да Н.Х.)

Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum Libri decem / Ex Dion. Lambini interpretatione graecolatini; Theod. Zvingeri argumentis atque scholiis illustrati. Theophrasti Morum characteres / Interprete Cl. Auberio Triuncuriano. Pythagoreorum veterum Fragmenta Ethica / A Gul. Cantero Ultrajectense conversa et emendata. – Basileae (Basel): Eusebii Episcopii, 1582. – [36], 728, [14] p. – 2° (320 x 210).

Тыт. арк.: “Aristotelis // Ethicorum Nicomachiorum // Libri decem // Ex // Dion. Lambini interpretatione // Graecolatini // Theod. Zvingeri Argumentis atq[ue] Scho=//liis, Tabvlis quinetiam Novis // methodice illustrati. // Theophrasti item Eressij Morvm // Characteres, interprete Cl. // Avberio Triuncuriano. // Pythagoreorum ueterum Fragmenta // Ethica, a G V L. Cantero Vltraiectense // conuersa et emendata. // Index Rerum et Verborum locupletiss. // Cum gratia et priuilegio Caes. Maiest. ad decennium. // Basileae // Eusebii Episcopii opera // ac impensa // M D XXCII.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 280 x 160, радкоў – 63 на латыні і 58 на старажытнагрэчаскай мове, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў два слупкі: адзін на латыні антыквай,

паралельна – на старажытнагрэчаскай мове курсівам. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Памылкі ў пагінацыі: пасля с. 685 ідуць каланлічбы 682, 683, 684, 685, тры старонкі без каланлічбаў, пасля каланлічбы 791, 792 і далей па парадку; на с. 728 каланлічба 724.

Аб’ём: 64 сшыткі па 6 л. Сігнатура: (a2 - a4)⁶, (b - b4)⁶, (v - v4)⁶; (a - a4)⁶ - (z - z4)⁶; (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (Aa - Aa4)⁶ - (Pp - Pp5)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Н. Ac V. Alexandri Dvcis magnanimi ex clariss. Iagellonvm fam. Orivndi Slvcensivm et Copeliensivm Dynastae Theodorus Zuingerus Ba[...] hasce Morvm Philosophiae Aristoteleae Analyses Methodica [...] animo devoto consecrabat Ουρω κ’ ειρησιη [...] (л. часткова падклеены);
3. с. [3] – [9] – Illustrissimo Principi Litvano Alexandro Dvci Slucensi et Copeliensi Theodorus Zuingerus Basiliensis ευζωιαν και ευπραξιαν.;
4. с. [10] – [29] – In Ethicos Aristotelis libros praefatio;
5. с. [30] – Io. Avratvs Lemovix. Ad Dion. Lambinvn.; Εις λαμβινον Μ. Αντωνιου Μουρητου.; Iidem versvs ex Lazari Mocenici Veneti uersione.;
6. с. [31] – [35] – In Aristotelis Ethica Prolegomena;
7. с. [36] – D. Bernardvs Claraevalensis;
8. с. 1 – 685 – Aristotelis De moribvs Libri I-X;
9. с. 689 – Тыт. арк.: “Theophrasti // Characteres // morvm // A Cl. Avberio Triuncuriano // emendati, Scholijis illustrati, // conuersi. // Ethica quin etiam Pythagoreorvm // uetustissimorum Fragmenta Gvl. // Cantero Vltraiectense // interprete.”;
10. с. 690 – Cl.v. Ioan. Bovio Lavsaennensi patricio... S.;
11. с. 691 – 710 – Theophrasti Morvm characteres;
12. с. 711 – 728 – Phythagoreorvm qvorvndam Fragmenta Ethica a Claudio Auberio conuersa;
13. с. [1] – [14] – In Aristotelem, Theophrastvm, Pythagoreos index;
14. с. [14] – Παραλελειμμενα qvaedam.

Ініцыялы гравіраваныя: “V”, 50 x 50, на фоне выяў людзей у карэтах, раслін; 23 ініцыялы, 25 x 25, на фоне расліннага арнаменту; шмат малых, наборных.

Тэкст паралельна на лацінскай і старажытнагрэчаскай мовах. Кожная глава з 10 кніг “Этыкі” Арыстоцеля мае табліцу, якая тлумачыць і параўноўвае асноўныя тэзісы аўтара і яго папярэднікаў розных школ і напрамкаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicator:” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6220” двойчы на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,

Надпісы:

- На адвароце тыт. арк. рукапісны тэкст: “In gratiam oblatum hunc librum possideo a Rndo Patre Pingiewicz Parocho: ...ansis S Czygielski Anno Reparata salutio nra 1609” і верш (часткова заклеены паперай).

Іншыя: На пярэднім фарзацы і на карэньчыку наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “L 1”. На тыт. арк. надпіс “Adsis inceptis virgo Ven...” (далей заклеены паперай). У тэксце паметы, падкрэсліванні.

Пераплёт: Скура фарбаваная пад мрамур, кардон. Карэньчык з цёмна-карычневай скуры іншага гатунку, пазалотай арнаментальнае блінтавае ціценне “Ethica Aristotelis” у 2 радкі. Бінцікі (6). Капталы. Абрэз чырвонага колеру. Фарзацы каляровыя.

7. Augustinus Antonius (1516 – 1586)

De legibus et senatusconsultis liber / Cum notis Fulvii Ursini. – Lugduni (Lyon): Apud Franciscum Fabrum, 1592. – [8], 272, [8] p. – 4° (240 x 160).

Тыт. арк.: “Antonii // Avgvstini // archiepiscopi // Tarraconensis // De legibvs et // senatvsconsvltis // liber: // Cvm notis Fvlvii Vrsini, // mvlto qvam antea // emendatius, additis etiam locorum // quorundam notis. // Cum duobus Indicibus locupletissimis. // Lvgdvni, // Apud Franciscum Fabrum. // MDXCII.//”.

Тыт. арк. набраны ў два колеры: чырвоны і чорны. Гравіраваная выява друкарскага сiгнэта, 74 x 70, на ім дэвіз: “Tractant Fabrilia Fabri”.

Набор: 195 x 105, радкоў – 48, 10 радкоў – 39. Вёрстка ў адну паласу. Асобныя фрагменты набраны шрыфтам большага памеру, курсівам. Калантытулы. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 261 каланлічба 249. Кустоды. Маргіналіі бібліяграфічныя.

Аб’ём: 19 сшыткаў па 8 л. Сiгнатура: (*ij - *iij)⁴; (A - Aiiij)⁸ - (R - Riiij)⁸, (S - Siiij)⁴. Памылкі ў сiгнатуры: замест Eij - Eiiij, замест Iiiij - Iiiiiij.

Змест:

1. с. [1] – Тыт.арк.;
2. с. [3] – Antonivs Avgvstinvs Fvlvio Vrsino;
3. с. [4] – [5] – Fvlvivs Vrsinvs lectori;
4. с. [6] – [7] – Dispytatio de legibvs haec continet capita;
5. с. [8] – Dispytatio generalis de legibvs continet XVIII capita;
6. с. 1 – 229 – Ant. Avgvstini archiepiscopi Tarraconensis De legibvs et senatvsconsultis liber;
7. с. 230 – 272 – Fvlvi[i] Vrsini notae ad leges et senatvsconsvlta...;
8. с. [1] – [6] – Rervm qvarvndam et vocvum cev verborvm qvae in Anton. Avgvstini libro passim leguntur et explicantur Index;
9. с. [7] – Avtorvm qvi ab Anton. Avgvstino citantvr nomina.

Ініцыялы гравіраваныя: 223, сямі памераў, ад 9 x 9 да 33 x 33, у асноўным на раслінным фоне, некаторыя з выявамі міфічных істот; наборныя малыя.

Застаўкі: 7, трох варыянтаў: адна з выявамі маскарона, анёла, пущі, смаўжоў, дзве другія – паўтарэнне наборнага элемента.

Канцоўка: 1, з выявай міфічнай істоты.

Тэкст на лацінскай мове, дзе-нідзе спецыяльныя тэрміны на старажытнагрэчаскай.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штaмпы:

- “Muzeum w Grodnie. 6915” на тыт. арк.,

Надпісы:

- “Jo: Matthaeus Wackher a Wackhenfels” на тыт. арк.,
- “Dono accepi a Fre Gabriele Kondzicz... Fr. Ludovicus ...”,
- “Ex libris Fris Gregorij (P/H)anczyk ...”,
- “Ego à Patre Jo...czyk ...” – гэтыя тры надпісы на апошняй старонцы, якая цалкам заклеена паперай, чытаюцца часткова.

Іншыя: На палях паметы чарнілам.

Алігат.

8. Bielski Joachim (ok. 1550 – 1599)

[Kronika polska, Marcina Bielskiego. Nowo przez Joach. Bielskiego syna iego wydana. Cum gratia et priuilegio S.R.M. w Krakowie, w Drukarni Jakuba Sibeneychera, Roku Pańskiego 1597.]. – S. 231 – 736: 17 rycin. – 2° (270 x 190).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: 237 x 162, радкоў – 50, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Тэкст у рамцы, са знешняга і верхняга боку падвойнай. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: захаваўся 51 сшытак, па 6 лістоў, некаторыя дэфектныя. Сігнатура: (U2)³, (X - X4)⁶ - (Z - Z2)⁴; (Aa - Aa4)⁶ - (Zz - Zz4)⁶; (Aaa - Aaa4)⁶ - (Ppp - Ppp4)⁶, (Qqq2)².

Змест:

1. с. 231 – 240 – Kroniki polskiey Marcina Bielskiego księgi II;
2. с. 241 – 384 – Kroniki polskiey Marcina Bielskiego księgi III;
3. с. 385 – 503 – Kroniki polskiey Marcina Bielskiego księgi IIII;

4. с. 504 – 650 – Kroniki polskiey Marcina Bielskiego księgi V;

5. с. 651 – 736 – Kroniki polskiey Marcina Bielskiego księgi VI.

Гравюры: захавалася ўсяго 17. **Партрэты каралёў:** 8, Людвіка I Вялікага (с. 242), Казіміра Ягелончыка (с. 386), Яна Ольбрыхта (с. 480), Аляксандра (с. 492), Жыгімонта I (с. 505), Жыгімонта Аўгуста (с. 588), Генрыха Валуа (с. 705), Стэфана Баторыя (с. 731) - усе памерам 135-137 x 87-91, заключаны ў гравіраваныя рамкі алегарычнага малюнка. **Сцэны бітваў:** 9, памерам 84-140 x 130-160. У тэксце яшчэ 63 гравіраваныя выявы **гербаў** і 2 выявы шчытоў без герба (с. 299 і 307).

Ініцыялы гатычныя – 12. **Застаўкі** гравіраваныя – 4, двух варыянтаў. **Канцоўкі** гравіраваныя – 4, двух варыянтаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Wand. Pusłowski” на с. 231,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на с. 231 і 736,
- чырвоны штамп у выглядзе шчыта, на якім манаграма “N O(?)” на с. 231,
- “Muzeum w Grodnie” на пярэднім фарзацы.

Надпісы:

- “Posesorka tej xiągi EMarcinkiewiczowa” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На карэньчыку папяровая наклейка бібліятэкі Пуслоўскага-Красінскай “F”. На пярэднім фарзацы чарнілам “№ 21” (закрэслена), арыфметычныя падлікі, надпісы чарнілам, адзін напаўсцёрты, другі “To wydanie jest: wybite u Jakoba Siebeneychera w Krakowie in folio w Tytule u góru jest ... polski z literą S. ... za Zygmunta III”. У тэксце і на палях паметы чарнілам. На с. 241 і 385, на ніжніх беражках чарнілам намалюваны ініцыялы, часткова зрэзаныя знізу.

Пераплёт: скура, кардон, бінцікі (4), капталы. На карэньчыку папяровыя наклейкі, на адной напісана Ю. Ядкоўскім: “Kronika Polska Marcina Bielskiego. Kraków, 1597. Exempl: defektowy”, на другой шыфр бібліятэкі

Пуслоўскага-Красінскай “F”. На пераплётных вечках выціснуты па перыметру лініі.

Дэф.: страчаны тыт. арк., с. да 230, 233-236, 269-272, 349-350, 519-520, 599-600, 611-612, 629-632, 709-710, 713-716, 731-732, замест апошніх уклеены пусты ліст.

Аўтар, назва і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XIII, Kraków, 1894, s. 88.

9. Boccaccio Giovanni (1313 – 1375)

II Decameron / Alla vera lettione ridotto dal Cavalier Lionardo Salviati. – Venetiae (Venezia): Appresso Giorgio Angelieri, 1594. – [24], 648 р. – 4° (150 x 205).

Тыт. арк.: “Il // Decameron // di Messer // Giovanni Boccacci, // Cittadin Fiorentino, // Di nuouo ristampato, e riscontrato in Firenze con testi // antichi, e alla sua uera lettione ridotto // dal // Cavalier Lionardo Salviati, // Deputato dal Sereniss. Gran Dvca di Toscana, Con permissione // de’Superiori. // All’illvs[trissi]mo et Eccell[entissi]mo signore, // il sig. Iacopo Bvoncompagni // Dvca Di Sora, // Gouvernator Generale di Santa Chiesa, etc. // In Venetia, Appresso Giorgio Angelieri. M D XCIV.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Набор: 170 x 100, радкоў – 42, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя. Памылка ў пагінацыі: заміж каланлічбы 160 надрукавана 106. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: 45 сшыткаў, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (** - **4)⁸, (***) - (***)⁴; (a - a4)⁸ - (z - z4)⁸; (aa - aa4)⁸ - (ss - ss4)⁶.

Змест:

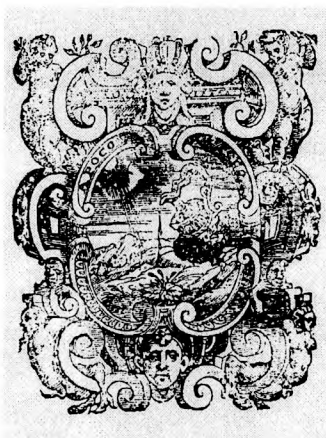
1. с. [1] – Тыт. арк;
2. с. [3] – [9] – Lionardo Salviati a i lettori;
3. с. [10] – [21] – Tavola Sopra il libro, Chiamato Decameron, cognominato Principe Galeotto, ...;
4. с. [22] – [24] – Comincia il libro, chiamato Decameron, ... Proemio;
5. с. 1 – 581 – Prima – decima Giornata del Decameron, ...;
6. с. 582 – 585 – Conclvsione dell'avtore;
7. с. 586 – 588 – пустыя;
8. с. 589 – 648 – Alcune differenze, che sono tra'l testo del 1573, e'l nostro...

Ініцыялы гравіраваныя: 104, 32 x 32, у квадратнай рамцы на фоне раслінных і зааморфных выяў, фігур кентаўраў. Гравіраваныя **застаўкі** – 3 і **канцоўкі** – 5.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Biblioteca Komendoriy Sitkowieckiey” на пярэднім фарзацы,

Друкарскі сігнэт
Джорджо Анджыльеры

Штaмпы:

- “Bibliotheka Tulczynska” на тыт. арк.,
- штамп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на адвароце тыт. арк.,

Надпісы:

- “Biblioteka Sitkowiecka” на тыт. арк.,
- “J. Potocka née Mniszech” на с. [3],
- “Fran. Burletti”, “Il Sig: Fran. Burletti” на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. яшчэ адзін закрэслены надпіс. На апошняй с. запіс “Il fine delle Bugie Cameroniche”.

Пераплёт пазнейшы: скура нефарбаваная, кардон. На карэньчыку надпіс чарнілам “Decamero//ne”. Абрэз сіне-шэрага колеру. Бінцікі (4).

10. **Brissonius Barnabas (1531 – 1591)**

De Formulis et Sollemnibus populi Romani Verbis, libri VIII. – Francofurti (Frankfurt am Main): Apud Joannem Wechelum et Petrum Fischerum, 1592. – [8], 750, [84] р. – 2° (250 x 175).

Тыт. арк.: “Barnabae // Brissonii Regii // Consistorii Consiliiarii, // amplissimiqve Senatvs // Parisiensis praesidis, // De Formvlis et Sollemnibus // populi Romani Verbis, // libri VIII: // Omnibus politionis litteraturae, cum primis iuris-//prudentiae studiosis vtiles et necessarii; // In quibus varii bonorum Auctorum loci emendantur, // suppletur, notantur, illustrantur. // Opvs magno labore ab Auctore congestum; nunc vero diligenter // recognitum et a prioribus mendis purgatum. // Adiecti sunt Rerum et Verborum Indices locupletissimi, // Francofvrti, // Apud Ioannem Wechelum et Petrum Fischerum consortes. // MDXCII.//”.

Тыт. арк. набраны ў два колеры: чорны і чырвоны. Пасярэдзіне гравіраваны друкарскі сігнэт.

Набор: 200 x 120, радкоў – 58, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянты антыквы, курсіў уразбіўку. Пагінацыя. Кустоды.

Калантытулы.

Аб'ём: 106 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: (t - t3)⁴; (A - A3)⁴ - (Z - Z3)⁴; (AA - AA3)⁴ - (ZZ - ZZ3)⁴; (AAA - AAA3)⁴ - (ZZZ - ZZZ3)⁴; (AAAA - AAAA3)⁴ - (ZZZZ - ZZZZ3)⁴; (AAAAA - AAAAA3)⁴ - (OOOOO - OOOOO2)².

Змест:

1. с. [1] –Тыт. арк.;
2. с. [3] – [6] – Illvstri, Generoso ... D. Henrico Ranzovio... S. P. O.;
3. с. [7] – Nobilissimo Clarissimoqve viro, Philippo Hvralto Chevernio, Franciae procancellario...;
4. с. [8] – Index locorum qvi ex variis avtoribus sparsim in hisce libris emendantvr;
5. с. 1 – 750 – Libri I-VIII;
6. с. [1] – [84] – In Formvlarvm, et sollemnivm povli Romani verborvm Libros VIII. Index copiosissimvs.

Ініцыялы гравіраваныя: “А”, “С”, “G”, “N”, “V” – 5, 12 x 12, на фоне расліннага арнаменту; 6 ініцыялаў, 20 x 20, – заглаўныя наборныя літары ў абрамленні расліннага арнаменту.

На с. [3] гравіраваная выява герба Ранзовія, 80 x 85. **Застаўкі** гравіраваныя, 110 x 20, выява ліка багіні Дэметры (?) на фоне расліннага арнаменту – усяго 12; **канцоўка** на с. 365 у выглядзе роўнабаковага трохвугольніка.

Тэкст на лацінскай мове, некаторыя цытаты антычных аўтараў на старажытнагрэчаскай.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR.” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 6903” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Conventus Choroscensis...” на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. аркушы яшчэ адзін зацёрты ўладальніцкі надпіс “Ex biblioth...”. На карэньчыку і на пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “K4 2”.

Пераплёт: паўскура цёмна-карычневага колеру, кардон, бінцікі (4). На карэньчыку блінтавае ціценне пазалотай: раслінны арнамент, тытул “Brisonii Regii Consistorii de Formulis”. Вокладка светла-шэрымі разводамі. Фарзацы каляровыя, задні падвойны. Абрэз чырвонага колеру.

11. Brunfelsius Otto (1489 – 1534)

Pandectae scripturarum veteris ac novi Testamenti. – Basileae (Basel): [Apud Bartholomaeum Westhemerum, 1543]. – [48], 669, [3] р. – 8° (145 x 100).

Тыт. арк.: “Pandectae // scripturarvm veteris // noui Testamenti, iam postremo ma-//gna et non poenitenda accessione auctae. Adieci mus // enim exempla, cum ex historijs Ecclesiasticis, tum // Ethnicis ad Caput finem, quae in hisce Pandectis // continentur, quo non sacra modo ac diuina, sed // etiam prophana et quotidiana exempla, tan-//quam Copiaecornu in promptu habeas, ad // quamuis materiam tam in concionan//do, quam in caeteris policitis // rebus, amplifi=//candam. // D. Othone Brunfelsio // autore. // Basileae.//”.

Набор: 110 x 60, радкоў – 23, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Кустоды. Маргіналіі: да тэксту пададзены спасылкі на Біблію. Пагінацыя. Калантытулы. Калафон.

Памылкі ў пагінацыі: на с. 66 каланлічба 68, 67 - 69, 369 - 337, 639 - 640, на с. 662 - 667 ідзе памылковая нумарацыя старонак: 660, 661, 682, старонка без каланлічбы, 646, 682. Памылкі ў калантытуле: Кніга 5, пасля Кніга 4, далей па парадку.

Аб’ём: 45 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: $(a - a5)^8$, $(b - b5)^8$, $(y - y5)^8$; $(a - a5)^8 - (z - z5)^8$; $(A - A5)^8 - (T - T5)^8$.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Pandectarvm Othonis Brunfelsij Libri;
3. с. [3] – [6] – Docto et pio M. Pavlo Bertringero Lutzenburgensi, pastori in Roetelen Ioannes Gastius Brisacensis S. D.;
4. с. [7] – [48] – Index pandectarvm utriusq[ue] Testamenti;
5. с. 1 – 669 – Pandectae, sev concordata scripturarum, ... Libri I-XXI;
6. с. [1] – Oratio patrvm cvm affligimvr a Deo...;
7. с. [1] – Errata;
8. с. [2] – Basileae apud Barptolomaevm, VVesthemervm, anno M.D.XLIII;
9. с. [3] – Гравіраваны друкарскі сігнэт Барталамея Вестэмера.

Ініцыялы гравіраваныя: “А”³, “С”³, “D”, “F”, “L”, “M”, “N”², “P”², “S”², “T”, “V”² – усяго 19, 26 x 26, у прамавугольнай рамцы, фонам сцэнкі працоўнай дзейнасці людзей.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis predicator:” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O. P. Prov Litv Fr:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. 6968” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы надпісы “Prohibitus” і “Imu Clop. In Indice Prohibitor Fol. 319”, наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Z 14”.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст. (?): паўскура, кардон цёмна-зялёнага колеру. Бінцікі (4). Абрэз чырвонага колеру.

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI стагоддзя.

12. Caesar Gajus Julius (100 – 44 да Н.Х.)

De Bello Gallico Commentarii / Cum scholiis Franc. Hotomani Jurisc., Ful. Ursini Romani., Ald. Manutii P. F. – Lugduni (Lyon): Apud Bartholomaeum Vincentium, 1574. – (4), [36], 516, (4) p. – 8° (180 x 110).

Тыт. арк.: “C. Ivlii // Caesaris // De bello Galli//co Commentarij VII. // A. Hircij de eodem liber octauus. // C.Caesaris de bello ciuili Pompeiano Co[m]mentarij III. // A. Hircij de bello Alexandrino lib. I. // De bello Africano lib. I. // De bello Hispaniensi lib. I. // Cum scholiis { Franc. Hotomani Jurisc. // Ful. Vrsini Romani. // Ald. Manutij P. F. // Lvgdvni // Apud Bartholomaeum Vincentium. // M.D.LXXIII. // Cum priuilegio Regis ad decennium.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Набор: 140 x 70, радкоў – 34, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 35 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (q2 - q4)⁸, (qq - qq4)⁸, (qqq - qqq2)²; (A - A4)⁸ - (Z - Z4)⁸; (Aa - Aa4)⁸ - (Kk - Kk2)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк;
2. с. [2] – Summa priuilegii;
3. с. [3] – [12] – Generosissimo et splendidissimo adolescenti, Gvidoni Comiti Lauallio, Franc. Hotom. Jurisc. S.D.;
4. с. [13] – [26] – Figurae (11);
5. с. [27] – [36] – Eivsdem Hotomani de Aliqvot Rei Bellicae instrumentis Obseruatio;
6. с. 1 – 235 – C. Ivlii Caesaris Commentariorvm de bello Gallico. Lib. I-VIII;
7. с. 236 – 283 – C. Ivlii Caesaris Commentariorvm de bello civili. Lib. I-III;
8. с. 384 – 431 – A. Hirtii; vel, Oppii; Commentariorvm de bello Alexandrino. Lib. I;

9. с. 432 – 489 – A. Hirtii; vel, Oppii; Commentariorvm de bello Africano. Lib. I;

10. с. 490 – 516 – A. Hirtii; vel, Oppii; Commentariorvm de bello Hispaniensi. Lib. I.

Гравюры на медзі, усяго 11. 9 памерам 90 x 60: 1. Figura pontis a Caesare decem; 2. Bisontis; 3. Alcis; 4. Uri; 5. Murorum callicorum; 7. Aggeris et loricae; 8. Liliorum et talearum; 9. Gipporum; 11. Prehensionis; і 2 памерам 220 x 90: 6. Alesia operum ad ipsius; 10. Turris ad massiliam.

Ініцыялы гравіраваныя: “B”, “C”⁴, “D”, “E”, “G”, “L”², “M”, “P”, “Q”, 20 x 20, у асноўным на фоне расліннага арнаменту; “O”, 15 x 15 – усяго 14; малыя ініцыялы.

Застаўкі: 8, 70 x 8. **Канцоўкі:** 8, 12 x 12.

Адзнакі ўладальніцкія:

Суперэкслібрыс: геральдычны (не вызначаны) і літары “I*S*D”.

Надпісы:

- “Осипъ Малышевичъ. Ученик IV класса” – алоўкам на першай, прыплеценай с.,
- “Małyszewicz” алоўкам на пярэднім фарзацы,
- “Frolon” на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. адзін запіс затушаваны “Ex libris bibliothecae...”, другі вырэзаны, захавалася толькі “Jo”, на адвароце тыт. арк. затушаваны надпіс “... Anno 1785”. У тэксце дзе-нідзе паметы, падкрэсліванні.

Пераплёт: Скура светла-жоўтага колеру, кардон. На верхнім пераплётным вечку – суперэкслібрыс геральдычны, уверсе літары “I*S*D”, віньеты па вугалках, рамка – блінтавым ціценнем з залачэннем; на ніжнім вечку – пасярэдзіне ромб, віньеты па вугалках, рамка – кангрэўным ціценнем з залачэннем. Па акантах сляды ад залачэння. Абрэз пазалочаны, з ціценнем расліннага арнаменту. Бінцікі (5). Капталы жоўтага колеру. У пачатку і ў канцы кнігі прыплецены па 2 пустыя л.

13. Calepinus Ambrosius (1435 – 1511)

[*Dictionarium septem linguarum noua maximaque vocum accessione, syllabarumque quantitate exactissime notata, locupletatum... iam denuo tam accurate emendatum et absolutum, ut nihil amplius addi posse videatur... Vna cum Conradi Gesneri Onomastico*]. – [Basileae: Ex officina Henricpetrina, 1568 vel 1570.] – [2], 1676, [2], 356 p. – 2° (328 x 250).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: 274 x 149, радкоў – 76 - 79, 10 радкоў – 32; “Onomasticon”: радкоў – 73 - 77, 10 радкоў – 32. Вёрстка ў два слупкі. Пагінацыя. Кустоды. “Onomasticon” мае асобную пагінацыю і сігнатуру.

Шматлікія друкарскія памылкі ў пагінацыі: на с. 121 адсутнічае каланлічба, на с. 122 каланлічба 22, 260 - 60, 319 - 391, 335 - 336, 338 - 358, пасля с. 368 ідуць каланлічба 379 і далей без выпраўлення памылкі, на с. 499 - 599, 513 - 135, 543 - 550, 573 - 563, 574 - 564, 583 - 563, 595 - 565, 618 - 614, 619 - 169, 654 - 54, 659 - 695, 689 - 896, 797 - 707, 816 - 716, 875 - 758, 928 - 924, 954 - 945, 964 - 664, 969 - 690, 975 - 965, 984 - 986, 1021 - 1023, 1022 - 022, 1023 - 1022, 1044 - 044, 1058 - 058, 1059 - 10, адсутнічае каланлічба 1100, двойчы каланлічба 1103, на с. 1351 - 135, 1378 - 1578, 1515 - 1514, 1527 - 1127, 1530 - 1529, 1550 - 550, 1610 - 1600, 1613 - 16, 1651 - 6151; “Onomasticon”: на с. 20 каланлічба 32, 37 - 31, 65 - 95, 165 - 66, 200 - 190, адсутнічае каланлічба 210, на с. 228 - 225, 229 - 226.

Аб’ём: 128 сшыткаў, у большасці па 8 лістоў. Сігнатура: першы ліст без сігнатуры, (a - a5)⁸ - (z - z5)⁸; (A - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa5)⁸ - (Zz - Zz5)⁸; (AA - AA5)⁸ - (ZZ - ZZ5)⁸; (AAa - AAa5)⁸ - (LLl - LLl5)⁸, (MMm - MMm3)⁴, (NNn - NNn4)⁶; (A2 - A5)⁸ - (X - X4)⁸, (Y - Y4)⁶, (Z - Z4)⁴. Памылкі ў сігнатуры: замест M3 - M, P5 - Q5, Q5 - P5, Bb5 - 5Bb, AAa4 - AA4, AAa5 - AA5, адсутнічаюць P5 і X5 у другім радзе сігнатуры.

Змест:

1. с. [1] – Ambrosii Calepini vita, ex additionibus in eum librum, quem Io. Tritemius de Ecclesiasticis scriptoribus edidit;
2. с. 1 – 1676 – Ambrosii Calepini dictionarivm, postrema hac editione purissime castigatum et locupletatum, cum Adagijs selectioribus, Italicis, Gallicis, Hispanicis, et Germanicis uocum additionibus;
3. с. [1] – [2] – Пусты ліст;
4. с. 1 – Onomasticon Propriorum nominum primo D. Conrado Gesnero authore, ex uariis Dictionariis collectore, nunc uero nouissime auctum et recognitum, atque praecipuarum rerum Germanica explanatione illustratum, per Christianum Vuurstisium Basiliensem;
5. с. 2 – Conradi Gesneri de onomastici editione ad lectorem admonitio;
6. с. 3 – 356 – А – XEN.

Ініцыялы гравіраваныя – 44: “А”², 42 x 42; “А”, 37 x 37; “В” – “Z”, усе 28 x 28; “В” – “Х”, ад 17 x 17 да 20 x 20, на фоне выяў людзей, жывёл, раслін.

Тэкст на лацінскай мове, у слоўнікавых артыкулах лацінскае слова падаецца з перакладам на старажытнагрэчаскую, італьянскую, французскую, іспанскую і нямецкую мовы, далей цытаты на лацінскай мове.

Адзнакі ўладальніцкія:**Экслібрысы:**

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis predicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie”, на ім “6194”.

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 1 1 15” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie” на першай с. і на с. 1 другой пагінацыі, пад апошнім “6193”.

Іншыя: У тэксце і на палях шмат памет чарнілам на лацінскай мове, часам паралельна словы па-грэчаску, пераклад слоў на польскую мову. У “Анамастыконе” на палях напісаны чарнілам польска-лацінскі слоўнік. На карэньчыку і на пярэднім фарзацы папяровая наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Q3”.

Пераплёт пазнейшы: скура, кардон. Бінцікі (6). Капталы. Абрэз у чырвоную крапінку. На карэньчыку выціснута “Calerinus”, арнаментальныя лініі, кветкі. Фарзацы белыя, задні падвойны. Пры паўторным пераплёце маргіналіі былі зрэзаны.

Дэф.: страчаны тыт. арк., с. 1371-1372, апошнія с.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па зводнаму каталогу бібліятэк Італіі (www.opac.sbn.it).

14. Callimachus Philippus, Buonaccorsi (1437 – 1496)

Carmen sapphicum in vitam gloriosissimi martyris Sancti Stanislai episcopi Cracoviensis Polonorum gentis patroni reverendo Patri Sbigneo olim episcopo Cracoviensi dicatum. – [Cracoviae (Kraków): Apud domini Joannem Haller, 1505 – 1525]. – [6] f. – 4° (200 x 150).

Тыт. арк.: “Philippi Calimachi Floren//tini poetae lavreati car//men sapphicvm in vitam // gloriosissimi marty//ris Sancti Stanislai // episcopi Cracovien//sis Polonorvm gen//tis patroni reve//ren. Patri Sbi//gneo olim // epi. Cra. // dica//tvm.”. Ніжэй: “Exastichon ad diuum Stanislaum. // Qui calamo, cantuq[ue] tuas atrollere laudes // Standislae parant, illesos protege ab omni // Barbarico incursu, rabido qui more luporu[m] // Corripiunt, lacerantq[ue] tuos crudeliter agnos // Contere syluiuagas sectas, populosq[ue] feroces // Gaudeat vt vigili grex sub pastore, bonoq[ue] //”.

Тэкст тыт. арк. набраны ў выглядзе перакуленага трохвугольніка, у канцы наборны раслінны элемент.

Набор: 160 x 70, радкоў – 28, 10 радкоў – 44. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Пагінацыя і кустоды адсутнічаюць.

Аб’ём: 1 сшытак. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁶.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [1б] – Georgius Legnicensis, liberaliu[m] studior[um] magister, scholar[um] diuae virginis Mariae Cracouiae moderator, literariae pubi salutem et faelicitatem;
3. л. [2a] – [5b] – Philippi Calimachi Florentini poetae lavreati carmen sapphicvm in vitam gloriosissimi martyris Sancti Stanislai episcopi Craco;
4. л. [6a] – Ad evndem praecatio versvs iambicus Dimeter Archilochius, non vbiq[ue] seruatis pedi ... ad melodia[m] Gaude mater, elucubratus (назва захавалася часткова);
5. л. [6a] – Apud dominu[m] Ioannem Haller.

Ініцыялы наборныя: “С” і “М”.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 7350” на тыт. арк.

Іншыя: На палях уладальніцкія маргіналіі.

Не пераплецена.

15. Camerarius Joachimus (1500 – 1574)

De graecis latinisque numerorum notis et praeterea Sarracenicis seu Indicis, cum indicatione elementorum ejus, quam Logisticen graeci nominant (quae est methodus conficiendarum Rationum). – Norimbergae (Nürnberg): In officina Helleriana, 1557. – [56] f. – 8° (155 x 100).

Тыт. арк.: “De grae//cis latinisqve nv//merorum notis. et praetetea Sarra=//cenicis seu Indicis, cum indicatione elementorum // eius, quam Logisticen graeci nominant (quae est // methodus conficiendarum Rationum) et // uocabulorum artis interpretatione, et alijs // quibusdam ad hanc pertinentibus. // Additae etiam sunt γνῶμαι graecae serie litera=//rum expositae, ad usum puerilis institu-//tionis. Studio Ioachimi Camerarij // Pabenpergensis. // Exprimebantur Norimbergae in offici-//na Helleriana. Anno. Christi. // M.D.LVII. // Cum Priuilegio Caroli. V. // Caesaris, et Augusti Electoris // Saxoniae, ad decen-//nium.”.

Набор: 112 x 63, радкоў – 25, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт курсіва. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 7 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A - A5)⁸ - (G - G5)⁸.

Змест:

1. л. [1a] – тыт. л.;
2. л. [2a] – [5a] – Ioachimvs Camerarius Pabenpergensis Magnifico D. Iohanni Vlricho Zasio etc. S.D.;
3. л. [5b] – [52a] – De logistica;
4. л. [52b] – [54b] – Γνῶμαι;
5. л. [55] – [56] – пустыя.

Алігат.

16. Camerarius Joachimus (1500 – 1574) Eobanus Hessus Helius (1486 – 1540) Sturmius Joannes (1507 – 1589)

In P. Vergilii Maronis Bucolica Joachimi Camerarii explicatio. H. Eobani Hessi indicationes et interpretationes locorum Theocriti. Joannis Sturmii in priores tres Eclogas commentariolus. – [Argentorati

(Strassburg): Excudebat Blasius Fabricius Chemnicensis, не раней 1555]. – (4), [14], 22, [2], (4) р. – 8° (160 x 95).

Тыт. арк.: “In P. Ver//gilii Maronis // Bucolica. // Ioachimi Camerarii Pa//berer. post omnes omnium aliorum non // contemnenda explicatio. // H. Eobani Hessi // indicationes et interpre//tationes locorum // Theocriti. // Ioannis Stvrmii // in priores tres Eclogas com//mentariolus. // Gratia et Priuilegio Imp.//”.

Набор: 106 x 64, радкоў – 26, 10 радкоў – 39. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 13 каланлічба 15, 28 - 23, 61 - 62, на с. 76 каланлічба адсутнічае, на с. 112 каланлічба 113, 125 - 119, 126 - 129, 128 - 218, 138 - 183, 146 - 246, 154 - 134, 157 - 237, 174 - 176, 175 - 171, 188 - 288, 191 - 291, на с. 219 каланлічба адсутнічае. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 15 шыткаў па 8 л. Сігнатура: (a2 - a5)⁷, (A - A5)⁸ - (N - N5)⁸, (O - O5)⁷. Памылкі ў сігнатуры: E2 замест D2, адсутнічае O4.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [14] – Ioachimvs Camerarivs Pabepergensis Valentino Grauiο uiro optimo, amico ueteri. S.D.;
3. с. 1 – 161 – In Bucolica Virgilii, I.C.P. προλεγόμενα;
4. с. 162 – 215 – In Virgilii Bucolica, annotationes Eobani Hessi;
5. с. 216 – 218 – Hunc locum Eobani Hessi, nihil ad Virgilium pertinente[m], separatim huc posui, ne aliquis eundem desideraret;
6. с. 219 – 220 – Opt. et honestiss. viro bonarum artium Magistro, et uirtutis ac religionis studiosiss. Valentino Grafio Condiscipulo S. mortuo Fribergae in Misnia Anno 1555;
7. с. [1] – чыстая с.;
8. с. [2] – Argentorati excudebat Blasius Fabricius Chemnicensis.

Ініцыялы гравіраваныя 3: “A”, 34 x 34, на фоне выяў людзей, “C”, 17 x 17, на раслінным фоне, “T”, 18 x 18, на фоне не вельмі выразных выяў – усе закампанаваны ў квадраты. Наборныя ініцыялы: 17. На с. 215 наборны

элемент у якасці канцоўкі. На с. 35 і 59 надрукаваны схемы, як па цені вызначыць час.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis praedicator.” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк. і на пярэднім унутраным фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw. 12798” (квадратны) і “Muzeum w Grodnie” (круглы) на тыт. арк., першы таксама на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы і карэньчыку наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “S2 60”. На карэньчыку папяровая наклейка “12798”. Паметы чарнілам на палях, падкрэсліванні ў тэксце.

Пераплёт: скура цёмна-карычневая, бінцікі (3), абрэз чырвонага колеру. Фарзацы падвойныя, знешнія з каляровай паперы, унутраныя з белай.

17. Carerius Ludovicus (? – 1560)

Practica causarum criminalium, sive repetitio solennis in L. II. C. quorum appellationes non recipiuntur. – Francofurti (Frankfurt am Main): Ex Officina Chalcographica Romani Beati, Sumptibus Eliae Willeri, 1600. – [8], 562, [102] p. – 2° (250 x 200).

Тыт. арк.: “Practica // cavsarvm cri-//minalivm, sive, repe-//titio solennis in L. II. C. // qvorvm appel. non recip. // Edita // ab eximio viro, Dn. // Lvdo vico Carerio Rheginen-//si, ic. celeberrimo et praestan-//tissimo: // In qua diffusa Appellationis in criminalibus, Indiciorum et Torturae // materia copiose satis explicatur: Cui deinde Tractatus solennes de // Homicidio et Haeresi subiiciuntur: Adiunctis suo loco omnibus iis, // quae sparsim tam in Iure Ciuili et Canonico,

quam Regni Neapoli-//tani statutis continentur. // Opvs ervditvm ac egregivm, non a qvam-// plurimis modo mendis castigatum, sed etiam allegationibus ab ipso contextu cha-//racterum diuersitate separatis ornatus, nunc primum in // Germania editum. // Cum eiusdem Authoris Summariis et Indice longe copiosissimo. // Cum gratia et priuilegio Sacrae Caesareae Maiestatis. // Francovrti // Ex Officina Chalcographica Romani Beati, Sum-//ptibus Eliae Willeri. // M.DC.//”.

На тыт. арк. гравіраваная тэматычная застаўка.

Набор: 230 x 190, радкоў – 51, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў 2 слупкі. Антыква, курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 84 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (J - J3)⁴, (A - A3)⁴ - (Z - Z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ - (Zz - Zz3)⁴; (Aaa - Aaa3)⁴ - (Zzz - Zzz3)⁴; (Aaaa - Aaaa3)⁴ - (Oooo - Oooo3)³.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – [3] – Excellentissimo domino Bernardino Martirano ..., LvdoVICVS Carerivs Rheginvs S.P.D.;
3. с. [5] – [6] – G. R. Lectori;
4. с. [7] – Elenchvs tractatvum qvi in hac Practica criminali praecipue continentur;
5. с. 1 – 68 – Tractatvs Appellationis in Criminalibus;
6. с. 68 – 84 – De Vi publica;
7. с. 84 – 139 – De Indiciis;
8. с. 139 – 147 – De Testibus;
9. с. 147 – 156 – De Confessione;
10. с. 156 – 194 – De Tortura;
11. с. 194 – 272 – Tractatus de Homicidio et Percussione;
12. с. 272 – 396 – De Assassinio;
13. с. 396 – 447 – De Raptu et Stupro;
14. с. 447 – 504 – De Poenis;
15. с. 504 – 562 – Tractatus de Haereticis;

16. с. [1] – [102] – Repertorium, sev index alphabeticvs omnivm contentorum in praesenti opere.

Ініцыялы гравіраваныя: “С”, “О”, 30 x 30; “О”, “С”, “Т”, “G” – усе 20 x 20; “А”, 20 x 20, у квадратнай рамцы і шматлікія малыя ініцыялы. **Застаўкі** – 6, на фоне расліннага арнаменту.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6167” на пярэднім фарзацы,
- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на пярэднім фарзацы, пад экслібрысам “Muzeum Państwowe w Grodnie”.

Іншыя: На карэньчыку і пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “K4 4”. Маргіналіі, паметы, падкрэсліванні.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: скура, кардон. Скура фарбаваная, цёмна-карычневая ў жоўтую крапінку. На карэньчыку блінтавае ціценне золатам: раслінны арнамент і тытул: “Practica causarum criminalium Ludo. Carrii”. Бінцікі (7). Каптал. Абрэз у чырвоную крапінку.

18. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

De Philosophia volumen secundum. Scholia Pauli Manutii in primam Ciceronis Philosophiae partem. – Parisiis (Paris): Ex officina Roberti Stephani, typografi Regii, 1543. – (4), [4], 404, [48], (4) р. – 8° (165 x 105).

Тыт. арк.: “M. Tvllii Ciceronis de // Philosophia volvmen // secvndvm, id est, // De natura deorum libri III. // De diuinatione libri II. // De fato liber I. // De legibus libri III. // De uniuersitate liber I. // Q. Ciceronis de petitione consulatus

// ad Marcum fratrem liber I. // Quae sunt omnia, collatis libris manu scriptis, // et adhibito iudicio, locis non // paucis emendata. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani, typographi Regij. // M.D.XLIII.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 130 x 70, радкоў – 31, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў Альда Мануцыя. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 151 каланлічба 51. Пасля с. 404 пагінацыя адсутнічае. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 25 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (Ai - Aiiij)⁸ - (Zi - Ziiij)⁸; (AAi - Aaiij)⁸ - (Bi - Biiij)⁸, (CCi - Cciiij)⁴; (Aij - Aiiij)⁸ - (Ci - Ciiij)⁸.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 154 – De natvra deorvm ad Marcvm Brvtvm libri I-III;
3. с. 155 – 272 – De divinatione libri I-II;
4. с. 273 – 292 – De fato liber;
5. с. 293 – 368 – De legibvs libri I-III;
6. с. 368 – 386 – De vniversitate liber;
7. с. 387 – 404 – Q. Cicero De petitione consvlatvs ad M.Tvllivm fratrem;
8. с. [1] – Errata;
9. с. [3] – Excvdebat Rob. Stephanvs typographvs Regivs, Parisiis. An. M.D.XLIII. III. Id. Septemb.;
10. с. [5] – Тыт. арк.: “Scholia Pavli Manv-//tii, qvibvs Ciceronis // Philosophia partim // corrigivtr, partim // explanatvtr. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani typographi Regij. // M.D.XLIII.//”.
11. с. [7] – [27] – Scholia Pavli Manvtii in primam Ciceronis Philosophiae partem;
12. с. [28] – [51] – Scholia Pavli Manvtii in secvndam Ciceronis Philosophiae partem.

Ініцыялы не прадрукаваны. Рэпрэзентанты. На ўсіх старонках тэкст узяты ў рамку, адведзеную пяром.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,
- “Biblioteka komendoriy Sitkowieckiey” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- штамп Станіслава Шчэнслага Патоцкага на тыт. арк.,
- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12165.” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы.

Надпісы:

- “Z Mniszchów J. Potocka” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 32 – Dział XVI”. На карэньчыку папяровая наклеяка “12165”.

Пераплёт: скура светла-карычневая, кардон. На пераплётных вечках лінейныя рамкі, на карэньчыку тытул і арнамент, ціснены золатам. Бінцікі (5). Каптал жоўта-зялёны.

19. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

O powinnościach wszęch stanow ludzi. Księgi troje / Na język polski przez Stanisława Koszutskiego przełożone i krótkimi przypisami objaśnione. – W Wilnie: u Jana Karcana, 1583. – [40], 199, [40] s. – 4° (200 x 150).

Тыт. арк.: “O powinnościach // wszęch stanow ludzi / Marka Tulliu // sa Cicerona Księgi troie / na język Polski // Przez Stanisława Koszutskiego // przełożone / y krotkimi // przypiskami ob=//iasnione. // K temu przydano żywot iego krotko zebrany // z roznych Historikow / iako stąd poszedł Ci=//cero / co czynił za swego wieku // y iako // żywota swego dokonał. // A ktemu/ na ostatku przydane są przypiski // dostateczne / ktore sie znaczyły w // tekscie liczbą wedle po=//rządku swego. // Drukowano w Wilnie u Jana // Karcana z Wieliczki. // Roku 1583.//”.

Тэкст тыт. арк. набраны гатычным шрыфтам. На адвароце тыт. арк. гравіраваная выява герба Яна Хадкевіча ў тэхніцы дрэварыту, 70 x 60.

Набор: 100 x 160, радкоў – 35, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. “Пасвячэнне” – варыянт антыквы. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 77 каланлічба 73, пасля с. 105 ідзе 116 і далей без выпраўлення памылкі, на с. 151-152 каланлічбы 1411-1412, на с. 155 - 1415, 184 - 148. Кустоды. Друкарскія маргіналіі. Калантытулы.

Аб’ём: 32 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (a - aij)⁴ - (z - zij)⁴; (A - Aij)⁴ - (I - Iij)⁴, (K - Kij)⁶. Памылка ў сігнатуры: замест Eij надрукавана Zij.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Arma illvstris ac magnifici D. Domini Iohannis Chodkiewitzi...;
3. с. [3] – [4] – In eandem arma, Stanislai Grochovii epigramma;
4. с. [5] – [11] – Jasnje wielmożnemu Panu ... Janowi Chodkiewiczowi ... [dedykacja Jana Kiszki z Lubczy];
5. с. [12] – [39] – Marka Tulliusa Cicerona żywot;
6. с. [40] – Na troje księgi Ciceronowe o powinnościach ogdostichon;
7. с. 1 – 4 – Przedmowa;
8. с. 4 – 84 – Księgi pierwsze;
9. с. 85 – 141 – Księgi wtore;
10. с. 142 – 199 – Księgi trzecie;
11. с. [1] – [39] – Na trudniejsze meysca y słowa w księgach Ciceronowych o Powinnościach Przypiski y objaśnienie Stanisława Koszutskiego.

Ініцыялы: наборныя, малыя.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicatorum”, на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 6876” на пярэднім фарзацы і на тыт. арк.

Надпіс:

• “Conventus ... Ords Praedicator” на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы і карэньчыку наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “L2 32”. Маргіналіі, паметы, надпісы.

На с. 1: “Pan Bóg nadzieja moja, Kto się nie spusci tego on nigdy nie opusci. Amen”, далей апошнія радкі тэксту старонкі.

На с. 39 радкі міласнага ліста: “Tyś me serce, tyś moje kochanie, Jasiu...” – усяго 15 радкоў чорным чарнілам.

На апошняй с. запісы на гаспадарчыя тэмы, урыўкі з малітваў.

Некаторыя запісы выцвілі, паверх іх новыя неразборлівыя надпісы.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: паўскура, кардон фарбаваны, фіялетава-шэры. Бінцікі (2).

20. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

Orationes / Cum doctorum omnium, qui in eis in hunc usque diem elaboraverunt, commentariis. – [Parisiis (Paris)]: Apud Joannem Roigny, [1536]. – CCCLXXVIII, XXVII f. – 2° (350 x 220).

Тыт. арк.: “M. T. Cicero-//nis Orationes, // Cum doctorum omnium, qui in eis in hunc // vsque diem elaborauerunt, Commentariis, // in vnum volumen collatis. Quibus accessere // non pauca, nunc primum nata et edita. // Apud Ioannem Roigny, sub Basilisco.//”.

Тыт. арк. гравіраваны: архітэктанічная рамка, 275 x 174, з выявамі амураў, медальёнаў, пасярэдзіне друкарскі сігнэт.

Набор: 258 x 150, радкоў – 48 і 68, 10 радкоў – 52 і 36. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Маргіналіі. Калантытулы. Калафон.

Шматлікія друкарскія памылкі ў фаліяцыі: на л. XVI каланлічба XVII, на XX - XVIII, XXI - XIX, XXXIII - XXXIII, LXXXIII - LXXXIII, паміж л. LXXXIII і LXXXV ліст без фаліяцыі, адсутнічае каланлічба LXXXVIII,

на л. CXCII - CXLII, CXCVII - CLXXXVII, пасля каланлічбы CСIII ідуць CXCIII, CXCIV і далей па парадку, на л. CCCLXXVII - CCCLXXXIII.

Аб'ём: 52 сшыткі, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁵, (B - Bvi)¹⁰, (C - Cv)⁸ - (Zi - Zv)⁸; (Aai - Aav)⁸ - (Zzi - ZZv)⁸; (&i - &v)⁸, (aj - aiiij)⁶ - (di - diiiij)⁶, (ei - eiii)³. Друкарскія памылкі ў сігнатуре: замест Lv - Liiij, Lvi - Lv, Iiv - GGv, Ziiij - Yiiij.

Змест:

1. л. 1a – Тыт. арк.;
2. л. 1b – Index orationvm, earvmqve interpretvm;
3. л. IIa – F. Sylvius clarissimo viro Ioanni Morino Parisiensivm propraetori, S.;
4. л. IIa – XVIIIb – Pro P. Qvintio, F. Sylvio interprete;
5. л. XIXa – XLIIIb – Pro Sex. Roscio Amerino, cum eiusdem commentariis;
6. л. XLIIIb – Lib – Pro Q. Roscio Comoedo, eiusdem interpretatione explicata;
7. л. LIIa – LXIIb – Pro M. Fonteio, eiusdem commentario illustrata;
8. л. LXIIb – LXXXIVb – Pro A. Cecinna, cum Ioannis Tislini nouo commentario, nu[n]c primum edito;
9. л. LXXXVa – CXXXIb – Pro A. Clventio Habito, cum F. Syluii commentario;
10. л. CXXXIIa – CXXXVIIIb – Pro C. Rabyrio Perduellionis reo, eiusdem expositione explicata;
11. л. CXXXIXa – CLXVa – In L. Catilinam invectiva IIII, cum eiusdem commentariis;
12. л. CLXVa – CXCIXb – Pro L. Mvrena, cum eiusdem interpretatione;
13. л. CCa – CCXIa – Pro L. Flacco, cum eiusdem commentario;
14. л. CCXIa – CCXXVIb – Pro L. Sylla, cum eiusdem commentario;
15. л. CCXXVIIa – CCXXXVa – Pro A. Licinio archia poeta, F. Syluii commentariis, dispositione et paraphrasi Philippi Melanchthonis, et artificio Barpt. Latomi explicata;
16. л. CCXXXVb – CCLXVIb – Pro Cn. Planco, F. Syluiio et Barpt. Latomo interpretibus;
17. л. CCLXVIIa – CCLXXXVIb – Pro lege Manilia, F. Syluii et Iacobi Omphalii commentariis illustrata;

18. л. CCLXXXVIIa – CCCVIa – Pro M. Coelio, Ioanne Tislino interprete;
19. л. CCCVIa – CCCXIXb – Pro L. Cornelio Balbo, cum F. Syluii expositione;
20. л. CCCXIXb – CCCXLXVIIb – Pro T. Annio Milone, Q. Asconii Paediani, F. Syluii commentariis, et Latomi artificio explicata;
21. л. CCCXLVIIIa – CCCLVb – Pro M. Marcello, F. Syluii, Philippi Melanchthonis et Barpt. Latomi commentariis exposita;
22. л. CCCLVIa – CCCLXIVa – Pro Q. Ligario, F. Syluiio interprete;
23. л. CCCLXIVa – CCCLXXIIb – Pro rege Deiotaro, eodem commentatore;
24. л. CCCLXXIIb – CCCLXXVIIIb – C. Crispi Sallustii, in M. Tullium Ciceronem Invectiva: et contra Ciceronis in Sallustium Responsio, cum eiusdem commentario;
25. л. Ia – XVIIIa – Q. Asconii Paediani Patavini in Verrinas Ciceronis, et alias aliquot selectiores orationes commentarii ...;
26. л. XVIIIa – XXVIIb – Index;
27. л. XXVIIb – Codicum ordo;
28. л. XXVIIb – Parisiis. Excudebat Ioannes Lodoicus impensis Ioannis Roigny Anno M.D.XXXVI, mense Avgvsto.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты.

Наборны элемент у загалюках, у пачатку ці абাপал.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6268” на пярэднім фарзацы,

Штамп:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк. і на л. Па.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “R”.

Пераплет: дошкі, скура. Бінцікі (4). Абрэз чырвонага колеру, фарзацы з каляровай паперы, сляды ад зашпілек. На карэньчыку расліннае цісненне з пазалотай. На пераплетных вечках па скуры нанесены чорнай фарбай декаратыўны элемент невыразнага малюнка.

21. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

Orationum volumen primum. – Parisiis (Paris): Ex officina Roberti Stephani typographi Regii, 1543. – (4), [8], 656, (4) р. – 8° (165 x 105).

Тыт. арк.: “M. Tvllii Ciceronis // orationvm volv//men primvm, // in quo multa, quae in aliarum editionum libris cor//rupte legeba[n]tur, ex diligenti uetustorum exempla//rium collatione sunt emendata. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani typographi Regij. // M.D.XLIII.”

На тыт. арк. друкарскі сінгэт (53 x 40).

Набор: 130 x 70, радкоў – 31, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя. Кустоды адсутнічаюць. Калантытулы.

Аб’ём: 42 сшыткі па 8 л. і адзін у 4 л. Сігнатура: (*ai - aij)⁴, (bi - biiij)⁸ - (zi - ziiij)⁸; (aai - aaiij)⁸ - (tti - ttiij)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [5] – Robertvs Stephanvs librarivs Regivs lectoribvs;
3. с. [7] – M. Tvllii Ciceronis orationvm, quae primo volvmine continentvr, index;
4. с. 1 – 36 – Pro P. Qvintio. Oratio I;
5. с. 37 – 91 – Pro Sex. Roscio Amerino. Oratio II;
6. с. 92 – 111 – Pro Q. Roscio Comoedo. Oratio III;
7. с. 112 – 568 – Accvsationis in C. Verrem libri I-VII. Orationes IIII-X;
8. с. 568 – 585 – Pro M. Fonteio. Oratio XI;
9. с. 586 – 627 – Pro A. Caecina. Oratio XII;
10. с. 628 – 656 – Pro lege Manilia, ad popvlvm. Oratio XIII;
11. с. 656 – M.D.XLIII. XIII. Cal. Martii.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Biblioteka komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,

- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- Штамп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на тыт арк.,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12035” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Z Mniszchów J. Potocka” на першай, уклеенай с.

Іншыя: На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 27 – Dział XVI”. На карэньчыку папяровая наклейка “12035”. Кожная с. тэксту ўзята ў лінейную рамку, адведзеную чорным чарнілам.

Пераплёт: скура светла-карычневая, кардон. На верхнім і ніжнім пераплётных вечках лінейныя рамкі, на акантах вокладкі і на карэньчыку ціснены золатам арнамент. На карэньчыку ціснуты тытул “M. Tvl. Cic. Oration Tom I”. Бінцікі (5). Каптал жоўта-зялёны. Абрэз у чырвоную крапінку. У пачатку і ў канцы ўклеена па два чыстых л.

22. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

Orationum volumen secundum. – Parisiis (Paris): Ex officina Roberti Stephani typographi Regii, 1543. – (4), 539, [3], (4) p. – 8° (165 x 105).

Тыт. арк.: “M. Tvllyi Ciceronis Ora//tionvm volvmen secvn//dvm, collatis libris // manv scriptis, et ad//hibito iudicio dili//genter emendatvm. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani Typographi Regii, // M.D.XLIII.”

На тыт. аркушы друкарскі сігнэт, 53 x 40.

Набор: 130 x 70, радкоў – 31, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў Альда Мануцыя. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 313 каланлічба 213. Кустоды адсутнічаюць. Калантытулы.

Аб’ём: 34 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁸ - (Zi - Ziiij)⁸; (Aai - Aaiiij)⁸ - (ZZI - Zziiij)⁸. Памылка пры брашураванні кнігі: с. 465 - 480 з т. III устаўлены ў т. II.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 2 – Index orationvm Ciceronis, quae secvndo volvmine continentvr;
3. с. 3 – 91 – Pro A. Clventio Habito. Oratio XIII;
4. с. 91 – 101 – De lege agraria contra P. Servilivm Rvllvm trib. pl. in senatv. Oratio XV;
5. с. 101 – 150 – De lege agraria contra P. Servilivm Rvllvm trib. pl. ad popvlvm. Orationes XVI - XVII;
6. с. 151 – 164 – Pro C. Rabirio Perdvellionis reo ad Qvirites. Oratio XVIII;
7. с. 165 – 217 – In L. Catilinam. Orationes XIX - XXII;
8. с. 218 – 262 – Pro L. Mvraena. Oratio XXIII;
9. с. 262 – 307 – Pro L. Flacco. Oratio XXIII;
10. с. 307 – 344 – Pro P. Sylla. Oratio XXV;
11. с. 345 – 358 – Pro A. Licinio Archia poeta. Oratio XXVI;
12. с. 358 – 369 – Ad popvlvm et eqvites R. anteqvam iret in exilivm. Oratio XXVII;
13. с. 369 – 380 – Ad Qvirites post reditvm. Oratio XXVIII;
14. с. 381 – 399 – Post reditvm, in senatv. Oratio XXIX;
15. с. 399 – 461 – Pro domo sva, ad Pontifices. Oratio XXX;
16. с. 461 – 464 – De arvspicvm responsis, in senatv. Oratio XXXI;
17. с. 465 – 476 – In M. Antonivm Philippica decima. Oratio LIII (з т. III);
18. с. 476 – 480 – In M. Antonivm Philippica vndecima. Oratio LIII (з т. III);
19. с. 481 – 492 – De arvspicvm responsis, in senatv. Oratio XXXI;
20. с. 493 – 539 – Pro Cn. Plancio. Oratio XXXII;
21. с. [1] – M.D.XLIII. X. Cal. Aprilis.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Biblioteka komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,
- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,

- Штамп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на тыт арк.,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12036” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Z Mniszchów J. Potocka” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “№ 27 – Dział XVI”. На карэньчыку папяровая наклейка “12036”. Кожная с. тэксту ўзята ў лінейную рамку, адведзеную чорным чарнілам.

Пераплёт: скура светла-карычневая, кардон. На верхнім і ніжнім пераплётных вечках лінейныя рамкі і арнамент на акантах вокладкі цісненыя золатам. Бінцікі (5). Каптал жоўта-зялёны. У пачатку і ў канцы ўклеена па два чыстых л.

23. Cicero Marcus Tullius (106 – 43 да Н.Х.)

Orationum volumen tertium. Hieronymi Ferrarii ad Paulum Manutium emendationes in Philippicas Ciceronis. – Parisiis (Paris): Ex officina Roberti Stephani, typographi Regii, 1543. – (4), 556, [4], 188, [4], (4) р. – 8° (165 x 105).

Тыт. арк.: “M. Tvllii Ciceronis Ora-//tionvm volvmen ter-//tivm, post omnes om-//nivm editiones accv//ratissime emendatvm. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani, typographi Regij. // M.D.XLIII.”.

На тыт. аркушы друкарскі сігнэт, 53 x 40.

Набор: 130 x 70, радкоў – 31, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў Альда Мануцыя. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: пасля каланлічбы 128 ідзе каланлічба 127 і далей без выпраўлення памылкі, на с. 255 каланлічба 285, с. 271 - 21. Кустоды адсутнічаюць. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 47 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (aij, Aaiij - Aaiiij)⁸ - (Zzi - Zziiij)⁸; (AAi - AAiiij)⁸ - (MMi - MMiiij)⁸; (aij - aiiij)⁸ - (mi - miiij)⁸. Памылка пры брашураванні кнігі: с. 465 - 480 т. II устаўлены ў т. III, а с.465 - 480 т. III устаўлены ў т. II.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 2 – Index tertii voluminis;
3. с. 3 – 73 – Pro P. Sestio. Oratio XXXIII;
4. с. 73 – 91 – In Vatinivm. Oratio XXXVIII;
5. с. 92 – 127 – Pro M. Celio. Oratio XXXV;
6. с. 127 – 155 – Pro L. Cornelio Balbo. Oratio XXXVI;
7. с. 156 – 177 – De provinciis consularibus. Oratio XXXVII;
8. с. 177 – 222 – In L. Calpurnium Pisonem. Oratio XXXVIII;
9. с. 222 – 264 – Pro T. Annio Milone. Oratio XXXIX;
10. с. 265 – 281 – Pro C. Rabirio Posthymo. Oratio XL;
11. с. 281 – 293 – Pro M. Marcello. Oratio XLI;
12. с. 293 – 306 – Pro Q. Ligario ad C. Caesarem. Oratio XLII;
13. с. 306 – 322 – Pro Rege Deiotaro ad C. Caesarem. Oratio XLIII;
14. с. 323 – 464 – In M. Antonium Philippicam I-IX. Orationes XLIII - LII;
15. с. 465 – 480 – De aruspicio responsis, in senatu (з т. II) . Oratio XXXI;
16. с. 481 – 546 – In M. Antonium Philippicam XI-XIII. Orationes LIII - LVII;
17. с. 547 – 550 – C. Crispi Salvstii in M. Tullium Ciceronem;
18. с. 550 – [1] – M. Tullii Ciceronis in Crispum Salvstium responsio;
19. с. [2] – Excudebat Rob. Stephanus typographus Regius, Parisiis, An. M.D.XLIII. VII. Cal. Iulii.;
20. с. [3] – [4] – пустыя с.;
21. с. 1 – Тыт арк.: “Hieronymi Ferrarii ad // Pavlum Manvtium emen//dationes in Philippi//cas Ciceronis. // Parisiis. // Ex officina Roberti Stephani typographi regij. // M.D.XLIII.”;
22. с. 3 – 5 – Hieronymus Ferrarius Pavlo Manvtio S.D.;
23. с. 5 – 188 – Hieronymi Ferrarii emendationes in Philippicas Ciceronis;

24. с. [1] – Excvdebat Rob. Stephanvs typographvs Regivs, Parisiis. An. M.D.XLIII. X.Cal. Avgvsti.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Biblioteka komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,
- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,

Штaмпы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- Штaмп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12037” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Z Mniszchów J. Potocka” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 27 dział – XVI” і “2292”. На карэньчыку папяровая наклея “12037”. Кожная с. тэксту ўзята ў лінейную рамку, адведзеную чорным чарнілам.

Пераплёт: скура светла-карычневая, кардон. На верхнім і ніжнім пераплётных вечках лінейныя рамкі і арнамент на акантах вокладкі цісненыя золатам. Бінцікі (5). Каптал жоўта-зялёны. У пачатку і ў канцы ўклеена па два чыстых л.

24. Cominaeus Philippus (1445 – 1509) Frossardus Joannes (1333 – 1410) Sesellius Claudius (1450 – 1520)

Tres Gallicarum rerum scriptores nobilissimi: Philippus Cominaeus De rebus gestis a Ludovico XI et Carolo VIII..., Frossardus in Brevem Historiarum memorabilium epitomen, Claudius Sesellius De Republica

Galliae et Regum officiiis / A Ioanne Sleidano e Gallico in Latinum sermonem conversi. – Francofurti ad Moenum (Frankfurt am Main): Ex officina Typographica Andreae Wecheli, 1578. – [8], 320, [28] p. – 2° (320 x 200).

Тыт. арк.: “Tres // Gallica//rvm rerum // scriptores nobilissimi: // Philippvs Cominaevs De // rebvs gestis a Lvdovico XI et // Carolo VIII, Francorum regibus: // Frossardvs in Brevem // Historiarum memorabilium epitomen contractus: // Clavdivs Sesellivs De // Republ. Galliae, et Regum officiiis: // A // Ioanne Sleidano e Gallico in Lati//num sermonem conuersi, breuiq[ue] explicatione illustrati. // Additus in fine Index rerum memorabilium copiosissimus. // Francofvrti ad Moenvm, // Ex officina Typographica Andreae Wecheli // M D L XXVIII.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сінгэт.

Набор: 140 x 270, радкоў – 57, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Антыква, прадмовы курсівам. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Па ўсіх с. на ўнутраных палях пазначана нумарацыя радкоў, праз 10: 10, 20, 30 і г. д.

Аб’ём: 30 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (*ij - *iii)⁴, (a - aiiij)⁶ - (z - ziiij)⁶; (A - Aiiij)⁶ - (F - Fiiij)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Lectori;
3. с. [3] – [6] – Illvstrissimis principibvs, Ioanni Friderico, Saxoniae duci electori; et Philippo, lantgravio Hessiae: Ioannes Sleidanus S. D.;
4. с. [7] – [8] – Avtoris, ad archiepiscopvm vrbis Viennaе in Galliis, praefatio;
5. с. 1 – 111 – Philippi Cominaei commentariorvm, libri I - X;
6. с. 111 – 117 – Ioannes Sleidanvs lectori S.D.;
7. с. 118 – 176 – Philippi Cominaei, eqvitis, De Carolo Octavo, Galliae Rege, et Bello Neapolitano, Commentarij. Ioanne Sleidano interprete. Libri I - V.;
8. с. 177 – 180 – Ioannes Sleidanvs lectori S.D.;

9. с. 181 – 261 – Frossardi, nobilissimi scriptoris Gallici, Historiarvm Opvs Omne, iam primvm et breuiter collectum, et latino sermone redditum a Ioanne Sleidano. Libri I - IV;
10. с. 262 – 300 – Clavdii Sesellii, viri patricii, De Repvblica Galliae, et Regvm officii, Libri duo: Ioanni Sleidano interprete.;
11. с. 301 – Magnifico et spectabili viro, D. Gvilhelmo Pageto ... Ioannes Sleidanus S.D.;
12. с. 302 – 320 – Svmma Doctrinae Platonis De Repvblica et Legibvs;
13. с. [1] – [26] – Index in Frossardvm, Cominaevm et Sesellium;
14. с. [27] – Francofvrti ad Moenvm Excvdebat Andreas Wechelvs, Anno Salvts M. D. LXXVIII;
15. с. [28] – Друкарскі сігнэт.

Ініцыялы: “D”, “I”, “Q”³, “P”², 55 x 55, фонам раслінны арнамент, міфічныя істоты, выявы жанчыны з гронкай вінаграду; “A”², “C”², “F”, “G”, “N”², “O”, “P”⁵, “Q”, “R”², “S”³, 30 x 30, на раслінным арнаменце – усяго 27 ініцыялаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Muzeum w Grodnie. 7551” на тыт. арк.,

Іншыя: На тыт. арк. неразборлівы ўладальніцкі надпіс. На фарзацы наклеяка бібліятэкі Гродзенскай мужчынскай гімназіі: “Зала 12 Шкафъ VIII. Полка 2 № 80.” Маргіналіі. Паметы.

Пераплёт: скура, кардон. Скура пад шэры мармур. Бінцікі (5). Капталы. На карэньчыку наклеяка з карычневай скуры, на якой ціснуты пазалотай тытул кнігі: “SCRIPTO. // GALLIC. // RER. TRE//”.

25. Confoederatio senatorum et nobilitatis Pallatinatum Cracoviensis, Sandomiriensis et Lublinensis. Post mortem olim Stephani Primi Regis Poloniae, Cracoviae modo infrascripto ordinata. – [Cracoviae? (Kraków), 1587?]. – [18] f. – 2° (275 x 195).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор : 240 x 135, радкоў – 43 і 51, 10 радкоў – 50 і 40. Вёрстка ў адну паласу. Друк гатычны, дзе-нідзе ўразбіўку антыквай. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды.

Аб’ём: 5 сшыткаў па 4 л., 1 у 2 л. Сігнатура: (A - Aij)⁴ - (E - Eij)².

Змест:

1. л. 1 – 4 – *Confoederatio Senatorvm et nobilitatis Pallatinatvm Cracovien. Sandomirien. et Lvblinen. Post mortem olim Stephani Primi Regis Poloniae, Cracoviae modo infrascripto ordinata. Kaptvr. Po śmierci świętey pamięci Króla Zygmunta Augusta...* Ioannes Lanczynski Not. C. Crac. szt.;
2. л. 5 – 12 – *Actvm in cvria Regia Varszoviensi, feria secvnda post Dominicam Laetare in quadragessima proxima, A.D. 1587...* Stanislaus Smieciński Vicecapitaneus ... szt.;
3. л. 12 – 17 – *Reces Warszawski około Elekcyey nowey Króla jego Młści Zygmunta trzeciego Roku Pańsk. M. D. LXXXVII...* Bartosz Zaliński Starosta Warszawski;
4. л. 17 – 18 – *Poparcie Wolney Elekcyey Króla Zygmunta trzeciego Polskiego y Szwedzkiego. Na zieżdzie pod Wislicą namowione...* M.D.LXXXXVII.

Ініцыялы: “M” 3, 45 x 45, “G”, “M”, 30 x 30 – гатычныя.

Алігат.

26. [Constitucie, Statuta y Przywileie, na walnych Seymiech Koronnych od Roku Pańskiego 1550, aż do Roku 1581 uchwalone.] – [Kraków: Drukarnia Mikołaja Szarffenbergera, 1581]. – 230, [8] f. – 2° (275 x 195).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: 240 x 167, радкоў – 43, 10 радкоў – 60. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт: на польскай мове гатычным друкам, на лацінскай – антыквай і

ўразбіўку. Калантытулы. Друкарскія маргіналіі на палях. Кустоды. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: пасля л. 18 ідуць 3 л. нн., пасля зноў каланлічба 18 і далей без выпраўлення памылкі.

Аб'ём: 57 сшыткаў па 4 л., 1 па 8, 1 па 6 л. – усяго 59 сшыткаў. Сігнатура: (A - A3)⁴ - (D - D3)⁴, (E - E5)⁸, (F - F3)⁴ - (Z - Z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ - (Ee - Ee3)⁴, (Ff - Ff4)⁶, (Gg - Gg3)⁴ - (Pp - Pp3)⁴; (AAa - AAa3)⁴ - (TTt - TTt3)⁴; (* - *3)⁴, (** - **3)⁴.

Змест:

1. л. 1 – 5 – [Potwierdzenie praw Koronnych Zygmunta Augusta Roku 1550] ... Na rozkazanie własne Jego Królewskiej M.;
2. л. 6 – 7 – Statuta Seymu Warszawskiego Roku Pańskiego 1557;
3. л. 8 – 17 – Constitucye Seymu Piotrkowskiego zaczęty roku 1562 a dokończony Anno 1563;
4. л. 18 – 1, 2, 3 нн. – Ordinatio et Constitutio novorum iudiciorum in Conventu Generali Piotrcouien: Anno 1563 facta et laudata;
5. л. 18 – 43 – Constitucye Seymu Koronnego Warszawskiego 1563 y Roku 1564;
6. л. 44 – 68 – Constitucya Seymu Piotrkowskiego 1565;
7. л. 69 – 71 – Reces Seymu Lubelskiego;
8. л. 71 – 84 – Constitucye Piotrkowskie Roku 1567. Uniwersał poborowy roku 1567;
9. л. 85 – 96 – O ziemi Podlaskiej. O ziemi Wołyńskiej. O księstwie Kijowskim. (Przywileie przywrócenia do Korony Polskiej);
10. л. 97 – 103 – O Księstwie Litewskim;
11. л. 104 – 118 – Constitucye Seymu Koronnego Lubelskiego obojga narodu Uniowanego Polskiego y Litewskiego 1569;
12. л. 118 – Constitucya Seymu Warszawskiego Roku 1570;
13. л. 119 – Kaptvr po śmierci ... Króla Zygmunta Augusta;
14. л. 119 – 120 – Confederacio Generalis Varsoviae;
15. л. 121 – 133 – Porządek na Seymie walnym do obierania Pana y Króla nowego ... Roku 1573;

16. л. 133 – 151 – *Literae significatorie de electione Anne infantis in Reginam Poloniae, et Sereniss: Stephanvm Batori Transyluaniae Principem in Regem Poloniae;*
17. л. 152 – 153 – *Stephan z łaski Bożey Król Polski, Wielki Książę Litewski..;*
18. л. [1] (паміж л. 152-153) – пусты ліст;
19. л. 154 - Тыт. арк.: “*Constitucie // y Przywileie Seymowe // za panowania Jego Krol: Miłości // Krola Stephana. //*” - у чырвоным друку. Ніжэй гравіраваная выява (120 x 140) герба Рэчы Паспалітай часоў праўлення Стэфана Баторыя. На адвароце тыт. арк.: “*In Arma illvstris ac Magnifici Domini Joannis Zamoyski de Zamoscie...*”, ніжэй герб Замойскага і верш на лацінскай мове (12 радкоў) і подпіс: “*Andr: Tricesius*”;
20. л. 155 – *Innotescentia Stephani Regis ... Petrus Dvnin Volski Regni Polonie Vicecancellarius sszt;*
21. л. 156 – 157 – *Confirmatio Generalis omnivm ivrivm privilegiorvm libertatvm Regni Poloniae ... Stephanus Rex sszt.;*
22. л. 158 – 166 – *Constitucie Seymu Walnego Koronacyey Krolewskiey 1576;*
23. л. 167 – 177 – *Zwyczaie Woiewodztwa Mazowieckiego ze starego Statutu przystawiając do Prawa Koronnego... ;*
24. л. 177 – 183 – *Vniversal Poborowy Roku Bożego, 1577;*
25. л. 184 – 201 – *Constitucye Seymu Walnego Warszawskiego Roku Bożego 1578;*
26. л. 202 – 212 – *Vniversal Poborowy Roku Bożego 1580;*
27. л. 213 – 230 – *Constitvcie Seymu Walnego Warszawskiego Roku M. D. LXXXI; Unversal Poborowy Roku Bożego M.D.LXXXI;*
28. л. [1] – [7] – *Registr Constitucie y Praw Koronnych;*
29. л. [8] – *Drukowano w Krakowie Roku Pańskiego M.D. LXXXI. W Drukarni Mikołaiia Szarffenbergera Typographa Krola Jego Miłości. Пасярэдзіне л. гравіраваны друкарскі сінгэт.*

Ініцыялы гравіраваныя гатычныя: “G”, “M” 6, “O” 7, “W” 6, 60 x 60; “Z” 13, “W” 3, “M” 2, 35 x 35; антыквай: “O” 2, 60 x 60; “W” 17, 40 x 40 – на фоне расліннага арнаменту. Шмат малых ініцыялаў. **Застаўкі**

гравіраваныя: 135 x 35 (раслінны арнамент) – 6; 110 x 160 – 1; 145 x 35 – віды Варшавы (л. 158) і Кракава (л. 213). **Канцоўкі:** у выглядзе віньеты – 3; арнамент у авале, 70 x 50 – 4; арнамент у прамавугольнай рамцы, 75 x 35 – 3; у выглядзе роўнабаковага трохвугольніка – 1.

Тэкст на польскай і лацінскай мовах.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штатпы:

- “Wand. Pusłowski” на л. 1,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasieńskiej” на л. 1 і 51.

Іншыя: На л. 1 і пярэднім фарзацы чорным чарнілам “№ 2783”.

Пераплёт: скура свіная, нефарбаваная, кардон. На карэньчыку цісненне па скуры: “Konstit: Pol: Dit:”, дапісана чарнілам “1550 – 1593”. Бінцікі (4), капталы скураныя. Абрэз у чырвоную крапінку.

Дэф.: страчаны тыт. арк.

Канвалют, тут яшчэ 5 выданняў XVI ст.

Тыт. арк. вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XX, Kraków, 1905, s. 39.

27. [Constitutie Seymu walnego Warszawskiego Roku Bożego M. D. LXXXIX]. – [Kraków: drukarnia Mikołaja Szarffenbergera, 1589]. – 58, [6], 22, [2] s. – 2° (275 x 195).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: 240 x 135, радкоў – 37, 10 радкоў – 65. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 11 сшыткаў. Сігнатура: (A - Aij)⁴ - (H - Hij)⁴; (A - Aij)⁴ - (C - Cij)⁴.

Змест:

1. с. 3 – 47 – Constitvcie Seymv walnego Warszawskiego Roku Bożego M.D.Lxxxix;
2. с. 48 – 58 – Trybunal. Wołyńskiego y Braclawskiego Woiewodztw;
3. с. [1] – [4] – Regestr Constitucij Seymu Warszawskiego 1589;
4. с. [5] – [6] – пусты л.;
5. с. 1 – 22 – Vniwersal Poborowy Roku M. D. Lxxxix;
6. с. [1] – [2] – пусты л.

Ініцыялы: “О” на фоне расліннага арнаменту, 60 x 60, “W”, 40 x 40, – гатычныя. **Застаўка** гравіраваная: з відам Варшавы, 145 x 35 – 1.

Паметы: На с. 38 надпіс чорным чарнілам, з-за пазнейшага абрэза блока не чытаецца.

Дэф.: тыт. арк. страчаны.

Алігат.

Назва ўстаноўлена па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XX, Kraków, 1905, s. 39.

28. Constitucie Seymu walnego Warszawskiego Roku Bożego, M. D. XC. – Kraków: Drukarnia Mikołaiia Szarffenbergera, [1590]. – 44, 30, [2] s. – 2° (275 x 195).

Тыт. арк.: “Constitvcie // Seymv walnego // Warszawskiego // Roku Bożego, M.D.XC. // W Krakowie // w Drukarni Mikołaiia Szarffenbergera. // Króla Je[g]o Mci Typographa.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. дрэварыт, 150 x 120, на якім выява герба Рэчы Паспалітай часоў Жыгімонта III Вазы. Тыт. арк. надрукаваны ў двух колерах, чырвоным і чорным.

Набор: 240 x 135, радкоў – 37, 10 радкоў – 65. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Пагінацыя. Калантытулы. Кустоды.

Аб'ём: 10 сшыткаў. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁴ - (F - Fij)²₃; (A - Aiiij)⁴ - (D - Diij)⁴.

Змест:

1. с. 1 – Тыт.арк.;
2. с. 3 – 35 – Constitvcie Seymv walnego Warszawskiego, Roku Bożego M D XC;
3. с. 36 – 44 – Sprawy Wielkiego Ksiestwa Litewskiego;
4. с. 1 – 30, [1] – Pobor poglowny, na Seymie walnym Koronnym Warszawskim, Roku 1590 vchvalony.

Ініцыялы гравіраваныя: “W”, 40 x 40, на раслінным фоне; “O”, 45 x 45, “W”, 30 x 30 – гатычныя. **Застаўкі** гравіраваныя: 2 памерам 135 x 20, 1 памерам 90 x 10 – у выглядзе расліннага арнаменту.

Алігат.

29. Constitucie Seymu walnego Warszawskiego Roku Pańskiego MDXCIII. – Kraków: Drukarnia Mikołaja Szarffenbergera, [1593]. – 16 s. – 2° (275 x 195).

Тыт. арк.: “Constitvcie // Seymv walnego // Warszawskiego // Roku Pańskiego, // M.D.XC III. // W Krakowie / w Drukarni Mikołaja Scharffen=//bergera / Króla Jego M. Typographa.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. дрэварыт, 150 x 120, на якім выява герба Рэчы Паспалітай часоў Жыгімонта III Вазы. Тыт. арк. надрукаваны ў чорным колеры.

Набор: 240 x 135, радкоў – 37, 10 радкоў – 65. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Пагінацыя. Калантытулы. Кустоды.

Аб'ём: 2 сшыткі. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁴ - (B - Bij)⁴.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;

2. с. 3 – 16 – Constitucie Seymv walnego Warszawskiego, Roku Pańskiego M D XCIII.

Ініцыялы: “O”, 40 x 40, “Z”, 30 x 30 – гатычныя. **Застаўка** гравіраваная: 1, расліннага арнаменту, 135 x 20.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на апошняй с.

Дэф.: страчаны старонкі з 17 і далей.

Алігат.

30. Curio Coelius Secundus (1503 – 1569)

[Thesaurus linguae Latinae, sive forum Romanum, in quo autorum quorum autoritate Latinus sermo constat omnium tum verba tum loquendi modi omnes pulcherrime explicantur. Omnia per Caelium Secundum Curionem hac nova editione concinnata, cum eiusdem praefatione in qua et ratio huius editionis et ut commode quis hoc opere uti possit via et modus indicatur]. – Vol. II. – Basileae : Per Frobenium et Episcopium, 1561. – 1158 p. – 2° (340 x 225).

Тыт. арк. адеутнічае.

Набор: 272 x 160, радкоў – 64, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў два слупкі. Курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 96 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (a - a4)⁶ - (z - z4)⁶; (A - A4)⁶ - (Zzz - Zzz4)⁶; (Aaaa - Aaaa4)⁶ - (Dddd - Dddd5)⁷.

Змест:

1. с. 1 – 1158 – [Thesaurus linguae Latinae] F – PУX.

Ініцыялы гравіраваныя: 16, 43 x 43, з біблейскімі і гістарычнымі сюжэтамі, 2 з выявамі старажытнагрэчаскіх філосафаў: “N” з выявай Сакрата, “P” з выявай Дыягена.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6211” на пярэднім фарзацы,
- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis Praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штampы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на с. 1,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 116” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Liber Collegij Societatis Jesu Rigę. anno 1589 Bibliothecae magnae.” на с. 1.

Іншыя: На карэньчыку і на пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Q 7”.

Пераплёт: скура, дошкі. Верхняе і ніжняе пераплётныя вечкі ўпрыгожаны сюжэтным і раслінна-геаметрычным блінтавым ролікавым цісненнем. Дэкор абодвух пераплётных вечкаў утвараюць некалькі прамавугольных рамак, размешчаных адна ў адной. Першая з іх аздоблена раслінным арнамантам, другая рамка складаецца з выяў жанчын, пад кожнай надпіс: fides, spes, caritas, fortitv. Каптал. Бінцікі (5). Карэньчык скураны. Абрэз бурага колеру, на сярэднім баку абрэза чорным чарнілам зроблены надпіс: “Pars 2 Thesavri linguae latinae A-B F...”. Сляды ад зашпілек.

Дэф.: Страчаны тыт. арк., зашпількі.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Catalogue of books printed on the continent of Europe, 1501 – 1600 in Cambridge libraries, Vol. 1, Cambridge, 1967, p. 330, № 3094.

31. Dadraeus Joannes

Loci communes similibum et dissimilibum, ex omni propemodum antiquitate, tam sacra quam prophana collectorum... – Wirzeburgi (Würzburg): Ex officina Henrici Aquensis, episcopalis Typographi, 1582. – [12], 573 f. – 8° (200 x 120).

Тыт. арк.: “Loci commvnes // similivm // et dissimilivm, ex // omni propemodvm anti-//qvitate, tam sacra qvam prophana // collectorum, quibus docendi ratio perfacilis, dicendi vero co-//pia longe vberima, Theologiae, caeterarumque ar-//tium studiosis omnibus accessura est. // Per Ioannem Dadraevm, Scholae // Parisiensis Doctorem Theologum, poenitentiiis // concionibusque apud Rothoma-//genses praefectum. // Secunda editio auctior, cum indice locorum scri-//pturae similibus explicatorum. // Wirzebvrgi, // ex officina Henrici Aqvensis, // Episcopalis Typographi. // 1582. // Cvm privilegio Caes. Maiest.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Набор: 150 x 75, радкоў – 42, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Варыянт антыквы, курсіў уразбіўку. Кустоды. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. 111, 113 і 118 адсутнічаюць каланлічбы, на л. 572 і 573 каланлічбы 372 і 373. Калантытулы. На палях друкарскія маргіналіі.

Аб’ём: 73 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (+ - +5)⁸, (A - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa5)⁸ - (Zz - Zz5)⁸; (AA - AA5)⁸ - (ZZ - ZZ5)⁸; (Aaa - AAa5)⁸ - (CCc - CCc5)⁸.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [5b] – Reverendissimo in Christo Patri, ac amplissimo D. Domino Petro de Villars Viennensi Archiepisco...;
3. л. [6a] – [7a] – Lectori S.;
4. л. [7b] – [8b] – Avtores tvm sacri, tvm prophani, ex qvibvs similia et dissimilia deprompta svnt;
5. л. [9a] – [11b] – Index titvlorum;

6. л. [12a] – [12b] – Iacobi Estovrneav Sanctonis in Io. Dadraei Theologi Similia pentasticon; De simillivm et dissimilivm vsv, Nicolai Moreleti carmen; carmina Petri Artvis Cenomanensis, I. Deviev pont. Sagiensis;
7. л. 1a – 567a – Loci communes similibum et dissimilium ... ;
8. л. 567b – 573 – Avthoritates Scriptvrae Similibus explicatae.

Ініцыялы гравіраваныя: “N”, 12 x 12, “G”, “Q”, 18 x 18, на фоне расліннага арнаменту – усяго 3; шмат малых, наборных ініцыялаў, якімі пачынаецца кожная з 263 главаў. **Застаўка** – 1, 70 x 10. **Канцоўкі** – 2, у выглядзе роўнабаковага трохвугольніка з раслінным арнаментам. Адна глава ад другой аддзяляюцца геаметрычнай лініяй.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штampы:

- “Минский церковный историко-археологический Комитет” на тыт. арк. і на с. [9], [11], 2, 5, 351, 519, 567, 570;
- “Беларускі Дзяржаўны Музей. № Б – 975” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы;
- “Комиссариат просвещен. Белорусск. Республики. Областной Музей” на пярэднім фарзацы.

Надпіс:

- “Inscriptus Catalogo Coll: Soc: Jesu Niesviensis” на тыт. арк.

Пераплёт: скура, дошкі. Скура карычневага колеру. На верхнім пераплётным вечку пасярэдзіне віньетка кангрэўным цісненнем, 80 x 55, па вугалках невялікія галінкі, па перыметру адціснута падвойная рамка, геаметрычная і арнаментальная; над віньеткай – тытул: “Siwillia Dar.”. Па ўсяму полю ніжняга пераплётнага вечка цісненне ролікавае, блінтавае з выявамі багоў, рымскіх воінаў і палкаводцаў. Рэшткі латунных зашпільек на верхнім пераплётным вечку і раменьчыкаў – на ніжнім. Карэньчык выпуклы, на ім ціснута палоскі. Бінцікі (5). Каптал. Абрэз нефарбаваны, на ім чорным чарнілам: “Dadreus”.

Дэф.: страчаны зашпількі.

32. Demosthenes (каля 384 – 322 да Н.Х.) Aeschines (389 – 314 да Н.Х.)

Orationes atque epistolae / Per Hieronymum Wolfium Oetingensem conversae. – Т. 1 – 2. – Basileae (Basel): Per Joannem Oporinum, [1553?]. – [48], 523, [1], 326, [2] p. – 8° (175 x 110).

Тыт. арк.: “Demosthenis et // Aeschinis orationes // atq[ue] Epistolae, quae ad nostram aetatem peruene-//runt, omnes: partim recens conuersae, partim di-//ligenter recognitae: summo adhibito studio, ut sen//tentiae ueritas cu[m] Latini sermonis puritate, qua[n]-//tum quide[m] fieri potuit, co[n]iungeretur: et Demo-//sthenicae atq[ue] Aeschineae dictionis genius // aliquo modo apparet: // per Hieronymvm Vvol-//fium Oetingensem. // Distinctionem Operis, et Orationum catalogu[m], // proxima post alteram Praefationem pa-//gella indicabit. // Adiectus est locuples rerum ac uerborum toto // Opere memorabilium Index. // Cum Caes. Maiest. gratia et priuile-//gio ad decennium. // Basileae, per Ioan-//nem Oporinum.”

Набор: 137 x 77, радкоў – 33 і 36, 10 радкоў – 40 і 36. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Асаблівасці пагінацыі першага тома: пасля с. 347 нумарацыя ідзе па слупках (каланлічбы 348 - 513). далей зноў па старонках. Памылкі ў пагінацыі першага тома: замест каланлічбы 159 - 259, 395 - 935, адсутнічае каланлічба 515. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: Першы том: 31 сшытак па 8 л. Сігнатура: (a2 - a5)⁸, (b - b5)⁸, (g - g5)⁸; (a - a5)⁸ - (z - z5)⁸; (aa - aa5)⁸ - (dd - dd5)⁸, (ee - ee3)⁴. Другі том: 21 сшытак па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁸ - (V - V5)⁸, (X - X3)³.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Interpres ad lectorem;
3. с. [3] – [36] – Ad magnificvm et generosvm virvm, D. Ioannem Iacobvm

- Fvggervm ... Hieronymi Vuolfij, in Demosthenem, latinum a se factum, Praefatio;
4. c. [37] – [43] – Ad evndem, Hier. Vvolfii in Demosthenicae conuersionis recognitionem praefatio;
 5. c. [44] – [47] – Operis elenchus;
 6. c. 1 – 158 – Demosthenis orationes, Hieronymo Vuolfio interprete cum Libanii argumentis;
 7. c. 158 – 181 – Dinarchi contra Demosthenem oratio;
 8. c. 181 – 203 – Demosthenis epistolae sex;
 9. c. 204 – 219 – Aeschinis epistolae XII;
 10. c. 219 – 278 – Demosthenis orationes;
 11. c. 279 – 341 – Vita Demosthenis ex Libanio, Plutarcho, Luciano, Svida; vita Aeschinis sex modis descripta;
 12. c. 342 – 513 – Hieronymi Vuolfij gnomologiae et annotationum Demosthenicarum specimen;
 13. c. 514 – 520 – Eiusdem Epistolae et Epigrammata quaedam, partim graeca, partim latina;
 14. c. 521 – 523 – Abrahami Loescheri carmen in commendationem Demosthenis;
 15. c.1 – Тыт. арк. другога тома: “Secvndvs tomvs, // qvi continet oratio-// nes Aeschinis et Demosthenis ad-//uersarias, conuersas per Hie-//ronymum Vuolfium // Oetingensem. // Ordo orationvm. // 1 Aeschinis oratio contra Timarchum. // 2 Demosthenis oratio de Falsa legatione. // 3 Aeschinis oratio de Falsa legatione. // 4 Aeschinis oratio contra Ctesiphontem de Corona. // 5 Demosthenis oratio de Corona. // Basileae, per Ioan-//nem Oporinum.//”;
 16. c. 3 – 12 – Ad magnificum et generosum uirum D. Ioannem Iacobvm Fvggervm... Hieronymi Vvolfii in orationes Aeschinis et Demosthenis aduersarias, Praefatio;
 17. c. 13 – 59 – Aeschinis oratio in Timarchum cum argumentis;
 18. c. 59 – 139 – Demosthenis oratio de Falsa legatione cum argumentis;
 19. c. 140 – 183 – Aeschinis oratio de Falsa legatione cum argumentis;
 20. c. 184 – 248 – Aeschinis oratio contra Ctesiphontem cum argumentis;

21. с. 249 – 326 – Demosthenis oratio de Corona cum argumentis.

Ініцыялы гравіраваныя: 50 - “А”5, “С”, “D”2, “Е”3, “I”2, “К”, “М”, “N”, “O”3, “P”3, “Q”8, “S”, “T”, грэчаскія: “O”, “A”, “Δ” – усе на фоне расліннага арнаменту, выяў людзей і жывёл, памерам ад 17 x 17 да 27 x 27. Наборныя ініцыялы.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis praedicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Muzeum w Grodnie. 7009” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Ex libris M. Pietrowski...” на тыт. арк.,
- “G (L/S)(a/u)melii” на тыт. арк.,
- “Sum Joannis Vilhelmi Volsij” зрэзаны пры пераплёце, ён жа на тыт. арк. 2-га т.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамніканаў “R 134”.

Пераплёт: скура нефарбаваная свіная, кардон. Бінцікі (3) замацаваны скуранымі раменьчыкамі, якія прапушчаны паверх скуры на пераплётных вачках. Каптал. Абрэз чырвонага колеру.

33. Despauterius Joannes (1460 – 1520)

Ars versificatoria. – [Argentorati (Strassburg): Ex Aedibus Matthiae Schurerii, 1512]. – [8], 185, [11] f. – 4° (210 x 145).

Тыт. арк.: “Ars versificatoria Jo//annis Despauterij Niniuitae Berga=//rum apud Diuum Guinno=//cum Ludimagistri. // Ex secvnda reco=//gnitione. // Lector eme, lege, // et probabis.//”

Набор: 151 x 94, радкоў – 40, 10 радкоў – 36. Вёрстка ў адну паласу. Варыянт антыквы. Пагінацыя. Кустоды адсутнічаюць. Маргіналіі. Калантыпулы. Калафон.

Аб'ём: 34 сшыткі па 4 і 8 л. Сігнатура: (ijA - vA)⁸, (a - aij)⁴, (b - bv)⁸, (c - cij)⁴, (d - diij)⁴, (e - ev)⁸, (f - fij)⁴, (g - gv)⁸, (h - hij)⁴, (I - Iij)⁴, (K - Kv)⁸, (L - Lij)⁴, (M - Mv)⁸, (N - Nij)⁴, (O - Ov)⁸, (P - Pij)⁴, (Q - Qv)⁸, (R - Rij)⁴, (S - Sv)⁸, (T - Tij)⁴, (V - Vv)⁸, (X - Xij)⁴, (Y - Yv)⁸, (Z - Zij)⁴; (Aa - Aav)⁸, (Bb - Bbij)⁴, (Cc - Ccv)⁸, (Dd - Ddij)⁴, (Ee - Eev)⁸, (Ff - Ffij)⁴, (Gg - Ggv)⁸, (Hh - Hhij)⁴, (Ii - Iiv)⁸; (2 - 5)⁸.

Змест:

1. л. [1] – Тыт. арк.
2. л. [2] – *In laudem artis versificatoriae doctissimi viri Io. Niniuitae carmen Iacobi Pape, ad Lectorem;*
3. л. [3] – [16] – *Ioannis Despauterij Niniuitae in artem Versificatoria[m] Praefatio;*
4. л. Ia – XVa – Liber I;
5. л. XVb – XLIX – Liber II;
6. л. XLIXb – CLXVIb – Liber III;
7. л. CLXVIIa – CLXXXVa – Liber IIII;
8. л. CLXXXVIa – CLXXXVa – Liber V;
9. л. CLXXXVb – [3a] – *Iodoci Badij Ascensij in artem versificatoriam Isagoge seu introductio facillima;*
10. л. [3a] - *Argentorat. Ex Aedibus Matthiae Schurerij Mense Decembri Anno M.D.XII. T.O. Regnante Imperatore Caes. Maximiliano P.F.AVG.P.P.;*
11. л. [4a] – [10b] – “*Index Versificatoriae vocvm*”.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты. На с. [2a], Ia і CLXVIIa ад рукі чарнілам намаляваны ініцыялы “A”, “P” і “D”.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “*Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicator.*” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. 6917” на фарзацы.

Надпіс:

- “Conts Choroscensis Ordinis Praed:” на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “S2 8”.

Пераплёт: дошкі, скура. Бінцікі (3). Каптал. На дошках пад скурай выемкі ад зашпілек.

34. Diogenes Laertius (III ст. п.н.х.)

Hesichius Milesius, Illustrius (VI ст. п.н.х.)

Diogenis Laertii de vitis, dogmatis et apophthegmatis eorum qui in Philosophia claruerunt, libri decem. Hesichii Illustrii de iisdem Philosophis ... liber. Pythagoreorum fragmenta. Cum Gnomologia Laertiana. – [Genevae? (Genève)]: Apud Jacobum Chouët, 1595. – [16], 770, [42] р. – 16° (120 x 80).

Тыт. арк.: “Diogenis // Laertii // de vitis, dogmatis, et apophthegmatis // eorum qui in Philosophia // claruerunt, // libri decem. // Hesichij Illustrii de iisdem Philosophis, et // de aliis scriptoribus liber. // Pythagoreorum Philosophorum Fragmenta. // Omnia ad fidem Graeci codicis diligenter rognita. // Cum Gnomologia Laertiana, // et Indice. // Apud Jacobum Chouët. // M.D.XCV.”. Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт, 30 x 30.

Набор: 100 x 55, радкоў – 30, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Антыква, дзе-нідзе курсіў уразбіўку, с. [9] - [12], 716 - 718 – курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб'ём: 52 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (*2 - *4)⁸, (a - a4)⁸ - (z - z4)⁸; (aa - aa4)⁸ - (zz - zz4)⁸; (A - A4)⁸ - (E - E4)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [8] – Fratr̄is Ambrosii in Diogenis Laertii opvs ad Cosmum Medicem Epistola;
3. с. [9] – [12] – Benedictus Brognolus generosis patriciis Venetis, Laur. Georgio Iacoboque Baduario, S.P.D. (1475);
4. с. [12] – [14] – Catalogvs Philosophorvm, quorum vita a Diogene Laertio describitur, eo quem ipse in scribendo seruauit ordine;
5. с. [14] – [16] – Philosophorvm Catalogvs, quorum vitas Diogenes scripsit, ordine Alphabetico dispositus;
6. с. 1 – 672 – Diogenis Laertii De vita et sentiis eorum qui in philosophia claruerunt. Libri I - X;
7. с. 673 – 719 – Ex Qvorvndam Pythagoreorvm libris fragmenta, in quibus de philosophia morali agitur;
8. с. 720 – 770 – Hesyhii Milesii, Illvstrii cognomento, de iis qui eruditionis fama claruere, liber;
9. с. [1] – [30] – Gnomologia Laertiana, hoc est, Sententiae ex Diogene Laertio excerptae, et ordine Alphabetico dispositae;
10. с. [31] – [39] – Index.

Ініцыялы гравіраваныя: “А”⁴, “С”³, “Е”³, “Н”³, “Р”⁴, “Q”², “S”², “Т”³, “V”³, “Z”³, 10 x 10 – усяго 24.

Застаўкі і канцоўкі арнаментальнага расліннага малюнка.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 6974” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “УЗ 8”. Паметы, падкрэсліванні.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: паўскура, кардон. Бінцікі (3). Вокладка цёмна-карычневая са светла-жоўтымі разводамі. Абрэз у чырвоную крапінку.

35. Eberartus a Weyhe (1553 - 1633?)

Explicatio vetustissimae disceptationis politicae, utrius regni conditio melior, pacatior et dignior sit, illiusne cui Rex nascatur, an ejus cui eligatur? – Lichae (Lich): Ex officina Nicolai Erbenii, 1598. – 154, [10] p. – 8° (160 x100).

Тыт. арк.: “Explicatio // vetustissimae discepta-//tionis Politicae, // vtrivs regni // conditio melior, pa-//catior et dignior sit, // illiusne cui Rex nascatur, an ejus // cui eligatur? // Scripta et publice VVitebergae in aede arcis // proposita ab // Eberarto a // Weyhe J.C. Electo-//ris Saxoniae consiliario, de-//cretalium Professore ordinario, Curialis Electoralis Circuli ac // Lusatae inferioris Provincialis iudicii, Assessore, gradum // sive insignia Doctoralia Juris utriusq[ue] // decernente // D. Martino Colero, autori // Tractatus de alimentis Magnifici et Nobiliss. Mat-//thaei VVesemb. genero, // Ac // D. Iacobo Goedemanno Lvnebvrg. // Seneca Epist. 82 // Pro Veritate simpliciter agendum, contra metum fortius. // Lichae, ex officina Nicolai // Erbenii, Anno etc, 1598.//”

Тыт. арк. надрукаваны ў 2 колеры, чырвоны і чорны, на ім гравіраваная застаўка.

Набор: 120 x 60, радкоў – 26, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт курсіва. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 56 і 118 адсутнічаюць каланлічбы. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: 10 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A2 - A4)⁸ - (K - K4)⁸, (L - L2)².
Памылкі ў сігнатуры: адсутнічае D4, замест g4 - g3.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – Illvstrissimo et generosissimo Principi ac Domino, Domino Ernesto Duci Brunsvicensi et Luneburg ... Eberhart von VVeyhe J.C. et Hass. Princip. Consiliarius...;
3. с. 4 – 139 – Vetvstissimae disceptationis politicae, utrius regni conditio melior etc;
4. с. 140 – 145 – Ad Decanem Joannem Zangerum D. Pandectarum Professorem (Eber. A Weyhe J.C.);
5. с. 146 – 148 – Carmen jambicum ad amplissimum consvltissimumque virum Dominum Eberartvm a VVeyhe J-C. ...;
6. с. 149 – 154 – Ευφημία ad magnificum, nobilem, amplissimum et consultissimum virum D. Eberartvm a VVeyhe J.U.D. ... ab Alberto Voito Borusso Poeticae professore Witebergae;
7. с. [1] – [10] – Index.

Ініцыялы гравіраваныя: “Q”, 18 x 18, і “I”, 20 x 20, з выявамі міфічных істот. На с. 139 **канцоўка** геаметрычнага малюнка, на с. [10] наборная канцоўка з трох элементаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 6950” на тыт. арк.

Алігат.

Ініцыял з выдання
Фамы Анзельма
Бадэнскага (68)

36. Eckius Joannes (1486 – 1543)

Enchiridion locorum communium adversus Lutherum et alios hostes ecclesiae / Adnotationes P.Tilmanni. – [Ingolstadii (Ingolstadt)]: S. n., 1535. – [7], 247 f. – 12° (155 x 80).

Тыт. арк.: “Enci//ridion locorvm // communium aduersus Lu//therum et alios ho//stes ecclesiae. // Ioan. Eckio autore. // Avthor iam septi=//mo recognouit et pluribus lo=//cis illustrauit, adnotationib. // P.Tilmanni acco=//modatis. // M.D.XXXV.//.”

Пасярэдзіне тыт. арк. дрэварыт: у квадратнай рамцы, 35 x 35, герб папы Паўла III. Унізе бандэроль з тэкстам: “Paulus III Pont. Max.”.

Набор: 100 x 45, радкоў – 25, 10 радкоў – 37. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. 37 каланлічба 27, на л. 155 - 157, 157 - 155, 165 - 164, 204 - 104, 241 - 240, 246 - 244. Кустоды. Маргіналіі. Калантытулы.

Аб ‘ём: 42 сшыткі па 4 і 8 л. Сігнатура: (A - A5)⁸, (B - B3)⁴ - (Z - Z5)⁸; (a - a3)⁴, (b - b5)⁸ - (t - t3)⁴.

Змест:

1. л. [1] – Тыт. арк.;
2. л. [1a] – S.D.N. Pavlo III. Pontifici Maximo Dei gratiam.... I. Eckius;
3. л. [2a] – [3a] – Tabel. Loc. Commu.;
4. л. [3b] – [7b] – Reverendissimo in Christo Patri ... D. Conrado a Tungen, Herbipolensis ecclesiae Episcopo dignissimo... Ioannes Eckius S. D.;
5. л. 1a – 244b – De ecclesia et eius avctoritate prima – Missas latine non Germanice dicendas. XXXVII.

Ініцыялы гравіраваныя: “G”, 12 x 12, у прамавугольнай рамцы, аздоблены раслінным арнамантам, і “E”, 26 x 26, з выявай двух птуці.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

• “Muzeum w Grodnie” на тыт. арк.,

Надпісы:

• “Rrds Pater Scho: Piarus Cyprianus ... mpp” на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы “Po meŕce jego ŕmierci, y ... zmartwych wstaniu 1588. A po stworzeniu swiata 5583 ...”, “Anno Dni 1625 Corporis Chri 29 may mroz Habuzabote 19 Nouembr. pierwsza zima genu”, інш. На апошнім л. (абарваным) рэшткі запісаў рэлігійнага зместу, двойчы пазначаны “1598”. На л. А3 неразборлівы надпіс. У тэксце паметы.

Пераплёт: скура чорнага колеру, дошкі, папера. Бінцікі (3). Абрэз чорнага колеру. Сляды ад зашпілек, цвікоў.

Дэф.: страчана ніжняе пераплётнае вечка, карэньчык, зашпількі і л. 107 – 111.

37. Engelius Andreas (1561 – 1598)

[*Rerum marchicarum breviarum*]. – [Witebergae (Wittenberg)], [1593]. – (2), [2], 180, [8] s. – 4° (180 x 140).

Тыт. арк. страчаны. Замест яго ўклеены ліст, на якім тэкст тыт. арк. узноўлены ад рукі.

Набор: 155 x 110, радкоў – 34, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Пагінацыя. Калантытулы.

Аб’ём: 24 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁴ - (Z - Ziiij)⁴; (a - aiiij)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Den Erbaren/ Ehrenvesten/ Achtbaren und wolweisen Herren... Alt und New Brandenburg/ Berlin/ Coln ... Dediciret der Autor dis Rerum

Marchicarum Breuiarium ...;

2. с. [2] – In Rerum Marchicarum Breuiarium, a M. Andrea Engelio Strvthiomontano conscriptum, Epigramma Theodorici Praetorij Cimbri;
3. с. 1 – 179 – Rerum marchicarum breuiarium;
4. с. 180 – Albertus Krantzivs lib. III. Vandaliae, cap. XV;
5. с. [1] – [4] – Register und verzeichnis derer Scribenten/ und Bucher/ welcher ich in Diesem rerum Marchicarum Breuiario ... ;
6. с. [5] – [8] – Kurzer bericht. An der gelegenheit Namen... Hern Georgio Sabino Brandenburgensi ... Zum gunstigen Lezer.

Ініцыялы гатычныя: “W”, 45 x 45, “D” і “E”, 20 x 20, “R”, 25 x 25, у рамцы. **Застаўкі і канцоўкі** гравіраваныя, 5 x 90 і 15 x 60, геаметрычнага і расліннага арнаменту – усяго 7.

Тэкст на старанямецкай мове.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штampы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasinśkiej” на с. [1], 51 і на апошняй с.,
- “Muzeum w Grodnie. 13202” на с. [1] і на пярэднім фарзацы, “Muzeum w Grodnie. 9142” (лічбы закрэслены) на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы заўвагі да выдання і зместу кнігі на лацінскай і нямецкай мовах. Мноства падкрэсліванняў, заўвагі на палях не чытаюцца (блок кнігі абрэзаны пазней, па тэкстах ранейшых заўваг напісаны новыя). На карэньчыку папяровая наклеяка “13202”.

Пераплёт: пазнейшы, кардон шэрага колеру.

Дэф.: Страчаны тыт. арк. і апошнія с.

Аўтар, назва і выхадныя дадзеныя вызначаны шляхам ідэнтыфікацыі з асобнікам з Bayerische Staatsbibliothek (Мюнхен).

38. Eutropius [Flavius] (IV ст. п.Н.Х.)

[*Breviarium historiae Romanae.*] – [Basileae (Basel): Ex officina Joannis Oporini, 1561.] – 176, [42] р. – 8° (175 x 115).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 120 x 65, радкоў – 29, 10 радкоў – 40, Index 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу, са с. 139 – у два слупкі. Пагінацыя. Кустоды. Калантыгулы. Калафон.

Аб'ём: 14 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (а3 - а5)⁸ - (о - о5)⁷.

Змест:

1. с. 5 – 136 – Eutropii Libri I - X;
2. с. 137 – 176 – Dignitates omnes, administrationesq[ue] tam ciuiles quam militares, quas Romani in Prouinciis Orientis et Occidentis habuere, ex Antiquitatis reliquijs. ... Avtore Antonio Schonhouio;
3. с. [1] – Errata;
4. с. [1] – [40] – Rervm et verborvm in Eutropio memorabilium Index;
5. с. [41] – Basileae, ex officina Ioannis Oporini, Anno salutis humane M.D.LXI. Mense Ianuario.

Ініцыялы гравіраваныя: “R”, “P”, 20 x 20, у рамцы, на фоне расліннага арнаменту.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis Praedicator:” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. № 6669” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на с. [40];

Іншыя: Маргіналіі. На апошняй с. рукапісны тэкст (верш) на лацінскай мове “Carmina anotata anno Dni 1693” (15 радкоў). На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “X4 54”.

Пераплёт: скура, дошкі. Скура валовая, цёмна-карычневага колеру. Па перыметру верхняга і ніжняга пераплётных вечкаў блінтавае ролікавае цісненне ў выглядзе рамкі з выявамі муз і багоў, пад імі надпісы: “Euterpe”, “Callope”, “David”, “Apollo” і інш. На верхнім пераплётным вечку ціснены тытул: “Eutropii Rom. Histo”. На карэньчыку цісненне арнаментальнае. Карэньчык выпуклы, абрэз увогнуты. Бінцікі (3). Каптал. На верхнім пераплётным вечку рэштка ніжняй латуннай зашпількі.

Дэф.: Страчаны тыт. арк., 2 л. (пасля с. 176, вызначана па сінгатуры), зашпількі.

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI ст.

39. Florus Lucius Annaeus (II ст. п.Н.Х.)

Ruffus Sextus (IV ст. п.Н.Х.)

Messala Marcus Valerius Corvinus (64 – каля 9 г. да Н.Х.)

L. Floride Gestis Romanorum libri quattuor / Una cum adnotationibus Joan. Camertis. Sexti Ruffi de Historia Romana Epitome. Messalae Corvini de progenie Augusti Caesaris libellus. – Coloniae Agrippinae (Köln): Excudebatur Gualthero Fabricio I. L., 1562. – [32], 317, [5] p. – 8° (155 x 100).

Тыт. арк.: “L. Floride // Gestis Romanorum // libri quatvor a mendis ac// curatissime repurgati, vna cum adnotationi-//bus Ioan. Camertis, quae commentarij vice // in omnem Romanam Historiam // esse possunt, // ad haec, Sexti Rvffi viri // Consularis de Historia Rom. Epitome multo // quam antehac emaculator. // Item, Messalae Corvini // oratoris disertissimi de progenie Augusti // Caesaris libellus, nunc primum // excusus. // Omnia cum Aldino exemplari

collata ex eoq[ue] castigata. // His accessit rerum copiosissimus Index. // Coloniae Agrippinae // Excudebatur Gualthero Fabricio I. L. // Anno M.D.LXII.//”.

Набор: 125 x 65, радкоў – 28, 10 радкоў – 44. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў. Пагінацыя. Памылка ў пагінацыі: на с. 296 каланлічба 396. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 21 сшытак па 8 л. Сігнатура: (+2, A3, +4 - +5)⁸, (++) - (++)⁸; (A - A5)⁸ - (V - V5)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк;
2. с. [3] – [6] – Clarissimo viro Domino Vvernero Vvoflino ivris simul et humanitatis consultissimo Iacobus Bedrotus Pludentinus S.;
3. с. [7] – [29] – Index;
4. с. [30] – Bellowm qvae Romani gesservnt, catalogus;
5. с. [31] – [32] – In Messalae Corvini libellvm de progenie Avgusti Index;
6. с. 1 – 167 – Lvcii Flori Gestorvm Romanorvm Epitomes. Libri I-III;
7. с. 168 – 265 – Annotationvm Ioannis Camertis in L. Florum;
8. с. 266 – 291 – Sexti Rvffi viri consvlaris ad Valentinianum Augustum de Historia Romanorum Libellus;
9. с. 292 – 317 – Messalae Corvini oratoris disertissimi ad Octavianum Augustum, de progenie sua Libellus.

Ініцыялы гравіравання: 10, “В”, “С”², “D”, “Н”, “I”, “N”, “P”², “Q” – усе “з гісторыяй”, 28 x 28, на фоне выяў людзей і жывёл; шэраг наборных ініцыялаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Muzeum w Grodnie” на тыт. арк.

Пераплёт: свіная нефарбаваная скура, кардон. Бінцікі (3). Каптал. Абрэз нефарбаваны.

40. Formularium variarum commissionum, articulorum, exceptionum, interrogatoriorum... – Romae (Roma): In Aedibus Populi Romani, 1579. – [12], 308, [4] p. – 4° (160 x 210).

Тыт. арк.: “Formularium // variarvm // commissionvm, // articvlorvm, exceptionvm, // Interrogatoriorum, et Petitionum senten//tiarum, et appellationum. // Cui adiectus est tractatus de deuolutione causarum, // ac ordinis iudiciarij. // Item practica signaturae iustitiae, circa commissiones // causarum quae in Rom. Curia committuntur. // Omnia summa cura et diligentia nuperrime castigata, // Aduocatis et procuratoribus in ecclesiastico foro versantibus // maxime necessaria. // Cvm licentia svperiorvm. // Romae, // In Aedibus Populi Romani. // 1579.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваная застаўка, 55 x 50, якая паўтараецца на перадапошняй старонцы.

Набор: 200 x 150, радкоў – 57, 10 радкоў – 30. Вёрстка ў два слупкі. Шрыфт – варыянты антыквы. Пагінацыя. Кустоды. Калантыгулы.

Аб’ём: 21 сшытак, па 4 і 8 л. Сігнатура: (+ - +3)⁶; (A - A4)⁸ - (T - T4)⁸, (V - V2)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [10] – Tabvla hvivs operis;
3. с. [11] – [12] – Seqvntvr termini rotae;
4. с. 1 – 308 – De devolvvtione cavsarvm ad Romanam cvriam ... tractatus; Secvndvs tractatvs; Sequitur secunda instantia...; Sequitur termini rotae substantiales...;
5. с. [1] – [2] – Festa Palatii;
6. с. [3] – Regestvm. Romae, In Aedibus Populi Romani. M D LXXIX.

Ініцыялы гравіраваныя - 8: “A”², “C”², “D”², 20 x 20, “D”², 25 x 25, “C”², “F”², “P”², 11 x 11, на раслінным фоне.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis predicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штamps:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.;
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк.;
- “Muzeum w Grodnie. 6987” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Ex Lib. M. Valentini Lureński PD. et (J. ND)” на тыт. арк.,
- “Ex Libr. Admod Rndi Dni Vincentii de Seue J.V.D. Lascen et Louicien Praepositi Archidiaconi Gnesnv.” на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “К4 37”.

Пераплёт: скура свіная, нефарбаваная, папера. На карэньчыку надпіс: “Formula: Comissionu”. Каптал.

41. Forsterus Joannes Augustanus (1496 - 1558)

Dictionarium Hebraicum novum. – Basileae (Basel): [Per Frobenium et Episcopium], 1564. – [24], 912, [44] p. – 2° (325 x 210).

Тыт. арк.: “[Dict]ionarivm // [Hebra]icvm novvm, non ex ra//[binorvm] commentis, nec nostrativm doctorvm // [stulta i]mitatione descriptum, sed ex ipsis thesauris sacrorum Bibliorum, // et eorundem accurata locorum collatione depromptum, cum phrasibus // scripturae Veteris et Noui Testamenti diligenter annotatis, // Autore Ioanne Forstero Augustano, sacrae Theologiae Doctore, ac // Hebraicae linguae professore in Academia // Vuitebergensi. // Cui nunc

VIVA IMAGO REVERENDI VIRI IOANNIS FORSTERI,
SACRAE THEOLOGIAE DOCTORIS, AC HEBRAICAE LIN-
GVAE PROFESSORIS ORDINARIJ, OLIM IN SCHO-
LA VVITEBERGENSI, ANNO M. D. LVI.
ET AETATIS SVAE LXI.

Адварот тытульнага
аркуша, партрэт аўтара

primum in fine additus est omnium uerborum, nominum, aliarumq[ue] // uocum a sua radice quoquomodo uariantium, index im-//primis ab huius linguae studiosis // exoptatus. // Basileae M.D.LXIII. // Cautum priuilegio Imp. Maiest. ne quis imitetur.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

На адвароце тыт. арк. партрэт Іаана Форстэра, 155 x 200, дрэварыт. Пад ім надрукаваны тэкст: “Viva imago reverendi viri Ioannis Forsteri, sacrae theologiae Doctoris, ac Hebraicae linguae professoris ordinarii, olim in schola Vvitebergensi, Anno M. D. LVI. et aetatis svae LXI”.

Набор: 240 x 135, радкоў – 54, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя ў адваротным парадку, па-габрэйску. На палях друкарскія маргіналіі на габрэйскай мове. Калантытулы. Кустоды.

Аб’ём: 83 сшыткі па 6 л. Сігнатура: (a2 - a4)⁶, (b - b4)⁶; (a - a4)⁶ - (z - z4)⁶; (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (Aa - Aa4)⁶ - (Zz - Zz4)⁶; (AA - AA4)⁶ - (LL - LL4)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [4] – Illvstri, magnifico, et generoso domino, D. Vlrico Fvggero, comiti in Kirchberg et Vveissenhorn, etc. Ioannes Forsterus Augustanus, Theologiae Doctor, S.D.;
3. с. [4] – Ioannes Revchlin Phorcensis, L.L. Doctor, Ioanni Forstero Avgvstano, Philosophiae magistro, S.D.P.;
4. с. [5] – [6] – Lavrentivs Hvmphridus De sanctae linguae stvdio, et Ioannis Forsteri doctissimi et diligentissimi hominis commentario absolvtissimo ad φιλεβραΐον lectorem;
5. с. [7] – [22] – Ioannis Forsteri ad linguae Hebraeae studiosvm praefatio;
6. с. 1 – 912 – Dictionarivm Hebraevm;
7. с. [1] – [19] – In Ioannis Forsteri Dictionarivm hebraicvm, omnivm verborvm, nominum aliarumq[ue] uocum... absolutus Index;
8. с. [21] – Lavrentivs Hvmfridvs ad Lectorem;

9. с. [21] – [43] – *Locorum Sacrae Scripturae Veteris ac Novi Testamenti tam insignium quam in Grammatica difficultum, a Ioanne Forstero explicatorum, Index fidelis et copiosus*;
10. с. [43] – *Emendanda*;
11. с. [43] – *Basileae, per Frobenium et Episcopium, anno M.D. LXIII. mense Martio*;
12. с. [44] – Ксілаграфюра: друкарскі сінэт.

Ініцыялы гравіраваныя: “N”, 30 x 30, з выявай профіля жанчыны і надпісам па кругу “*Lollia Pavlina Caes. Imp Uxor*”; “Q”, “V”, 20 x 20, у рамках, фонам выявы людзей.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “*Bibliothecae Conventus Grodnensis Ordinis Praedicatorum*” на пярэднім і заднім фарзацах,
- “*Muzeum Państwowe w Grodnie. 6265*” на фарзацы,

Штампы:

- “*Dominicus Siwicki O. P. Prov Litv FR*” на адвароце тыт. арк.,
- “*Библиотека Гродненской мужской гимназии № 1 1 12*” на пярэднім фарзацы,
- “*Muzeum w Grodnie. 6265*” на заднім фарзацы,

Надпісы:

- “*Bibliothecae magnae Coll. Viln SJ*” на тыт. арк.,
- “*A. 169... 15 Maji emptus pro Missiae Moscovitica Societis JESU a P. Geor. Pavis...*” на тыт. арк.

Іншыя: На апошняй (па габрэйскаму парадку) с. надпіс “*Prohibitus*”. На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “*Z 11*”, на заднім – “*Z 9*”.

Пераплёт: скура свіная, нефарбаваная, кардон. Бінцікі (5). Абрэз чорнага колеру.

42. Fulvius Andreas (канец XV – XVI ст.)

Illustrium imagines. – [Romae (Roma): Apud Jacobum Mazochium, 1517]. – CXX f.: 190 imag. – 8° (160 x 105).

Тыт. арк.: “Illvstrivm // imagi//nes//.”

Тыт. арк. гравіраваны лінейнымі і штрыхавой рамкамі.

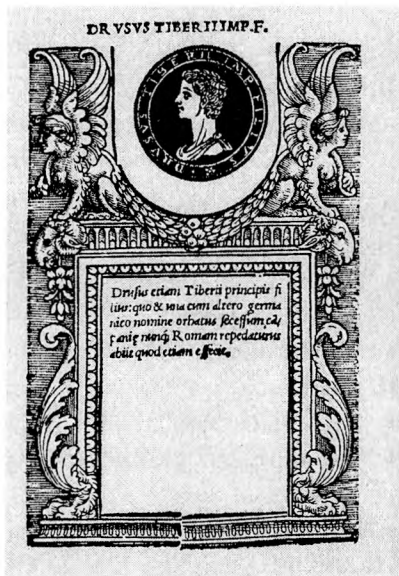
Набор: 110 x 65, радкоў – 27, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў Альда Мануцыя. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: замест каланлічбы “CXVII” надрукавана “CVIII”. Калантытулы. Кустоды адсутнічаюць.

Аб’ём: 28 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: (A - Aii)⁴ - (Z - Zii)⁴; (AA - Aaii)⁴ - (GG - Ggii)⁴.

Ксілаграфюры: 190, памерам 140 x 90. На кожнай профільны партрэт знакамітай асобы, у крузе дыяметрам 35, па кругу надпіс: імя і тытул. Кожная с. гравіравана раслінным і геаметрычным арнаментом. На л. XVIIIа месца для партрэта пустуе, на л. XXb пад партрэтам адсутнічае тэкст.

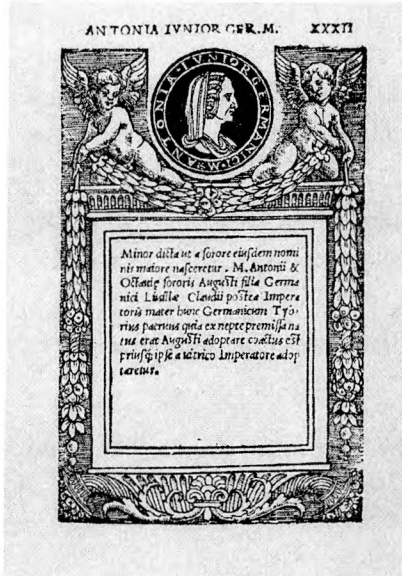
Змест:

1. л. [Ia] – Тыт. арк.;
2. л. [II] – Leo Papa. X.;
3. л. [IIIa] – [IVa] – Iacobvs Maz. Ber. Iacobo Sadoleto episcopo Carpent. a secretis Leonis X. Pont. Max.;
4. л. Va – CXVIIIa – 190 ксілаграфюр з тэкстамі;

Старонкі выдання

5. л. CXVIIIb – CXXa – Tabvla;
6. л. CXXb – Registrvm; Impraesum Romae apud Iacobum Mazochium Romanae Achademiae Bibliopolo. Anno M.D.XVII. Die XV. Mensis Nouembris...

Ініцыялы гравіраваныя: “Г”, “V”, 30 x 30, у рамцы, на фоне расліннага арнаменту, у тэхніцы адваротнай гравюры. На апошняй с. у канцы тэксту

выдавецкі сігнэт.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliotheca C[on]ventus Grodnensis ordinis Predicator.” на пярэднім фарзацы.

Штамп:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на с. [IIa],
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 13010” на тыт. арк. і двойчы на пярэднім фарзацы, пад адным з іх закрэслена лічба “6946”,

Надпісы:

- “M. Dnus Joannes Sebastianus Kęstort Vexillifer Samogitis donat Residentio Grodnensi Societatis JESU. Anno 1649” на тыт. арк.,

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Y3 62”.

Пераплёт: скура зялёнага колеру на кардоне. Ледзь прыкметнае цісненне, блінтавае. Бінцікі (4). Каптал шэры. Рэшткі раменных завязак. Абрэз у чырвоную крапінку.

Дэф.: страчана 8 л. IX - XII, LXXXII - LXXXV.

43. Glareanus Henricus (1488 – 1563) Vinetus Elias (1519 – 1587)

[In Eutropii Historiam Annotationes]. – [Basileae (Basel): Ex officina Joannis Oporini, 1559]. – 327, [21] p. – 8° (175 x 105).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 65 x 120, радкоў – 32, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – курсіў, антыква ўразбіўку. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 22 сшыткі, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (a - a5)⁸ - (u - u5)⁸, (x - x3)⁴, (y - y7)¹¹.

Змест:

1. с. 1 – 277 – Henrici Glareani in Eutropii Historiam Annotationes. Libri I - X;
2. с. 277 – Glareanus lectori S.D.;
3. с. 278 – 327 – Eliae Vineti Santonis commentariolus in Breuiarij Eutropij Libri I - X;
4. с. [1] – Elias Vinetvs Gvilielmo Guerentae S.P.D.;
5. с. [2] – [3] – Errata in annotationib. Eutropij;
6. с. [4] – [20] – Rervm et verborvm in Annotationibus ad Eutropium praecipue memorabilium Index;
7. с. [20] – Basileae, ex officina Ioannis Oporini, Anno Salutis humanae M.D.LIX. Mense Februario.

Ініцыялы гравіраваныя: “I”, “R”, 20 x 20, у рамцы на фоне расліннага арнаменту, “Q” – без рамкі; наборныя ініцыялы.

У тэксце паметы чарнілам.

Алігат.

44. Granada Ludovicus de (1504 – 1588)

[[Meditationes devotas sobre algunos passos y misterios de la vida de nuestro Salvador] Zywoť Pana Jezusów. To iest, Rozmyślania nabożne a gruntowne, przedniejszych spraw Zbawiciela naszego: na dwie części rozdzielone. Teraz nowo z rozmaitych Doktorow Katholickich, a osobliwie z ksiąg Ludwika z Granaty, y Łacińskich y Włoskich zebrane. Przez Jana Wuchaliusza Leopolićę; Kapłana Societatis Jesu.] – [W Krakowie, w Drukarni Jakuba Siebeneychera Roku Pańskiego M.D.XCII.] – 282, [3] l. – 4° (195 x 150).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 150 x 103, радкоў – 34, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Тэкст надрукаваны ў лінейнай рамцы, зверху і са знешняга боку падвойнай. Калантытулы і каланлічбы надрукаваны ўнутры рамкі, сінгатуры і кустоды пад рамкай. Шрыфт гатычны. Фаліяцыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі на знешніх палях.

Аб’ём: усяго захавалася 66 сшыткаў (у тым ліку і няпоўных), па 4 л., у адным 6 л. Сінгатура: 4 л., (C - Cij)⁴, (D - ...) ⁴, (E - ...) ⁴, 2 л., (G - Gij)⁴ - (Z - Zij)⁴; (Aa - Aaij)⁴ - (Nn - Nnij)⁴, (Oo - Ooij)⁶, (Pij - Pijj)³, (Qq - Qqij)⁴ - (Tt - Ttij)⁴, (Uu - Uuij)³, (Xx - Xxij)⁴ - (Zz - Zzij)⁴; (Aaa - Aaiij)⁴ - (Iii - Iiiij)⁴, (Kkk - Kkkij)³, (Lll - Lllij)⁴ - (Yyy - Yyij)⁴, 4 л.

Змест:

1. л. 5a – 150a – Część pierwsza, rozmyślania I-XIX;
2. л. 152a – 155b – Modlitwa S. Bonaurentury;
3. л. 156a – 260a – Część wtora, rozmyślania I-XX;
4. л. 260b – [3b] – O wesolym y zwycieznym zmartwywstaniv, P. Naszego Iezvsa Chrystvsa, rozmyślania I-IV.

Гравюры: захавалася 38, памерамі ад 41 x 55 да 140 x 100, дзве з іх паўтараюцца двойчы. **Ініцыялы** 5 памераў. Наборныя элементы ў пачатку і канцы глаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Wand. Pusłowski” на л. 5а,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на л. 5а, 51а і апошняй с.,
- “Muzeum w Grodnie. 9231” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На с. 150в чарнілам запіс рэлігійнага зместу. Л. 170 узноўлены ў рукапісным выглядзе. Паметы чарнілам, падкрэсліванні чырвоным алоўкам.

Пераплёт XIX ст.: кардон, папера, каленкор на карэньчыку і вугалках. Бінцікі (3). Абрэз блакітнага колеру. Фарзацы пазнейшыя.

Дэф.: страчаны тыт. арк., нн. с., л. 1-4, 22, 23, 151, 174, 226, 263-270, 273-278, 280, 281 і апошніх 22 л., страчаны 6 (?) гравюр. Л. 183-186 уклеены не па парадку. Некаторыя старонкі захаваліся часткова. Старонкі былі паўторна абрэзаны пры пераплёце.

Назва і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XVII, Kraków, 1899, s. 334.

45. Groicki Bartolomej (1534 – 1605)

Tytuły Prawa Magdeburgskiego. – Cracoviae (Kraków): drukował Łazarz Andrysowicz, 1573. – [6], 13 – 188, [12] k. – 4° (205 x 165).

Тыт. арк.: “Tytuły // Prawa Maydebur=//skiego / do Porządku y do Artykułów // pierwey po Polsku wydanych. W spra=//wach tego czasu nawięcey kłopotnych. // s tegoż Prawa Maydeburg. // przydane. // Co sye teraz nad pierwszą Edycią przez tegoż // Autora przyczyniło / Summa Tytułów naprzód

// położona / a koniec tych Książek pokaże. // Na rozkazanie Króla iego Miłości // żaden nie ma tych // Książ y innych przez tegóż Autora pierwey wydanych Drukować / w Państwie iego Królewskiey Miłości: ani // indzie drukowanych przedawać / króm przyzwolenia Au==//tora tych Książ / do Sześci laty / pod winą // w Przywileiu opisaną. // Cracoviae, IX Marcii. // Łazarz Andrysowic Drukował. // M.D.LXXIII.//”.

Тыт. арк. узяты ў лінейную рамку, уверсе і ўнізе – падвойную, справа – гравіраваная вертыкальная застаўка, 10 x 135. Шрыфт гатычны, заглаўнае слова ўпрыгожана арнамантам з раслінных галінак.

На адвароце тыт. арк. герб Якуба Ракасоўскага, кашталяна шрэмскага, авал 90 x 100 (ксілаграфюра).

Набор: 210 x 170, радкоў – 27, 10 радкоў – 55. Вёрстка ў адну паласу. Тэкст на польскай мове гатычным шрыфтам, на лацінскай антыквай. Кустоды. Маргіналіі. Калантытулы. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: прапушчаны каланлічбы 24, 73, 74, на л. 85 каланлічба 75, на л. 161 адсутнічае каланлічба.

Аб’ём: 48 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: (Aij - Aij)⁴, (b - bij)², (D - Dii)⁴ - (Z - Zii)⁴; (a - aii)⁴ - (z - zii)⁴; (Aa - Aaii)⁴; (a - aii)⁴ - (c - cii)⁴.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [1b] – [2a] – Na zacny Herb ... Jakuba Rokosowskiego... Jana Ponethowskiego wiersze;
3. л. [2b] – [4a] – Wielmożnemu Panu Jakubowi Rokosowskiemu...;
4. л. [4b] – [5b] – Ad Generosum ac Literatum Virum, Mattaevm Misovivm...;
5. л. [6] – Summa Tytułów;
6. л. 13 – [1a] – Tytuły;
7. л. [2a] – [11a] – Reiestr rzeczy y słów... porządkiem abiecadłowym;
8. л. [11b] – [12a] – Do Pana Bartosza Grohickiego autora tych ksiąg Jana Zasańskiego czecha mieszczanina krakowskiego wiersze.

Тэкст на польскай і лацінскай мовах.

Ініцыялы гравіраваныя, гатычныя: “J”², “K”³, “M”, “N”⁴, “O”, “P”³, “W” у квадратнай рамцы, 43 x 43 – усяго 15; шмат наборных ініцыялаў.

Канцоўкі: 2, 30 x 40, расліннага арнаменту.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

• “Muzeum w Grodnie” на тыт. арк..

Пераплёт пазнейшы, XIX ст. (?): пергамен, кардон, каптал, фарзацы пазнейшыя. Пергамен выкарыстаны паўторна з рукапісным тэкстам, напісаным чорным тушам, некаторыя заглаўныя літары - сінім і чырвоным. Бінцікі не праглядаюцца.

Дэф.: страчаны лісты 1 - 12.

46. **Herburt Jan (пасля 1524 – 1577)**

Statuta Regni Poloniae in ordinem alphabeti digesta. – Samoscii (Zamość): Martinus Lenscius Typographus Academiae excudebat, 1597. – [12], 546, [10] p. – 2° (330 x 205).

Тыт. арк. “Statvta // Regni Poloniae in ordinem // alphabeti digesta. // A Ioanne Herbvrto de // Fvlstin, tvm Svccamerario Premi-//sliensi et S.R.M. Secretario, post vero Castellano Sa-//nocensi, et Capitaneo Premisliensi. // Propter exemplarium inopiam // recussa. // Samoscii // Martinus Lenscius Typographus Academiae excudebat. // M.D.XC.VII. // Cum Priuilegio S.R. Maiestatis.//”.

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваная выява герба Рэчы Паспалітай, 128 x 103.

Набор: 227 x 140, радкоў – 40, 10 радкоў – 54. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 198 каланлічба 193, 212 - 112, 367 - 397. Кустоды. Калантытулы. На палях друкарскія маргіналіі.

Аб’ём: 70 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: (2 - 3)⁶; (A - A5)⁴ - (Z - Z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ - (Zz - Zz3)⁴; (Aaa - Aaa3)⁴ - (Yyy - Yyy3)⁴, (Zzz - Zzz3)⁶. Памылкі ў сігнатуры: заміж A3 - A5.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк;
2. с. [3] – [5] – *Serenissimo Principi et Domino D. Sigismvndo Avgvsto ...*;
3. с. [6] – *Ioannes de Ociessino, Regni Poloniae Cancellarius... Ioanni Herbut de Fulstyn... SD.*;
4. с. [7] – [8] – *Ioannes Herbvtvs ... amico Lectori S.P.D.*;
5. с. [9] – *Sigismvndvs Tertivs Dei Gratia Rex Poloniae...*;
6. с. 1 – 546 – *Statvta Regni Poloniae in ordinem alphabeti digesta*;
7. с. [1] – [3] – *Stanislaus Skrziszouius beneuolo lectori S.*;
8. с. [4] – *Errores qui ad calcem corrigendi videntur*;
9. с. [5] – [8] – *Index omnivm titvlorvm, totivs Statvti, in ordinem alphabeti digesti.*

Ініцыялы гравіраваныя: “С”⁴, “D”, “N”⁸, “P”³, “Q”³, “S”³, 26 x 26, фонам выявы людзей; “Г”, 31 x 31, фонам выява чалавека і мядзвездзя, “W”, з выявай птушак; наборныя ініцыялы.

Адзнакі ўладальніцкія:**Штампы:**

- “Wand. Pusłowski” на тыт. арк.,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на тыт. арк., на с. 51,
- “Muzeum w Grodnie. 10135” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На карэньчыку папяровая наклейка “D”. На пярэднім фарзацы надпіс “Jus Faciunt Nummi, Formant Decreta Ducati. Illis Jura fauent, qui dare Semper habent”. На заднім фарзацы двойчы “Ioanne”. На тыт. арк. запіс сцёрты. У тэксце паметы.

Пераплёт: дошкі, скура. Бінцікі (5). Ціценне: на верхнім пераплётным вечку: пасярэдзіне выява падвойнай геральдычнай ліліі ў авале, вакол па 4 стылізаваныя ліліі, па вугалках выявы евангелістаў Матфея, Іаана, Марка і Лукі з подпісамі на лацінскай мове, у два радкі назва “Statvta Herbvti”, першапачаткова было выціснута “Herbvtowi”, літара O перабіта на I, паверх W і I выціснуты кветкі. На ніжнім пераплётным вечку выявы

польскіх каралёў з подпісамі “Stepha”, “Sig.III”, “Sigmv” і выявы сцэн на рэлігійныя сюжэты. Каптал. Зашпількі (2). Абрэз цёмна-шэрага колеру.

Канвалют, тут яшчэ 3 выданні пачатку XVII ст.

47. Herodianus (каля 170 – каля 240)

Herodiani historiarum libri VIII / Cum Angeli Politiani interpretatione, et hujus partim supplemento, partim examine Henrici Stephani. – S.I.: Excudebat Henricus Stephanus, 1581. – [8], 182, [2], 79, [1] p. – 4° (240 x 160).

Тыт. арк.: “Ηρωδιανου // ιστοριῶν βιβλία Η. // Herodiani // Histor. lib. VIII. // Cum Angeli Politiani interpretatione, // et huius partim supplemento, partim examine Hen-//rici Stephani: vtroque margini adscripto. // Eiusdem Henrici Stephani emendationes quorundam // Graeci contextus locorum, et quorundam expositiones. // Historiarvm Hero-//dianicas subsequentium libri duo, // nunc primum Graece editi. // Excudebat Henricus Stephanus // Anno M.D.LXXXI.”.

Пасярэдзіне тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 200 x 88, радкоў – 59 на лацінскай мове і 49 на грэчаскай, 10 радкоў – 32 і 38. Вёрстка ў два слупкі, паралельна на грэчаскай і лацінскай мовах. Калантытулы. Кустоды нерэгулярна. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 8 першай пагінацыі каланлічба 6, на с. 58 другой пагінацыі – 85. Маргіналіі.

Аб’ём: 34 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (ij - iij)⁴; (ai - aiii)⁴ - (ij - iiiij)⁴, (lz - lziiiij)⁴, (lj - liiij)⁴ - (zj - ziiiij)⁴; (Ai - aiiij)⁴ - (Kj - Kiiij)⁴. Памылкі ў сігнатуры: замест сігнатуры к цэлы сшытак пранумараваны lz, замест Diij - Ciij, Fiiij - Eiiij.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;

2. с. [3]–[4]–Nobiliss. et modis omnibvs Generosissimo Viro, Philippo Sidneo,

Henr. Steph. S. D.;

3. с. [5] – [8] – Henrici Stephani Praefatio;

4. с. 1 - 182 – Herodiani Historiae de imperio post Marcum ... libri XVIII;

5. с. [1] – Henr. Stephani quaedam eos in locos de quibus lectorem ad suas Annotationes remittit...;

6. с. 1 – 79 – Zosimi Comitis et Exadvocati fisci, Historiae nouae libri II.

Ініцыялы гравіравання: “А”, “С”³, “D”, “O”, “Q”², “R”³, “S”, “T”² – 14 x 14, на раслінным фоне. Рэпрэзентанты. **Застаўкі** – 11, двух варыянтаў.

Тэкст паралельна на грэчаскай і лацінскай мовах.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6914” на пярэднім фарзацы,

Штэмпамы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы, дзе паверх яго наклеены экслібрыс “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6914”,

- “Muzeum w Grodnie. 6914” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Conventus Jelnensis Or. Praed” на тыт. арк.,

- “Henr. Steph. Matthaeo Vakero D.D.” на тыт. арк.;

- “Gregorij (H)anczyk O.P.” на тыт. арк.;

- “Krzysztoph Kun...” на с. 61.

Іншыя: На тыт. арк. надпіс “Nie sięgaj wysoko”. На с. 3 “Franciszkowi”. На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “X4 9/50”. У тэксце паметы чарнілам.

Пераплёт: скура фарбаваная, абрэз у блакітную крапінку. Каптал. Бінцікі (4).

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI стагоддзя.

48. Hippocrates (каля 460 – 377 да Н.Х.)

Jusjurandum. Aphorismorum sectiones VIII. Prognostica. Porrheticorum libri II. Coaca praesagia / Graecus et latinus contextus renovatus, Cornelii Celsi versione calci subdita. Studio Joannis Opsopoei Brettani. – Francofurdi (Frankfurt am Main): Apud haeredes Andreae Wecheli Claudium Marnium et Joannem Aubrium, 1587. – 833, [3] p. – 16° (110 x 75).

Тыт. арк.: “Hippocra-//tis Coi, medi-//corvm principis, // Iusiurandum. // Aphorismorum sectiones VIII. // Prognostica. // Porrheticorum lib.II. // Coaca praesagia. // Graecvs et latinvs // contextus accurate renouatus, lectionum // varietate et Corn. Celsi ver-//sione calci subdita: // Stvdio // Ioannis Opsopoei Brettani. // Francofvrdi // Apud haeredes Andreae Wecheli Claudium // Marnium et Ioann. Aubrium. // MDLXXXVII. // Cum priuilegio Caes. Maiest. ad sexenn.//”.

Набор: 100 x 50. Вёрстка ў два слупкі – паралельна на старажытнагрэчаскай (курсіў, радкоў – 23, 10 радкоў – 40) і лацінскай мовах (антыква, радкоў – 29, 10 радкоў – 33); са с. 527 вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 52 сшыткі па 8 л. і 1 у 4 л. Сігнатура: (A2 - A4)⁸ - (Z - Z4)⁸; (Aa - Aa4)⁸ - (Zz - Zz4)⁸; (Aaa - Aaa4)⁸ - (Fff - Fff4)⁸, (Ggg -Ggg)4.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 11 – Viro clarissimo Ioanni Posthio, illvstrissimorvm Principum Palatinorum Archiatro, S.D.;
3. с. 12 – 30 – Candido Lectori Ioannes Opsopoevs S.;
4. с. 30 – 32 – Pavli Melissi Franci Comitiss Palatini ... Ode ad Ioan. Opsopoevm Brettanvm;

5. с. 33 – 36 – Hippocratis iusivrandum;
6. с. 37 – 146 – Aphorismorum Hippocratis libri I - VIII;
7. с. 146 – 210 – Hippocratis Praenotionum liber;
8. с. 211 – 342 – Hipp. Praedictionum lib. I - II;
9. с. 342 – 526 – Hippocratis Coacae Praenotiones;
10. с. 527 – 751 – In Ivramentvm Hippocratis...;
11. с. 752 – 819 – Cornelii Celsi aliquot aphorismorum Hippocratis Latina conuersio;
12. с. 820 – 833 – Prorrhethici posterioris loca aliquot Latina e Cornelij Celsi versione;
13. с.[1] – Errata;
14. с.[2] – Ioannes Posthivs Germershemivs Iohanni Opsopoeo Brettano S.;
15. с.[3] – друкарскі сігнэт.

Ініцыялы гравіраваныя: “Q”, “V” – на раслінным фоне, 20 x 20; малыя наборныя ініцыялы.

Застаўка 1, з раслінным арнамантам.

Тэкст паралельна на старажытнагрэчаскай і лацінскай мовах.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis Ordinis Praedicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O. P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 7019” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Q-7”.

Пераплёт: паўскура, кардон. Вокладка цёмна-зялёнымі разводамі. Бінцікі (3). Абрэз у чырвоную крапінку.

49. Homerus

[Ilias seu potius omnia eius qua extant opera. Studia et cura Ob. Giphanii i.c. quam emendatissime edita, cum eiusdem scholijs et indicibus novis. – Argentorati: Excudebat Theodosius Rihelius, 1572?]. – 3 - 893, [73] р. – 8° (165 x 100).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 130 x 87, радкоў – 37, 10 радкоў – 33. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – курсіў, уступы, маргіналіі – варыянт антыквы. Нумарацыя радкоў па старонках. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 137 каланлічба 317, 149 - 169, 196 - 169, 254 - 245, 260 - 206, 284 - 248, 353 - 535, 396 - 369, 402 і 401 замененыя месцамі, на с. 510 - 501, 667 - 676, 699 - 669, 743 - 741, каланлічба 776 адсутнічае, на с. 821 - 812. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: усяго 61 сшытак пераважна па 8 л. Сігнатура: (*ij - *v)⁷, (a - av)⁸ - (z - zv)⁸; (aa - aav)⁸ - (zz - zzv)⁸; (aaa - aaav)⁸ - (nnn - nnnv)⁸, (ooo - oooij)⁴.

Змест:

1. с. 3 – 13 – Illvstri et generoso d.d. Gotefrido. Lvdivici F. Comiti Oetingensi, etc. Domino suo clementissimo. Ob. Giphanijs Ivruscons. S.D. (1572);
2. с. 14 – 18 – Ad Lectorem;
3. с. 19 – Λασκαρεως εις τον Ομηρον;
4. с. 20, 21 – 892, 893 – Iliadis Homeri. Avt. I – XXIV;
5. с. [1] – Indices sev titvli Rapsodiarum;
6. с. [2] – Qvaedam Verba et res quae in Homero non reperiuntur;
7. с. [3] – [37] – Ob. Giphanii I.C. breues in Iliad. Notae siue Scholia;
8. с. [38] – [73] – Index in Iliada novvs.

Ініцыялы гравіраваныя, раслінна-арнаментальныя: “D” – 25 x 25; “A”⁹, “C”², “D”², “E”, “H”³, “I”³, “M”, “N”³, “O”², “T”², “S”⁸, “Z”, “Ω”⁸ – 17 x 17; “A”, “N”, “T” – 15 x 15; шмат малых наборных ініцыялаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 15 7 7” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. 6927” на пярэднім фарзацы,

Іншыя: На пярэднім фарзацы надпіс алоўкам S²₈. На палях шмат памет алоўкам грамытычнага характару.

Пераплёт: скура, кардон. Бінцікі (3). Капталы. Абрэз чырвонага колеру.

Дэф.: страчаны тыт. арк., ліст пярэдняга фарзаца.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па зводнаму каталогу бібліятэк Італіі (www.opac.sbn.it).

50. Hosius Stanislaus (1504 – 1579)

Confessio Catholicae fidei Christiana: vel potius explicatio quaedam confessionis a patribus factae in Synodo Provinciali, quae habita est Petrikoviae. Anno 1551, Mense Majo. T. 1 - 2. – Parisiis (Paris): Apud Audoënum Parvum, via Jacobaea, sub signo Floris Lili, 1560. – [28], 305, [1], 257, [11] f. – 8° (165 x 110).

Тыт. арк.: “Confessio // Catholicae // fidei christiana: vel // potivs explicatio qvaedam // confessionis a patribvs factae // in Synodo Prouinciali, quae habita est Pe-//trikouiae. Anno Domini Millesimo, // Quingentesimo Quinquagesi-//mo primo, Mense Maio // congregatis. // Authore Reuerendissimo in Christo Patre atque // Dmino, D. Stanislao Hosio episcopo // Varmiensi. // Parisiis, // Apud Audoënum Paruum, via Iaobaea, // sub signo Floris Lilij. // 1560.”

Пасярэдзіне тыт. арк. гравіраваны друкарскі сінгэт.

Набор: 170 x 140, радкоў – 34, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Варыянты антыквы, курсіў (Proemium, Index, маргіналіі). Фаліяцыя. Кустоды на апошніх с. кожнага сшытка. Калантытулы.

Памылкі ў фаліяцыі першага раду: на с. 118 каланлічба 108, на с. 134 - 124, 137 - 127, пасля с. 296 ідуць каланлічбы 267, 268 і далей па парадку, на с. 275 каланлічба 175, 297 - 267; у фаліяцыі 2-га раду на с. 76 каланлічба 86, на с. 129 - 229, 131 - 231, 133 - 233, каланлічбы 151, 152 і 257 адсутнічае.

Аб'ём: 78 сшыткаў па 8 і па 4 л. Сігнатура: (aij - aiiij)⁸, (c - ciiij)⁸, (o - oiiij)⁴; (a - aiiij)⁸ - (z - ziiij)⁸; (A - Aiiij)⁸ - (T - Tiiij)⁸; (Aa - Aaiiij)⁸ - (Zz - Zziiij)⁸; (AA - AAiiij)⁸ - (KK - KKiiij)⁸, (L - Liiij)⁴.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [4a] – *Serenissimo et Christianissimo Principi et Domino, Domino Sigismundo Augusto Dei gratia Regi Poloniae...*;
3. л. [4b] – [7a] – *Prooemium*;
4. л. [7a] – [8b] – *Index Capitvlorvm hvivs operis*;
5. л. [9a] – [26a] – *Index Rervm et verborum in hoc priore Tomo Confessionis Polonicae maxime insignium...*;
6. л. [26b] – [27b] – *Avthorvm nomina, qvorum in hoc volumine praecipua fit mentio*;
7. л. [28a] – [28b] – *Scriptvrae Sacrae Loca sparsim in hoc primo Tomo opere explicata*;
8. л. 1a – 304b – *Qvod fides fvndamentvm sit religionis Christianae. Cap. I-59*;
9. л. 305a – 305b – *Inter festinandum errore quod fuit omissum, hic subiungere placuit*;
10. л. 1a – 257b – *Tomvs secvndvs Confessionis Catholicae Ecclesiasticorum procerum Regni Poloniae. Qvod ivstitia nostra non sit sola fides. Cap. 1 – 33*;
11. л. [1a] – [8b] – *Index Rervm et verborum praecipue memorabilium in hoc secundo tomo...*;
12. л. [9a] – [10a] – *Secvndi tomi Index capitum*;
13. л. [10b] – [11a] – *Scriptvrae Sacrae Loca in hoc secundo Tomo explicata*.

Ініцыялы гравіраваныя: “Г”, “Q” – 30 x 25, на раслінным фоне, шмат малых наборных ініцыялаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Biblioteka komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Bibliotheka Tulczynska” на тыт. арк.,
- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- штамп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12138” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Z Księgozbioru Sitkowieckiego” на тыт. арк.,
- “Z Mniszchów Potocka” на тыт. арк.

Цісненне на карэньчыку: “B. TUL.” (Biblioteka Tulczyńska).

Іншыя: На тыт. арк. неразборлівыя і адзін затушаваны надпісы. На с. [10a] (пасля асноўнай пагінацыі) неразборлівы надпіс. На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 16 – Dział I”. На палях маргіналіі, паметы. У тэксце падкрэсліванні, вылучэнні ў рамкі ад рукі.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: паўскура, кардон шэра-карычневага колеру. Бінцікі (4). Уверсе, на карэньчыку адціснуты тытул “Confessio catholicae”. Абрэз чырвонага колеру.

51. Josephus Flavius (каля 37 – каля 103)

Opera omnia / Cum commentariis et scholiis. – Francofurti ad Moenum (Frankfurt am Main): [Per Petrum Fabricium,] impensis Sigismundi Feyerabendii, 1588. – [4], 481, [34] f. – 4° (200 x 113).

Тыт. арк.: “Opera // Iosephi viri // inter iudaeos doctis//simi ac disertissimi, quae ad // nostram aetatem peruenerunt, omnia, // nimirum: // De antiqvitatibvs

ivdaicis libri XX. // quibus in fine loco Appendicis vita Iosephi per ipsum conscripta, est // adiecta: De bello Iudaico Libri VII. ex collatione Graecorum Codi-//cum accurate castigati: Contra Apionem Libri II. pro corruptissimis // antea, iam ex Graeco itidem non solum emendati, sed etiam suppleti, // ac integritati pristinae restituti: De imperio rationis, siue de Mac-//chabaeis Liber vnus, denuo recognitus, Antehac a Graecae linguae peri-//tissimo, ac historiarum studiosissimo viro in Latinum sermo-//nem translata, et ad exemplum Graeci Codicis // accurate distincta. // Nunc vero summa cum diligentia chrono-//logia ad caput vnuscuusque folij, cum ex veterum tum recentiorum Scri-//ptorum Commentarijs, cumq[ue] scholijs necessarijs, per doctum quendam // virum in communem Rei literariae vtilitatem re-//cens concinnata. // Cum in[d]ice [I]ocvpletissimo. // Omnia quam absolutissime hac edi-//tione emendata, et a mendis, quibus scatebant // plurimis, repurgata. // Francoforti ad Moenum, // impensis Sigismundi Feyerabendij, // M.D.LXXXVIII.//”.

Набор: 140 x 80, радкоў – 50, 10 радкоў – 27. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Прадмова і рэестры кожнай кнігі набраны курсівам. Калантытулы. Маргіналіі. Кустоды. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на с. 224 каланлічба 124, на с. 446 каланлічба 445.

Аб’ём: 65 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa5)⁸ - (Zz - Zz5)⁸; (Aaa - Aaa5)⁸ - (Sss - Sss5)⁸, (Ttt - Ttt5)⁷. Адсутнічае сігнатура A3.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [4a] – Amplissimae dignitatis viro, ... Dn. Erasmo Neustettero, cognomento Sturmero ... S.P.D.;
3. л. [4b] – Avtores qvorvm potissimvm testimonio partim comprobato, partim confutato Iosephus historiae suae fidem facit;
4. л. 1a – 296b – Antiquitatum iudaicarum libri XX;
5. л. 297a – 310b – Flavii Iosephi vita;
6. л. 311a – 448b – De bello iudaico libri VII;

7. л. 449a – 471b – De antiq̄vitate iudaeorum contra Apionem Alexandrinum, ad Eraphroditum libri II;
8. л. 472a – 472b – Des. Erasmvs Roterodamvs integerrimo, ... S.D.;
9. л. 473a – 481a – Περὶ αυτοκράτορος λογισμοῦ... martyrium Maccabaeorum graphice describens;
10. л. [1a] – [33] – Index rerum et verborum in hoc Flavii Iosephi opere memorabilium fidelissimus ac locupletissimus;
11. л. [34a] – Impressum Francofvrti ad Moenvm per Petrvm Fabricivm, impensis Sigismundi Feyerabendij. M.D.LXXXVIII.

Ініцыялы гравіраваныя: “A”², “C”, “D”, “E”, “H”², “I”, “M”, “P”, “Q”, “R”, “S”, “T”, “V”, 20 x 20, на разнастайным фоне. Гравіраваныя **канцоўкі**: 20, двух варыянтаў, наборны элемент у выглядзе кветкі. На л. [34a] гравіраваны друкарскі сігнэт.

Тэкст на лацінскай мове.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штaмпы:

- “Wand. Pusłowski” на тыт. арк.,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiejj” на тыт. арк., на л. 51a і л. [33b],
- “Muzeum w Grodnie. 12390” на верхнім пераплётным вечку.

Надпісы:

- “Conventus et Bibliothecae Vilnens Carmelitan Discalceatom” на л. 260в, на л. [2a] часткова сцёрта, часткова закрэслена: “Ex Bibliotheca Convtus Vilnensis Carmelitans...”, на л. 275a зацёрта: “Bibliothecae Cntus Vilnensis Carmelitan. Discalceatom”.

Іншыя: На тыт. арк. ніжняе поле зрэзана, магчыма, быў уладальніцкі подпіс. Яшчэ некалькі чарнільных запісаў сцёрта, месцамі да дзірак. У тэксце паметы чарнілам і алоўкам.

Пераплёт: скура свіная, нефарбаваная. На карэньчыку надпіс “Iosephi F... Hystorii”. Абрэз нефарбаваны. Бінцікі (4). Каптал.

52. Justinianus (482 – 565)

[Institutionum libri. III: quibus legum iurisque immensi uberrimam materiam in epitomen redactam breviter sine obscuritate complexus est... Quoniam autem studiosis iuris est quoque Graecae linguae utilis cognitio, e regione Latinis, Theophili Graecam translationem plurimis locis emendatam opposuimus, quo ... studiosa iuventus rerum peritiam simulque linguam consequatur.] – Basileae: Apud Henrichum Petrum, 1544. – 854 p. – 8° (150 x 100).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 110 x 65, радкоў – 25, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў два слупкі, паралельна на старажытнагрэчаскай і лацінскай мовах. Курсіў. Пагінацыя. Калантытулы. Кустоды.

Аб’ём: 53 сшыткі, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁷ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa5)⁸ - (Zz - Zz5)⁸; (AA - AA5)⁸ - (HH - HH3)³.

Змест:

- с. 3 – 12 – Imp. Caesar Flavivs Ivstinianvs... cupidae legum iuuentuti S. Prooemivm;
- с. 13 – 161 – Institvtionvm sev elementorvm D. Ivstiniani Sacratissimi Principis, Liber primus, titvli I - XXVI;
- с. 162 – 474 – Institvtionvm sev elementorvm D. Ivstiniani Sacratissimi Principis, Liber secundus, titvli I - XXV;
- с. 475 – 720 – Institvtionvm sev elementorvm D. Ivstiniani Sacratissimi Principis, Liber tertius, titvli I - XXX;
- с. 721 – 854 – Institvtionvm sev elementorvm D. Ivstiniani Sacratissimi Principis, Liber quartus, titvli I - VIII.

Ініцыялы гравіраваныя 9: “B”, “C”, “E”², “I”³, “S”, “T”, 20 x 20, на раслінным фоне, у тэхніцы адваротнай гравюры.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штaмпы:

- “Muzeum w Grodnie. 6030” на с. 3,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 3 7 20” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Joannis Borak” на заднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы запіс “Sigismundus Augustus Rex Poloniae Fato cessit anno 1572 in Vigilia S. Margareta quae erat 7 die Julii. Vulpianus Conxillii non frandulenti nulla obligatio co... (siddus) et calliditas interesserit de dolo actio competit”. На пярэднім фарзацы і карэньчыку наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “К4 – 24”. У тэксце на палях паметы, маргіналіі. На заднім фарзацы паметы.

Пераплёт: скура, дошкі. Скура фарбаваная, цёмна-карычневага колеру. Цісенне блінтавае ролікавае: выява багіні Венеры з надпісам “Venus”. На верхнім пераплётным вечку цісенне ў выглядзе трайнай арнаментаванай рамкі па перыметру вокладкі, пасярэдзіне два паскі гэтага ж малюнка. Уверсе ціснены тытул: “Institu. Iustin.” На ніжнім пераплётным вечку цісенне аналагічнае. На карэньчыку арнаментальнае цісенне. Бінцікі (3). Каптал: саматканае палатно, абшытае рубчыкам. На карэньчыку рэштка наклейкі з надпісам тытула ад рукі. Рэшткі металічных зашпільек, на ніжнім пераплётным вечку раменьчыкі.

Дэф.: страчаны тыт. арк., апошнія с. (у наяўнасці толькі 8 з 18 главаў апошняй, 4-ай, кнігі), фарзацы правы пярэдні і левы задні, зашпількі.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Catalogue of books printed on the continent of Europe, 1501 – 1600 in Cambridge libraries, Vol. 1, Cambridge, 1967, p. 602, № 627.

53. Lagnerius Petrus (XVI ст.)

Sententiarum illustrium Apophthegmatum, Similium, nonnullarum item piarum sententiarum collectio. – Lugduni (Lyon): Apud Joannem Tornaesium, typographum Regium, 1585. – 510, [18] p. – 8° (120 x 70).

Тыт. арк.: “M. T. Cic. // Sententiarvm // illustrium, Apophthegmatum, // Similium, nonnullarum // item piarum senten-//tiarum col-//lectio, // A Petro Lagnerio // Compendiensi in lucem edita. // P. Terentij, aliorumq[ue] optimorum // auctorum insigniores sententiae // ab eodem Lagnerio excerptae. // Nuper accessere Demosthenis sen-//tentiae ex Graeco in Latinum // traductae. // Lvgdvni, // Apud. Ioann. Tornaesium // Typog. Regium, M.D.LXXXV.”.

Па перыметру тыт. арк. рамка з расліннага арнаменту.

Набор: 100 x 55, радкоў – 31, 10 радкоў – 30. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфты: варыянт антыквы, курсіў с. 3-4, 240-242, 273-274, маргіналіі на палях і дзе-нідзе ў тэксце курсіў уразбіўку. Пагінацыя. Калантытулы. Кустоды. Маргіналіі.

Аб’ём: 31 сшытак па 8 л. Сігнатура: (a - a5)^s - (z)^l; (B-B5)^s - (K-K5)^s.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 4 – Petrus Lagnerius lectori;
3. с. 5 – 239 – M.T. Ciceronis Sententiarvm liber I;
4. с. 240 – 242 – Spectatiss. viro Petro Bavdetio, Regis apud Compendium Procuratori dignissimo, Petrus Lagnerius Compendiensis S.;
5. с. 243 – 274 – Apophthegmata aliquot, seu graues multorum sententiae, ex M.T. Cicerone, Lib. II;
6. с. 273 – Hvmmanissimis viris, Berengario Fernando, et Francisco Ferrerio Legum doctoribus, atq[ue] praeceptoribus suis, P. Lagnerius S.;
7. с. 274 – 294 – M.T. Ciceronis parabolae aliquot, et similia;

8. с. 293 – 294 – Petrus Lagnerivs Compendiensis Francisco ab Oliua Tholosano, summae spei adolescenti S.P.D;
9. с. 295 – 308 – M.T. Ciceronis piae aliquot sententiae;
10. с. 308 – 345 – Illustres quaedam sententiae ex optimis quibusque alliis autoribus selectae, per eundem Petrum Lagnerium;
11. с. 346 – 354 – Terentii sententiae et adagia;
12. с. 385 – 430 – Appendix sententiarum ex Apoph. Eras.;
13. с. 430 – 510 – Sententiae collectaneae et similiae ex Demosthenis orationibus et Epistolis in certa virtutum ac vitiorum capita collectae;
14. с. [1] – [14] – Index rerum ac verborum memorabilium;
15. с. [14] – [15] – Index cum Philosophorum, tum aliorum, quorum dicta vel facta in hoc libello continentur;
16. с. [16] – Друкарскі сiгнэт.

Ініцыялы гравіраваныя: “A”², “B”, “O”, “S”, “V”² – 15 x 15, на раслінным фоне; “R” (у рамцы), “O”, “T”, “V” – 10 x 10, на раслінным фоне – усяго 11, шмат наборных малых ініцыялаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Надпісы:

- “Ex libris Joannis Casimiri (Czelarycki) m.p.” на с. 4,
- “Ex Libris Stanislai Zab(on)sky donatus ab Illrmo Pre Bartholomeo Wyszomirski Canoni Vendensi” на с. 4.

Іншыя: На пярэднім фарзацы проба пяра, спроба намаляваць герб, надпіс: “W.K. Rei Juris”. На заднім фарзацы надпіс зацёрты.

Пераплёт: скура на шматслойнай склеенай паперы, цёмна-карычневага колеру. Цісненне блінтавае: геаметрычная падвойная рамка па перыметру верхняга і ніжняга пераплётных вечкаў, у вугалках, унутры рамкі, ціснены выявы галінак з бутонам; на карэньчыку – лініі, паралельныя бінцікам. Бінцікі (3). Абрэз шэрага колеру. Фарзацы з шэрай грубай паперы.

Дэф.: страчаны с. 355-384.

54. Leon Edouard, dit Elcius Mellema Frison (1545 – 1599)

Premier volume de l'arithmétique compose de plusieurs inventions et problemes nouveaux, aussi distribué en trois livres avec leurs chapitres. – A Anvers: Chez Gilles Vanden Rade, 1582. – [16], 328 p. – 4° (213 x 153).

Тыт. арк.: “Premier volvme // de l'arithmetique // compose de plvsievrs inventions // et problemes nouueaux, aussy distribué // en trois liures avecq leurs Chapitres. // I e tout par M. Edovard Leon, dit Elcius Mellema Frison, natif de Leeu-//warden, bourgeois d'Anuers, et n'aguerres ... (слова выцёрта) des langues Latine et // Françoise, aussi de l'Arithmetique, Algebre et Geometrie, en la tresnoble et Impe-//riale ville d'Aixou Aquisgran, resident illec au compas d'or a vis. // A Anuers, Chez Gilles Vanden Rade. // l'An M.D.LXXXII.//”.

На тыт. арк. гравіраваны партрэт, магчыма, аўтара (115 x 87). Абапал надпіс на лацінскай мове: “Septem transactis iuncta trieteride lustris, Elcius effigie tali Edovardus eram. Lapsa prius varys exegi tempora curis, At reliquum vitae tu rege, Christe, mea”. Уверсе партрэта дэвіз “Fide Sed Vide” і манаграма “A Ω”.

Набор: 170 x 115, радкоў – 42, 10 радкоў – 39. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 228 каланлічба 218, 230 - 231, 231 - 232, 240 - 140, 278 - 282. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 43 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (*2 - *3)⁴, (** - **3)⁴; (A - A5)⁴ - (Z - Z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ - (Ss - Ss2)⁴. Памылкі ў сігнатуры: замест A3 - A5.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Le contenu de ce Volume, diuisé en trois liures;
3. с. [3] – [9] – Aux nobles, discrets, et prudens Seigneurs, Messeigneurs D. Hessel Aysma, President de la court de Frise, ...;

4. с. [10] – In laudem Arithmeticae virtute et eruditione Clariss. viri Edouardi Leonis à Mellema de Leeuvarden;
5. с. [10] – [11] – Eberhardvs Noelivs Lanskron Col. Ornatiss. viro. Edovardo Mellema Frisio omnibus modis suo εὐπρατεῖν καὶ ὑγιαζεῖν;
6. с. [12] – In Arithmeticon Edouardi alias Elcii à Mellema Leouerdiensis Frisij, ... Carmen;
7. с. [13] – [14] – A. ban B.;
8. с. [14] – [15] – Den Fersamen getrouwen ende ... Tierck Peeters Teetlum.;
9. с. [16] – L’Avthevr dv voiagevr.;
10. с. 1 – 316 – Proesme, Sur le Premier Liure du premier volume de l’Arithmetique de M. Edouard Leon de Frise;
11. с. 317 – 321 – Viator;
12. с. 322 – Au Lecteur, pour la Conclusion;
13. с. 323 – 325 – D’Auteur tot zün Boeck;
14. с. 327 – Errata ou faultes les plus principales commises en l’impression.;
15. с. 328 – Debonnaire et equitable Lecteuer...

Ініцыялы гравіраваныя: “М”², 40 x 40, з алегарычнай выявай Музыкі, і шэраг наборных.

Тэкст на французскай мове, асобныя ўрыўкі на лацінскай і нямецкай.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Biblioteka Komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- Станіслава Шчэнснага Патоцкага на адвароце тыт. арк.

Цісенне на карэньчыку: “B, K, SIT.” (“Biblioteka Komendoriy Sitkowieckey”).

Іншыя: На тыт. арк. неразборлівы надпіс. На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 88 – Dział XXIX”.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: паўскура. Абрэз жоўтага колеру. На карэньчыку цісенне: “De l’arithme”.

55. Libellus metricus de Contemptu mundi. Moralitates Faceti. Parabole Alani. – [Argentorati (Strassburg): in impressoria Joannis Knoblochii taberna, 1513]. – [81] f. – 4° (210 x 145).

Тыт. арк.: “Libellus metricus // De Contemptu mundi. // Moralitates Faceti. // Parabole Alani. // Cum familiari co[m]mentariolo // constructioneq[ue] dilige[n]tius impressae. // Codex ad Lectorem: // Moribus incomptus fert cornua pauper amaris // Ringit: et insanus blatterat turpe melos. // Melege: si docili gaudes concreescere vena: // Moribus antiquis nam tibi gratus ero.”.

Набор: 143 x 93, радкоў – 36 і 31, 10 радкоў – 36 і 42. Шрыфт – варыянт антыквы. Пагінацыя і кустоды адсутнічаюць. Калантытулы.

Аб’ём: 14 сшыткаў па 4, 6 і 8 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁶, (B - Biiij)⁴, (C - Ciiij)⁴, (D - Dv)⁸, (E - Ev)⁴, (F - Fv)⁸; (a - aiiij)⁸, (b - biiij)⁴, (c - ciiij)⁶; (Aa - Aaiij)⁴, (Bb - Bbv)⁸, (Cc - Ccv)⁸, (Dd - Ddiiij)⁴, (Ee - Eeiiij)⁵. Памылкі ў сігнатуры: замест Biiij - Aiiij, пасля Eij - Ev.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [1b] – [33b] – Liber De contemptu mundi;
3. л. [35a] – [52b] – Liber Faceti;
4. л. [53a] – [81a] – Liber Paraboliarum Alani;
5. л. [81b] – Absolutum denuo Argentoraci in impressoria Ioannis Knoblochij taberna. Anno d[omi]ni supra Millesimu[m] quingentesimu[m] decimo tertio.

Ініцыялы: 8 – “A”, “I”, “N”³, “S”, “U”², на месцы астатніх рэпрэзентанты, на л. [35a] рэпрэзентант “J” набраны перакулена, на л. [35b] рэпрэзентант адсутнічае, на л. [8b], [9b] і [28a] намаляваны алоўкам адпаведна літары “P”, “S” і “O”, на дзвюх апошніх дапісана “1938”.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на тыт. арк.,

• “Muzeum w Grodnie. 6918” на тыт. арк.

Іншыя: У тэксце паметы чарнілам.

Алігат.

56. Lucanus Marcus Annaeus (39 – 65 п.Н.Х.)

Lucanus. [Bellum civile]. – [Venetiis (Venezia): Apud Aldum Manutium, 1502.] – [140] f. – 8° (170 x 105).

Тыт. арк.: “Lvcanus.//”.

Набор: 125 x 60, радкоў – 30, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя адсутнічае. На першых с. ідзе рукапісная пагінацыя ад 1 да 20, пасля пачынаецца рукапісная фаліяцыі праз 10 л.: 20, 30, 40 і г.д. да 130 і 136 на апошнім лісце твора. Кустоды адсутнічаюць. Калантыпулы. Калафон.

Аб’ём: 17 сшыткаў па 8 л. і 1 у 4 л. Сігнатура: (ai - aiiii)⁸ - (r-riiii)⁸, (s - sii)⁴.

Змест:

1. л. ai – Тыт. арк.;
2. л. ai – Aldus Ro. Marco Antonio Mauroceno Veneto, et Equiti clariss. S.P.D.;
3. л. aii – sii – M. Annei Lvcani Civilis belli libri I - X;
4. л. sii – siii – M. Annei Lvcani Vita ex clarissimis Avtoribvs ;
5. л. siii – Venetiis apud Aldvm Mense. Aprili. M.D.II.

Ініцыялы адсутнічаюць. Рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis predicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на тыт. арк. і на л. [38b],
- “Muzeum w Grodnie. 7007” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На палях і на тыт. арк. шматлікія паметы, надпісы. На апошняй с. надпіс “Nulla valet vita nisi sit viri”. На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “S2 22”. На с. [2a] затушаваны запіс.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст. (?): скура, кардон, папера фарбавана пад мрамур. На карэньчыку цісненне блінтавае, расліннага арнаменту, залачэнне. Бінцікі (4).

57. Luther Martinus (1483 – 1546)

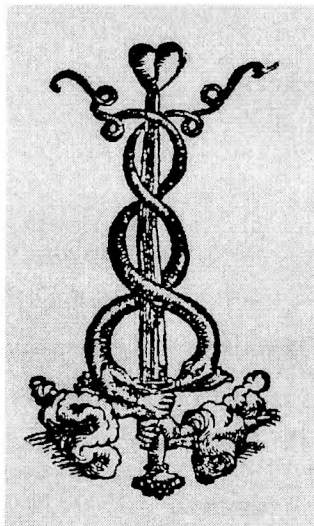
Propositiones ab initio negocii Evangelici, ab autore tractate, usque in hunc diem. – Vitembergae (Wittenberg): [Typis Joannis Lufft], 1538. – [124] f. – 8° (145 x 100).

Тыт. арк.: “Pro//=positiones // D. Mart. Luth. // ab initio negocij // Euangelici, ab // autore tra-//ctatae, usq[ue] // in hunc // diem. // Vitembergae, M.D.XXXVIII.//”.

Тыт. арк. гравіраваны ў тэхніцы дрэварыту. Назва заключана ў прамавугольную архітэктанічную рамку.

Набор: 110 x 65, радкоў – 28, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Кустоды. Пагінацыя адсутнічае. Калантытулы.

Аб’ём: 15 шыткаў па 8 л. і 1 па 4. Сігнатура: (A2)⁴, (B - B4)⁸ - (Q - Q5)⁸. Адсутнічае сігнатура D3.

Друкарскі сігнэт Іагана Люфта

Змест:

1. A – Тыт. арк.;
2. A2 – Martinvs Lvther. Pio Lectori;
3. B – Philippvs Melanchthon Lectori S.D.;
4. B2 – N2 – Dispytationes svb eximio viro Martino Luthero Augustiniano...;
5. N2 – N3 – D. Ionae praepositi VVittenbergensis Disputatio;
6. N3 – P2 – D.Nicolai Amsdorfii Disputationes;
7. P2 – P4 – Seqventes opiniones de priuata Papistica Missa...;
8. P4 – Q2 – Propositiones contra fanaticas et sacrilegas opiniones Papisticorum dogmatum de Missa, D. Ioannis Aepini;
9. Q3 – Q6 – Fratris Henrici Zvtphaniensis Propositiones;
10. Q6 – Excvsvm VVitenbergae, typis Ioannis Luft. Anno M.D.XXXVIII. V. idus Septembris;
11. Q6 – на адвароце гравіраваны друкарскі сігнэт.

Ініцыялы гравіраваныя: “D”, 30 x 30, “C”, 25 x 25, у квадратнай рамцы на заштрыханым фоне з раслінным арнамантам, у тэхніцы дрэварыту.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 6969” на тыт. арк.

Іншыя:

У пачатку ад рукі чарнілам нумарацыя старонак. Заўвагі на палях.

Алігат.

58. Lycosthenes Conradus Wolffhart (1518 – 1561)

Apophthegmata, ex probatis graecae latinaeque linguae scriptoribus.
Editio altera. – S.l.: Excudebat Jacobus Stoer, 1594. – [16], 799, [1], [16], 136, [6] p. – 8° (200 x 120).

Тыт. арк.: “Arophthegmata, // ex probatis graecae // latinae’qve lingvae // scriptoribvs // a Conrado Lycosthene collecta, et // per locos communes, iuxta Alpha-//beti seriem, digesta. // Postrema hac editione diligenter recognita, et vndecim // Arophthegmatum centuriis aucta. // Accesserunt Parabolę siue Similitudines, ab Erasmo // ex Plutarcho et aliis olim excerptae, deinde per // Lycostenem dispositae, ac nunc primum // aliquot centuriis auctiores editae. // Editio altera. // Excudebat Iacobus Stoer, // M.D.XCIV.//”.

На тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Частка кнігі “Parabolaе” мае асобны тыт. арк., на ім паўтараецца гэты ж друкарскі сігнэт.

Набор: 152 x 94 , радкоў – 45, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў два слупкі, паміж якімі набрана лінія. Пагінацыя. Друкарскія памылкі ў першай пагінацыі: на с. 23 каланлічба 25, 435 - 401, 450 - 540, 512 - 503, 650 - і51, 740 - 074. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 61 сшытак па 8 л. Сігнатура: (+ij - +iij)⁸; (A - Aiiij)⁸ - (Z - Ziiij)⁸; (Aa - Aaiiij)⁸ - (Zz - Zziiij)⁸; (AA - AAiiij)⁸ - (DD - DDiiij)⁸; (ij - iij)⁸, (a - aiiij)⁸ - (h - hiiij)⁸, (I - iij)⁷.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – Typographvs candido lectori salvtem;
3. с. [4] – [8] – De Arophthegmatvm siue sententiarvm, nec non etiam Similitudinum selectissimarum, vtilitate atque vsu;
4. с. [8] – Thomas Naorgeorgvs lectoribvs;
5. с. [9] – [16] – Capitvm siue locorvm commvnium index;
6. с. 1 – 796 – Arophthegmatvm loci commvnes;
7. с. 797 – 799 – Catalogvs avtorvm, ex qvorvm lvcvbrationibvs Arophthegmata a Conrado Lycosthene deprompta sunt;
8. с. [1] – Тыт. арк.: “Parabolarvm // siue // similitvdinum, // quae ex Aristotele, Plutarcho, Plinio ac Seneca, // grauissimis authoribus, olim ab Erasmo // Roterodamo collectae, postea per Con-//radvm Lycostenem ad suas classes // iuxta alphabeti ordinem reuocatae sunt, // loci commvnes: // Postrema

hac et omnium emendatissima editione, tum // ex Cicerone, tum ex ipso Seneca aliquot Simi-//litudinum centuriis aucti. // Editio altera. // Excudebat Iacobus Stoer, // M.D.XCIV.//”;

9. с. [3] – [4] – Typographvs lectori;
10. с. [5] – [15] – De ratione ac vsv Parabolaram, sev Similitvdinvm;
11. с. [16] – Exemplum parabolae a formicis desumptae, per Brigem, ad Strotam;
12. с. 1 – 136 – Parabolae, sive Similitvdines a Des. Erasmo Roterodamo, primum collectae, deinde iuxta alphabeti ordinem per Conradum Lycosthenem redactae;
13. с. [1] – [6] – Index locorum commvnium in quos Similitvdines sive parabolae sunt digestae.

Ініцыялы гравіраваныя: 27, 13 x 13 і 20 x 20, на раслінным і геаметрычна-раслінным фоне; наборныя ініцыялы. Гравіраваныя **застаўкі** (26), **канцоўкі** (4).

Адзнакі ўладальніцкія:

Надпісы:

- “Iste liber dono datus est ab Illustri MD Wialbut Dapiferide Osmianensi Mihi Indigno ... Fr. Mathiae Bohdanowicz Minorit: Conventionali Ano 1725 3 Aprilis” на пярэднім фарзацы,
- “Iste liber donatus e[st] mihi a Matertera mihi (закрэслена) Fri Gabrieli, Cza (закрэслена) Joanni, Czapowski, Sacri Ordinis Praedicatoris Lilianae Eloquentiae oratori in Conventu Poporcensi tunc temporis studenti Ano Dni 1731” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На с. 587 паметы чорным чарнілам. На пярэднім і заднім фарзацах намаляваны ў колерах выявы манахаў, пад адным подпіс “Andreas”, пад другім “IS”.

Пераплёт: дошкі, скура. На верхнім пераплётным вечку цісненне: у цэнтры, у авале выява ўкрыжаванага Хрыста, вакол чатыры анелы, зверху літары “INRI”, унізе “IHS”. Вакол авала стылізаваныя кветкі, літары “M” і “R”. Уверсе “Aprophthegmat”, унізе “Lycostensis”.

Па перыметру роликавым цісненнем выявы профіляў, пад якімі подпісы “Sigismv”, “Bonars”, “Sig: Aug”, “Kate:so”. Яны ж на ніжнім пераплётным вечку. Бінцікі (5). Абапал бінцікаў выцiснуты лініі. Зашпількі (захавалася адна). Каптал. Абрэз чырвонага колеру.

Дэф.: Адсутнічаюць с. 17-30 другой пагінацыі. Страчана адна зашпілька.

59. *Lycosthenes Conradus Wolffhart (1518 – 1561)*

Apophthegmata, ex probatis graecae latinaeque linguae scriptoribus. – Editio altera. – S.l.: Excudebat Jacobus Stoer, 1594. – [16], 799, [1], [16], 137, [5] p. – 8° (195 x 120).

Тыт. арк.: “Apophthegmata, // ex probatis graecae // latinae`qve lingvae // scriptoribvs // a Conrado Lycosthene collecta, et // per locos communes, iuxta Alpha-//beti seriem, digesta. // Postrema hac editione diligenter recognita, et vndecim // Apophthegmatum centuriis aucta. // Accesserunt Parabolae siue Similitudines, ab Erasmo // ex Plutarcho et aliis olim excerptae, deinde per // Lycosthenem dispositae, ac nunc primum // aliquot centuriis auctiores editae. // Editio altera. // Excudebat Iacobus Stoer, // M.D.XCIV.//”.

На тыт. арк. гравіраваны друкарскі сiгнэт.

Частка кнігі “Parabolae” мае асобны тыт. арк., на ім паўтараецца гэты ж друкарскі сiгнэт.

Набор: 152 x 94, радкоў – 45, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў два слупкі, паміж якімі набрана лінія. Пагінацыя (адрозніваецца ад № 55 наяўнасцю каланлічбы 137 ў другой пагінацыі). Друкарскія памылкі ў першай пагінацыі: на с. 20 адсутнічае каланлічба, на с. 23 каланлічба 25, 27 - 23, 123 - 123о, 284 - 484, 332 - 352, 384 - 284 (выпраўлена ад рукі), 426 - 462, 432 - 732, 568 - 586, 573 - 473, на с. 664 каланлічба 646 надрукавана перакулена, на с. 682 - 628, 797 - 779. Кустоды. Калантытулы.

Аб'ём: 61 сшытак па 8 л. Сігнатура: (+ij - +iij)⁸, (A - Aiiij)⁸ - (Z - Ziiij)⁸; (Aa - Aaiiij)⁸ - (Zz - Zziiij)⁸; (AA - AAiiij)⁸ - (DD - DDiiij)⁸; (ij - iij)⁸; (a - aiiij)⁸ - (h - hiiij)⁸, (I - iij)⁷.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – *Typographvs candido lectori salvtē;*
3. с. [4] – [8] - *De Apophthegmatvm sive sententiarvm, nec non etiam Similitudinum selectissimarum, vtilitate atque vsu;*
4. с. [8] – *Thomas Naogeorgvs lectoribvs;*
5. с. [9] – [16] – *Capitvm sive locorvm commvnium index;*
6. с. 1 – 796 – *Apophthegmatvm loci commvnes;*
7. с. 797 – 799 – *Catalogvs avtorvm, ex quorvm lvcvbrationibvs Apophthegmata a Conrado Lycosthene deprompta sunt;*
8. с. [1] – Тыт. арк.: “*Parabolarvm // siue // similitvdinum, // quae ex Aristotele, Plutarcho, Plinio ac Seneca, // grauissimis authoribus, olim ab Erasmo // Roterodamo collectae, postea per Con//radvm Lycosthenem ad suas classes // iuxta alphabeti ordinem reuocatae sunt, // loci commvnes: // Postrema hac et omnium emendatissima editione, tum // ex Cicerone, tum ex ipso Seneca aliquot Simi-//litudinum centuriis aucti. // Editio altera. // Excudebat Iacobus Stoer, // M.D.XCIV.//*”;
9. с. [3] – [4] – *Typographvs lectori;*
10. с. [5] – [15] – *De ratione ac vsu Parabolarvm, sev Similitvdinum;*
11. с. [16] – *Exemplum parabolae a formicis desumptae, per Brigem, ad Strotam;*
12. с. 1 – 136 – *Parabolae, sive Similitvdines a Des. Erasmo Roterodamo, primum collectae, deinde iuxta alphabeti ordinem per Conradum Lycosthenem redactae;*
13. с. [1] – [6] – *Index locorvm commvnium in quos Similitvdines sive parabolae sunt digestae.*

Ініцыялы гравіраваныя: “A”, “B”, “C”, “D”, “E”, “F”, “G”, “L”, “O”, “P”, “Q”, “S”, “V” – усяго 27, 13 x 13 і 20 x 20, на раслінным і геаметрычна-

раслінным фоне, наборныя ініцыялы. **Застаўкі** (26) гравіраваныя (на с. 666 надрукавана перакулена). **Канцоўкі** (4) гравіраваныя.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliotheca conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штатпы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 16 7 11” на адвароце тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. 7006” на тыт. арк. другой часткі кнігі.

Іншыя: На пярэднім фарзацы і на карэньчыку наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Т 25”. У тэксце паметы чарнілам і алоўкам. На пярэднім фарзацы запіс: “Omnia nemort, Nemo Sapit oia per se. Nemo manet Semp, omnia nemo caret”. Неразборлівы запіс на заднім фарзацы.

Пераплёт: дошкі, скура. Бінцікі (3). Каптал. Сляды ад зашпілек. На верхнім пераплётным вечку цісненне: манаграма Хрыста, “Arophthegmata” і “Licostenis”, выявы кветак і рамка. На ніжняй – ролікавыя штатпы з выявамі профіляў з подпісамі “Steph” і “Regim”.

Асобнікі №№ 55 і 56 – дублеты, але адрозніваюцца наборам тыт. арк. (е і ае – канчаткі ў слове “Parabolaе”), друкарскімі памылкамі ў пагінацыі, некаторымі ініцыяламі і застаўкамі.

60. Mandosius Quintilianus (1513 – 1593)

Signaturae gratiae praxis. – Romae (Roma): Apud Antonium Bladum, 1559. – 150 р. – 4° (186 x 135).

Тыт. арк.: “Qvintiliani // Mandosii // ivreconsvlti // Romani: // Signatvrae // Gratiae Praxis. // Romae // Apud Antonium Bladum Impressorem Cameralem. // Anno Domini M.D.LIX.”.

На тыт. арк. гравіраваная выява багіні з кветкамі, яе стан абвівае бандероль з надпісам “Spes augusta”.

Набор: 152 x 95, радкоў – 29, 10 радкоў – 50. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў Антонію Бладо. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 93 каланлічба 63, на с. 132 - 142, на с. 144 - 130. Кустоды нерэгулярна. Калантытулы.

Аб’ём: 10 сшыткаў па 8 л.: (Aij - Aiiii)⁸ - (I - Iiiii)⁸, (K - Kii)³.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 4 – Invictissimo Philippo Hispaniarvm regi Qvintilianvs Mandosivs;
3. с. 5 – 150 – Praxis rervm, et clavsvlarvm a signatvra gratiae;
4. с. 150 – Index materiарvm, qvae in hoc libro continentvr.

Ініцыялы гравіраванія: “R”, 36 x 36, з выявамі жанчыны і чорта, і “S”, 30 x 30, з выявай скрыпача. **Канцоўка** (1) расліннага малюнка.

Адзнакі ўладальніцкія:

Надпісы:

- “Ex Bibliotheca Grodnen: P.P. Franciscanor.” на адвароце тыт. арк.,
- “Joannis Boguslawski” на тыт. арк.,

Штампы:

- “Muzeum w Grodnie” двойчы на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. яшчэ адзін неразборлівы надпіс. У тэксце паметы чарнілам.

Пераплёт: Бінцікі (3).

Дэф.: Вокладка, фарзацы страчаны.

61. **Martialis Marcus Valerius (40 – 103)**

[*Epigrammaton libri XIII. – Parisiis: Apud Simonem Colinaeum, 1533 vel 1540*]. – 207 f. – 16° (110 x 73).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 96 x 54, радкоў – 28, 10 радкоў – 32. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – курсіў, уступ – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Калантытулы.

Аб’ём: усяго 26 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (ajj - aiiij)⁷, (b - biiij)⁸ - (z - ziiij)⁸; (A - Aiiij)⁸ - (C - Ciiij)⁷.

Змест:

1. f. 2 – Plinius Ivnior, Cornelio Prisco salvtem;
2. f. 3 – 207 – M.V.Martialis Epigrammata. Libri I – XIV.

Ініцыялы гравіраваныя, раслінна-арнаментальныя: “Н” – 20 x 20; 3“А”, “В”, “С”, “N”, “O”, 2“Q”, 5“S” – 17 x 17; “Н” – 16 x 16.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis Ordinis Praedicator:” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии ” на л. 2а,
- “Muzeum w Grodnie. 6922” на пярэднім фарзацы,

Іншыя: На пярэднім фарзацы, карэньчыку наклейка S²₈₄, на пярэднім фарзацы ўладальніцкі надпіс заклеены экслібрысам дамініканаў.

Пераплёт: скура, кардон. Бінцікі (2). Капталы. Абрэз чырвонага колеру.

Дэф.: страчаны тыт. арк., л. 84 - 85, 196 - 197, 201.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па каталогу: *Catalogue of books printed on the continent of Europe, 1501 – 1600 in Cambridge libraries*, Vol. 1, Cambridge, 1967, p. 717.

62. Mauserus Cunradus (1505? – 1548)

Processus juris: una cum utilissima explicatione tituli institutionum de exceptionibus. – Witebergae (Wittenberg): [Excudebat Johannes Crato], 1569. – [8], 215, [17], [8], 130, [14], [8], 67, [5] p. – 4° (202 x 156).

Тыт. арк.: “Processvs // ivris: // vna cum vti=//lissima explicatione // titvli instit: de exception: ante // annos XXIX. conscriptus et publice dictatus a clariss. et doctissimo Iu-//reconsulto, Cvnrado Mavsero, Noriber-//gensi, V.I. Licentiatto, et Professore in Aca-//demia VVitebergensi. // Nvnc vero primvm in // gratiam et vtilitatem stv=//diosorum Iurisprudentiae publice editus. // Vvitebergae // M.D.LXIX.//”.

На тыт. арк. гравіраваны друкарскі сінгэт.

Набор: 141 x 95, радкоў – 31, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Прадмовы набраны курсівам. Цытаты на нямецкай мове – гатычным шрыфтам. Пагінацыя. Калантытулы. Кустоды. Маргіналіі.

Аб’ём: 59 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: () (2 - A3)⁺, (B - B3)⁺ - (Z - Z3)⁺; (Aa - Aa3)⁺ - (Gg - Gg3)⁺; (A - A3)⁺ - (H - H2)⁺ - (T - T3)⁺, (A2 - A3)⁺ - (K - K3)⁺.

Змест: кніга складаецца з 3-х частак. Кожная частка мае асобны, аднолькавы тыт. арк. з выхаднымі дадзенымі, асобную пагінацыю і сігнатуру.

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [8] – Amplissimis et ornatissimis viris... S.D.;
3. с. 1 – 215 – Processvs Ivris;
4. с. [2] – [16] – Index rerum verborvmqve notatv dignorvm;
5. с. [16] – Errata typographica;
6. с. [17] – Epitaphivm pie defvincto Domino Cvnrado Mavsero Noribergensi I.V. Licentiatto, factum a reuerendo viro D. Philippo Melanthone, pie

7. с. [1] – Тыт. арк. другой часткі: “Explicatio // ervdita et // vtilis x. titvli in==sttit. de nvptiis, dictata // olim publice a clariss. et doctiss. Iurisconsulto L. Cvnra--do Mavsero, Noribergensi, Pro--fessore LL. in Academia VVitebergensi, // et nunc primum edita. // Initium sapientiae timor Domini. // Vvitebergae // Excvdebat Iohannes // Crato. // M.D.LXIX.//”.
8. с. [2] – [8] – Ornatissimis viris... S.P.D.;
9. с. 1 – 130 – In titvlvm de nvptiis...;
10. с. [1] – [13] – Index materiarym singlarivm hvivs celeberrimi Tituli;
11. с. [1] – Тыт. арк. трэцяй часткі: “Explicatio // vtilissima titvli in==sttit: de excер: clarissimi vi==ri Dom. Cvnradi Mavseri, in cele==berrima Academia VVitteber==gensi publice dictata. // Vvittebergae // Excvdebat Iohannes // Crato. // M.D.LXIX.//”;
12. с. [3] – [7] – Nobili ordinis equestris in Misnia... viro, Domino Ionaе Zeschauensi...;
13. с. 1 – 67 – In titvlvm de exceptionibvs;
14. с. [1] – [5] – Seqvitvr parvvs index hvivs vtilissimi titvli.

Ініцыялы: усяго 7, “А” і “С” – памерам у 7 радкоў, “Q” – памерам у 5 радкоў, на раслінным фоне, “O”, 19 x 17, на раслінным фоне, “W”, 19 x 18, з выявамі жывёлаў, “O”, 30 x 28, з выявамі людзей, “N”, 19 x 19, на фоне стылізаваных раслін. **Канцоўкі.**

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis Ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 16 7 22” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie. 6905” на пярэднім фарзацы, “Muzeum w Grodnie. 6906” і “Muzeum w Grodnie. 6907” на другім і трэцім тыт. арк.,

Надпісы:

- “Fris Caroli Przyalgowski Ords Praed” на тыт. арк., ён паўтараецца 8 разоў “Fratris Caroli Przyalgowski Ordinis Praedicatorum” (на с. 65 трэцяй пагінацыі поўнасцю, на астатніх скарачана - с. 5, 15, 127 і 159 першай пагінацыі, с. 49 і 117 другой пагінацыі, с. 9 трэцяй пагінацыі),
- “Conventus Choroscensis O.P.” на с. [3] перад першай пагінацыяй,
- “Prohibitus” на тыт. арк.

Іншыя: 3 тыт. арк. быў выразаны надпіс. На пярэднім фарзацы і на карэньчыку наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Z 22”. У гэксце і на палях паметы чарнілам і алоўкам.

Пераплёт: пазнейшы, паўскура. Бінцікі (3). Абрэз нефарбаваны. На карэньчыку цісненне: выявы букетаў і арнаментальныя палоскі абапал бінцікаў.

Прозвішча друкара пазначана на тыт. арк. другой і трэцяй частак.

63. Melanchthon Philippus (1497 – 1560)

Epigrammatum libri sex. – [Witebergae (Wittenberg): Excusa typis Johannis Schwertelii, 1575]. – [148] f. – 8° (145 x 90).

Тыт. арк.: “Epigrammatvm // reverendi et // Clariss. viri // Philippi // Melanthonis // libri sex. // Recogniti et av//cti a Doctore Iohanne // Maiore Ioachi//mo. // Witeb: M.D.LXXV.//”.

На тыт. арк. гравіраваны партрэт аўтара (?) у круглай рамцы.

Набор: 116 x 65, радкоў – 28, 10 р. – 40. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя адсутнічае. Калантытулы. Кустоды. Маргіналіі.

Аб’ём: 19 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A - A5)⁸ - (S - S5)⁸, (T - T3)⁴.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [14b] – *Inclyto et svmmae spei illvstriss: principi ac domino D. Alberto Friderico, illustrissimi Principis et D: D. Alberti senioris etc. Filio, Marchioni Brandenburgensi, Duci Prussiae, Stetini, Pomeraniae ... Domino suo clementissimo, S. P. D. (1563, Seruus Petrus Vincentius Vratislouiensis, Professor in Academia VVitebergensi etc.);*
3. л. [15a] – [148a] – *Philippi Melanthonis Epigrammatvm libri sex;*
4. л. [148a] – *VVitebergae Excusa typis Iohannis Schvvertelii. Anno Salutis 1575".*

Ініцыялы гравіраваныя 2: “N”, 26 x 24, “A”, 14 x 14, на раслінным фоне.

Канцоўкі – 2.

Алігат.

64. Mosellanus Petrus (1493 – 1524)

In M. Fab. Quintiliani Rhetoricas Institutiones Annotationes. – [Parisiis (Paris)]: **Pro Haeredibus Jod. Badii Ascensii, 1535.** – XXXI f. – 2° (335 x 235).

Тыт. арк. “Petri Mosellani // Protegensis, viri eruditissimi, in M. Fab. // Quintiliani Rhetoricas Institu=//tiones, Annotationes. // Pro Haeredibus Iod. Badii Ascensii // M.D.XXXV.//”.

Друкарскі сігнэт у гравіраванай архітэктанічнай рамцы, 275 x 174, з выявамі амураў і медальёнаў.

Набор: 250 x 173, радкоў – 56, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў тры слупкі. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Друкарскія памылкі ў фаліяцыі: на л. XXVI каланлічба XXVIII. Кустоды адсутнічаюць. Калантытулы.

Аб’ём: захаваліся 4 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (aii - av)⁸, (e - ev)⁸, (i - iv)⁸, (o - ov)⁷.

Змест:

1. л. Ia – Тыт. арк.;
2. л. Pa – XXXIb – In M. Fab. Qvintiliani Institutiones Oratorias, Annotationes Petri Mosellani Protegensis.

Ініцыялы адесутнічаюць, павінны былі быць памерам у 3, 5 і 7 радкоў. Рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 6203” на тыт. арк.

Дэф.: страчаны апошнія с.

Алігат.

65. Nemesius (каля 400 г. п.Н.Х.)

De natura hominis liber unus / Graece nunc primum editus et Latine conversus a Nicasio Ellebodio Casletano. – Antverpiae (Antwerpen): Ex officina Christophori Plantini, 1565. – 181, [11], 142, [2] p. – 8° (160 x 100).

Тыт. арк.: “Νεμεσοῦ // ἐπισκοποῦ καὶ φιλοσοφου περι φύσεως // ἀνθρώπου, // βιβλίον εν. // Nemesii episcopi et philosophi // de natvra hominis, lib. vnvs, // Nunc primum et in lucem editus, et Latine // conuersus a Nicasio Ellebodio Casletano. // Antverpiae, // Ex officina Christophori Plantini, // M.D.LXV.”.

На тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт Плантаэнаў, 35 x 30.

Набор: 135 x 75, на старажытнагрэчаскай мове радкоў – 29, 10 радкоў – 45, курсіў; на лацінскай мове радкоў – 34, 10 радкоў – 40, курсіў, антыква ўразбіўку. Пагінацыя. На першых 9 с. адсутнічаюць каланлічбы. Кустоды. Калантыгулы. Калафон.

Аб'ём: 21 сшытак па 8 л. Сігнатура: (A - A5)⁸ - (M - M5)⁸; (A - A5)⁸ - (I - I5)⁸.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 8 – Νικασιο Σελλεβοδιος Κασλετανος τω περιφανεστατω και αιδεσιματατω καρδιναλει Αντωνιω Περρενοττω χαιρειν;
3. с. 9 – 181 – Νεμεσιου περι φυσεως ανθρωπου;
4. с. [1] – C. Plantinus Lectori S.;
5. с. [2] – Γρηγοροις Νασιανζηνος τῷ Νεμεσίῳ;
6. с. [3] – [4] – Gregorivs Nazianzenvs Nemesio S. D.;
7. с. [5] – [6] – Πιναξ των κεφαλαιων;
8. с. [7] – [9] – Nicasius Ellebodius Lectori S.;
9. с. [10] – [11] – Index capitvm;
10. с. 1 – 142 – Nemesij De natura hominis. Cap. I - XLIV;
11. с. 142 – Excvdebat Christophorvs Plantinvv Antverpiae, Anno MCLXIV. Idibvs decemb.

Тэкст на старажытнагрэчаскай (с. 1 - 181) і лацінскай (с. 1 - 142) мовах.

Ініцыялы гравіраваныя: “Q”, “T” 2, 30 x 30, “N”, 25 x 25, “H”, “S”, 20 x 20, “E”, 15 x 15 – усяго 7.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Wand. Pustowski” на тыт. арк.,
- “Z księgozbioru Wandalina Pustowskiego i Marty Krasińskiej” на тыт. арк., на с. 51 і апошній с.,
- “Muzeum w Grodnie. 9931” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: У тэксце паметы, падкрэсліванні.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: Паўскура, кардон. Карэньчык, вугалкі кнігі абцягнуты карычневай скурай. Цісненне на карэньчыку, сляды пазалоты. Каптал, такая ж тасьма-закладка. Кардон зялёна-чорнымі разводамі.

66. Nizolius Marius (1498 – 1566)

Thesaurus Ciceronianus / Caelii Secundi Curionis labore auctus, Marcelli Squarcialupi studio digestus. – Basileae (Basel): Ex officina Hervagiana, per Eusebium Episcopium, 1583. – [20] p, 1538 col., [8] p. – 2° (335 x 220).

Тыт. арк.: “Nizolivs // sive // thesavrvs // Ciceronianus // Caelii Secundi Curionis labore iam olim // auctus, Marcelli subinde Squarcialupi studio // mactus digestusque: // Nunc demum a Iacobo Cellario Augustano, insigni tum // simplicium tum compositorum uerborum accesio--//ne, locupletatus. // Cum Indice Ciceronianarum uocum Barbaris substitu--//tarum auctiore, et diuersarum Ciceronis Editio--//num fideli Collatione. // Cum Caes. Maiest. gratia et priuilegio // Basileae ex officina Hervagiana // per Evsebivm Episcopivm. // M. D. XXCIII.//”.

На тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 300 x 160, радкоў – 88, 10 радкоў – 30. Вёрстка ў два слупкі. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў. Пагінацыя па слупках. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 67 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (a2 - a4)⁶, (b - b3)⁴; (a - a4)⁶ - (z - z4)⁶; (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (Aa - Aa4)⁶ - (Tt - Tt4)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Ad lectorem;

3. с. [3] – [6] – Ad illvstrem et Generosvm Baronem, D. VVolfgangvm Henricvm Streinivm.... Iacobi Cellarii Augustani praefatio;
4. с. [7]–[8]– Generosis et illvstribvs adolescentibvs D.D. Carolo A Zerotina, et Zachariae Slavatae, Moraviae baronibvs, Marcellus Squarcialupus S.D.;
5. с. [9] – [11] – Caelii Secvndi Cvrionis ad Bonifacivm Amerbachivm ... Prooemivm;
6. с. [12] – Marivs Nizolivs Brixellensis, Ioanni Francisco Gambarae S.D.P.;
7. с. [13] – Opervm Ciceronis, qvibvs in hoc opere vsi svmvs, elenchvs...;
8. с. [13] – [18] – De nvmerorvm ratione indicatio ad Lectorem;
9. с. [19] – Iacobi Cellarii Avgvstani ad lectorem admonitio de nvmeris partim additis, partim omissis;
10. с. [20] – Ad lectorem Typographvs;
11. с. 1 – 1538 – Thezaurus Ciceronianus;
12. с. [1] – [7] – Index vtilissimvs, in qvo verba innvmera fere barbara, vel latina quidem, sed non Ciceroniana, indicantur...;
13. с. [7] – Basileae, per Evsebivm Episcopivm, Anno Salutis humanae MDXXCIII Mense Septembri;
14. с. [8] – Друкарскі сігнэт.

Ініцыялы: “Г” – 40 x 40, “R”, “Г”, “А” – 20 x 20, “О” – 15 x 15, і інш. – усяго 26, на фоне расліннага арнаменту.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Музеум Państwowe w Grodnie. 6205” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Lit FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 1 1 13” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Ex libris Petri Mucharsky Artiu Libm Mgri Phiae Doctoris 1609” на тыт. арк.,

- “Fr. Dion: Wilczewski N.CR 1798. Caunen” на тыт. арк.,
- “Ex libris Personalib. Fris Dion: Wilczewski N CR mpp. a P. Pri Joanne Beranek 1798 Caunie” на апошняй с., магчыма, гэта два асобныя запісы,
- “Nizolius a P. J. MD. Joanne Beranek... Di... Caunensis A 1798 Fri Dion Wilczew” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На тыт. арк. яшчэ адзін запіс 1615 г. не чытаецца. На пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “R 17/22”.

Пераплёт: скура, кардон. Скура нефарбаваная, свіная, прыклеена пазней да карэньчыка – вынік пазнейшага пераплёту XVIII ст. Карэньчык з цісненнем па цёмна-карычневай скуры пазалотай. Выявы кветак і бінцікі аблямаваны цісненымі палоскамі. На наклеенай з нефарбаванай скуры палосцы чорным тушам: “Thezaurus Ciceronianus”. Бінцікі (5). Капталы. Абрэз чырвонага колеру.

67. Petrarcha Franciscus (1304 – 1374)

Opera omnia. – Basileae (Basel): Per Sebastianum Henric Petri, [1581].
– [28], 1131, [1], 205, [1] p. – 2° (335 x 220).

Тыт. арк.: “Francisci // Petrarchae Flo//rentini, philosophi, oratoris, et // poetae clarissimi, Reflorescentis literatvae, // Latinae’qve lingvae, aliqvot secvlis horrenda barbarie in-//quinatae, ac pene sepultae, assertoris et instauratoris, Opera quae extant o-//mnia. In quibus praeter Theologica, Naturalis, Moralisq[ue] Philosophiae prae-//cepta, liberalium quoq[ue] artium Encyclopediam, Historiarum thesau-//rum, et Poesis diuinam quandam uim, pari cum ser-//monis maiestate, coniuncta // inuenies. // Adiecimvs eivsdem avthoris, qvae // Hetrvsco sermone scripsit Carmina sive // Rhythmos, in quibus Graecorum gloriam, Latinorum copiam, uiris hac aetate doctissimis ae-//quasse, imo suavitate et elegantia superasse multum, uisus est. Haec quidem omnia

nunc ite--rum summa diligentia a uarijs mendis, quibus scatebant, repurgata, atque innumerabilibus // in locis, genuinae integritati restituta, et in Tomos quatuor distincta. // Quae uero uno quoque Tomo continentur, uersa // pagina Lectori exhibebit. // Insigniorvm atqve doctissimorvm in // re literaria virorvm, de hoc avtho--re testimonia in Praefatione habes. // Basileae, // per Sebastianvm Henric Petri.//”.

На тыт. арк. гравіраваная выява, 80 x 105: у авале партрэт Петраркі ў лаўровым вянку, у профіль. Вакол сюжэтная квадратная віньетка, якая складаецца з розных прадметаў, сімвалізуючых навуку і мастацтва. Па вугалках пущы з факелам, крыжам, кнігай.

Набор: 320 x 155, радкоў – 60, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. С. 8 - 115 другой пагінацыі набраны ў два слупкі курсівам Альда Мануцыя ў 65 радкоў, 10 радкоў – 40. С. 123 - 205 – у 70 радкоў, 10 радкоў – 40, варыянты антыквы. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 88 сшыткаў, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (t2 - t3)⁴, (tt - tt4)⁶, (ttt - ttt3)⁴; (A - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa6)⁸ - (Mm - Mm6)⁸; (AA2 - AA5)⁸ - (ZZ - ZZ5)⁸; (Aaa - AAa5)⁸ - (MMm - MMm4)⁸, (NNn - NNn4)⁶; (aa2 - aa5)⁸ - (mm - mm5)⁸, (nn - nn4)⁶, (oo - oo4)⁵.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – Tomo primo haec insunt;
3. с. [3] – [8] – Ioannes Herold Hoechstettensis, Ioanni Baderio affini suo S. D.; Hieronymi Cardani iudicium; Ioannis Bocatii; Des. Erasmi Roterodami; etc.;
4. с. [9] – [12] – De origine; vita, conversatione et studiorum suorum successu, ipsiusmet autoris Epistola;
5. с. [13] – [20] – Vita Francisci Petrarchae V.C. per Hieronymvm Sqvarzafichvm Alexandrinvm, ad Petrvn Contarenvm Venetum Patricium scripta;

6. с. [21] – [25] – In Francisci Petrarchae Opera omnia, rerum ac verborum memorabilium, index vtilissimus;
7. с. [26] – 222 – Francisci Petrarchae V.C. in libros De Remediis vtriusque fortunae;
8. с. 223 – 292 – De vita solitaria;
9. с. 294 – 323 – De ocio religiosorum;
10. с. 323 – 564 – De vera sapientia; etc.;
11. с. 565 – 1131 – Tomus II. Epistolae; De sviipsivs et mvltorvm ignorantia; Galli civisdam anonymi in Franciscvm Petrarcham invectiva; etc.;
12. с. 1 – 118 – Tomus III. De svmenda atqve recepta lavrea poetica ad Amicos, Consultatoriae Epistolae; Privilegii lavreae receptae a Francisco Petrarcha, exemplar; Bvcolica; Africae De bello Pvnico; etc.;
13. с. 121 – 205 – Tomus IV. I Sonetti e le Canzoni et i triomphi, ... nella Toscana sua Lingua scritti;
14. с. [1] – Basileae, per Sebastianvm Henric Petri, Anno A Virgineo Partv M.D.XXCI. Mense Martio.

Ініцыялы гравіраваныя – 102, рознапамерныя, 50 x 50 - 8; 45 x 45 - 31; 40 x 40 - 9; 35 x 35 - 9; 30 x 30 - 27; 25 x 25 - 15; 20 x 20 - 2; 15 x 15 - 1 і шматлікія наборныя ініцыялы.

Тэкст на лацінскай і стараітальянскай мовах.

Адзакі ўладальніцкія:

Штampы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskięo i Marty Krasińskieję” на тыт. арк., на с. 51 першай пагінацыі, на с. 204 другой пагінацыі,
- “Muzeum w Grodnie. 10767” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “...Rdus pr. Lucas Samuelski ... ipse possesor donavit. Anno 161(5/3) d. 20 Aprilis...” на тыт. арк.,
- “Inscriptus Catal. libr. Domus Jarosl. Soc. Jes. ad BV ex dono RD Pauli Klimkowicz Parochi Sielicensis.” на тыт. арк.,

- “Hunc librum R.Pr ... donavit Pri Martino Romanski, qui obtulit et donavit Rrdo praelato Pri. Stephano (Lemieri)... Mansianiorum Ecclae Colleg Jarosl. (sda) Julij Anno 1640 ... In signum amicitia.” на тыт. арк.,
 - “R.P. Stephanus Miczalkowic Vice... Mansionar. Ecclae Colltae Jarosl obtulit in pignus Amoris R. Jacobo Buzowiecki ... Lubaczow 1643” на тыт. арк.
- Іншыя:** На тыт. арк. надпіс “Haeresim redole” і “et non redole”.

Пераплёт: Скура, кардон. Скура на пераплётных вечках нефарбаваная. Цісненне блінтавае ролікавае. Па перыметру адціснуты 3 рамкі: адна расліннага арнаменту, дзве з выявамі знакамітых асоб і святых. Пасярэдзіне – авал, у якім кангрэўным цісненнем – падвойная лілея і галінкі раслін. Цісненне паўтараецца і на ніжнім пераплётным вечку. На верхнім вечку і карэньчыку тытул “Petrae opera”. Карэньчык і абрэз цёмна-чырвонага колеру. Бінцікі (5). Яны падкрэслены чорнымі гравіраванымі лініямі.

68. Plinius Cajus Secundus (23 – 79 п.Н.Х.)

[*Historia naturalis / Ex castigationibus Hermolai Barbari, quam accuratissime emendata. Index Joannis Camertis Minoritani.*] – [Hagenoae (Hagenau): *Opera industriae Thomae Anshelmi Badensis, 1518*]. – 286, [97] f. – 2° (350 x 240).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: 290 x 180, радкоў – 53, 10 радкоў – 53. Вёрстка ў адну паласу. Каментарыі ў тры слупкі, радкоў – 63, 10 радкоў – 40. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. XXIX каланлічба XL, на л. LXXXV - LXXVIII, CLXXIV - CLXXV, CXCІ - CXCІX, CXCІІ - CXCІX, CCXXIX - CCXXX. Кустоды толькі на другой палове сшытка, дзе не ставіцца сігнатура. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: усяго 47 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (aiiii - av)⁸, (b - bv)⁸ - (& - &V)⁸; (A - AV)⁸ - (M - MV)⁸; (a - av)8 - (m - mv)8.

Змест:

1. л. IIIa – Va – C. Plynii Secvndi Natvralis historiae liber primvs. C. Plynius Secundus Veronensis Vespasiano Suo Salutem. Praefatio;
2. л. Va – XVIIa – C. Plynii Secvndi Historiarvm mvndi elenchos librorum omnium...;
3. л. XVIIIa – CCLXXXVIa – Caii Plynii Secvndi Natvralis historiae libri II-XXXVII;
4. л. CCLXXXVIa – Editum est hoc Plynianum elegantissimum opus, sumptibus ornatissimorum uirorum Ioannis Kobergii, ac Lucae Alantsee, Impressum Hagenoae opera industria[ue] Thomae Anshelmi Badensis Mense Nouembri Anno. M.D.XVIII. Max. Aemiliano imperatore regnante, Ex castigationibus Hermolai Barbari q[uam] accuratissime emendatum;
5. [1] – Prima pars Plyniani indicis editi per Ioannem Camertem Minoritanvm, Sacrae Theologiae Doc. In qva (tabellae pictae instar) mira literarum

connexione, dicuntur ea omnia, Geographiam praeter (Nam hanc amplectitur pars altera) quae toto Plyniano uolumine continentur. Ioannes Camers in Liuidos.... (Тэкст у выглядзе тыт. арк. па перыметру ўзяты ў гравіраваную архітэктанічную рамку, 275 x 205, на ёй выявы тытанаў, якія падтрымліваюць калону, увенчаную расліннымі завіткамі, вянкамі, вінаграднымі лозамі. Уверсе – анёл на шары, унізе – выява тэатральнага дзейства);

6. л. [1b] – Leo Papa Decimvs Dilecto filio Fratri Ioanni de Camerino, Ordinis Minorum, et in Conuentu Viennae Regenti;
7. л. [2a] – [2b] – Ioannes Camers Minoritanvs Sacrae Theologiae Doctor, Stephano Verbeucio Pannonio, bonarum artium Cultori optimo S.D.P.;
8. л. [2b] – [3b] – Epigrammata; Canon nvmerorum utriusq[ue] partis Indicis;
9. л. [4a] – [73a] – Index in vniversvm Naturalis historiae. C. Plynii opus, per Ioannem Camerte[m], ordinis Minorum accurate editus;

10. л. [73b] – Pars secvnda Plyniani indicis eivsdem Ioannis Camertis, geographiam id est, terrae, et in ea regionum, montium... descriptiones continens copiose...;
11. л. [73b] – Ioannes Camers Minoritanvs sacrae Paginae D.Stephano Verbeucio Pannonio... D.S.P.; Eivsdem Camertis in Geographiae Plynianae indicem, Tetrastichon;
12. л. [74a] – [96a] – Pars secvnda Indicis;
13. л. [96a] – Excusum, Hagenoae, typis ac formulis Thomae Anshelmi Badensis, Ductu et auspicio, Prouidi viri Lvcae Alantseae Viennensis incolae. Anno a Christi natali. M.D.XVIII. Mense Nouembri. Caesare Max. aemiliano habenas moderante;
14. л. [96a] – гравіраваны друкарскі сігнэт. На сігнэце ад рукі чарнілам упісаны літары “A T S”.

Ініцыялы гравіраванья: “A”3, “C”3, “D”, “F”2, “H”, “I”2, “K”, “L”, “M”5, “N”, “P”3, “R”, “S”4, “T”, “V”2, 45 x 45 – усяго 32, фонам выявы жывёл, раслін і людзей. На л. XXXI ініцыял “D” не прастаўлены, змешчаны рэпрэзентант. Мноства наборных ініцыялікаў.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis Predicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowy w Grodnie. 6216” на пярэднім фарзацы.

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 1116” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie” на л. III і на [1].

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “N 26”. Шматлікія падкрэсліванні і паметы ад рукі на старонках і палях кнігі.

Пераплёт: кардон сіне-шэрага колеру. Бінцікі (7). Абрэз сіняга колеру.

Дэф.: страчаны тыт. арк. і 3 наступныя л.

69. Plutarque (каля 46 – каля 127)

Les vies des hommes illustres, Grecs et Romains / Translatees en francoys par M. Jaques Amyot. – A Lausanne: Par Jean le Preux, 1571. – [8], 646, [27] f. – 2° (380 x 245).

Тыт. л.: “Les // vies des hommes // illvstres, Grecs et Romains, // comparees l’vne avec l’autre par Plu-//tarque de Chaeronee, // translatees de grec en francoys par M. Iaques // Amyot lors Abbé de Bellozane, et depuis en ceste editio reueues et corrigees en infinis passages par le mesme transla-//teur, maintenant Abbé de Sainte Corneille de Compiegne, Conseiller du Roy et grand Aumosnier de France, à l’aide // de plusieurs exemplaires vieux, escrits à la main, et aussi du iugement de quelques personnages excellens en scauloir. // Avsqvelles sont adiovestees de novveav les vies // de Hannibal et de Scipion l’Africain, traduites de Latin en François // par Charles de l’Escluse. // A Lavsanne. // Par Jean le Prevх, // Imprimeur de Tres-puissans Seigneurs de Berne. // M.D.LXXI.//”.

На тыт. арк. уверсе гравіраваная лінейка з узорам, 32 x 186, у якім выявы маскаронаў, людзей, смаўжоў, рыб, змей і раслін. Пасярэдзіне гербавая застаўка, 102 x 81.

Набор: 293 x 175, радкоў – 50, 10 радкоў – 56. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. 251 каланлічба 25. На л. 310 фаліяцыя прастаўлена ад рукі. Па ўнутранаму полю ідзе нумарацыя радкоў літарамі лацінскага алфавіту (праз 10). Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: 114 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁸, (Bj - Biiij)⁶ - (Zj - Ziiij)⁶; (Aaj - Aaiiij)⁶ - (Zzj - Zziiij)⁶; (Aaaj - Aaiiij)⁶ - (Zzzj - Zzziiij)⁶; (AAaj - AAaiiij)⁶ - (ZZzj - ZZziiij)⁶; (AAAj - AAAiiij)⁶ - (QQQj - QQQiiij)⁶, (RRRj - RRRiiij)⁴, (SSSi - SSSiiij)⁶, (TTTi - TTTiiij)⁶, (VVVi - VVViiij)⁶, (XXXi - XXXiiij)⁷, (H)².

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;

2. л. [2a] – [3a] – Av tres-pvissant et tres-Chrestien Roy de France Henry deuxieme de ce nom, Iaques Amyot Abbé de Bellozane son tres-humble et tres-obeyssant seruiteur S.;
3. л. [3b] – [7b] – Aux Lecteurs;
4. л. [8a] – Sur l’image de Plvtarque, invention d’Agathivs Scholasticvs poete grec;
5. л. [8b] – Cathalogve des hommes illustres, Grecs et Romains, comprez l’vn avec l’autre par Plutarque de Chaeronee;
6. л. 1a – 646b – Les vies des hommes illvstres, Grecs et Romains, comparees l’vne avec l’autre par Plutarque de Chaeronee;
7. л. [1a] – [26b] – La Table ou Indice des matieres principales contenues par toutes les vies de Plutarque, en laquelle se trouueront, en leur ordre alphabetique, Harangues, Concions, Oracles, Presages, Stratagemes, et autres;
8. л. [27a] – A Lavsanne. Acheué d’Imprimer le premier iour de Septembre, M.D.LXXI.

Ініцыялы гравіраваныя 70, 37 x 37, 33 x 33, 20 x 20 і 16 x 16, на фоне выяў людзей і на раслінным фоне. **Застаўкі:** 8, у выглядзе лінеек з узорам (расліны, жывёлы, твары, міфічныя істоты). **Канцоўкі:** 9, усе падобныя на росчырк пяра. На с. [27a] паўтараецца друкарскі сігнэт.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6215” на пярэднім фарзацы,

Штамп:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 4 1 12” на тыт арк., на л. [2a] і [3a],

Надпісы:

- “C. De Schultz” на тыт. арк.,
- “Ta xiązka z xiąg Wielmci Pani Franciszki Pruscynskiej” на тыт. арк.,

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6215” на пярэднім фарзацы,

Штамп:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 4 1 12” на тыт арк., на л. [2a] і [3a],

Надпісы:

- “C. De Schultz” на тыт. арк.,
- “Ta xiążka z xiąg Wielmci Pani Franciszki Pruscynskiey” на тыт. арк.,
- “Gratia MD Vincentij Elmer Regent: Applicatur Bibliothecae Cntus ... Ors Praedicatrm Nro 12” на пярэднім фарзацы,
- “Johannes Samuel Aram est uerus hujus libri possessor 1724” на заднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “УЗ 14”.

Пераплёт: кардон, фарбаваная скура. Бінцікі (6). Абрэз чырвонага колеру. На пераплётных вечках падвойная лінейная рамка. На карэньчыку пазалочанае ціценне, паміж першым і другім бінцікамі скураная наклейка цёмна-чырвонага колеру, на ёй ціснута “Plvtarcvs Vies des hommes”.

70. Pontanus Joannes Jovianus (1426 – 1503)

Calpurnius Titus, Siculus (III ст. п.Н.Х.)

Nemesianus Marcus Aurelianus (III ст. п.Н.Х.)

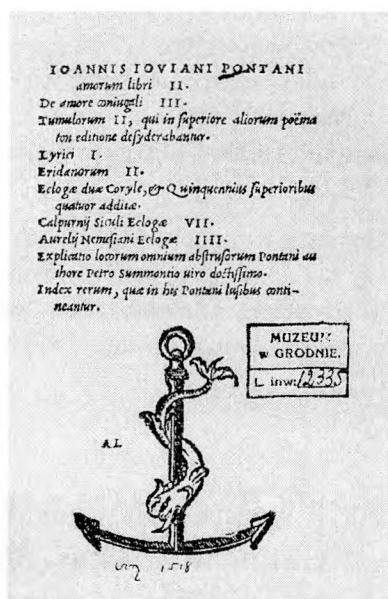
Amorum libri II. De amore coniugali III. Tumulorum II... Calpurnii eclogae VII. Aur. Nemesiani eclogae IV / Explicatio locorum abstrusorum Pontani auctore Petro Summontio. – [Venetiis (Venezia): In aedibus Aldi et Andreae Soceri, 1518]. – 170, [2] f. – 8° (95 x 145).

Набор: 65 x 110, радкоў – 30, 10 радкоў – 38. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – курсіў Альда Мануцыя. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. 89 каланлічба 97, 91 - 99, 93 - 101, 95 - 103. Калантыгулы. Калафон. Кустоды адсутнічаюць.

Аб'ём: 22 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (a - aiiij)^s - (y - yij)^s.

Змест:

1. л. 1a – Тыт. арк.;
2. л. 1b – 3b – Franciscvs Asvianvs Antonio Mocenico patritio Veneto. S. P. D.;
3. л. 4a – 34b – Ioannis Ioviani Pontani libri amorvm I - II Parthenopaei;
4. л. 35a – 64a – I. Ioviani Pontani de amore conivgali libri I - III;
5. л. 65a – 88b – I. Ioviani Pontani ad Petrvm Compatrem Neapolitanvm Tvmvlorum libri I - II;
6. л. 89a – 103a – Ioannis Ioviani Pontani versvs lyrici;
7. л. 103b – 136b – Ioannis Ioviani Pontani Eridanorum libri I - II;
8. л. 137a – 139b – Ecloga V Coryle;
9. л. 140a – 141b – Ecloga VI Quinquenniv;
10. л. 142b – 143b – Petrvs Summontius Lectori. S.;
11. л. 145a – 158a – T. Calphvrnii Sicvli eclogae I - VII;
12. л. 159a – 164b – Avrelii. Nemesiani Cartaginiensis eclogae I - IV;

Тытульны аркуш
альдыны

- 13.л. 166a – 170b – Index eorum, quae hoc uolumine contineantur.
 14.л. [1a] – a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y Omnes sunt quaterniones
 praeter y duernionem.;
 15.л. [1a] – Venetiis in aedibvs Aldi, et Andreae Soceri, Mense Februario.
 M.D.XVIII;
 16.л. [2b] – друкарскі знак Альда Мануцыя.

Ініцыялы адсутнічуюць, рэпрэзентанты.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. L. inw: 12335” на тыт. арк. і на пярэднім фарзацы.

Пераплёт: пазнейшы, уладальніцкі. Скура нефарбаваная свіная, кардон.
 На карэньчыку ўверсе пазалочанымі літарамі адціснута: “Illustrium
 poetarum Latinoꝝ. T. VI.” З-пад гэтага надпісу праглядае лічба “V”.
 Надпіс узяты ў геаметрычнае абрамленне.

Канвалют, тут яшчэ 3 выданні.

**71. Przywileie, y Constitucie Seymu Walnego Koronaciey Królewskiej,
 M. D. LXXXVIII. – Kraków: drukarnia Łazarzowa, 1588. – 19, [1], 75,
 [3] s. – 2° (275 x 195).**

Тыт. арк.: “Przywileie, y // Constitucie // Seymv walnego // Koronaciey
 Krolewskiej, // M. D. LXXXVIII. // W Krakowie, // Z Drukarnie Łazarzowey,
 Roku Pańskiego, // M. D. LXXXVIII.//”.

Тыт. арк. набраны ў 2-х колерах: чорным і чырвоным. Пасярэдзіне ў
 рамцы дрэварыт, 135 x 125, на якім выява герба Рэчы Паспалітай, абাপал
 два анёлы трымаюць над гербам карону, вакол змешчаны гербы
 ваяводстваў. Год выдання спачатку быў набраны чырвоным колерам
 “MDLXXXIII”, пасля “III” выпраўлена чорным друкам на “VIII”.

Набор: 240 x 135, антыква: радкоў – 37, 10 радкоў – 65; гатычны шрыфт: радкоў – 41, 10 радкоў – 55. Вёрстка ў адну паласу. Кустоды. Калантытулы. Два рады пагінацыі.

Аб’ём: 11 сшыткаў. Сігнатура: (Aij - Av)⁶ - (B - Biiij)⁴; (A - Aiiij)⁴ - (I - Iij)⁴.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 19 – Denunciatio Regis coronati, Sigismundi Tertii;
3. с. [1] – пустая старонка;
4. с. 1 – 20 – Vniwersal poborowy, Roku M. D. Lxxxviiij;
5. с. 21 – 75 – Constitucie Seymv walnego koronaciey Krolewskiey, Roku Bożego, M. D. Lxxxiiij;
6. с. [1] – [3] – Reyestr Artykułów ktore są w tych Constituciach.

Ініцыялы гравіраваныя: “O” на фоне аркады, пад якой жанчына грае на лютні, “W”² – 45 x 45, “E”, “W”, “S”, “K”, “R”, “M”, “A” – 30 x 30, гатычныя. **Застаўкі:** 2, расліннага арнаменту, 130 x 25.

Тэкст на лацінскай і польскай мовах.

Алігат.

72. Qui Romanorum imperatorum vitas scripserint, authorum praecipuorum, pars tertia / Cum annotationibus Baptistae Egnatii Veneti. – Lugduni (Lyon): Apud Joannem Frellonium, [Excudebat Symphorianus Barbierus], 1559. – 540, [2] p. – 16° (125 x 75).

Тыт. арк.: “Qvi // Romano//rvm impera//torvm vitas // scripserint, // avthorvm prae//cipvorvm, // Pars Tertia. // Cum Annotationibus Baptistae // Egnatij Veneti. // Lvgdvni, // Apud Ioannem Frellonium. // 1559//.”.

На тыт. арк. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Набор: 94 x 52, радкоў – 29, 10 радкоў – 31. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт курсіва. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 255

каланлічба 151, 256 - 156. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: захаваліся 33 сшыткі па 7 л. Сігнатура: 2 л. без сігнатуры, (bb - bb5)⁸ - (zz - zz5)⁸; (AA - AA5)⁸ - (KK - KK5)⁸, (LL - LL5)⁷.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 2 – Haec tertia pars complectitur vitas eorum Imperatorum ...;
3. с. 15 – 83 – Trebellii Pollionis Gallieni dvo, Triginta tyranni, Divvs Clavdivs;
4. с. 84 – 197 – Flavii Vopisci Syracvsii Divvs Avrelianus, Tacitus, Probus, Firmus, Saturninus, Proculus, et Bonosus, Carus, Numerianus, Carinus;
5. с. 197 – 252 – De vita et moribus imperatorum. Excerpta ex libris Sex. Aurelij Victoris, a Caesare Augusto vsque ad Theodosium Imperatorem;
6. с. 253 – 255 – Francisco Borgiae Episcopo et Pontificalis aerarij Praefecto, Pomponius Laetus;
7. с. 256 – 385 – Romanae historiae compendium ab interitu Gordiani Iunioris vsque ad Iustinum III. per Pomponium Laetum;
8. с. 386 – 390 – Ioan. Baptista Egnativs Iacobo Minvtio Sal.;
9. с. 390 – 392 – Eivsdem in librum primvm praefatio;
10. с. 393 – 526 – Io. Baptistae Egnatii, Romanorum principum libri I - III;
11. с. 526 – 540 – Ioan. Baptistae Egnatii in Trebellivm Pollionem et Flaviium Vopiscum Annotationes;
12. с. [1] – Lvgdvni, Excudebat Symphorianus Barbierus.

Ініцыялы: гравіраваныя – 18: “А”, “М” і “Р” – 20 x 20, “С”, “F”, “Н”, “Г”, “М”, “N”, “Q”, “S” – 16 x 16, на фоне выяў людзей, птушак, сабак, раслін – усе закампанаваны ў квадраты. Малыя ініцыялы.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,
- “Biblioteka Komedorij Sitkowieckiey” на пярэднім фарзацы,

Штампы

- “Bibliotheca Tulczyńska” на тыт. арк.,
- штамп Станіслава Шчэнскага Патоцкага на с. 540,

Надпісы:

• “Ex libris BWItt(h/l)em...” і ініцыялы “B” і “W” на тыт. арк., яны таксама на с. 156 і 540,

Іншыя: Паметы чарнілам у тэксце і на палях. На заднім фарзацы чорным чарнілам “Triginta Tyranni in parte 3t pag. 30”.

Пераплёт: паўскура. Бінцікі (4). Абрэз быў пазалочаны, на ім цісненне.

Дэф.: страчаны с. 3-14.

73. Quintilianus Marcus Fabius (каля 35 – 95 п.Н.Х.)

Institutiones oratoriae. Eiusdem declamationes. – [Parisiis (Paris)]: Pro Haeredibus Jod. Badii Ascensii, 1536. – CXXVI, L, [XX] f. – 2° (335 x 235).

Тыт. арк. “M.F. Qvinti//liani institutiones // oratoriae. // Eivsdem declamationes. // Omnia ad veterum codicum fidem recognita ac re-//stituta. Mense Februario, M.C.XXXVI. // Pro Haeredibus Jod. Badii Ascensii.//”.

На тыт. арк. пасярэдзіне гравіраваны друкарскі сігнэт, узяты ў гравіраваную архітэктанічную рамку, 275 x 174, з выявамі амураў, медальёнаў.

Набор: 248 x 150, радкоў – 56, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на л. XII першай пагінацыі каланлічба III, л. XXXIII і XXXIII другой пагінацыі – XXXIII і XXXVIII. У тэксце “Institutiones oratoriae” на унутраных палях ідзе нумарацыя радкоў лацінскімі літарамі (праз 10). Маргіналіі. Калантытулы.

Аб’ём: 26 сшыткаў, у асноўным па 8 л. Сігнатура: (aii - av)⁸ - (q - qv)⁶; (Aa - Aav)⁸ - (Ee - Eev)⁸, (Ff - Ffiii)⁶, (Gg - Ggiii)⁶; (aa - aaiiii)⁶, (a - aiii)⁷, (eii - eiiii)⁵.

Змест:

1. л. Ia – Тыт. арк;
2. л. IIa – Ioannes Lodoicvs lectori. M. Fabii Qvintiliani vita;
3. л. IIb – M. Fabivs Qvintilianvs Tryphoni salvtem;
4. л. IIIa – CXXVIb – M. Fabii Qvintiliani de Institutione oratoria. Libri I - XXII;
5. л. CXXVIb – Parisiis. Excudebat Ioannes Lodoicvs Tiletanvs Mense Febrvar. M.D.XXXVI;
6. л. Ia – [Ia] – M. Fabii Qvintiliani Declamationes;
7. л. [Ib] – Declamationvm XIX et Index;
8. л. [IIIa] – [VIIIb] – Loca quaedam a nemine antea animadversa, pressius et subtilius examinata: pleraque etiam additis rationibus castigata;
9. л. [VIIIb] – Ex officina nostra libraria 1536. Mense Martio;
10. л. [IXa] – [XXb] – Index Reru[m] Vocumque insignium, in XII M. Fab. Qvintiliani De Institutione Oratoria Libros.

Ініцыялы адсутнічаюць, пакінуты месцы памерам у 5, 7 і 9 радкоў. Рэпрэзентанты. На л. IIIa ўпісаны ініцыял “P” чарнілам. На л. IIb наборны элемент.

Адзнакі ўладальніцкія:**Экслібрысы:**

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6215” на пярэднім фарзацы,

Штамп:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,

Надпісы:

- “Bibliotheca Magna Coll: Acad Viln. SJ” на адвароце тыт. арк.,
- “Inscriptus Catalogo libr. Col. Vilnensis” на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. яшчэ адзін сцёрты надпіс “d’Luca...”. На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “K ...” (трачана шашалем). У гэсце шмат памет чарнілам.

Пераплёт: скура, кардон. Бінцікі (7). Абрэз чырвонага колеру. Па скуры на пераплётных вечках чорнай фарбай нанесены ўзор невыразнага малюнка. На карэньчыку расліннае ціценне.

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI стагоддзя.

74. Ramus Petrus (1515 – 1572)

Praelectiones in P. Virgilii Maronis Georgicorum libros III. – Francofurti (Frankfurt am Main): Apud haeredes Andreae Wecheli, 1584. – [3], 12 – 368 p. – 8° (173 x 105).

Тыт. арк.: “P. Rami Ve//romandui, Regii // Eloquentiae et // Philosophiae professoris celeberrimi, // Praelectiones // In P. Virgilii Maronis // Georgicorum libros III: // Diligenti recognitione multis in locis emendatae. // Francofurti // Apud haeredes Andreae Wecheli, // MDLXXXIII.//”.

На тыт. арк. пасярэдзіне гравіраваны друкарскі сінгэт, 50 x 40.

Набор: 130 x 70, радкоў – 37, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў уразбіўку. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 23 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (Aij - Aijj)⁵, (B - Bv)⁸ - (Z - Ziiij)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3], 12 – 16 – Praefatio P. Rami, professoris Regii in P. Virgilii Maronis Georgica, ad Carolum Lotharingum Cardinalem;
3. с. 17 – 127 – P. Virgilii Maronis Georgica, P. Rami professoris Regii praelectionibus illustrata;
4. с. 128 – 208 – P. Rami professoris Regii praelectiones in secundum Georgicum;
5. с. 209 – 280 – P. Rami professoris Regii praelectiones in tertium Georgicum;

6. с. 281 – 366 – P. Rami professoris Regii praelectiones in quartum Georgicum;
 7. с. 367 – 368 – Notae F.S. in quibus G. Gelenianam Plinii, St. Stephaneam Rusticae rei authorum editionem significat.

Ініцыялы гравіраваныя 5: “G”, “N”, “P”, “S” – 28 x 28 і “D” – 32 x 32 – усе на фоне расліннага арнаменту. **Застаўкі** гравіраваныя: 5.

Адзнакі ўладальніцкія:

- “Karol Rogow” надпіс на с. 368.

Алігат.

75. Reineccius Reinerus Steinhemius (1541 – 1595)

Familiae regum Argivorum et Mycenaeorum, quae Inachi, Amythaonidarum, Temenidarum, Persidarum et Pelopidarum nominibus celebratae, generis antiquitate, potentia, opibus et rerum gestarum fama maxime apud Graecos floruerunt. – [Witebergae (Wittenberg): Excudebant Clemens Schleich et Antonius Schone, 1571.] – [2], 99, [3] p. – 8° (155 x 100).

Тыт. арк.: “Familiae // regvm Argi==vorvm et Mycenae==orvm, quae Inachi, // Amythaonidarvm, Teme==nidarvm, Persidarvm et // pelopidarum nominibus celebratae, // generis antiquitate, potentia, opi==bus, et rerum gestarum fama // maxime apud Graecos // floruerun // Editae a // Reinero Reineccio // Steinhemio. // Anno M.D.LXXI.//”.

На тыт. арк. гравіраваны сігнэт.

Набор: 115 x 65, радкоў – 28, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя. Памылка ў пагінацыі: на с. 57 каланлічба 37. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 6 сшыткаў пераважна па 8 л. Сігнатура: (Aa2 - Aa5)⁸ - (Ff - Ff5)⁸, (Gg - Gg2)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. 1 – 15 – A quibus Argivi gentibus conditi sint: Quae tenuerint imperia, et in his quae familiae regiae, qui Tyranni fuerint: tum qui de Argiua historia explicent auctores;
3. с. 15 – 36 – Familia regum Argivorum;
4. с. 36 – 46 – Familia Amythaonidarum;
5. с. 46 – 51 – Familia Temenidarum;
6. с. 52 – 61 – De Mycenarum origine et nomine: De regis Mycenaeorum familiae, harum propagine, mutationibus, interitu;
7. с. 62 – 99 – Familiae regum Mycenaeorum;
8. с. [1] – Vvitebergae Excudebant Clemens Schleich et Antonius Schone. Anno M.D.LXXI.

Ініцыял гравіраваны: 1, “А” на раслінна-арнаментальным фоне, памерам ў 5 радкоў. **Застаўкі:** 2, раслінна-арнаментальнага малюнка.

Алігат.

76. Reineccius Reinerus Steinhemius (1541 – 1595)

Familia Seleucidarum, quae ab olympiade CXVII hoc est, tertia ab Alexandri Magni obitu usque ad pulsum a Pompeio Antiochum Asiaticum, regnavit in Asia et Syria annos CCLI. – Witebergae (Wittenberg): S. n., 1571. – [10], 67, [3] p. – 8° (155 x 100).

Тыт. арк.: “Familia // Selevci=//darum, quae ab // olympiade CXVII. hoc est, // Tertia ab Alexandri Ma=//gni obitu vsq[ue] ad pulsum a Pompeio // Antiochum Asiaticum, regnavit in // Asia et Syria annos CCLI. // Additis propter argumenti uicinitatem, atq[ue] ad // usum uberiores in lectione Graecae et Romanae // historiae Regibus Comagenae et Bithyniae. // Auctore // Reinerio Reineccio // Steinhemio. // VVitebegae M.D.LXXI.//”.

На тыт. арк. гравіраваны сігнэт.

Набор: 110 x 70, радкоў – 28, 10 радкоў – 55. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – курсіў, варыянт антыквы. Пагінацыя. Кустоды. Калантыгулы.

Аб’ём: 5 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁸ - (E - E5)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [10] – Nobiliss: viro prvdentia, doctrina et virtute ampliss. D. Christophoro a Schleinitz ...S. D.;
3. с. 1 – 13 – De Syrorvm origine et imperiis: familiae Selevcidarvm propagatione, interitu, consuetudinibus, quiq[ue] de ea scripserint Auctores;
4. с. 13 – 45 – Familia Selevcidarvm, qvae regnavit in Asia et Syria. Annos 251;
5. с. 46 – 47 – De Familia Regvm Commagenae serie et svccessione;
6. с. 47 – 50 – Familia Regvm Commagenae qvae regnavit annos circiter CXXXV;
7. с. 50 – 59 – De Bithyniae Appellationibvs et Colonis: Bithynorvm origine, migrationibus, Imperijs, regijs familijs, et qui de Bithynico regno scripserint Auctores;
8. с. 59 – 67 – Familia regvm Bithyniae qvae post Alexandri monarchiam, hoc est ab anno V. C. CCCCXXXVIII quo tempore primum Zipoetem nominat Diodorus, regnavit annos CCXXXVIII.

Ініцыял гравіраваны: 1, “М” 20 x 20, на раслінным фоне.

Алігат.

77. Reusner Hieronymus (1558 – ?)

Pandora: Das ist die edlest Gab Gottes... – Basel: Sebastian Henric Petri, 1598. – [16], 317, [3] s. – 8° (150 x 90).

Тыт. арк.: “Pandora: // Das ist / // die edlest Gab // Gottes / oder der werde und // heilsame Stein der Wehsen / mit // welchem die alten Philosoph / auch // Theophrastvs Paracelsvs, // die unvollkommene Metallen durch gemalt // des Femis verbessert: sampt allerlen schedliche und unheisame kranckheiten / innerlich // unndeuserlich haben // vertrieben. // Ein Huldener Schatz / wel= //cher durch einen Liebhaber die=//ser Kunst/ von seinem Undergang er=//rettet ist worden / und zu Kuss allen Menschen/ // furnemtich den Liebhabern der Paracelsi=//schen Arznev/ jertz widerumb in // Truck verfertiget.// Gedruckt zu Basel. Durch Sebastianum Henric Petri.//”.

Набор: 120 x 65, радкоў – 25, 10 радкоў – 50. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – гатычны (тэкст на нямецкай мове), варыянт антыквы (на лацінскай). Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 21 сшытак па 8 л. Сігнатура: (*ij - v)⁸; (A - Av)⁸ - (ss - ssv)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [16] – Dem Ehrenbesten bund hochgelehrter Herzen /Martino Rvlando der Arzneh Doctoren / Pfalzgraffischen Medico, und Phisico zu Cauingen an der – Hieronymus Reusnerus Leorinus D. Med.;
3. с. 1 – 266 – Pandora. Das Buch genannt / die Köstlichest Gab Gottes / gemacht durch Franciscum Epimetheum;
4. с. 267 – 317 – Synonima;
5. с. [319] – Getruckt zu Basel / Durch Sebastianum Henricpetri./ Anno MDXCVIII.;
6. с. [320] – друкарскі сігнэт.

Ксілаграфюры: 20, 120 x 90, на тэмы жыццядзейнасці чалавека, а таксама мноства малюнкаў, змешчаных сярод тэксту: аптэчны і лабараторны посуд XVI ст. Ксілаграфюры большага памеру, чым набор с. і пры пераплёце зрэзаны.

Ініцыялы: гравіраваныя, гатычныя: “W”, 45 x 35, “W”, 35 x 25, 10 наборных ініцыялаў – 15 x 15. На апошай с. гравіраваны друкарскі сігнэт.

Тэкст на нямецкай мове, с. 267 - 317 на лацінскай.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штатпы:

- “Wandalin Pusłowski” на тыт. арк.,
- “Z księgozbioru Wand. Pusłowskiego i Marty Krasinśkiej” на с.[1] і 51,
- “Muzeum w Grodnie. 11873” на пярэднім фарзацы.

Надпісы:

- “Conventus Crac: Carm. Discal. sub Titulo SS. Michaeli et Jozepi” на тыт. арк.,
- “Sum Joachimi Boye A. 16...” на тыт. арк.

Іншыя: У тэксце і на палях рукапісныя паметы, заўвагі, падкрэсліванні. На фарзацы фрагменты рукапіснага тэксту: “... SU Johanis ... in Kabielfka ... Saluski. ... Petrus...”.

Пераплёт: Скура цялячая, нефарбаваная, папера; бінцікі (3).

Дэф.: страчаны карэньчык, задняя вокладка.

78. Rulandus Martinus (1532 – 1602)

[*Curatium Empiricarum novarum in certis Locis et notis Hominibus probatarum decem centuriorum*]. – [Basileae (Basel): Per Sebastianum Henric Petri, 1592 – 1595]. – 33 - 204, [20], 7 - 172, [18], 171, [21], [64], 140, [16], [24], 110 р. – 16° (100 x 80).

Асобнік выдання пачынаецца з “Centurii tertia” – 3-й часткі: 1-ая і 2-ая страчаны. Страчаны таксама 8-ая, 9-ая, 10-ая. Кожная частка мае свой тыт. арк. і выхадныя дадзеныя.

Набор: 80 x 50 , радкоў – 21, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў (загалоўкі, маргіналіі на палях). Кустоды. Пагінацыя кожнай часткі асобная. Калантытулы. Калафоны.

Centuria tertia.

Аб'ём: 10 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: пачынаецца з 3-га сшытка: (C-C5)⁸ - (O-O5)⁸. Два сшыткі. Усяго ў наяўнасці 224 с. Частка 3-я пачынаецца са с. 33. Памылкі ў пагінацыі: на с. 201 каланлічба 210.

Змест:

1. с. 33 – 200 – Centuria III. Curationnes XIII - C;
2. с. 200 – 204 – Gratiarvm actio et precatio Rulandina pro aegrotis;
3. с. [1] – [17] – Index alphabeticvs locvples continens morbos, symptomata, aegrotorum nomina, aetates, loca et medicamenta iuxta numerum cvrationvm;
4. с. [19] – Basileae, Per Sebastianum Henric Petri: Anno MDXCV;
5. с. [20] – друкарскі сігнэт.

Centuria quarta.

Аб'ём: 12 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A4-A5)⁵ - (M-M5)⁷ – усяго ў наяўнасці 200 с. Пачынаецца са с. 7.

Змест:

1. с. 7 – 166 – Cvrationvm Empiricarvm... Centvria IV. Cvrationes I - C;
2. с. 167 – 172 – Precatio Et Gratiarum actio Rulandi pro Aegrotis suis;
3. с. [1] – [16] – Index alphabeticvs locvples, continens morbos, symptomata, aegrotorum nomina...;
4. с. [17] – Basileae, ex officina Henricpetrina, Anno MDXCIII. Mense Martio.

Centuria quinta.

Аб'ём: 12 сшыткаў. Сігнатура (a - a5)⁸ - (m - m5)⁷ – усяго 187 с., с. 141-142 страчаны. Памылкі ў пагінацыі: на с. 136 каланлічба 148.

Змест:

1. с. 1. – **Тыт. арк.:** “Cvrationvm // Empirica=//rvm et historica=//rum in certis Locis et notis // Hominibus optime rite=//que probatarum et ex-//pertarum, // Centvria qvinta. // Autore // Martino Rvlando // Frisingensi, illustrissimorum // Comitum Palatinorum // Rheni Medico. // Addita // Sunt Problemata de ortu // Animae: // Eodem Rvlando // autore.//”;
2. с. 2 – Illvstriss. et Generosiss. Principi ac Domino, D.Othoni Hainrico, Comiti Veldentiano et Sponheimensi, ...;
3. с. 3 – 4 – In Centvrias Rvlandinas ... Andreas Libavius, P.L. Medic. Doctor et philosophus... Roteburgensis Reipub.;
4. с. 5 – 171 – Cvrationvm Empiricarvm et Historicarum ... Centvria V. Cvrationes I - C;
5. с. [1] – [21] – Centvriae Quintae Index Alphabeticus locuples, continens morbos, symptomata, aegrotorum nomina,...

Centuria sexta.

Аб’ём: 14 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (Aa-Aa5)⁸ - (Oo-Oo5)⁸. Усяго ў наяўнасці 218 с. Страчаны с. 109-110, с. 25-26 захаваліся часткова.

Змест:

1. с. [1] – **Тыт. арк.:** “Martini Rv//landi Patris, Me-//dici Palatini et Lauin-//gani, // Cvrationvm // Empirica=//rum et historicarum in // certis Locis et notis // Hominib. // optime riteq[ue] probata=//rum atq[ue] exper=//tarum, // Centvria sexta: // Edita // Stvdio et Opera // Martini Rulandi M. Filij // Med. Doctoris La=//uingani.//”.
2. с. [2] – [28] – Illvstrissimis atqve generosissimis Principibus D. VVolfango VVilhelmo et D. Avgvsto Comitibus Palatinis Rhoeni ac Boiariae Ducibus, ... Principis D.D. Philippi Ludouici Filijs pientiss.;
3. с. [29] – [54] – Προδρομος Απολογητικος calumnijs de Centuriis patrijs.;
4. с. [55] – [64] – D. Martino Rvlando Patri... S.P.D. Andreas Libavius Med. D.;

5. с. 1 – 140 – Curationvm Empiricarvm et Historicarum... Centuria VI. Curationes I - C;
6. с. [1] – [14] – Index locuples, continens morbos, Aegrotoru[m] nomina,...

Centuria septima.

Аб'ём: 9 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A2-A5)⁷ - (I-15)⁸. Усяго ў наяўнасці 133 с. і рэшткі яшчэ 24 с. Памылкі ў пагінацыі: на с. 2 каланлічба 6.

Змест:

1. с. [1] – [22] – Nobilitate generis amplitudine dignitatis... Dominis Consulibus et Senatoribus... υδιάγειν;
2. с. [23] – [24] – Lectori beneuolo S.;
3. с. 1 – 110 – Martini Rvlandi Patris Medici Palatini et Lauingani, Curationvm Empiricarum et historicarum Centuria VII. Curationes I - XXXVIII.

Ініцыялы гравіраваныя: “O”, “E”, “P”, “N”, у тэхніцы адваротнай гравюры, 15 x 15.

Адзнакі ўладальніцкія:

Іншыя: На с. [18] трэцяй цэнтурыі запіс “Корень учения горокъ плоды же его сладкие суть. Не ищи человеचे мудрости, ищи прежде смирения. Аще смирен будеши то и мудрость обрящеши.”.

Пераплёт знішчаны. Бінцікі (2).

Дэф.: Тыт. арк., пачатак і канец кнігі страчаны.

79. Savonarola Hieronymus de Ferrara (1452 – 1498)

Confessionale pro instructione confessorum Reverendi Patris Fratris Hieronymi Savonarole de Ferrara: ordinis predicatorum.

Recollectorium rudimentorum sacre Theologie pro novis predicatoribus et confessoribus. – Venetii (Venezia): Lazarus Soardus, 1507. – 93 f. – 8° (150 x 100).

Тыт. арк.: “Cum Gratia et priuilegio. // Confessionale p[ro] instructio[n]e co[n]fessor[um] Reuere[n]di Patris Fratris // Hieronymi Sauonarole de Fer[r]aria: ordinis predicatorum. // Insup[er] recollectorium rudimentor[um] sacre // Theologie p[ro] nouis Predicatorib[us] et Con[f]essoribus. In quo sunt inserte omnes cen[sur]e papales et e[pi]scopales: Fructuosissimum.//”.
Пасярэдзіне тыт. арк. ксілаграфюра, 75 x 55: скрыпторый, за пісьмовым сталом манахіня.

Набор: 120 x 75, радкоў – 34, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны: варыянты швабахера. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: на с. 17 каланлічба 18, на с. 40 - 41, двойчы каланлічба 84. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 22 сшыткі па 4 лісты і 1 у 6 лістоў. Сігнатура: (A - A4)⁴ - (X-X3)⁴, (Y - Y5)⁶.

Змест:

1. л. 1 – Тыт. арк.;
2. л. 2 – 14b – Prologus. Prima pars agens de his que pertinent ad confessorem anteq[ue] peccator ei sua peccata manifestet;
3. л. 14b – 42b – Secunda pars de ordine quo examina[n]dus est peccator;
4. л. 42b – 44b – Tertia pars de modi absoluendi et iniungendi penitentia;
5. л. 45a – 88b – Recollectorium rudimentor[um] sacre theologie p[ro] nouis p[re]dicatorib[us] et confessoribus... Ordinis p[re]dicator[um]. Prologus. 27 capitula;
6. л. 88b – 93a – De pace versus; De celle vtilitate; De studio hominis; De mulierum maliciis; Femina fetida femina sordida digna catenis;
7. л. 93 – Supraposita p[rae]clara et vtilia valde opuscula studiosissime emendata et castigata per Lazarum Soardum dilige[n]tissime in alma

Uenetiarum vrbe anno salutis. M.D.7 Die. 18. Augusti. Cum gratia et priuilegio obtento ab illustrissimo senatu Ueneto Anno Domini M.D.3. Laus Deo.— экспліцыт.

У канцы тэксту, на апошняй с. выдавецкі сігнэт Лазара Соарда.

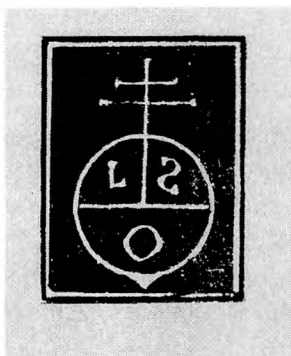
Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasieńskiej” на пярэднім фарзацы, на л. 52a і на апошнім,
- “Muzeum w Grodnie. L. inw:10945” на тыт. арк., на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum w Grodnie 11894” на пярэднім фарзацы, лічбы “11894” закрэслены.

Іншыя: На тыт. арк. запіс: “Przy końcu zabawne wiersze do pobożnego Kapłana i de mulierum malitiis. Ciekawa jest rzecz de modo absolvendi na karcie 42”.

Пераплёт: папяровы, шэра-сіні. Бінцікі (4).

Друкарскі сігнэт
Лазара Соарда

80. Schoepper Jacobus (паміж 1512-1514 – 1554)

Conciones in Epistolas et Evangelia Dominicalia. Pars Hyemalis. – Coloniae (Köln): Apud Iacobum Soterem, 1561. – [16], 478 p. – 8° (105 x 165).

Тыт. арк.: “D. Iacobi Schoepperi // Concio=//nes in Epistolas // et Evangelia Dominica-//lia, quas tremoniae dvm viveret // artificiosa methodo, succinctoq[ue] atq[ue] // eleganti stilo partim conscri-//psit, partim publice ibi=//dem habuit. // Pars Hyemalis, magna // nouarum Concionum accessio-//ne iam locupletata. // Coloniae // Apud Iacobum Soterem. // M.D.LXI.//”.

На тыт. арк. гравіраваная застаўка, 30 x 35, магчыма, друкарскі сігнэт.

Набор: 130 x 70, радкоў – 36, 10 радкоў – 35. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, месцамі курсіў уразбіўку. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 164 каланлічба 564. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 39 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (* - *5)⁸; (a - a5)⁸ - (z - z5)⁸; (aa - aa5)⁸ - (qq - qq5)⁷.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – [11] – Reverendo in Christo Patri, eruditioe simvl et pietate conspicuo Domino, D. Hermanno Xylonio Abbati a Vuerden digniss. Ioannes Lambachus cognomine Sceuastes S.P.D.;
3. с. [12] – [13] – Ad lectorem Bernard. Copivs in Tremoniana schola a gymnasiarcha secvndvs;
4. с. [14] – [15] – Index Evangeliorvm et Epistolarvm Dominicalivm, partis Hyemalis;
5. с. 1 – 477 – Dominica prima Adventvs, conciones in Epistolam I - IV; Dominica Adventvs secvnda...; In Vigilia Paschae in epistolam conciones I - IV;

6. с. 477 – 478 – De Confessione concio.

Тэкст на лацінскай мове, месцамі ўразбіўку са старажытнагрэчаскай.

Ініцыялы: “D”, “Q”, “S” – 25 x 25, “Q” – 15 x 15, у рамцы, на раслінным фоне, шматлікія наборныя.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Минский церковный историко-археологический комитет” на тыт. арк. і на с. 49, 99, 245, 325, 371, 423, 469, 478 і на пярэднім фарзацы,
- “Комиссариат просвещен. Белорусск. Республики. Областной музей” на пярэднім фарзацы,
- “Беларускі Дзяржаўны Музей № Б-974” на тыт. арк., на пярэднім фарзацы і с. 63,

Надпісы:

- “Collegii Grod. Sctis Jesu donatus ab NR d Kulegowski ... Volpensi 1706” на тыт. арк.,
- “Anno doicae incarnationis 1565. Per me Nicolaum Popowski comparati tres Tomi Schoepperi ... 40 ... Empti per Sta[nislau]m (Konopinski) Prepositum Blo” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: У тэксце і на палях паметы, падкрэсліванні, надпісы чорным чарнілам на лацінскай, польскай мовах богаслужэбнага і свецкага характару.

Пераплёт: Скура на дошках. Цісненне блінтавае раслінным арнамантам і геаметрычнай лініяй у выглядзе трайнай рамкі. На верхнім пераплётным вечку, зверху ціснены тытул: “Pars Nyemalis // Schopii”. Скура цёмнакарычневага колеру. Бінцікі (2). На верхнім пераплётным вечку сляды ад зашпілек, на ніжняй – два цвічкі і рэшткі раменьчыка. Капталы. Абрэз чорнага колеру.

Дэф.: Страчаны апошнія старонкі, зашпількі.

81. Schonaeus Cornelius (каля 1530 – 1601)

Terentius Christianus, seu comoediae sacrae sex. – Antverpiae (Antwerpen): Ex officina Plantiniana, apud Joannem Moretum, 1598.
 ─ 344, [4] р. – 8° (190 x 110).

Тыт. арк.: “Terentivs // Christianvs, // sev // comoediae // sacrae sex, // Terentiano stylo a Cornelio Schonaeo, // Govdano conscriptae. // Nunc demum magna eiusdem diligentia, et labore // emendatae atque recognitae. // Antverpiae, // ex officina Plantiniana, // Apud Joannem Moretum. // M. D. XCVIII.//.”
 На тыт. арк. друкарскі сігнэт афіцыны Плантаэнаў: гравюра на медзі, 60 x 40.

Набор: 150 x 90, радкоў – 37, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Імёны дзеючых асобаў камедыі набраны антыквай на палях. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 243 каланлічба 443, на с. 293 - 393. Кустоды. Калантытулы. Калафон.

Аб’ём: 22 сшыткі па 8 л., сігнатура: (A - A5)⁸ - (Y - Y6)⁶.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 7 – Candido, hvmanoqve lectori Cornelivs Schonaevs S. P.;
3. с. 8 – 11 – Gvlielmi Assendelphii, Hadriani Ivonii, Simonis Aggerii Harlemensis, Frid. Hvlsii Dartheni, ..., epigrammata;
4. с. 12 – 73 – Tobaevs;
5. с. 74 – 121 – Nehemias;
6. с. 122 – 179 – SavlvS;
7. с. 180 – 234 – Naaman;
8. с. 235 – 291 – Iosephvs;
9. с. 292 – 344 – Ivditha;
- 10.с. [1] – Errata;
- 11.с. [1] – Approbatio;

12.с. [2] – *Svmma Privilegii Regii*;

13.с. [3] – *Antverpiae, ex officina Plantiniana, apvd Ioannem Moretvm, M.D.XCVIII.* (калафон);

14.с. [4] – друкарскі сігнэт.

Ініцыял гравіраваны: 1 “I”, 20 x 20, у рамцы на фоне расліннага арнаменту. Наборныя ініцыялы.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Biblioteka komendory Sitkowieckiey” на пярэднім фарзацы,
- “Ex libris Rudki” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- “Muzeum Historyczno – Regionalne w Rudce” на тыт. арк., на пярэднім фарзацы і на с. 181,
- “Muzeum Historyczno – Regionalne w Rudce powiat Bielsk Podlaski. Założone przez fr. hr. Potockiego w 1926 r.” на адвароце тыт. арк. і на пярэднім фарзацы,
- Штмп Станіслава Шчэнснага Патоцкага на адвароце тыт. арк.

Надпісы:

- “Wienczyslas Potocki donné par W. l’Abbé Campodowicz pr récompence de la traduction de la tragedi d’... Sitkowie 1823” на тыт. арк.

Іншыя: шыфр бібліятэкі Патоцкіх “Nr 19 – Dział I” на пярэднім фарзацы.

Пераплёт: Скура, кардон. Бінцікі (3). Капталы. Скура белая, нефарбаваная. На карэньчыку чорным тушам назва: “Terentii Comaedii Christii.”

82. Schonborn Bartolemaeus (XVI ст.)

Oratio de studiis astronomicis. – Vitebergae (Wittenberg): Excudebat Joannes Crato, 1564. – [48] f. – 8° (155 x 100).

Тыт. арк.: “Oratio // de stvdiis // astronomicis, // recitata a decano Colle=
//gij Philosophici, Magistro Bartole=
//maeo Schonborn, cum tribueretur // testimonium doctrinae quinquaginta tribus // honestis ac doctis uiris, in Academia // Vuitebergensi, die Matthiae // Apostoli, Anno // 1564. // Addita est Qvaestio svmta // ex dicto Pauli, Rom. 8. ubi dicitur: Creaturam // congemiscere et quasi parturire, expectantem // liberationem filiorum Dei, cum declaratio=
//ne eiusdem dicti Paulini. // Vitebergae // excvdebat Iohannes // Crato. // Anno M.D.LXIII.//”.

Набор: 118 x 66, радкоў – 26 і 21, 10 радкоў – 45 і 55. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды.

Аб’ём: 6 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁸ - (F - F5)⁸.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [20a] – Oratio de studiis astronomicis;
3. л. [20b] – [27b] – Petitio ad procancellarium, ut conferretur Magisterij titulus LIII. candidatis, facta a M. Sebastiano Theodorico Vuinshemio, Mathematicum professore;
4. л. [28a] – [31b] – Responsio decani ad petitionem offerentis;
5. л. [31b] – [38] – Qvaestio, svmta ex cap.VIII epistolae Pavli ad Rom. Recitata a M. Christophoro Bezelio Plauensi ...;
6. л. [38b] – [48a] – Responsio D. Pavli Eberi, pastoris ecclesiae VVitebergensis.

Ініцыял гравіраваны: 1 “N”, 30 x 28, на сюжэтным фоне.

Алігат.

83. Scotus Annibal (1545 – 1599)

In P. Cornelii Taciti Annales et Historias Commentarii, quibus adjecta sunt reliqua Cornelii Taciti opera. – Romae (Roma): Apud Bartholomaeum Grassium, 1589. – [8], 688, [12] p. – 2° (235 x 315).

Тыт. арк.: “Annibalis Scoti // Placentini, comitis // et ivrisconsulti, // Sixti V. Pont. Max. // cvbicvlarii intimi, // in P. Cornelii Taciti // Annales, et Historias Commentarii // Ad Politicam, et Aulicam rationem praecipue spectantes. // Qvibus adiecta svnt reliqua Cornelii Taciti opera // Cum Indice rerum insigniorum. // Ad S.D.N. Sixtum V. // Pont. Opt. Max. // Romae, // Apud Bartholomaeum Grassium. M.D.LXXXIX. // Svpriorvm permissv.//”.

На тыт. арк. пасярэдзіне гравіраваная застаўка, 100 x 120.

Набор: 175 x 290, радкоў – 47, 10 радкоў – 60. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфты: варыянт антыквы, курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 58 сшыткаў па 6 л. і 1 у 4 л. Сігнатура: (*2 -)⁴; (A - A3)⁶ - (Z - Z3)⁶; (Aa - Aa3)⁶ - (Zz - Zz3)⁶; (Aaa - Aaa3)⁶ - (Mmm-mmm3)⁶.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [3] – [6] – Beatissimo Patri Sixto Qvinto Pont. Max.;
3. с. [7] – [8] – Ad Lectorem;
4. с. 1 – 424 – Annibalis Scoti Placentini in P. Cornelii Taciti Annales Commentarij;
5. с. 425 – 654 – Annibalis Scoti Placentini in P. Cornelii Taciti Histor. Commentarij;
6. с. 655 – In Annibalem Scotvm... Gvilielmi Blanci Ivnioris... Epitaphvm;
7. с. 656 – 664 – P. Cornelii Taciti De situ, moribvs, et popvlis Germaniae libellvs;
8. с. 665 – 675 – Ivlii Agricolae vita, scriptore Cornelio Tacito;
9. с. 675 – 688 – Fabii Qvinctiliani, vt videtvr, dialogvs;
10. с. [1] – [12] – Index in P. Cornelii Taciti opera, et commentarios.

Ініцыялы гравіраваныя 21: “E”, 45 x 45, “V”, “P”, “I” (у рамцы), “S”2, “N”, “G” – 35 x 35; “G”, “E”, “N”, “C”2, “R”, “I” – 30 x 30; “M”, “C”, “S”, “A” – 28 x 28 – усе на фоне расліннага арнаменту.

Гравіраваныя застаўкі – 17 і **канцоўкі** – 2.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6212” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии № 3 1 5” на пярэднім фарзацы.

Надпіс:

- “Inscrip. Catal. libr. Collegij Rigens. Socktis Jesu” закрэслены, на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “X4 16”.

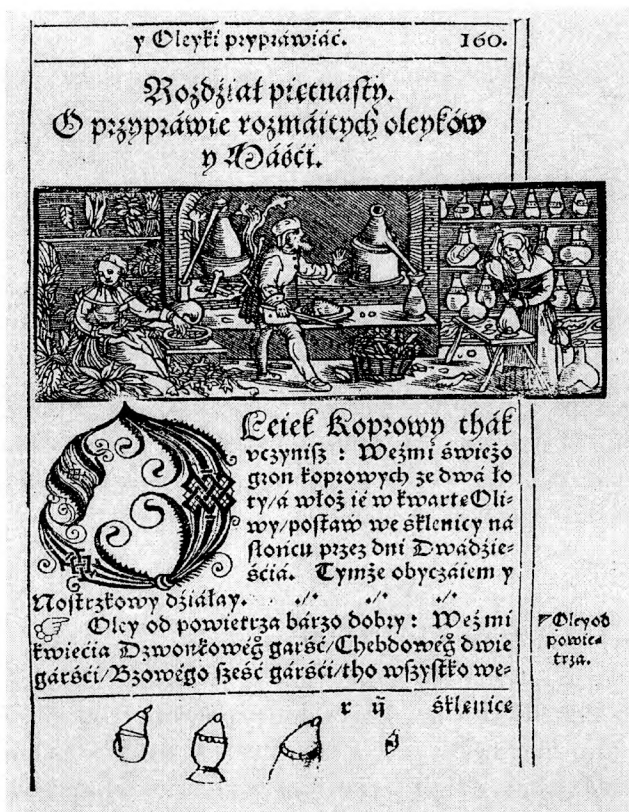
Пераплёт: Скура, кардон. Скура, фарбаваная ў чорны з жоўтай крапінкай колер. Бінцікі (7). Каптал. На карэньчыку залачоным блінтавым цісненнем тытул: “Annales et historiae. Commentar.” і над кожным бінцікам раслінны арнамент. Абрэз у чырвоную крапінку.

84. Siennik Marcin (? – 1590)

[Lekarstwa doświadczone, które zebrał uczony lekarz Pana Jana Pileckiego, któremu są przydane lekarstwa końskie z cwiczeniem tego lekarza. Przydaliśmy y figury zioł rozmaitych ku lekarstwu z ziółkami dostatecznemi sprawione. Teraz znowu na światło wydane]. – [Kraków: Druk Łazarza Andrysowicza, 1564.] – 243 f. – 4° (200 x 150).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 10 x 16, радкоў – 25, 10 радкоў – 55. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Фаліяцыя. Памылкі ў фаліяцыі: адсутнічаюць каланлічбы 137, 138, на с. 191 - 199 ідзе нумарацыя па с., пасля зноў фаліяцыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: 54 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (Aij)², (b - Biiij)⁴ - (Z - Ziiij)⁴; (a - aiiij)⁴ - (z - ziiij)⁴; (Aaa - Aaaiij)⁴, (Ooo)¹.

Змест:

1. с. 3 – 44 – Nauka rządzenia zdrowia człowieka;
2. с. 45 – 124 – Ksyąg Czwartych Przemowa. Nauka o wadze a o mierze lekarskiey;
3. с. 124 – 163 – Książ Piątych rozdział. Nauka ochronienia powietrza morowego;
4. с. 164 – 192 – Nauka lekarstw końskich;
5. с. 193 – 243 – Księgi szoste z wyobrażeniem rzeczy potrzebnych ku lekarstwu (Zielnik. Ryciny).

Ініцыялы гравіраванья: гатычныя, “Z” і “G”, у рамцы, на сюжэтным фоне – усяго 68. **Застаўкі, канцоўкі.**

Ксілаграфіюры: л. 164a, 185b і 188b – “Лячэнне каня”, 75 x 60; л. 160a – “У сярэднявечнай аптэцы”, 120 x 50; л. 37 – выявы аптэчнага посуду – ілюстрацыі да тэксту.

Тэкст узяты па перыметру ў лінейную рамку, са знешняга боку – падвойную.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 7082” на пярэднім фарзацы і на с. 3.

Іншыя: На пярэднім фарзацы запіс рукой Ю. Ядкоўскага: “Sennika Marcina Nauka leczenia. Druk Łaz. Andrysowicza w Krakowie – 1563. Pierwszy “Zielnik” w języku polskim wydany. Dar p. M. Doroszkiewicza. L. inw. 7082”. У тэксце шматлікія паметы чорным чарнілам, падкрэсліванні, проба пяр. Унізе на 6 л. надпіс тушам: “Bóg naylepszy lekarz”.

Пераплёт: скура цёмна-карычневага колеру. Верхняе пераплётнае вечка аздоблена рамкай блінтавага ціснення з раслінным арнамантам па перыметру, ніжняе – лінейнай рамкай. Бінцікі (3). Каптал. На вокладцы сляды ад зашпілек.

Дэф.: страчаны тыт. арк., першыя нenumараваныя старонкі, с. 9, 65-68, 86, 87, 109 і апошнія старонкі, зашпількі.

Аўтар, назва і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XXVIII, Kraków, 1930, s. 49.

85. Skarga Piotr (1536 – 1612)

[Kazania Na Niedziele y Święta, calego Roku X. Piotra Skargi, Societatis Jesv. Dwa są przy nich Registry. Jeden do nauk na zmocnienie Katholickiey wiary: A drugi do naprawy obyczaiów służący. Za dozwoleнием Starszych: Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. W Krakowie, W Drukarniey Andrzeia Piotrkowczyka, 1595]. – 632 s. – 2° (285 x 190).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 248 x 136, радкоў – 56, 10 радкоў – 43. Увесь тэкст, акрамя цытат з Евангелля ў пачатку кожнага Казання, надрукаваны ў два слупкі. Тэкст у падвойнай рамцы, у якую таксама ўключаны калантытул, каланлічба, сігнатура, кустода і маргіналіі. Шрыфт гатычны, цытаты з Евангелля надрукаваны шрыфтам большага, чым асноўны тэкст (10 радкоў – 52), памеру. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі на ўнутраных і вонкавых палях.

Аб'ём: захавалася 77 сшыткаў, па 4 л. Сігнатура: (Cij - Cijj)³, (D - Diiij)⁴, (Eij - Eiiij)², (F - Fiiij)⁴ - (Z - Ziiij)⁴; (Aa - Aaiij)⁴ - (Zz - Zziiij)⁴; (Aaa - Aaaaiij)⁴ - (Zzz - Zzziiij)⁴; (Aaaa - Aaaaaiij)⁴ - (Kkkk - Kkkkiiij)⁴.

Змест:

1. с. 19 – 272 – Pierwsza część Kazań;
2. с. 273 – 458 – Wtóra część Kazań rocznych niedziel.;

3. с. 459 – 632 – Trzecia część rocznych kazań o swieciach.

Ініцыялы памерам ў 3, 4, 6 і 8 радкоў. На с. 458 **канцоўка**.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штампы:

- “Wand. Pusłowski” на с. 19,
- “Muzeum w Grodnie. 10773” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Ex libris Antonij Bartholomej Szumowicz Capitanei Cazimiroviensis” на фарзацы тройчы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы пробы пяра. На заднім фарзацы двойчы запіс “Ex hoc Libro multa Sancta Colloquia provenire possunt”, запіс “Twoja czesc chwala nasz wieczny Panie na wieczne czasy niech nieustanie tobie dzis...”, неразборлівыя запісы, проба пяра, арыфметычныя падлікі. У гэксце шмат памет, проба пяра.

Пераплёт: скура, дошкі. Бінцікі (4). Каптал. 2 зашпількі: раменьчыкі скураныя, з латуннымі пласцінкамі з насечкай. Кніга, напэўна, была пераплецена паўторна, паколькі зрэзаны запісы на палях.

Дэф: Страчаны тыт. арк., першыя старонкі (да с. 19), с. 33-34, 39-40, апошнія старонкі (пасля с. 632). Зашпількі захаваліся часткова.

Назва, аўтар і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XXVIII, Kraków, 1930, s. 142.

86. [Statvta Prawa y Constytvcie Koronne Łacinskie y Polskie, z Statutow, Łaskiego y Herborta y z Constitvciy Koronnych, zebrane. Y na ksiąg dzieięćioro, na części, tytuły, prawa y paragraphy, Za powodem ... Mikolaia Firleia z Dąbrowice ... Spisane, sporządzone y wydane, Przez Jana Janvzowskiego]. – [W Krakowie, w Architypographiiey Kró: JM. Łazarzowey, 1600.] – 1369, [5], 84 s. – 2° (310 x 200).

Тыт. арк. страчаны.

Набор: |260 x 150, радкоў – 55 на лацінскай і 54 на польскай мовах, 10 радкоў – 45 і 44. Вёрстка ў два слупкі, са с. 56 другога раду пагінацыі і да канца ў адну паласу. Шрыфт – гатычны (на польскай мове) і варыянт антыквы (на лацінскай мове). Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: 125 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: (Eij - Eiiij)⁴, (F - Fiiij)⁶ - (Z - Ziiij)⁶; (Aa - Aaiiij)⁶ - (Zz - Zziiij)⁶; (Aaa - Aaaaiiij)⁶ - (Zzz - Zzziiij)⁶; (Aaaa - Aaaaaiiij)⁶ - (Zzzz - Zzzziiij)⁶; (Aaaaa - Aaaaaaiiij)⁶ - (Zzzzz - Zzzzziiij)⁶; (AA - Aaiiij)⁶ - (GG - GG iijj)⁶.

Змест:

1. с. 51 – 187 – Księgi I. O królu. O stole i dobrach króla. O powinnościach;
2. с. 189 – 268 – Księgi II Dvchowne. O kościele Bożym;
3. с. 269 – 306 – Księgi III Senatorskie. O Radzie Koronnej, wojewodzie, pieczętarzach, marszałkach;
4. с. 307 – 400 – Księgi IV Skarbowe. O podskarbiech, o poborach;
5. с. 401 – 689 – Księgi V. Sądowe (Comissarskie, Podkomorskie, Kasztelanskie, Grodzkie, Ziemskie, Tribvnalskie);
6. с. 689 – 740 – Księgi VI Woyenne. O wojnie. O żołniezach, ciągnienu na wojne;
7. с. 741 – 1015 – Księgi VII Księstw koronnych;
8. с. 1017 – 1074 – Księgi VIII Mejskie. Mieszczanie, handle, podwoły. Prawo Magdeburskie;
9. с. 1075 – 1114 – Księgi IX Wieyskie. Szoltyysi, kmiecie, chłopci, żebracy. Rzeki, bydło, pszczoły, psy, płoty, pożary, drzewa;
10. с. 1115 – 1134 – Księgi X Zydowskie. Przywileje, wolności. Cyganie;
11. с. 1135 – Ienowładzey Naiwyszszemv Bogv w Troycy Iedynemv..., y Panv z Panow, Krolowi z krolow... Zygmvtowi Trzeciemi... Tę księgę Statvtv Koronnego ... oddaną, Jan Januszowski ... szczęśliwie dokonczył roku pańskiego 1599 20 dnia kwietnia;

12. ф. 1136 – друкарскі сінхэт;
13. с. 1137 – 1369 – Reiestr, albo raczej Svmmarivsz Statvtv rzędem obecadła krótko zebrany przez I.Ianuszowskiego;
14. с. [1] – Omyłki niektore tak poprawuy;
15. с. [2] – Łaski inexcvsatione ad Regiam M.et Primores Regni;
16. с. [3] – Reiestr kart obiecadłowych;
17. с. [4] – Cvm gratia et Privilegio S.R.M. w Krakowie, w architypographiiey krola I.M. Łazarzowey roku M.DC.XXIII. IVLII, w Wigilią świętego Iakuba dokończone;
18. с. 1 – 2-гі тыт. арк. “Przywileie // koronne, // ktoremi się potwier-//dziaią Prawa wszystkie pospolite // y ossobne :// Które acz w Statucie po wielkiey części na meyscach swych przez // Artykuły są rozpisane, iednak dla pewności lepszey, iako same // w sobie są, tu są w iedno zniesione, y osobno // położone. // W Krakowie, // W drukarni Łazarzowey, Roku Panskiego, // M. DC. //”; на тыт. арк. гравіраваны герб ВКЛ і ПП (50 x 60).
19. с. 3 – 6 – Przywiley Lodwika Króla w Koszycach, roku 1374;
20. с. 7 – 19 – Przywileje Władysława Jagełła на polu blisko Czerwień. 1422 i w Krakowie 1433;
21. с. 20 – 38 – Przywiley Iana Olbrachta w Piotrkowie dany roku 1496;
22. с. 38 – 40 – Przywiley Alexandra króla dany w Radomiu roku 1505;
23. с. 40 – 51 – Przywileie Zygmunta Króla Pierwszego, w Krakowie dany 1507;
24. с. 51 – 59 – Przywileie Zygmunta Augusta dany w Krakowie w roku 1537 i w Piotrkowie w 1550;
25. с. 59 – 61 – Przywiley Henryka Króla w Krakowie 1574;
26. с. 61 – 69 – Przywileie Króla Stephana, w Krakowie 1576;
27. с. 69 – 71 – Przywileie Króla I. M. Zygmunta III w Krakowie roku 1588;
28. с. 72 – Reiestr przywileiów Koronnych;
29. с. 73 – 84 – Interregna po królv Avgvscie, po królv Henrykv, po królv Stephanie. Kaptvry albo Confederacie stare.

Ініцыялы гравіраваныя 17: “А”, “М”, “G”4, “P”, “Z” – гатычным шрыфтам; “А”, “C”4, “E”, “M”, “N”, “P” – антыквай, на фоне расліннага

арнаменту – усе 40 x 40. Шмат наборных малых ініцыялаў. **Застаўкі** расліннага арнаменту. **Канцоўкі**.

Тэкст паралельна на польскай і лацінскай мовах.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

• “Muzeum w Grodnie. 12338” на с. 1135.

Надпісы:

- “Franciszek Godebski m.p.” на с. 1136 двойчы, на с. 1369 і [2],
- “Jan Dominik (Miekowski) 1667 kupił Msa Feb: d. 17” на другім тыт. арк.,
- манаграма “A. G.” на другім тыт. арк.,
- “Matheas Casimirus... istum librum a Joanni (Miekowski) An 1668 dii 30 Augusti” на с. [2].

Іншыя: На другім тыт. арк. яшчэ адзін неразборлівы надпіс “Ex libris ... miakiewicz m.p.”. На старонках шмат памет, падкрэсліванняў, проба пяра, а таксама надпісы ад рукі (с. 520): “Anno 1616 ... procurator sine plenipotencia autentica ... propter processus ...”, “Wiedeńska Wojna była Roku Pańskiego 1683. Miesiącem Września 13 Dnia”.

Пераплёт: бінцікі (3).

Дэф.: Страчаны тыт. арк., першыя нenumараваныя старонкі, с. 1-50, с. 53-58 і апошнія, с. 84-134 другой пагінацыі, вкладка.

Назва кнігі і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XVIII, Kraków, 1901, s. 479; Bentkowski F. Historia literatury polskiej, Warszawa, Wilno, 1814, t.2, s. 146 – 151.

87. Stigelius Joannes (1515 – 1562)

Commentarii in P. Virgilii Maronis quatuor libros Georgicorum. – Mulhusii (Mühlhausen): Excudebat Georgius Hantzsch, 1574. – [184] f. – 8° (145 x 90).

Тыт. арк.: “Commen=//tarii docti, // breves, et svccincti, // in P. Virgilii Maronis, // quatuor libros Georgicorum: cla=//rissimi viri et Poetae celeberrimi, // Ioannis Stigeli, // studiosae iuuentutis gratia in // lucem editi, Anno Chri=//sti, 1574. // Mvlhvsii // Excvdebat Georgivs // Hantzsch, Anno // M.D.LXXIII.”.

На тыт. арк. дзве наборныя застаўкі.

Набор: 113 x 65, радкоў – 28 (на некаторых старонках 29), 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды.

Аб’ём: 23 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (A - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸. Друкарскія памылкі ў сігнатуры: адсутнічаюць N2, T4, X3, замест N3 - M3, T5 - T3. Л. [50] - [56] ушыты не па парадку: л. [56], [50-55].

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [6b] – *Ilvstrissimo principi ac domino, domino Christiano Dvci Saxoniae, Landgrauio Thuringiae, ...*;
3. л. [7a] – [184b] – *Annotationes ervditae, breves, et svccinctae, clarissimi viri, Ioannis Stigeli, poetae praestantissimi, in quatuor libros Georgicorum Virgilij, dictatae ab ipso in Academia Ienensi, An: salutis, 1555.*

Ініцыялы гравіраваныя – 4: “М”, 25 x 27, “Р”, 15 x 15, “Е”, 20 x 20, на раслінным фоне, “Г”, 20 x 20, з выявай анёла. Наборныя ініцыялы памерам у 2 радкі. Наборная **канцоўка**.

Дэф.: Асобнік няпоўны, адсутнічаюць апошнія старонкі, у наяўнасці каментарыі толькі да трох кніг “Георгікаў”.

Алігат.

88. Strykowski Maciej (каля 1547 – пасля 1582)

[*Kronika Polska, Litewska, Zmódzka, y wszystkich Rusi Kijowskiej*]. – [W Królewcu: U Gerzego Ostenbergera, 1582]. – [32], 791, [9] s. – 2° (275 x 190).

Тыт. арк. адсутнічае.

Набор: 221 x 135, радкоў – 40, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны, некалькі ўрыўкаў набраны лацінскім друкам. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 85 каланлічба 95, двойчы каланлічба 92, на с. 150 - 130, 164 - 146, адсутнічаюць каланлічбы 403, 422, на с. 475 каланлічба 474, 561 - 516. Кустоды. Калантытулы.

Аб'ём: 69 сшыткаў па 6 л. Сігнатура: 2 с. без сігнатур, (ij - v)⁶; (A - Aij)⁶ - (Z - Ziiij)⁶; (a - aiiij)⁶ - (q - qiiij)⁶, (r - riij)⁵, (s - siij)⁶ - (z - ziiij)⁶; (AA - AAiiij)⁶ - (XX - XXiiij)⁶, (YY - YYiiij)⁵.

Змест:

1. с. [1] – [2] – Ad victoriosissimvm et invictissimvm Dei gratia Poloniae Regem Stephanvm Primvm ... Mattiae Ososteuitij Strijcouij Prooemium;
2. с. [3] – [7] – Na iednego nieprzyiaznego Sacunkarza przeważnych dochcipow...; Valentinvs Milivs... in Mattiae Strijcouij Ososteuitij Historiam; In eandem historiam Evstachivs Tiskievitivs; M. Ioachimvs Cimdarsvs; Matthevs Strelecivs Viln.; Basilivs Iacinctides Viln.;
3. с. [8] – Priuiley Krola ...;
4. с. [9] – [15] – Maciej Strykowski Osostevicius, sam o sobie i przygodach swoich w zwiedzeniu rozmaitych krain świata;
5. с. [16] – Na Zoilussa; Na niewdzięcznych y sławie dobrze zasłużone zayrzających (с. [3] – [16] уклеены не па парадку, павінна было быць с. [1], [9]-[16], [3]-[7]);
6. с. [17] – [30] – Jaśnie wielmożnym xiążętom, panom, senatorom...;
7. с. [31] – уклеены пусты л.;
8. с. 2 – 791 – Kronika;
9. с. [1] – Do czytelnika, Omylki w druku;
10. с. [2] – [8] – Reyeestr albo Krotkie naznaczenie mieysc osobliwszych...;
11. с. [9] – пустая с.

Ініцыялы гравіраваныя 4: “L”, “N”, “O”, “S” – усе 30 x 28, закампанаваны ў прамавугольнікі, на фоне выяў анёлаў і міфічных істот; малыя ініцыялы

– 5 (памерам у 2 радкі); гатычныя – 229 ініцыялаў, памерам у 7 і 8 радкоў, на раслінным фоне; малыя гатычныя ініцыялы – 56 (памерам у 3 радкі). **Канцоўкі** – 50, 13 варыянтаў раслінна-геаметрычнага і геаметрычнага малюнка, адна з выявай херувіма.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии шк. № 13 полка № 1 № 26” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на с. [3],
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на с. 5,
- “Muzeum w Grodnie. 6877” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Ex Cathalogo Librorum F Skalsky m.p.” на апошняй с.,
- “A Comendory Kamenecensis A. 1679” на апошняй с.,
- “F Skalsky m.p.” на с. [1],
- “Tykocinsck Anano Domini 1753” на апошняй с.

Іншыя: На карэньчыку і пярэднім фарзацы наклеяка бібліятэкі гродзенскіх дамніканаў “X5 18”. У тэксце і на палях шмат заўваг, зробленых чарнілам, старэйшыя запісы зрэзаны. У асноўным гэта заўвагі да зместу тэксту, некаторыя тычацца падзей 1672 і 1669 гг.

Пераплёт: скура, кардон. Каптал. Бінцікі (3). На пераплётных вечках цісненне раслінна-геаметрычнага характару, на верхнім – у цэнтры ромб, у якім выява укрыжаванага Хрыста, абাপал яго дзве ўкленчаныя постаці; на заднім – у сярэдніку выявы кветак.

Дэф.: страчаны тыт арк., першыя с. і с. 461-462. Замест с. [31]-[32] і с. 6-7 уклеены пустыя л.

Назва і выхадныя дадзеныя вызначаны па: Estreicher K. Bibliografia Polska, t. XXIX, Kraków, 1933, s. 352.

**89. Suetonius Tranquillus Gajus (каля 70 – 160 г.
п.Н.Х.)
Egnatius Joannes-Baptista (1478 – 1553)**

XII caesares / Obscuriorum locorum explanatio F.M.Gallo. Annotationes Jo. Baptistae Egnatii, Erasmi Roterodami et Gysberti Longolii. Jo. Baptistae Egnatii Veneti, de Romanis principibus, libri III. – Coloniae Agrippinae (Köln): Excudebatur Gualthero Fabricio, 1564. – 672, [30] p. – 8° (170 x 110).

Тыт. арк.: “C. Sveto=//nii Tranqvilli // XII. Caesares. // Obscvriorvm locorum breuis et dilucida // explanatio. Autore F. M. Gallo. // Avsonivs poeta de XII. Caesaribus per Sue-//tonium Tranquillum scriptis. // Eivsdem tetrasticha a Iulio Caesare usque ad // tempora sua. // Io. Baptistae Egnatij Veneti, de Romanis principibus, libri III. // Eivsdem Annotationes in Suetonium. // Annotata in eundem, et loca aliquot resti-//tuta per D. Erasmus Roterodamum et Gysbertum // Longolium. // Coloniae Agrippinae, // Excudebatur Gualthero Fabricio. // Anno. M. D. LXIII.//”.

Набор: 125 x 60, радкоў – 28, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. “Annotata...” набрана ў два слупкі антыквай. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 98 каланлічба 298, с. 218 - 238. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі друкарскія.

Аб’ём: 44 сшыткі па 8 л. Сігнатура: (A2 - A5)⁸ - (Z - Z5)⁸; (Aa - Aa5)⁸ - (Xx - Xx5)⁸.

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 14 – Illvstrissimis Saxoniae Dvcibvs, Federico, Sacri Imperij Electori. . . . eiusque patrueli Georgii Erasmus Roterodamus S.D.;
3. с. 15 – 16 – C. Svetonii Tranqvilli vita;
4. с. 17 – 488 – C. Svetonii Tranqvilli XII caesares;

5. c. 489 – 495 – D. Magni Avsonii Poetae, Viriq[ue] Consularis, de XII Caesaribus per Suetonium Tranquillum scriptis;
6. c. 496 – 500 – Ioannes Baptista Egnativs Venetvs praestantissimo Iurisconsulto et Senatori regio Iacobo Minutio S.D.;
7. c. 500 – 502 – Ioannis Baptistae Egnatii Veneti in Romanorum Principum librum primum praefatio;
8. c. 503 – 635 – Ioannis Baptistae Egnatii Veneti Romanorum Principum libri I - III;
9. c. 636 – 669 – Ioannis Baptistae Egnatii Veneti in C. Suetonium Tranquill. Annotationes;
10. c. 669 – 672 – Loca Svetonii per Erasmvm Restitvta; Erasmvs Roterodamvs candido lectori S.D.;
11. c. [1] – [26] – Annotata in Svetonivm per Erasmvm;
12. c. [26] – [30] – Graeci versvs ac dictiones in Latinvm per Ioan. Bar. Egnatium Venetum tralatae.

Ініцыялы гравіраваныя 20: “А”, “С”, “N”, “P” – 30 x 30, “D”, “G”, “M”, “P”², “R”, “S” – 25 x 25, “C”, “E”, “G”, “P”, “V”² – 20 x 20, “G”, “I”, “T” – 13 x 13, шмат наборных малых ініцыялаў.

Тэкст на лацінскай мове, вершы на старажытнагрэчаскай.

Адзнакі ўладальніцкія:

Суперэкслібрысы: На пярэднім і заднім пераплётных вечках розныя геральдычныя суперэкслібрысы (не вызначаны), пад суперэкслібрысам на ніжнім вечку ціснены словы: “Sacri Romani imperii. Insi”.

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis Praedicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 6935” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “X4 84”. На тыт. арк. надпіс затушаваны. На заднім фарзацы запіс “... 19 Jan. 1728 №: 172...”.

Пераплёт: скура, кардон. Скура светла-жоўтага колеру. Цісненне блінтавае на верхнім пераплётным вечку: пасярэдзіне геральдычны суперэкслібрыс (напаўсцёрты), трохлінейныя геаметрычныя рамкі па перыметру, унутры іх арнаментальныя расліннага характару завіткі. На ніжняй – пасярэдзіне іншы геральдычны суперэкслібрыс са словамі “Sacri Romani imperii. Insi”, малюнак і рамкі такія самыя. Бінцікі (5), з іх 3 падвойныя. Капталы. Уверсе на карэньчыку ад рукі надпіс чорным чарнілам “Suetonius”.

90. Torinus Albanus (1489 – 1550)

Cebes Thebanus (V ст. да Н.Х.)

Calentius Elisius (1430 – 1503)

Guarna Andreas (кан. XV – XVI ст.)

Familiarium colloquiorum Formulae Graecae et Latinae. Cebetis Philosophi Thebani dialogus, qui Πίναξ| inscribitur / Cum Latina interpretatione. Γαλεωμνομαχία hoc est, Felium et Murium pugna / Nunc primum Latinitate donata. Βατραχομιαμαχια hoc est, Ranarum ac Murium pugna Homeri / Una cum scholiis Philippi Melanchthonis ante hac nunquam editis. Elisii Calentii Amphratisensis, de bello Ranarum et Murium Lib. III. Andreae Guarna de bello inter Grammaticae Reges, de principatu orationis Lib. I. – Basileae (Basel): S.n., 1541. – [136] f. – 8° (150 x 102).

Тыт. арк.: “Familia//rivm colloqviorvm // Formulae Graece et // Latine. // Cebetis Philosophi Thebani dia//logus, qui Πίναξ| inscribitur, cum La//tina interpretatione. // Γαλεωμνομαχία, hoc est, Felium et // Murium pugna, Tragoedia Graeca, nunc pri//mum Latinitate donata. // Βατραχομιαμαχια, hoc est, Ranarum ac // Murium pugna Homeri, una cu[m] scholijs Philip//pi Melanchthonis ante hac nunq[uam] aeditis. // Elisii Galentii Amphratisensis, de

bello // Ranarum et Murium Lib. III. // Andreae Guarnae de bello inter Grammaticae Re//ges, de principatu orationis Lib.I. // Basileae, M.D.XLI.//”.

Набор: 120 x 65, радкоў – 26, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб’ём: 17 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (a - a5)⁸; (A - A5)⁸ - (Q - Q5)⁸.

Змест:

1. a – Тыт. арк.;
2. a2 – a8 – Amplissimo Ornatissimoqve D. D. Claudio Cantiunculae, Potentissimi Romanorum Regis a Consilio, et superioris Alsatie Cancellario consultissimo D. et Patrono suo, Albanvs Torinvs S. D.;
3. A – B3 – Cottidiani colloqvii Libellus;
4. B3 – E7 – Cebetis Thebani Tabvla;
5. E7 – F3 – Aristobvlvs Apostolivs Sacrificus Lectoribus salutem, Albano Torino interprete;

Старонкі з выдання

6. F4 – H5 – Felivm Mvrvimqve pvvna, incerto autore, Latinitate ab Albano Torino donata;
7. H5 – K2 – Homeri Ranarvm et Mvr.[ium] pvvna;
8. K2 – M2 – Elisii Calentii Amphraten. De bello Ranarum et Murium Liber primus;
9. M2 – P3 – Grammaticale bellvm, Nominis et Verbi Regum, de principatu orationis inter se contendentium, Andrea Salernitano, Patricio Cremonese, Autore;
10. P3 – Q8 – In Homeri Batrachomyomachiam Scholia Philippi Melancthonis.

Ініцыялы гравіраваныя 17: “C”, “D”, “G”, “H”, “T”², “O”, “S”, 26 x 26, на фоне расліннага арнаменту; “E”, “F”, “P”², “Q”², “T”, 20 x 20, фонам сюжэты на сельскія тэмы; “A”, “N”, 12 x 12, на фоне расліннага арнаменту.

Застаўкі гравіраваныя 7: тэматычныя, 65 x 65, у пачатку кожнай главы тэксту.

Тэкст паралельна на грэчаскай і лацінскай мовах.

Адзнакі ўладальніцкія: запісы чарнілам на грэчаскай мове на тыт. арк., шматлікія паметы, запісы на грэчаскай і лацінскай мовах на палях.

Вокладка папяровая, шэра-сіняга колеру.

91. Trebellius Theodosius

Latinae linguae universae promptuarium. – P. 1. – Basileae (Basel): Per Joannem Oporium et Robertum Winther, 1545. – [439] f. – 2° (350 x 230).

Тыт. арк.: “Latinae linguae // Vniuersae Promptuarium, ex diuer//sis ac optimis quibusque autorib. sum//ma cu[m] diligentia et fide nunc primu[m], // ad studiosorum pariter atque docto//rum utilitatem concinnatum: omnib. // qui

unquam hactenus sunt ab alijs // collecti Dictionarijs mul//to locupletius. // Theodosio Trebellio Foro//iuliensi autore. // Ad lectorem. // Continentur hoc uolumine (ut in summa dicam) optime Lector, locutiones omnes, uel latinae loquendi for-//mulae, quotquot passim apud omnes Romanae linguae idoneos autores inueniuntur Easq[ue] ita enucleate tradi//tas comperies, ut hoc uno libro contentus, Commentariorum opera non admodum opus sis habiturus. Ordinem // uero neutiquam poenitendum inuenies, qui mirifice te et doctiorem faciat, et disquirendi taedio cum primis leuet. // Quicquid insuper in Dictionarijs, quocunq[ue] licet nomine hactenus editis, quicquid in utraq[ue] Thesauri editione, quicquid in Latinae linguae apparatu, Doletto, Valla, Grapaldo, Scopa, Adriano, et alijs eiuscemodi libris // fuit, id totum in hoc uno uolumine fideliter congestum inuenies. Figuras praeterea, et colores tum grammaticos, // tum rhetoricos diligentissime ex Cicerone, Aristotele, Quintiliano, Rutilio, Prisciano, Rufiniano, et a//lijs doctis uiris inseruimus. Epitheta omnia religiose ad unum obseruauimus. Adde quod Iurisconsultorum for-//mulas hactenus neglectas, uel concise traditas, ex Budaeo et Alciato, uiris sine controuersia incomparabili do//ctrina praeditis, summa cum fide transcripsimus: easq[ue], quoad fieri potuit, Ciceronis, et aliorum autoritate // muniuimus. Antiquum item scribendi morem ex Valerio Probo longe alio ordine tibi praebuimus. // Reliquam uero instituti huius rationem, ex ipsa nuncupatoria Epistola uidere licet. // Cum Caesareae Maiest. gratia et priuilegio // ad quinquennium. // Basileae...” (далее тыт. арк. трачаны).

Набор: 260 x 160, радкоў – 64, 10 радкоў – 39. Вёрстка ў два слупкі. Шрыфт – варыянт курсіва Гарамона. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 73 сшыткі па 6 л. Сігнатура: (*2 - *5)⁷; (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (a - a4)⁶ - (z - z4)⁶; (aa - aa4)⁶ - (zz - zz4)⁶; (& - &4)⁶; (9 - 94)⁶; (R - R4)⁵.

Змест:

1. л. – Тыт. арк.;
2. л. [2a] – [4a] – Clariss. iuveni Nicolao Balbino patricio Lvcensi Theodosius Trebellius Foroiuliensis S.P.D.;
3. л. [4b] – [7b] – Index eorum quae extra ordinem alphabeti collocata sunt iuxta analogiam seu derivationem a primitiuis;

4. л. [8a] – [438b] – Lingvae Latinae Promptvarivm. A – НYP;
5. л. [439a] – Index (працяг);
6. л. [439b] – Ordo sev delectvs perpetvo in toto hoc Opere seruatus in adducendis Latinae linguae autoribus, eorundemq[ue] calculo locutionibus asserendis (л. [439] павінен быў быць уклееным паміж л. [7] і [8]).

Ініцыялы гравіраваныя: “N” – 41 x 41, “A”, “B” – 30 x 30, “C”, “D”, “E”, “G”, “H” – 20 x 20 – усе закампанаваны ў прамавугольнікі, “B” на раслінным фоне, астатнія – з выявамі людзей.

На л. [360b], замест ініцыяла “F” надрукаваны “E”. На л. [116a] апошнія слова, кустада і першае слова на л. [116b] набраны перакулена.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis ordinis praedicatorum.” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6211” на пярэднім фарзацы,
- “Библиотека Гродненской гимназии. Шк. № Полка № №” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Bibliothecae magne” на л. [2a],
- “Geor Alb:” на тыт. арк.

Цісенне на ніжнім пераплётным вечку “Georgius Albinus”.

Іншыя: На карэньчыку і пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Q6”. У тэкстце паметы на палях.

Пераплёт: дошкі, скура. Сляды ад зашпілек. Бінцікі (4). На карэньчыку расліннае цісенне. На верхнім пераплётным вечку цісенне “Latinae lingvae promptvarivm” і “1550”, на абодвух вечках блінтавым ролікавым цісеннем выявы евангелістаў (Matheus, Marcus, Lucas, Iohannus), муз (Euterpe, Terspich, Talia, Calior, Apollo) і іншыя, на некаторых з іх пазначана

“1545”. На абрэзе чарнілам “Tom I Promptva Latin. ling. Pars I”.

Дэф.: страчаны зашпількі.

Выходныя дадзеныя вызначаны па: Каталог палеотипов из фондов Львовской научной библиотеки им. В. Стефаника АН УССР, Киев, 1986, с. 149.

92. Vigénère de, Blaise (1523 – 1592)

Les chroniques et annales de Poloigne. – A Paris: Chez Jean Richer Libraire, 1573. – [12], 487, [1] p. – 4° (245 x 16).

Тыт. арк.: “Les // Chroniques // et Annales de // Poloigne. // Par Blaise de Vigenere, Secretaire de feu // Monseigneur le Duc de Nyuernois. // A Paris, / / Chez Iean Richer Libraire, rue S. Jean de Latran, // à l’enseigne de l’Arbre Verdoyant. // 1573. // Avec privilege dv Roy.//”.

У цэнтры тыт. арк. гравіраваная выява герба Рэчы Паспалітай часоў Генрыха Валуа, 115 x 75.

Набор: 180 x 102, радкоў – 31, 10 радкоў – 55. Вёрстка ў адну паласу. Пагінацыя. Шматлікія памылкі ў пагінацыі: на с. 63 каланлічба 65, 229 - 230, 354 - 334, 355 - 335, 358 - 338, 359 - 339, 460 - 480, 471 - 461, адсутнічае каланлічба 346, двойчы 348. Кустоды. Калантытулы.

Аб’ём: 62 сшыткі па 4 л. Сігнатура: (à - àiij)⁴, (é - éij)²; (a - aiiij)⁴ - (z - ziiij)⁴; (A - Aiiij)⁴ - (Z - Ziiij)⁴; (aa - aaiij)⁴ - (pp - ppiij)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.,
2. с. [2] – Extraict dv privilege;
3. с. [3] – [6] – A treshavt, trespvissant, tresillvstre et inuincible Prince, Henry fils et frere de Roy, Duc DanJou, de Bourbonnois, & d’Auuergne, Conte

de Forests, la Marche, Quercy, Roüergue, & Montfort. Par la grace de Dieu eslev Roy de Poloigne, gra[n]d Duc de Lithuanie, ... salut & felicité perpetuelle;

4. с. [5] – [8] – La liste ov cathalogve de cevx qvi ont regne en Poloigne, depuis Lechus premier, fondateur de ceste Monarchie, iusques au Tresillustre et Serenissime Prince Henry premier, regnant à present;
5. с. [9] – [10] – Avx lectevrs;
6. с. 1 – 487 – De l'origine des Polaques.

Ініцыялы гравіраваныя: 47, усе памерам ад 13 x 13 да 28 x 28, на разнастайным, у асноўным раслінным, фоне. **Застаўкі:** 4, у выглядзе лінеек з узорам.

Адзнакі ўладальніцкія:

Штатпы:

- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasieńskiej” на пярэднім фарзацы, с. 51 і 487,
- “Muzeum w Grodnie. 10830” на пярэднім фарзацы,

Надпіс:

- “Z Bibl. Królikarni” на пярэднім фарзацы.

Пераплёт пазнейшы, XIX ст.: кардон, папера. Каптал. Абрэз цёмнага колеру. На карэньчыку наклеена палоска каленкору, па ёй цісненне “Vigenerre Chtoniqves de Poloigne 1573”.

93. Virgilius Maro, Publius (70 – 19 да Н.Х.)

Bucolica / Adnotationes H. Eobani Hessi; scholia Leonardi Kulmanni.
– Coloniae (Köln): S.n., [не раней 1528]. – [40] f. – 8° (160 x 100).

Тыт. арк.: “Bucolica // P. Vergi=// Iii Maronis. // Accesservnt adnotationes

// N. Eobani Hessi poetae. // Scholia item Leonardi Kulmanni, quibus // artificium Rhetoricum explicatur. // Coloniae//” (далей тыт. арк. трачаны).
На тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 113 x 68, радкоў – 26, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў адну паласу.
Шрыфт – варыянт курсіва Гарамона. Пагінацыя адсутнічае. Кустоды.
Маргіналіі.

Аб’ём: Усяго 5 сшыткаў, кожны па 8 л. Сігнатура: (A2 - a5)⁸ - (E-E5)⁸.

Змест:

1. л. [1a] – Тыт. арк.;
2. л. [1b] – [2b] – Reverendo in Christo patri, domino Friderico, Nurenbergae apud diuum Aegidium Abbati, Eobanus Hesus S.D.;
3. л. [3a] – In P. Vergilii Maronis Bucolica scholia Leonardi Kulmanni, quibus obscuriores loci explicantur;
4. л. [3b] – [40a] – Eclogae I – X.

Ініцыялы гравіраваныя: “A”, 28 x 27, на фоне выявы сялян, і “R”, 25 x 24, на зоаморфным фоне.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae Conventus Grodnensis Ordinis praedicator:” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк. і на пярэднім і заднім фарзацах,
- “Muzeum w Grodnie. 6970” на тыт. арк.

Іншыя: На пярэднім фарзацы і на карэньчыку наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “S2 61”. У тэксце паметы. На л. [5a] на палях надпіс “Coparano dissimilium”.

Пераплёт: скура, кардон. Бінцікі (3). Абрэз чырвонага колеру. Фарзац падвойны, знешні з каляровай паперы, унутраны – з белай.

94. *Virgilius Maro, Publius (70 – 19 да Н.Х.)*

Bucolica / P. Rami praelectionibus exposita. – Editio quinta. – Francofurdi (Frankfurt am Main): Apud heredes Andreae Wecheli, Claudium Marnium et Joann. Aubrium, 1590. – [2], 168, [8] p. – 8° (173 x 105).

Тыт. арк.: “P. Virgilii // Maronis Bucolica, // P. Rami, professoris // Regii, praelectionibus exposita: quibus poetae vita praeposita est. // Editio quinta. // Francofurdi // Apud heredes Andreae Wecheli, // Claudium Marnium et Joann. Aubrium // MDLXXX.”.

На тыт. арк. друкарскі сігнэт.

Набор: 140 x 75, радкоў – 33, 10 радкоў – 42. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы, курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантыпулы.

Аб’ём: 11 сшыткаў па 8 л. Сігнатура: (Aij - Aiiij)⁸, (B - B4)⁸, (C - Ciiij)⁸ - (L - Liiij)⁸.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. 1 – 25 – P. Virgilii Maronis vita, a Perto Ramo ex variis authoribus descripta;
3. с. 26 – 168 – P. Virgilii Maronis Bucolica, P. Rami, professoris Regii, praelectionibus exposita;
4. с. [1] – [6] – Rerum et verborum in praelectionibus explicatorum Index.

Ініцыялы гравіраваныя 7: “P” – 15 x 15, “E”, “F”, “H”, “M”, “P”, “S” – 20 x 20 – усе на фоне расліннага арнаменту. **Застаўкі** гравіраваныя 2, адна надрукавана перакулена.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis Ordinis Praedicator:” на пярэднім фарзацы,
- “Библиотека Гродненской гимназии Шк. № 6 Полка № 7 № 20” на пярэднім фарзацы,

Штaмпы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 7020” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “M. Jozephi Stanislai Raszkowski Soc. JESU” на тыт. арк.,
- “Pawel Ponsewicz” на пярэднім фарзацы, “pawel p.” на тыт. арк.,
- “Hic Liber Meus est. Karol Rogowski.” на заднім фарзацы, надпіс паўтараецца некалькі разоў,
- “Karowi” на абрэзе.

Іншыя: наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “S2 102” на пярэднім фарзацы і на карэньчыку. Пробы яра на пярэднім фарзацы.

Пераплёт: скура на прэсаванай паперы, фарбаваная ў жоўты колер. Цісненне ролікавае блінтавае: раслінны арнамент і профільныя выявы (напаўсцёртыя). Каптал – бела-шэрая тасьма. Бінцікі (5). Абрэз чырвонага колеру.

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI ст.

95. Westhemer Barptolomaeus

Conciliatio ac consensus sacrosanctae Scripturae, et Patrum orthodoxorum... – Tiguri (Zürich): Apud Andream Gesnerum, et Rodolphum Wyssenbachium, 1552. – [8], 598, [26] p. – 4° (210 x 160).

Тыт. арк.: “En damvs lector // conciliatio=//nem ac consensvm sacro // sanctae Scriptvrae, et patrvm or-//thodoxorum, in qua est cernere, quid sacrosancta utriusq[ue] // instrumenti Biblia cum Ecclesiae Doctoru[m] (quos uocant) // doctrina, quid Conciliorum, sacrorum Canonum, Pontifi-//cumq[ue] // Romanorum constitutionibus: et quid cum omni-//bus de re Christiana spectatoris fidei Historijs co[n]iueniens // communeue, quidq[ue] uarians habeat. Quae scire non dico // quam utile, sed quam necessarium sit, uolenti non to-//to coelo errare in hac confusissima opinio-//num turba, neminem nisi parum sanae // mentis, opinor latet. // Barpholomaeo VVesthemero // Phorzensi collectore. // Catalogvs theologorvm, Concilio-//rum, Historicorumq[ue] veterum, e quorum monumentis // collecta conciliatio Patrum, adiectus. // Index praeterea copiosissi-//mus rerum memorabilium. // Tigvri, apvd Andream Gesnervm // iuniozem, et Rodolphum Vuysenbachium. // Anno M. D. LII.//”.

Набор: 165 x 120, радкоў – 33, 10 радкоў – 45. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі друкарскія: спасылкі на арыгінальныя тэксты.

Аб’ём: 79 сшыткаў па 4 л. Сігнатура: (*2 - *3)⁴; (A - A3)⁴ - (Z - Z3)⁴; (a - a3)⁴ - (z - z3)⁴; (Aa - Aa3)⁴ - (Zz - Zz3)⁴; (AA - AA3)⁴ - (II - II3)⁴.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – [8] – Illvstrissimo Principi et Domino, Domino Otthoni Henrico Comiti Palatino ... Barpholomaeus Vuesthemerus;
3. с. 2 – 598 – Patrvm Conciliorvmqve orthodoxorvm in Scriptvra Sacra conciliatio ac consensus;
4. с. [1] – [2] – Pontificvm Rom. conciliorum omnium Cathalogus, e quorum monumentis collecta est Conciliatio;
5. с. [3] – [24] – Index copiosissimvs rerum memorabilium;
6. с. [26] – выява друкарскага сігнэта.

Ініцыялы 2: “P” і “D”, 20 x 20, у рамцы на раслінным фоне.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Bibliothecae conventus ordinis Grodnensis praedicatorum” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк., двойчы на пярэднім фарзацы,
- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Muzeum w Grodnie. 6919” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: На тыт. арк. надпісы: “Haereticus liber” і “Prohibitus”. На пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Z 12”.

Пераплёт: скура, дошкі. Скура валовая, цёмна-карычневая. Ролікавае блінтавае цісненне: выявы святых. На верхнім пераплётным вечку, у медальёне, выява Хрыста, якую абрамляе лаўровы вянок і надпіс: “Iesus Christus Filius Dei vivi Salvatore Mundi Rex Regum et Dominus dominant”. Пры рамонце кнігі (XVIII ст.) была выкарыстана вокладка з іншай кнігі (зверху выціснута “Granatensis insi...”) і была прыплецена “дагары нагамі”. Карэньчык рамантаваны. Бінцікі (3).

96. Wolfius Chunradus

Institutionum Imperialium succincta erotemata. – Herbornae (Herborn): Typis Christophori Coruini, 1587. – 500 р. – 16° (120 x 75).

Тыт. арк.: “Institvtionvm // Imperialivm // svccincta ero//temata: // novis clariss. qvo//rundam I. C. definitionibus ac diuisio//nibus exquisite illustrata: ac regulis // Iuris ciuilib, quatenus ad certos titulos // eaereferri potuere, de nouo ita elucidat//ta, vt etiam non tyroni breuium // exegematum vice esse //

queant. // Editio altera; ita avcta // et locupletata, vt quasi noua // appareat // Studio Chvnradi VVolfii // I.V.D. // Herbornae // Typis Christophori Coruini. // M.D.LXXXVII.//”.

Набор: 105 x 65, радкоў – 25, 10 радкоў – 40. Вёрстка ў адну паласу. Курсіў, антыква ўразбіўку. Друкарскія маргіналіі. Кустоды. Калантытулы. Пагінацыя.

Аб’ём: 21 сшытак па 12 л. Сігнатура: (Aij - Avij)¹² - (X - Xvij)¹².

Змест:

1. с. 1 – Тыт. арк.;
2. с. 3 – 9 – Generosis et illvstribvs Dominis, Dn. Ioanni Alberto, et Eberhardo, Comitibus a Solms, et Dominis in Mintzenberg, etc Fratribus: Dominis suis clementibus ὑγιαίνειν;
3. с. 10 – Ad Lectorem;
4. с. 11 – 90 – Libri primi institvtionvm Imperialivm Erotemata, titvli I – XXVI;
5. с. 91 – 245 – Libri secvndi institvtionvm Imperialivm Erotemata, titvli I – XXV;
6. с. 246 – 349 – Libri tertii institvtionvm Imperialivm Erotemata, titvli I – XXX;
7. с. 350 – 500 – Libri qvarti institvtionvm Imperialivm Erotemata, titvli I – XVIII.

Ініцыялы гравіраваныя: “A”, “Q”, “S”, “E”, “P”, “Q”, “D” - 10 x 10, на фоне расліннага арнаменту і сюжэтаў з жыцця людзей; шэраг наборных.

Застаўкі – 7: 10 x 50 і 45 x 20.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрыс:

- “Biblioteka Komendoriy Sitkowieckey” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Biblioteka Peczarska” на тыт. арк.,
- штамп Станіслава Шчэнскага Патоцкага на адвароце тыт. арк.,

Надпісы:

- “Z księgozbioru Sitkowieckiego” на тыт. арк.,
- “Stan. Potocki CHWK” на тыт. арк.,
- “Ex lib: ...Jozephi ...16(4/7)5” на тыт. арк.,
- “Georgij... A. 1650” (затушаваны) на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. яшчэ адзін затушаваны ўладальніцкі надпіс, надпіс “*nunc uera*”. На пярэднім фарзацы шыфр бібліятэкі Патоцкіх “*Nr. 6. Dzial IX*”, неразборлівы запіс. На палях маргіналіі, у тэксе падкрэсліванні, паметы.

Пераплёт пазнейшы, XVIII ст.: Паўскура. Бінцікі (3). Ціценне на карэньчыку: кветкі, геаметрычныя лініі, яны ж на вокладцы па перыметру. Блок кнігі пры паўторным пераплёце зменшаны, дзе-нідзе зрэзаны тэкст. Абрэз у чырвоную крапінку.

97. Wujek Jakub (1541 – 1597)

[*Postilla Catholica, to iest Kazania na Ewangelie Niedzielne y odświętne przez cały rok: według wyklada samego prawdziwego, Kościoła S. powszechnego. Teraz znowu przyzrzana y poprawiona. Przydane są niektóre nowe Kazania: y Obrona tey postylle, naprzeciw sprosnym wykretom y potwarzom Postylle Kacerskiey: y registr dwojaki. – Przez Doktora Jakuba Wuyka z Wągrowca Theologa S. J. w Krakowie, w drukarni Siebeneycherowey. R. P. 1584.*] – [10], 448, [8], 377, [3], [8], 241, [3], [4], 243 - 514, [4], 515 - 702, [32] s. – 2° (330 x 210).

Тыт. арк. адсутнічае. Твор складаецца з 4 частак і “Апалогіі”, кожная з іх мае асобны тыт. арк. з выхаднымі дадзенымі, першыя тры часткі маюць асобныя пагінацыі, у чацвертай і “Апалогіі” працягваецца пагінацыя трэцяй часткі. У кожнай частцы пачынаецца новы рад агульнай сігнатуры.

Набор: 240 x 145, радкоў – 54, 10 радкоў – 43. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт гатычны. Тэкст надрукаваны ў лінейнай рамцы, падвойнай зверху і са знешняга боку. Унутры рамкі калантытулы, каланлічбы і маргіналіі. Пад ніжняй рамкай сігнатуры і кустоды. Пагінацыя. Кустоды. Калантытулы. Маргіналіі.

Аб'ём: 136 сшыткаў, у асноўным па 6 лістоў, некаторыя па 4 лісты. Сігнатура: 5 л. без сігнатур, (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (Aa - Aa4)⁶ - (Nn - Nn4)⁶, (Oo - Oo3)⁴, (Pp - Pp3)⁴; (*2 - *3)⁴; (AA - AA4)⁶ - (ZZ - ZZ4)⁶; (Aaa - Aaa4)⁶ - (Hhh - Hhh4)⁶, (Iii - Iii2)⁴; ()(2 -)(3)⁴; (a - a4)⁶ - (t - T4)⁶, (u - u3)⁴, (x - x2)⁴, 2 л. без сігнатур; (aa - aa4)⁶ - (yy - yy4)⁶, (zz - zz3)⁴; 2 л. без сігнатур, (aaa - aaa4)⁶ - (eee - eee4)⁶, (fff - fff3)⁴, (ggg - ggg4)⁶ - (qqq - qq4)⁶, (rrr - rrr3)⁴ - (uuu - uuu3)⁴.

Тыт. арк. II-й, III-й і IV-й частак набраны ў два колеры, чырвоны і чорны, узяты ў гравіраваныя рамкі.

Тыт. арк. II-й часткі: унутраныя памеры рамкі 141 x 78, знешнія – 275 x 179. Кампазіцыя рамкі: уверсе выява укрыжаванага Хрыста і подпіс “... peccatis. Sanguis quo per Sacramenta mun”, па перыметры 7 выяў сцэн сямі таінстваў, над кожнай у рамцы подпіс “Matrimonium”, “Evcharistia”, “Confirmatio”, “Extr:vnctio”, “Ordo”, “Poenitentia”, “Baptismus”, фон рамкі – дрэва з пераплеценымі галінкамі, на іх лісце і гронкі вінаграду.

Тыт. арк. III-й і IV-й частак аднолькавыя, памеры рамкі ўнутраныя 142 x 78, знешнія 275 x 176. Кампазіцыя рамкі: уверсе выява каранавання Маці Божай, унізе выява ўкленчаных вернікаў перад абразом і подпіс “Soli Deo Gloria”, па баках 8 выяў з подпісамі “Patriarchae”, “Apostoli”, “Confessores”, “Vidvae”, “Prophetae”, “Martyres”, “Virgines”, “Innocen. pveri”.

Тыт. арк. “Apologii” набраны чорным колерам, у лінейнай рамцы, падвойнай зверху і з правага поля. На ім застаўка.

MATRIMONIUM

EXTREMCIO

EUCCHARISTIA

ORDO

CONFIRMATIO

POENITENTIA

BAPTISMVS

Woywille Katołi
 ciny na Niedziele
Część Wtora Centa:
 od Troycy s. aż do Aduentu.
Wtchora iuż w sobie
 zamyła powinność kaźdego
 słowieka Chryścianſkiego / tak
 przeciwko Panu Bogu / iako
 y przeciw bliźniemu
 swemu.
 Przez tegoſi D. Jakuba Wuykaż Wagro-
 wca / Theologia Socieratis IESV.
 Cum Gratia. & Priuil. S. R. M.
W Krákwie /
 W Drukárni Siebeneycherowey.
 Roku Pańſt. 1584.

Тытульны аркуш другой часткі выдання

Змест:

1. с. [1] – Iacobvs Vchanski Dei Gratia Gnesnesis Archiepiscopus etc. etc. Iacobo Wuieco Vagrouecensi;
2. с. [2]–[3]– Stanislavs Karnkovvski, Dei Gratia Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus natus, Regni Poloniae Primas, ac Primus Princeps, Uniuerso Prouinciae suae Gnesnensi clero, Salutem in Domino;
3. с. [4] – Registr Świętych Doctorow starych (Greckich y Lacińskich) z ktorych te kazania są zebrane...;
4. с. [5] – Registr autorow nowych ale Catholickich (Laćińskich, Włockich y Niemieckich);
5. с. [6] – Цытаты пра Святое Пісанне з Св. Аугустына, Св. Клемента Аляксандра;
6. с. [7] – [9] – Porządek Ewangeliy Niedzielnych y Odświętnych według zwyczaju Rzymskiego;
7. с. [10] – Do tego co czytać będzie Stanisław Grochowski;
8. с. 1 – 448 – Ewangelia z swym wykładem;
9. с. [1] – Тыт. арк. другой часткі: “Postylle Katholiczney na Niedziele Część Wtora Letnia: od Troyce ś. aż do Aduentu. Kthora iuz w sobie zamyka powinność każdego człowieka Chrześciańskiego/ tak przeciwko Panu Bogu/ iako y przeciw bliźniemu swemu. Przez tegosz D. Jakuba Wuyka z Wągrowca/ Theologa Societatis IESV. Cum Gratia et Priuil: S.R.M. W Krakowie/ w Drukarni Siebeneycherowey: Roku Pańsk: 1584”;
10. с. [2] – Цытаты з Бібліі;
11. с. [3] – [7] – Jaśnie Wielebnemu ... Panu Adamowi Konarskiemu z Kobelina...;
12. с. 1 – 377 – Na dzień Przenaćwietszey a Nierozdzielney Troyce...;
13. с. [1] – Тыт. арк. трэцяй часткі: “Postylle Katholiczney o Świętych/ Część Pierwsza Ożimia, W kthorey sie zamykaią Kazania na Świętha Panny Maryey/ Apostołow/ Męczennikow y innych Świętych/ ktorych święta Kościół zwykł obchodzić: począwszy od Aduentu/ aż do ś. Jana Krzćiciela. Przez tegosz D. Jakuba Wuyka z Wągrowca/ Theologa Societatis IESV.

Аб'ём: 136 сшыткаў, у асноўным па 6 лістоў, некаторыя па 4 лісты.
Сігнатура: 5 л. без сігнатур, (A - A4)⁶ - (Z - Z4)⁶; (Aa - Aa4)⁶ - (Nn - Nn4)⁶, (Oo - Oo3)⁴, (Pp - Pp3)⁴; (*2 - *3)⁴; (AA - AA4)⁶ - (ZZ - ZZ4)⁶; (Aaa - Aaa4)⁶ - (Hhh - Hhh4)⁶, (Iii - Iii2)⁴; ()(2 -)3)⁴; (a - a4)⁶ - (t - T4)⁶, (u - u3)⁴, (x - x2)⁴, 2 л. без сігнатур; (aa - aa4)⁶ - (yy - yy4)⁶, (zz - zz3)⁴; 2 л. без сігнатур, (aaa - aaa4)⁶ - (eee - eee4)⁶, (fff - fff3)⁴, (ggg - ggg4)⁶ - (qqq - qq4)⁶, (rrr - rrr3)⁴ - (uuu - uuu3)⁴.

Тыт. арк. II-й, III-й і IV-й частак набраны ў два колеры, чырвоны і чорны, узяты ў гравіраваныя рамкі.

Тыт. арк. II-й часткі: унутраныя памеры рамкі 141 x 78, знешнія – 275 x 179. Кампазіцыя рамкі: уверсе выява укрыжаванага Хрыста і подпіс “Sanguis quo p[er] Sacrame[n]ta mundamur a peccatis”, па перыметры 7 выяў сцэн сямі таінстваў, над кожнай у рамцы подпіс “Matrimonium”, “Evcharistia”, “Confirmatio”, “Extr:vnctio”, “Ordo”, “Poenitentia”, “Baptismus”, фон рамкі – дрэва з пераплеценымі галінкамі, на іх лісце і гронкі вінаграду.

Тыт. арк. III-й і IV-й частак аднолькавыя, памеры рамкі ўнутраныя 142 x 78, знешнія 275 x 176. Кампазіцыя рамкі: уверсе выява каранавання Маці Божай, унізе выява ўкленчаных вернікаў перад абразом і подпіс “Soli Deo Gloria”, па баках 8 выяў з подпісамі “Patriarchae”, “Apostoli”, “Confessores”, “Vidvae”, “Prophetae”, “Martyres”, “Virgines”, “Innocen: pveri”.

Тыт. арк. “Apoloģii” набраны чорным колерам, у лінейнай рамцы, падвойнай зверху і з правага поля. На ім застаўка.

Змест:

1. с. [1] – Iacobvs Vchanski Dei Gratia Gnesnesis Archiepiscopus etc. etc. Iacobo Wuieco Vagrouecensi;
2. с. [2] – [3] – Stanislavs Karnkovski, Dei Gratia Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus natus, Regni Poloniae Primas, ac Primus Princeps, Uniuerso Prouinciae suae Gnesnensi clero, Salutem in Domino;

Адзнакі ўладальніцкія:

Штaмпы:

- “Wand. Pusłowski” на першай с.,
- “Z księgozbioru Wandalina Pusłowskiego i Marty Krasińskiej” на першай с., с. 51 першай пагінацыі і апошняй с.,
- “Muzeum w Grodnie. 10738” на пярэднім фарзацы,

Надпісы:

- “Coll. Sandom. Soc. JESU” на с. 204 трэцяй пагінацыі, “Coll. Sand. Soc. JESU” с. 66 першай пагінацыі, с. 578 і 671 трэцяй пагінацыі,
- “Teophili Caroli frater moriture memento” на пярэднім фарзацы,
- “O Martine Popiel Docte ac Praeclare Sacerdos.

Nec Socii JESU nomen inane ferens

... puto jam gaudere DEO, spectare MARIAM

Aeterna in Caelis prosperitate frui.

Glutine Amicitiae, mihi juncte fideliter, ora

Ut Comes et Socius nunc Tuus esse queam” на пярэднім фарзацы.

Іншыя: запісы алоўкам: с. 136 першай пагінацыі “20xbr 1811 Swisłocz”, с. 140 “29 xbr 1811”, с. 145 “30xbr 1811 Swisłocz”, с. 149 “2 Janua. 1812 Swisłocz”, с. 375 “21dbr 1811 Swisłocz”, с. 391 “5 Jan. 1812 Swisłocz”, с. 397 “6 Janu. 1812 Swi”; с. 1 другой пагінацыі “16 Junij 1812 w Gymnazyi Grodzieńskim w Swisłoczy”, с. 11 “19 Junij 812 Swisłocz”, с. 32 “20 Junij 812 w Gym. Swisłoczy”, с. 39 “20 Junij 812”, с. 22 трэцяй пагінацыі “8 xbr 1811 Swisłocz ро 3 w nosy”, с. 130 “26 xbr 811”, с. 205 “28 xbr 1811 Swisł. w nos ро 2giey”, с. [2] у сярэдзіне трэцяй пагінацыі “28 xbr 811 w nos о 3-ciey”. Шмат заўваг і памет алоўкам і чарнілам.

Пераплёт: скура, кардон. Бінцікі (3).

Дэф.: страчаны тыт. арк.

Назва вызначана па: A. Jocher *Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce*, t. II, s. 375.

98. Zasius Udalricus (1461 – 1535)

Institutionum de actionibus enarratio. – Basileae (Basel): Apud Mich. Isingrinium, [не раней 1536]. – [16], 293, [15] р. – 2° (330 x 215).

Тыт. арк.: “Dn. Vdalrici Za//sii Il. Doct. clariss. in tit. Institutionum de // Actionibus enarratio, nunc denuo, // accurata locorum quorundam // castigatione, aedita. // Hvic accessit // Oratio Nobilis adolescentis Christophori ab Hochemberg, // in funere Zasiij dicta. // Epitaphium Zasiij, per Erasmum // Roterodamum. // Cum gratia et priuilegio Caesareo. // Basileae // Apvd Mich. Isingrinivm.//”.

На тыт. арк. пасярэдзіне друкарскі сігнэт.

Набор: 235 x 135, радкоў – 44, 10 радкоў – 51. Вёрстка ў адну паласу. Шрыфт – варыянт антыквы. Калантытулы. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 9 каланлічба 6. Кустоды.

Аб’ём: 27 сшыткаў, у асноўным па 6 л. Сігнатура: (a2 - a5)⁸; (a - a4)⁶, (b - b4)⁴ - (z - z4)⁶; (A - A4)⁶ - (C - C3)⁴. Памылкі ў перадапошнім сшытку: C4 замест B4.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк;
2. с. [3] – [6] – Nobili et Magnifico viro domino Ioanni Panngarter, a Panngarten, domino in Erenbach,... Nicolaus Freigius Doctor,... S.D.P.;
3. с. [6] – Ornatissimo iuveni Ioanni Vdalrico Zasio, Christophorus ab Hochemberg S.;
4. с. [7] – [14] – Oratio Christophori ab Hochemberg, habita Friburgi, frequenti doctissimorum uirorum coetu, in funere Zasiij;
5. с. [15] – Epitaphium D. Vdalrici Zasiij, per Erasmvm Rot.; Alivd, per Nicolavm Freigium; In laudem Zasiij, Gervasii Sopheri hexastichon;
6. с. [16] – Index paraphorvm tit. Institutionum de Actionibus;

7. с. 1 – 293 – Dn. Vdalrici Zasij Ll. Doct. Clariss. in tit. Institutionum de actionibus, enarrationes;

8. с. [1] – [13] – In enarrationes tit. Institvtionvm de actionibvs index.

Ініцыялы гравіраванья - 5: “N”, 44 x 44, “S” і “Q”, 31 x 31, “T”, 24 x 24, “A”, 16 x 16 – усе ў рамках, з выявамі людзей, “A” з выявай русалкі.

Адзнакі ўладальніцкія:

Экслібрысы:

- “Bibliothecae conventus Grodnensis ordinis praedicator” на пярэднім фарзацы,
- “Muzeum Państwowe w Grodnie. 6219” на пярэднім фарзацы,

Штампы:

- “Dominicus Siwicki O.P. Prov Litv FR:” на адвароце тыт. арк.,
- “Библиотека Гродненской мужской гимназии” на тыт. арк.,

Надпісы:

- “Nicolaus Stephanus Pac Palatinus Trocensis” на тыт. арк.

Іншыя: На тыт. арк. надпісы “Prohibitus”, “Ad Ius Ciuile potest pertinere hic labor”, яшчэ адзін надпіс не чытаецца. На карэньчыку і пярэднім фарзацы наклейка бібліятэкі гродзенскіх дамініканаў “Z 12”. У тэксце і на палях паметы чорным чарнілам.

Пераплет: дошкі, скура. Бінцікі (4). На карэньчыку бібліятэчная папяровая наклейка з тытулам. На верхнім і ніжнім пераплётных вечках кангрэўным цісненнем – рамка-віньетка. Верхняе пераплётнае вечка з унутранага боку падклеена пергаментнай стужкай з рукапісным тэкстам.

Канвалют, тут яшчэ адно выданне XVI стагоддзя.

Дата выдання вызначана па году ў канцы прысвячэнняў (1536).

99. Zasius Udalricus (1461 – 1535)

De verbis obligationibus lectura. – Basileae (Basel): Apud Mich. Isingrinium, 1540. – [24], 875, [1] s. – 2° (330 x 215).

Тыт. арк.: “In tit. De verb. // obligationib. lectvra, // per dn. Vdalricvm Zasivm // ivreconsvltvm, svmma fide ac dili-//gentia elaborata, atque nunc primum in singulari stu-// diosorum iuris utilitatem aedita. // Intellectus singulares, quos Dn. Zasivs antea excusis adijcere pridem // constituerat, non semel hoc in opere lectorem ad illos remittens, haud mul//to post aedemus, una cum singularibus quibusdam responsis, et // antinomiarum dissolutionibus bene multis: quae omnia recens inuenta, prioribus accedent. // Cum inclvtae Caesareae Maiest. et Christianiss. Regis // Galliarum priuilegijs. // Basileae, apud Mich. Isingrinium, // Anno M.D.XL.”

На тыт. арк. пасярэдзіне друкарскі сігнэт.

Набор: 225 x 132, радкоў – 42, 10 радкоў – 52. Вёрстка ў адну паласу, с. [3] - [20] набраны ў два слупкі, с. [3] - [20] набраны ў тры слупкі. Шрыфт – варыянт антыквы. Пагінацыя. Памылкі ў пагінацыі: на с. 102 каланлічба 202, на с. 249 - 237, 250 - 238, 850 - 890. С. 171-172 ушыты не па парадку: с. 170, 173, 174, 171, 172, 175. Кустоды. Калантытулы. З унутранага боку ідзе нумарацыя радкоў (10, 20, 30, 40). Дзе-нідзе друкарскія маргіналіі.

Аб’ём: 111 сшыткаў, у асноўным па 4 л. Сігнатура: $(\alpha 2 - \alpha 4)^6$, $(\beta - \beta 4)^6$; $(A - A3)^4 - (Z - Z3)^4$; $(a - a3)^4 - (z - z3)^4$; $(Aa - Aa3)^4 - (Zz - Zz3)^4$; $(AA - AA3)^4 - (ZZ - ZZ3)^4$; $(Aaa - AAa3)^4 - (QQq - QQq3)^4$, $(RRr - RRr4)^6$.

Змест:

1. с. [1] – Тыт. арк.;
2. с. [2] – La tenevr dv privilege dv Roy;
3. с. [3] – [20] – Lectvrae dn. Vdalrici Zasiï in tit. de verb. oblig. index.;
4. с. [21] – [22] – LL. atq[ue] Paragraphorum tit. de uerb. oblig. Index;
5. с. [24] – In rubricam tit. de uerb. oblig. summaria;

6. с. 1 – 875 - Dn. Vdalrici Zasii in tit. ff. de verborvm obligationibvs lectvra;
7. с. [1] – Друкарскі сігнэт.

Ініцыялы гравіраваныя 20: “А”, “С”, “D”, “Е”, “F”, “G”, “Н”, “Т”, “L”, “М”, “N”, “Р”, “Q” “S”, “Т”, “V” (16 x 16, 20 x 20, 31 x 31), усе ў рамках, з выявамі людзей, жывел, птушак, раслін.

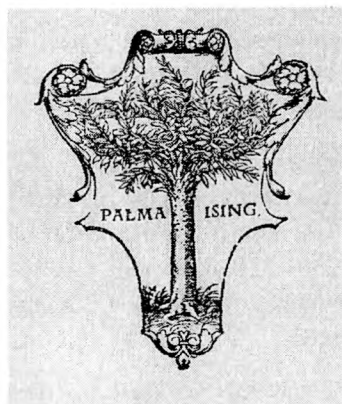
Адзнакі ўладальніцкія:

Штамп:

- “Muzeum w Grodnie. 6218” на тыт. арк.

Іншыя: Паметы, падкрэсліванні.

Алігат.

Друкарскі сігнэт
Міхала Ісінгрына

ІМЯНЫ ПАКАЗАЛЬНІК

- Adam Daniel z Veleslavina (1545 - 1599), чэшскі гісторык, гуманіст, перакладчык 4
- Aerpinus Joannes (1499 - 1553), тэолаг, палеміст, сябра Лютэра, суперінтэндант у Гамбургу 57
- Aeschines (389 - 314 да Н.Х.), аттычны прамоўца 32
- Agathius Scholasticus (VI ст. да Н.Х.), грэчаскі гісторык 69
- Alantseas Lucas Viennensis (? - 1523), аўстрыйскі друкар, выдаўца (Хагенаў) 68
- Alanus ab Insulis (1120 - 1202), тэолаг 55
- Albertus Fridericus Hohenzollern (1553 - 1618), князь Прусіі, Шчэціна, Памор'я 63
- Albertus Magnus (1193 - 1280), філосаф-схаласт, прыродазнаўца, тэолаг 5
- Aldus Manutius = Aldo Manuzio (1449 - 1515), слаўты венецыянскі друкар, гуманіст 12, 56, 70
- Ambrosius Camaldulus гл. Travesari
Ambrosius 34
- Amerbachius Bonifacius (1495 - 1562), швейцарскі юрыст і гуманіст 66
- Amsdorffius Nicolaus (1483 - 1565), тэолаг, рэфарматар, сябра Лютэра, пастар у Магдэбургу 57
- Amyot Jaques M. (1513 - 1593), слаўты перакладчык, элініст XVI ст. 69
- Angelieri Giorgio (XVI ст.), друкар 9
- Anna Jagiellonka (1522 - 1596), каралева Рэчы Паспалітай 97
- Anshelmus Tomas Badensis (XVI ст.), нямецкі друкар (Базэль, Хагенаў, Цюбінген) 68
- Aquensis Henricus (XVI ст.), нямецкі друкар (Вюрцбург) 31
- Aristobulus (Apostolius Sacrificus) гл. Arsenius 90
- Aristoteles (384 - 322 да Н.Х.), грэчаскі філосаф 6, 58, 59
- Armandus de Bellovisu (? - 1334), нямецкі філосаф і тэолаг 1
- Arsenius (XV - XVI ст.), архібіскуп у Манембазі, выдаўца 90
- Asconius Pedianus Quintus (I ст. п.Н.Х.), лацінскі граматык 20

- Asolanus Andreas = Torresano Andrea de Asola (1451 - 1529), венецыянскі друкар, шэсць Альда Мануцыя 70
- Asolanus Franciscus (1490-я - каля 1557), перакладчык, сын Андрэя 70
- Auberius Claudius Triuncurianus (? - 1596), французскі медык, прафесар філасофіі 6
- Aubrius Joannes = Aubry Jean (? - 1600 або 1601), друкар, выдаўца (Франкфурт-на-Майне, Базэль) 48, 94
- August (1582 - 1632), пфальцграф 78
- Augustinus Antonius (1516 - 1586), архібіскуп Тараконскі, славуцы філолаг, юрыст 7
- Auratus Joannes = Daurat Jean, Dorat Jean, (1508 - 1588), гуманіст, паэт Пляяды 6
- Aurelius Victor Sextus (IV ст. п.Н.Х.), лацінскі гісторык 72
- Ausonius Decius Magnus (309 - 394), лацінскі паэт 89
- Aysma Hessel (? - 1590), старшыня суду ў Фрызе 54
- Bachon Rogerius** (1214 - 1294), філосаф, медык, матэматык 5
- Badius Jodocus Ascensius = Bade Josse (1461 - 1535), парызскі гуманіст, выдаўца, друкар, паэт 33
- Baduarius Jacobus = Badoero (XV - XVI? ст.), венецыянскі патрыцый 34
- Baduarius Laurentius Georgius = Badoero (XV - XVI? ст.), венецыянскі патрыцый 34
- Balbunus Nicolaus (XVI ст.), патрыцый г. Лукка (Італія) 91
- Barbarus Hermolaus (1454 - 1493), тэолаг, грамадскі дзеяч, гуманіст 68
- Barbierus Symphorianus (XVI ст.), французскі выдаўца (Ліён) 72
- Batory Stefan = Стэфан Баторы (1533 - 1586), кароль Рэчы Паспалітай 26, 88
- Bedrotus Jacobus Pludentinus (? - 1541), філолаг, гуманіст 39
- Bernardus Claraevallensis (каля 1091 - 1153), святы, прамоўца і аўтар, айцец Царквы 6
- Bertringer Paulus Lutzenburgensis (XVI ст.), пастар у Ротэлене 11
- Bezelius Christophorus Plavensis (XVI ст.), намеснік рэктара школы ў Анабергу 82
- Bielski Joachim (1550 - 1599), паэт, гісторык Рэчы Паспалітай 8
- Bielski Marcin (каля 1495 - 1576), гісторык Рэчы Паспалітай 8
- Bladus Antonius (1490 - 1567), рымскі друкар і выдаўца 60
- Blancus Guilielmus Junior (? - 1601), юрысконсульт 83
- Boccaccio Giovanni (1313 - 1375), італьянскі пісьменнік, паэт, гуманіст 9,67

- Borgia Franciscus (XV ст.), біскуп і скарбнік Апостальскай Сталіцы 72
- Bovius Joannes Lausannensis (XVI ст.), патрыцый, пастар царквы ў Лазане 6
- Bracescus Joannes Brixianus (1510 - ?), алхімік 5
- Brissonius Barnabas = Brisson (1531 - 1591), юрысконсульт, французскі палітык 10
- Brogolus Benedictus (1427 - 1502), італьянскі гуманіст 34
- Brunfelsius Otto (1489 - 1534), пастар, медык, батанік 11
- Buoncompagni Jacopo (1548 - 1612), італьянскі магнат, служыцель Каталіцкай царквы 9
- Caesar Gajus Julius (100 - 44 да Н.Х.), палітык, прамоўца, пісьменнік 12
- Calentius Elisius (1430 - 1503), лацінскі паэт 90
- Calepinus Ambrosius = Calepino, d'Calerio (1435 - 1511), італьянскі лексікограф 13
- Callimachus Philippus Buonaccorsi (1437 - 1496), дыпламат і публіцыст 14
- Calpurnius Titus, Siculus (III ст. п.Н.Х.), лацінскі паэт 70
- Camerarius Joachimus Senior Rabenpergensis = Kämmerer (1500 - 1574), гуманіст, навуковец, тэолаг 15, 16
- Camers Joannes (1447 - 1546), славуты крытык 39, 68
- Canterus Gulielmus Ultrajectensis (1542 - 1575), славуты крытык, элініст 6
- Cantiuncula Claudius (каля 1490 - ?1560), юрысконсульт 90
- Cardan Hieronimus (1501 - 1576), філосаф, медык, астраном, матэматык 67
- Carerius Ludovicus Rheginiensis (? - 1560), знакаміты юрысконсульт, аўтар юрыдычных трактатаў 17
- Cebes Thebanus (кан. V ст. да Н.Х.), грэчаскі філосаф 90
- Cellarius Jacobus Augustanus (? - 1615), прафесар рыторыкі і філасофіі 66
- Celsus Cornelius (I ст. п.Н.Х.), лацінскі медык 48
- Chodkiewicz Jan = Хадкевіч Ян (1560 - 1621), гетман Вялікага княства Літоўскага, ваявода віленскі 19
- Chouët Jacobus (XVI ст.), швейцарскі друкар (Жэнева) 34
- Christianus I (1560 - 1591), кароль Саксоніі 87
- Cicero Marcus Tullius (106 - 43 да Н.Х.), філосаф, палітык, прамоўца 18-23, 53, 58, 59, 66
- Codicillus Petrus (1533 - 1589), чэшскі гуманіст 4
- Colerus Martinus (XVI - XVII ст.), доктар кананічнага і грамадзянскага права 35
- Colinaeus Simon = Colines Simon (? - 1546), друкар, супрацоўнік і пераймальнік афіцыны Генры

- Cicero Marcus Tullius (106 - 43 да Н.Х.), філосаф, палітык, прамоўца 18-23, 53, 58, 59, 66
- Codicillus Petrus (1533 - 1589), чэшскі гуманіст 4
- Colerus Martinus (XVI - XVII ст.), доктар кананічнага і грамадзянскага права 35
- Colinaeus Simon = Colines Simon (? - 1546), друкар, супрацоўнік і пераймальнік афіцыны Генры Эцьена (да часоў паўналецця Роберта) 61
- Columna Egidius (1247 - 1316), філосаф, педагог, кардынал 2
- Cominaeus Philippus = Comines de (1445 - 1509), палітык, гісторык 24
- Contarenus Petrus = Contarini, венецыянскі патрыцый 67
- Corius Bernard (XVI ст.), намеснік дырэктара школы ў Трэмоне 80
- Corvinus Christophorus (1552 - 1620), нямецкі друкар, выдаўца (Херборн) 96
- Crato Johannes = von Kraftheim (1519 - 1585), нямецкі медык і літаратар 62, 82
- Curio Caelius Secundus (1503 - 1569), гуманіст, філолаг, тэолаг-рэфарматар 30, 66
- Dadraeus Joannes (каля 1550 - 1617), доктар тэалогіі 31
- Demosthenes (каля 384 - 322 да Н.Х.), грэчаскі прамоўца 32, 53
- Despauterius Joannes Ninivita = Despautère (1460 - 1520), вучоны, граматык 33
- Diogenes Laertius (III ст. п.Н.Х.), грэчаскі філосаф і гісторык 34
- Dorat Jean гл Auratus Joannes 6
- Eber Paulus (1511 - 1569), рэфарматар, тэолаг, пастар у Вітэнбергу 87
- Eberartus a Weyhe (1553 - 1633?) - юрысконсульт, прафесар Акадэміі Вітэнберга 35
- Eckius Joannes = Eck (1486 - 1543), нямецкі тэолаг, контррэфарматар 36
- Egnatius Joannes Baptista (1478 - 1553), літаратар, лацінскі паэт 72, 89
- Ellebodius Nicasius = Elleboudt (? - 1577), элініст, перакладчык з грэчаскай 65
- Engelius Andreas Struthiomontanus (1561 - 1598), нямецкі пісьменнік 37
- Episcopius Eusebius (XVI ст.), швейцарскі друкар, выдаўца (Базэль) 6, 30, 41, 66
- Erasmus Desiderius Roterodamus (1469 - 1536), гуманіст, філолаг, тэолаг, рэфарматар 51, 58, 59, 67, 89, 98
- Erbenius Nicolaus = Erben (XVI ст.), нямецкі выдаўца (Ліх) 35

- Ernestus (1497 - 1540), князь
Браўншвейга і Люнэбурга 35
- Estienne - гл. Stephanus 18, 21 - 23, 47
- Estourneau Jacobus Sanctonis
(дзеінічаў у 1566 - 1577),
перакладчык 31
- Eutropius Flavius (IV ст. п.Н.Х.),
рымскі гісторык 38
- Faber Franciscus (XVI - XVI ст.),
французскі друкар (Ліён) 7
- Fabricius Blasius Chemnicensis (XVI
ст.), французскі друкар (Страсбург)
16
- Fabricius Gualtherus (XVI ст.), нямецкі
друкар (Кёльн) 39, 89
- Fabricius Petrus (XVI ст.), нямецкі
друкар (Франкфурт-на-Майне) 51
- Facetus гл. Garlandia de, Joannes 55
- Federicus Sapiens (1463 - 1525),
імператар Свяшчэннай Рымскай
Імперыі 89
- Ferrarius Hieronymus, гуманіст, склаў
каментарый да Цыцэрона 23
- Feuerabendius Sigismundus (1528 -
1590), нямецкі друкар, мастак,
гравёр (Франкфурт-на-Майне) 51
- Firley Mikołaj (? - 1588), ваявода
Люблінскі 86
- Fischer Petrus (XVI ст.), нямецкі
друкар (Франкфурт-на-Майне) 10
- Florus Lucius Annaeus (II ст. п.Н.Х.),
лацінскі гісторык 39
- Forsterus Joannes Augustanus (1496 -
1558), гэбраіст, філолаг 41
- Frellonius Joannes = Frelom Jean 72
(XVI ст.), французскі друкар (Ліён)
- Fridericus (XVI ст.), абат у Нюрнбергу
93
- Froben, швейцарская сям'я выдаўцаў,
друкароў (Базэль) 41
- Froben Hieronymus (1501 - 1563),
базэльскі друкар, гуманіст 30
- Frossardus Joannes = Froissart (1333 -
1410), французскі паэт і гісторык 24
- Fugger Joannes Jacobus (XVI ст.),
нямецкі магнат, бібліяфіл 32
- Fugger Ulricus (1528 - 1584), мецэнат
наук, бібліяфіл 41
- Fulvius Andreas (канец XV - XVI ст.),
гісторык, гуманіст 42
- Gallus F.M., склаў каментарый да
Светонія 89
- Gambara Joannes Franciscus, (1533 -
1587), кардынал, гуманіст 66
- Garlandia de, Joannes (каля 1195 -
1272), лацінскі паэт, прафесар
лацінскай граматыкі ў Парыжы,
Тулузе 55
- Gastius Joannes Brisacensis (? - каля
1552), шведскі тэолаг 11
- Geber (VIII ст.), арабскі алхімік 5

- Groicki Bartolomej (1519 - 1599), польскі праўнік 45
- Guarna Andreas (кан XV - XVI ст.), лацінскі паэт 90
- Guise de, Carol (1524 - 1574), кардынал Латарынгіі 74
- Haller Joannes (1467 - 1525), польскі друкар, выдаўца (Кракаў) 3, 14
- Hantzsch Georgius (? - 1571), нямецкі друкар (Лейпцыг, Вейсан, Мюльхаўзен) 87
- Henric-Petri Sebastianus (? - 1627), швейцарскі друкар (Базэль) 67, 77, 78
- Henry II (1519 - 1559), кароль Францыі 69
- Henry III Valois (1551 - 1588), кароль польскі, вялікі князь літоўскі, кароль Францыі 92
- Herburt Jan (пасля 1524 - 1577), гісторык, дыпламат 46
- Herodianus (каля 170 - каля 240), грэчаскі гісторык 47
- Herold Joannes (каля 1511 - 1567), тэолаг, гісторык 67
- Hesichius Milesius, Illustrius (VI ст. п.Н.Х.), візантыйскі гісторык 34
- Hesse Philippus Magnanimus (1504 - 1567), гесэнскі ландграф 24
- Hessus Helius Eobanus (1488 - 1540), нямецкі гуманіст, лацінскі паэт 16, 93
- Hippocratus (каля 460 - 377 да Н.Х.), славуты медык, вучоны 48
- Hirtius Aulus (I ст. да Н.Х.), рымскі генерал, консул 43 г. да Н.Х. 12
- Nochemberg Christophorus (XVI ст.), гуманіст, рэфарматар 98
- Homerus, старажытнагрэчаскі паэт 49, 90
- Hosius Stanislaus = Hozjusz Stanisław (1504 - 1579), польскі каталіцкі тэолаг 50
- Hotomanus Franciscus = Hotman (1524 - 1590), славуты юрысконсулт 12
- Humfridus Laurentius (XVI ст.), гуманіст 41
- Huraltus Philippus Chevernus = Hurault (1528 - 1599), загадчык каралеўскай канцэлярыі Генрыха III 10
- Isingrinus Michael (XVI ст.), швейцарскі друкар (Базэль) 98, 99
- Januszowski Jan Łazarzowic (1550 - 1613), польскі выдаўца, гуманіст, літаратар, юрыст 71, 86
- Joachimus Joannes Maior = Joachimsthal von (1533 - 1600), нямецкі гуманіст, рэфарматар 63
- Joannes Fridericus (1503 - 1554), кароль Саксоніі ў 1532-1548 24
- Joannes Glogoviensis = Jan Głogowczyk (? - 1507), матэматык, астраном, філосаф, тэолаг 3
- Jona Justus 57 (1493 - 1555), юрыст, тэолаг-рэформатар, старэйшы пастар у Вітэнбергу

- Jona Zeschavensis (XVI ст.), радца караля Саксоніі 62
- Josephus Flavius (каля 37 - каля 103), гістарыёграф 51
- Junius Hadrianus = der Jonghe (1512 - 1575), нідэрландскі філолаг, гуманіст, медык 34, 81
- Justinianus Caesar Flavius (483 - 565), імператар Усходне-Рымскай імперыі 52
- Kacheloffen Conradus (? - 1528/9), нямецкі друкар (Лейпцыг) 2
- Karcan Jan = Карцан Ян (? - 1611), віленскі друкар, выдаўца 19
- Karnkowski Stanislaus (1520 - 1603), прымас Польшчы 97
- Kirchmeyer Thomas = Kirchmaier, Naogeorgus (1511 - 1563), рэфарматар, лацінскі паэт, філолаг 58, 59
- Kiszka Jan = Кішка Ян (? - 1592), кашталян віленскі, ваявода берасцейскі, антытрынітары 19
- Knoblouchius Joannes = Knoblouck (? - 1525), гандляр кнігамі 55
- Kobergius Joannes (XVI ст.), нямецкі друкар (Хагенаў) 68
- Konarski Adam z Kobelina (1526 - 1574), біскуп познанскі, дыпламат 97
- Koszutski Stanisław = Кашуцкі Станіслаў (XVI ст.), перакладчык і паэт, сакратар Мікалая і Барбары Радзівілаў 19
- Krantz Albertus (XV - 1517), нямецкі гісторык 37
- Kulmannus Leonardus, склаў рытарычныя схоліі да Вергілія 93
- L'Escluse de Charles (1526 - 1609), перакладчык, батанік 69
- Lagnerius Petrus (XVI ст.), даследчык, знаўца Цыцэрона 53
- Lambachius Joannes Scevastes (XVI ст.), юрысконсульт, доктар права, педагог 80
- Lambinus Dionisius (1516 - 1572), слауты французскі філолаг, перакладчык 6
- Lanczynski Joannes = Łączyński Jan (? - каля 1601), праўнік, каралеўскі сакратар 25
- Latomus Barptolomaeus (1485 - 1566), гуманіст, склаў каментарый да Цыцэрона, займаў кафедру красамоўства пры Каралеўскай калегіі ў Парыжы 20
- Lazarz Andrysowic (? - 1577), польскі друкар, выдаўца (Кракаў) 45, 84
- Le Preux Jean (XVI ст.), швейцарскі друкар (Лазана) 69
- Legnicensis Georgius, мадэратар школаў св. Марыі ў Кракаве (?XV - XVI ст.) 14
- Lenscius Martinus = Łęski Marcin (? - 1616), польскі друкар (Замосце) 46
- Leo X (1475 - 1521), папа рымскі 42, 68

- Leon Edouard, dit Elcius Mellema Frison (1545 - 1599), вучоны, матэматык 54
- Libanius (314 - 390), грэчаскі паэт, сафіст 32
- Libavius Andreas (XVI - 1616), медык і хімік 78
- Loescherus Abrahamus (1525 - 1570), гуманіст 32
- Longolius Gysbertus = Longueil (1507 - 1543), філосаф, медык, архібіскуп 89
- Lucanus Marcus Annaeus (39 - 65 п.Н.Х.), лацінскі паэт 56
- Lufft Joannes (1495 - 1584), нямецкі друкар (Вітэнберг) 57
- Luther Martinus (1483 - 1546), тэолаг-рэфарматар 57
- Lycosthenes Conradus (1518 - 1561), тэолаг, філолаг 58, 59
- Mandosius Quintilianus (1513 - 1593), знаўца кананічнага права 60
- Manutius Paulus (1512 - 1574), сын Альда Мануцыя, друкар, гуманіст, філолаг 18, 23
- Marnius Claudius = Marne Claude (? - 1610), франкфурцкі друкар 48, 94
- Martialis Marcus Valerius (40 - 103), лацінскі паэт 61
- Mauserus Cunradus (каля 1505 - 1548) 62
- Mazochius Jacobus = Mazzocchi Jacopo (XVI ст.), італьянскі друкар (Рым) 42
- Medicis Cosme de (1519 - 1574), герцаг Фларэнцыі 34
- Melanchthon Philippus (1497 - 1560), рэфарматар, гуманіст 20, 57, 62, 63, 87, 90
- Melantrich Georgius = Melantrich Iři (XVI ст.), чэшскі друкар, выдаўца, перакладчык (Прага) 4
- Melissus Paulus = Schede Paul (1539 - 1602), паэт, гуманіст, кансерватар бібліятэкі ў Гайдэльбергу 48
- Messala Marcus Valerius Corvinus (64 - каля 9 да Н.Х.), рымскі прамоўца 39
- Minutius Jacobus - юрысконсульт, сенатар каралеўскага двара 72, 89
- Mocenicus Antonius (XVI ст.), венецыянскі патрыцый 70
- Mocenicus Lazarus (XVI ст.), венецыянскі патрыцый 6
- Moretus Joannes (1543 - 1610), фламандскі друкар (Антверпен) 81
- Morinus Joannes (XVI ст.), парызскі прапэтар 20
- Mosellanus Petrus (1493 - 1524), элініст, філолаг 64
- Muretus Marcus Antonius (1526 - 1585), літаратар, гуманіст, лацінскі паэт 6
- Naogeorgus Thomas гл. Kirchmeyer 58, 59
- Nemesianus Marcus Aurelianus (III ст. п.Н.Х.), лацінскі паэт 70
- Nemesius (каля 400 п.Н.Х.), філосаф, біскуп 65
- Nizolius Marius Brixellensis = Nizzoli (1498 - 1566), філосаф і філолаг 66

- Ocieski Jan (1501 - 1563), канцлер каронны 46
- Olelkowicz Alexander = Алелькавіч Аляксандр (? - 1454), кіеўскі князь, праўнук Гедыміна 6
- Oleśnicki Zbigniew (1389 - 1455), кардынал, біскуп кракаўскі 14
- Omphalius Jacobus (1500 - 1567), гуманіст, склаў каментарый да Цыцэрона 20
- Oporinus Joannes = Herbster (1507 - 1568), швейцарскі друкар, выдаўца, гуманіст (Базэль) 32, 38, 43, 91
- Orsopoeus Joannes Brettanus (1556 - 1596), медык і філолаг 48
- Orsini Fulvio гл. Ursinus Fulvius 7, 12
- Osterberger Jerzy (1542 - 1602), друкар, гандляр кнігамі, уладальнік паперні ў Крулеўцу 88
- Otho Henricus (? - 1559), пфальцграф 78, 95
- Pagetus Guilhelmus (кан. XV ст. - 1564), англійскі дыпламат 24
- Pannarter Joannes (XVI ст.), радца пры Папскім двары 98
- Paracelsus Theophrastus Bombastus von Hohenheim (1493 - 1541), швейцарскі лекар, прыродазнаўца, філосаф 77
- Parvus Audoënus = Petit (XVI ст.), парызскі друкар 50
- Paulus III (1466 - 1549), папа Рымскі ў 1534 - 1549 36
- Perna Petrus 5 - швейцарскі друкар, майстар шрыфтоў (Базэль)
- Petrarcha Francesco 67 (1304 - 1374), італьянскі і лацінскі паэт, гуманіст, палітык
- Petri Heinrich (1508 - 1579), базэльскі друкар 52
- Petrus Hispanus (1226 - 1277), літаратурны псеўданім папы Яна XXI3
- Philippus II (1527 - 1598), кароль Іспаніі 60
- Piotrkowczyk Andrzej (? - 1620), польскі друкар (Кракаў) 85
- Plantin Christophorus (1514 - 1589), фламандскі друкар (Антвэрпен) 65
- Plinius Cajus Cecilius Iunior (61 - 115 п.Н.Х.), прамоўца, гісторык, палітык 61
- Plinius Cajus Secundus (23 - 79 п.Н.Х.), лацінскі пісьменьнік, навуковец, натураліст 68
- Plutarchus (каля 46 - каля 127 п.Н.Х.), грэчаскі пісьменьнік, мараліст 32, 58, 59, 69
- Politianus Angelus (1454 - 1494), гуманіст, філосаф, літаратар 47
- Pomponius Laetus Julius (1425 - 1497), філолаг, гуманіст 72
- Pontanus Joannes Jovianus = Pontano Giovanni Gioviano (1426 - 1503), італьянскі гуманіст, паэт 70
- Prodromus Theodorus (1115 - 1166), візантыйскі паэт 90

- Quentell Heinrich** (? - 1503), нямецкі друкар (Кёльн) 1
- Quintilianus Marcus Fabius** (каля 35 - 95 п.Н.Х.), рымскі прамоўца 73, 83
- Ramus Petrus = La Ramée** (1515 - 1572), філосаф, матэматык, граматык, філолаг 74, 94
- Ranzovius Henricus = Rantzau Henric** (1526 - 1598), мецэнат навук 10
- Reineccius Reiner Steinhemius** (1541 - 1595), навуковец, гісторык 75, 76
- Reuchlin Joannes Phorcensis** (1455 - 1522), філолаг, элініст і гэбраіст 41
- Reusnerus Hieronimus** (1558 - ?), доктар медыцыны 77
- Richardus Anglicus** (? - 1252), фізік, алхімік 5
- Richer Jean** (XVI ст.), французскі друкар, гандляр кнігамі (Парыж) 92
- Rihelius Theodosius** (XVI ст.), французскі друкар (Страсбург) 49
- Roigny Joannes** (XVI ст.), французскі друкар (Парыж) 20
- Rokosowski Jakub** (XVI ст.), кашталян гжэмскі 45
- Rosacius Johannes Suticenus** (XVI ст.), чэшскі паэт, гуманіст 4
- Ruffus Sextus** (IV ст. п.Н.Х.), лацінскі гісторык 39
- Rulandus Martinus** (бацька) (1532 - 1602), медык 77, 78
- Rulandus Martinus** (сын) (1569 - 1611), медык 78
- Sabinus Georgius = Schüler** (1508 - 1560), паэт 37
- Sadoletus Jacobus** (1477 - 1547), кардынал, дыпламат, філосаф, лацінскі паэт 42
- Salviati Lionardo** (1540 - 1589), паэт, супернік Т. Тасса 9
- Savonarola Hieronimus de Ferraria** (1452 - 1498), італьянскі прапаведнік, рэфарматар 79
- Schleich Clemens** (XVI ст.), нямецкі друкар (Вітэнберг) 75
- Schleinitz Christophorus** (XVI ст.), патрон Рэйнэцыя ў Граўбцыгу 76
- Schoepper Jacobus** (паміж 1512-1514 - 1554), каталіцкі тэолаг і святар 80
- Schonaeus Cornelius** (каля 1530 - 1601), лацінскі паэт, драматург 81
- Schonborn Bartolomaeus** (XVI ст.), дэкан Калегіі філасофіі універсітэта Вітэнберга 82
- Schöne Antonius** (XVI ст.), нямецкі друкар (Вітэнберг) 75
- Schurerius Matthias = Schurer** (кан. XV - XVI ст.), французскі друкар, граматыст (Страсбург) 33
- Schwertelius Johannes** (XVI ст.), нямецкі друкар (Вітэнберг) 63
- Scotus Annibal Placentinus** (1549 - 1599), гуманіст, гісторык 83

- Seneca Marcus Annaeus (57 да Н.Х. - 32 п.Н.Х.), лацінскі філосаф 35, 58, 59
- Sesellius Claudius = Seissel (1450 - 1520), гісторык, архібіскуп турынскі 24
- Sidneus Philippus = Sidney Philip (1554 - 1586), дзяржаўны дзеяч, паэт, літаратар 47
- Siebeneucher Jakub (? - 1604), кракаўскі друкар 8, 44, 97
- Siebeneucher Mateusz (? - 1582), кракаўскі друкар 97
- Siennik Marcin (? - 1590), знакаміты лекар, батанік 84
- Sixtus V (1521 - 1590), папа рымскі 83
- Skarga Piotr (1536 - 1612), польскі езуіт, прапагандыст уніі 85
- Slavata Zacharias (XVI ст.), барон Маравіі 66
- Sleidan Joannes (1506 - 1566), нямецкі гісторык 24
- Smieciński Stanislaus (XVI ст.), віцэ-капітан і юрысконсульт магістрата Варшавы 25
- Soardus Lazarus (кан. XV - XVI ст.), італьянскі выдаўца (Венецыя) 79
- Sopher Gervasius (XVI ст.), гуманіст 98
- Soter Jacobus (XVI ст.), нямецкі друкар (Кёльн) 80
- Squarcialupus Marcellus = Squarcialupi Marcellus (XVI ст.), італьянскі гуманіст 66
- Squarzaſichus Hieronymus Alexandrinus = Squarciaſico Girolamo (XV - XVI ст.), каментатар Пётраркі, выдаўца лацінскіх аўтараў 67
- Steckel Wolfgang = Stöckel (? - 1539), нямецкі друкар (Лейпцыг, Дрэздэн) 3
- Stephanus Henricus = Estienne Henri (1531 - 1598), французскі друкар, выдаўца, гуманіст, філолаг 47
- Stephanus Robertus = Estienne Robert (1499 - 1559), друкар, выдаўца, гуманіст 18, 21 - 23
- Sterpinus Joannes Michael, прыродазнаўца, алхімік 5
- Stigelius Joannes (1515 - 1562), гуманіст, склаў каментарый да Вергілія 87
- Stoer Jacobus (XVI ст.), друкар 58, 59
- Strykowski Maciej (каля 1574 - пасля 1582), польскі гісторык, паэт 88
- Sturmus Joannes (1507 - 1589), гуманіст, рэктар гімназіі ў Страсбургу 16
- Suetonius Tranquillus C. (каля 70 - 160), гісторык, асабісты сакратар імператара Адрыяна 89
- Suidas (X ст. п.Н.Х.), грэчаскі граматык, лексікограф 32
- Summontius Petrus (XV? - XVI ст.), літаратар 70
- Sylvius Ambianus Franciscus (XVI ст.), перакладчык на французскую мову 20
- Szarffenberger Mikołaj (1519 - 1606), кракаўскі друкар 26-29

- Tacitus P. Cornelius (54 - 130/134), лацінскі гісторык 72, 83
- Tauladanus Robertus, алхімік 5
- Terentius Publius Afer (каля 193 - каля 159), лацінскі камедыёграф 53
- Theophilus (VI ст. п.Н.Х.), перакладчык 52
- Theophrastus (372 - каля 287 да Н.Х.), грэчаскі філосаф, батанік 6
- Tiletanus Joannes Lodoicus = Tiletain Jean-Louis (? - 1547), парызскі друкар 20, 73
- Tilmannus Godefroy (XVI ст.) перакладчык царкоўнай літаратуры, 36
- Tislinus Joannes (XVI ст.), каментатар Цыцэрона 20
- Torinus Albanus (1489 - 1550), перакладчык з грэчаскай і нямецкай на лацінскую мову 90
- Tornaesius Joannes = Tournes Jean de (XVI ст.), друкар 53
- Travesari Ambrosius (1378 або 1386 - 1439), тэолаг, элініст, перакладчык 34
- Trebellius Pollio (IV ст. п.Н.Х.), гістарыёграф 72
- Trebellius Theodosius ForojuIensis, лексікограф 91
- Tritemius Joannes (1462 - 1516), гісторык, тэолаг 13
- Tungen Conradus (XV? - XVI ст.), біскуп Вюрцбурга 36
- Uchanski Jacobus (1502 - 1581), праўнік, архібіскуп гнезненскі, прымас 97
- Ursinus Fulvius = Orsini Fulvio (1529 - 1600), антыказнаўца, філолаг 7, 12
- Vanden Rade Gille (XVI ст.), фламандскі друкар (Антверпен) 54
- Vespasianus Titus Flavius (7 - 79 п.Н.Х.), імператар Рыма 68
- Vigener de, Blaise (1523 - 1592), навуковец, антыказнаўца, філолаг 92
- Villars de, Petrus (1517 - 1592), архібіскуп Вены, пісьменнік-аскет 31
- Vincentius Petrus Vratislaviensis (1519 - 1581), прафесар у Акадэміі Вітэнберга 63
- Vincentus Bartholomaeus (XVI ст.), французскі друкар (Ліён) 12
- Vinetus Elias (1519 - 1587), навуковец, антыказнаўца, філолаг 43
- Virgilius Maro, Publius (70 - 19 да Н.Х.), лацінскі паэт 16, 74, 87, 93, 94
- Voitus Albertus Borussus (XVI ст.), прафесар паэтыкі ў Вітэнбергу 35
- Vopiscus Flavius (IV ст.), лацінскі гісторык 72
- Wechel Andreas (? - 1581), нямецкі друкар (Парыж, Франкфурт-на-Майне) 24
- Wechel Joannes (XVI ст.), нямецкі друкар (Франкфурт-на-Майне) 10

- Westhemer Barptolomaeus (XVI ст.), швейцарскі граматыст і друкар (Базэль) 11, 95
- Weyhe von, Eberhart (1553 - 1633?), юрысконсульт, прафесар Акадэміі Вітэнберга 35
- Willer Elias (XVI ст.), нямецкі друкар (Франкфурт-на-Майне) 17
- Winshemius Sebastianus Theodoricus (XVI ст.), прафесар матэматыкі Акадэміі Вітэнберга 82
- Winther Robertus (кан. XV ст. - 1554?), швейцарскі друкар (Базэль) 91
- Wolfgang Wilhelm (1578 - 1653), пфальцграф 78
- Wolfius Chunradus (XVI ст.), юрыст 96
- Wolfius Hieronymus Oetingensis (1516 - каля 1581), філолаг і перакладчык, бібліятэкар, рэктар 32
- Wuchaliusz Jan Leopolda (1547 - 1608), перакладчык 44
- Wujek Jakub z Wagrowae (1541 - 1597), польскі езуіт, пісьменнік, перакладчык Бібліі 97
- Wurstisius Christianus Basiliensis = Wursteisen Christian (1544 - 1588), гісторык, кряззнаўца, матэматык 13
- Wyssenbachius Rudolphus (XVI ст.), майстар шрыфтоў 95
- Xylonijs Hermannus (XVI ст.), абат у Вэрдэн 80
- Zaliński Bartosz (XVI ст.), стараста варшаўскі 25
- Zasański Jan (XVI ст.), чэх, мешчанін кракаўскі 45
- Zasius Johannes Ulrichus = Zase (1521 - 1570), юрысконсульт 15, 98
- Zasius Ulrichus = Zase (1461 - 1535), юрысконсульт 98, 99
- Zerotina Carol (XVI ст.), барон Маравіі 66
- Zosimus (VI ст.), грэчаскі гісторык 47
- Zuingerus Theodorus = Zwinger (1533 - 1588), медык, літаратар 6
- Zutphaniensis Henricus = Zutphen von, Henric (1488 або 1489 - 1524), рэфарматар 57
- Zygmunt II August = Жыгімонт II Аўгуст. (1520 - 1572), вялікі князь літоўскі і кароль польскі 25 - 29, 46, 50, 71
- Zygmunt III Waza = Жыгімонт III Ваза (1566 - 1637), вялікі князь літоўскі і кароль польскі 46, 71, 86

ПАКАЗАЛЬНИК ДРУКАРОЎ І ВЫДАЎЦАЎ

Antwerpen

Moretus Joannes: Officina Plantiniana 81
Plantin Christophorus 65
Vanden Rade Gille 54

Basel

Episcopius Eusebius 6, 66, 41
Froben 41
Henric-Petri Sebastianus 67, 77, 78
Isingrinus Michael 98, 99
Officina Hervagiana 66
Officina Henricpetrina 13
Oporinus Johannes (сапраўднае імя
Herbster) 32, 38, 43, 91
Perna Petrus 5
Westhemer Bartholomaeus 11
Winther Robertus 91

Frankfurt am Main

Willer Elias 17
Ficher Petrus 10
Fabricius Petrus 51
Feyerabendius Sigismundus 51
Officina Chalcographica Romani Beati 17
Wechel Andreas 24.
Heredes Andreae Wecheli:

Marne Claud de (Marninus Claudius)
et Aubry Jean (Ioannes Aubrium) 48,
74, 94
Wechel Johannes 10

Genève

Chouët Jacobus 34

Hagenau

Alantseas Lucas Viennensis 68
Anshelmus Thomas Badensis 68
Kobergius Joannes 68

Herborn

Corvinus Christophorus 96

Ingolstadt

S.n. 36

Köln

Fabricius Gualtherus 39, 89
Quentell Heinrich 1
Soter Jacobus 80
S.n. 93

Kraków

Architypografia Łazarzowa: Januszowski
Jan 71, 86
Haller Jan 3, 14
Łazarz Andrysowic 45, 84
Piotrkowczyk Andrzej 85
Siebeneycher Jakub 8, 44, 97
Siebeneycher Mateusz 97
Szarffenberger Mikolaj 26-29

Królewiec

Osterberger Jerzy 88

Lausanne

Le Preux Jean 69

Leipzig

Kacheloffen Conradus 2
Stöckel Wolfgang (Baccalarius) 3

Lich

Erbenius Nicolaus 35

Lyon

Barbierus Symphorianus 72
Faber Franciscus 7
Frellon Jean (Frellonius Joannes) 72
Tournes Jean de (Tornaesius Joannes) 53
Vincentius Bartholomaeus 12

Mülchhausen

Hantzsch Georgius 87

Nürnberg

Officina Helleriana 15

Paris

Heredes Jod. Badii Ascensii (Bade Josse)
64, 73
Colinae Simon (Colimaeus) 61
Estienne Robert (Stephanus) 18, 21-23
Richer Jean 92
Roigny Jean de 20
Petit Audoēnus (Parvus) 50
Tiletain Jean-Louis (Tiletanus Joannes
Lodoicus) 20, 73

Praha

Melantrich Ifi (Georgius) 4

Roma

Aedes Populi Romani 40
Bladus Antonius 60
Grassius Bartholomaeus 83
Mazzocchi Jacopo (Mazochius Jacobus)
42

Strassburg

Fabricius Blasius Chemnicensis 16
Knoblouck (Knoblouchius) Joannes 55
Rihelius Theodosius 49
Schurer (Schurerius) Matthias 33

Venezia

Aldo Manuzio (Aldus Manutius) 56
Asolanus Andreas (Torresano) 70
Angelieri Giorgio 9
Soardus Lazarus 79

Vilnia

Karcan Jan 19

Wittenberg

Crato Johannes (Krafft) 62, 82

Lufft Joannes 57

Schöne Antonius 75

Schleich Clemens 75

Schwertelius Johannes 63

S.n. 76

Würzburg

Aquensis Henricus 31

Zamość

Łęski Marcin (Lencius Martinus) 46

Zürich

Gesner Andreas Junior 95

Wyssenbach Rodolphus 95

S. I.

Stoer Jacobus 58, 59

Estienne Henri (Stephanus) 47

ПАКАЗАЛЬНІК УЛАДАЛЬНІКАЎ КНІГ*

- Albinus Georgius 91
Aram Johannes Samuel 69
Bogusławski Joannes 60
Bohdanowicz Mathias 58
Borak Joannes 52
Boye Joachimus 77
Burletti Fran. 9
Buzowiecki Jacobus 67
Czapowski Gabriel Joannes 58
(Czelarycki) Joannes Casimirus 53
Czygielski S. 6
Godebski Franciszek 86
(H)anczyk Gregorius 7, 47
(Konopinski) Stanislaus 80
Kraśnińska Marta гл. Pustowski Wandalin
(Lemier) Stephanus 67
Lureński Valentinus 40
Marcinkiewiczowa 8
(Miekowski) Jan Dominik 86
Mucharsky Petrus 66
Muzeum Państwowe w Grodnie 4, 6-8, 10,
11, 13, 14, 16-24, 30, 32-34, 36-42, 44-
52, 55-57, 59, 60-62, 64-70, 73, 77, 79,
83-86, 88, 89, 91-95, 97-99
- Ordo Fratrum Discalceatorum Beatae
Mariae Virginis de Monte Carmelo
Cracoviensis, Conventus sub Titulo
SS. Michaeli et Jozephi 77
Vilnensis 51
Ordo Fratrum Minorum
(Franciscanorum)
Grodnensis 60
Ordo Praedicatorum
Choroscensis 10, 33, 62
Grodnensis 6, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20,
30, 32-34, 38, 40-42, 47, 48, 56, 59, 61,
62, 66, 68, 69, 73, 83, 88, 89, 91, 93-95,
98
Jelnensis 47
Pac Nicolaus Stephanus 98
Pietrowski M. 32
Poncewicz Pawel 94
Popowski Nicolaus 80
Potoccy
Potocka Józefa Amelia z Mniszchów
9, 18, 21-23, 50
Potocki Franciszek Salezy 5, 18, 21-
23, 50, 54, 72, 81, 96
Potocki Jarosław 5, 9, 18, 21-23, 50, 54,
72, 81, 96
-
- * Прозвішча ўладальнікаў падаюцца на арыгінальнай мове надпісаў

- Potocki Stanisław Szczęśny 5, 9, 18,
21-23, 50, 54, 72, 81, 96
Potocki Więczyśław 81
Pruscynska Franciszka 69
Przyałowski Karol 62
Puśłowski Wandalin i Krasińska Marta 1,
4, 8, 26, 37, 44, 46, 51, 65, 67, 77, 79, 85,
92, 97
Raszkowski Jozephus Stanislaus 94
Rogowski Karol 74, 94
Romanski Martinus 67
Samuelski Lucas 67
Schultz C., de 69
Seue Vincentius, de 40
Siwicki Dominicus 6, 10, 11, 16, 19, 20, 30,
33, 34, 38, 40, 41, 47, 48, 55, 56, 59, 62,
66, 73, 83, 88, 89, 91, 93-95, 98
Skalsky F. 88
Societas Jesu
Grodnensis 42, 80
Jarosl. 67
Niesviensis 31
Moscovitica Missia 41
Rigensis 30, 83
Sandom. 97
Viennae 5
Vilnensis 41, 91, 73
Szumowicz Antonius Bartholomeus 85
Vaker Jo. Matthaeus (Wackher a
Wackhenfels) 7, 47
Volsius Joannes Vilhelmus 32
Wilczewski Dion. 66
Zab(on)sky Stanislaus 53
Беларускі дзяржаўны музей 31, 80
Гродненская мужская гімназія 11, 13,
16, 17, 24, 30, 33, 40-42, 47, 49, 52, 59,
61, 62, 66, 68, 69, 83, 88, 91, 93-95, 98
Комиссариат просвещения
Белорусской Республики.
Областной музей 31, 80
Мальшевич Осип 12
Минский церковный историко-
археологический комитет 31, 80

Паказальнік уладальніцкіх надпісаў

- “A. 169... 15 Maji emptus pro Missiae Moscovitica Soctis JESU a P. Geor. Pavis...” 41
- “Anno doicae incarnationis 1565. Per me Nicolaum Popowski comparati tres Tomi Schoepperi ... 40 ... Empti per Sta[nislau]m (Konopinski) Prepositum Blo” 80
- “Biblioteka Sitkowiecka” 9
- “Bibliotheca Magna Coll: Acad Viln. SJ” 73
- “Bibliothecae magnae Coll. Viln SJ” 41
- “Bibliothecae Cntus Vilnensis Carmelitan. Discalceatom.” 51
- “Bibliothecae magne” 91
- “C. De Schultz” 69
- “Coll. Sandom. Soc. JESU” 97
- “Collegii Grod. Sctis Jesu donatus ab NR d Kulegowski... Volpensi 1706” 80
- “Collegij Soc: Jesu Viennae 1659” 5
- “Conventus ... Ords Praedicatorum” 19
- “Conventus Choroscensis O.P.” 10, 33, 62
- “Conventus Crac: Carm. Discal. sub Titulo SS. Michaeli et Jozepi” 77
- “Conventus et Bibliothecae Vilnens Carmelitan. Discalceatom” 51
- “Conventus Jelnensis Or. Praed” 47
- “Dono accipi a Fre Gabriele Kondzicz... Fr. Ludovicus ...” 7
- “Ego à Patre Jo...czyk ...” 7
- “Ex Bibliotheca Convtus Vilnensis Carmelitans...” 51
- “Ex Bibliotheca Grodnen: P.P. Franciscanor.” 60
- “Ex Cathalogo Librorum F Skalsky m.p.” 88
- “Ex Lib. M. Valentini Lureński PD. et (J. ND)” 40
- “Ex Libr. Admod Rndi Dni Vincentii de Seue J.V.D. Lascen et Louicien Praepositi Archidiaconi Gnesnv.” 40
- “Ex libris Antonij Bartholomej Szumowicz Capitanei Cazimiroviensis” 85
- “Ex libris BWItt(h/l)em...” 72

- “Ex libris Fris Gregorij (H)anczyk...” 7
- “Ex libris Joannis Casimiri (Czelarycki) m.p.” 53
- “Ex libris M. Pietrowski...” 32
- “Ex libris Personalib Fris Dion: Wilczewski N CR mpp. a P. Pri Joanne Beranek 1798 Caunie” 66
- “Ex libris Petri Mucharsky Artiu Libm Mgri Phiae Doctoris 1609” 66
- “Ex Libris Stanislai Zab(on)sky donatus ab Illrmo Pre Bartholomeo Wyszomirski Canoni Vendensi” 53
- “F Skalsky m.p.” 88
- “Fran. Burletti” 9
- “Franciszek Godebski m.p.” 86
- “Fratris Caroli Przyalgowski Ordinis Praedicatorum” 62
- “Fri Dion: Wilczewski N.CR 1798. Caunen” 66
- “Frolon” 12
- “G (L/S)(a/u)melii” 32
- “Geor Alb:” 91
- “Gratia MD Vincentij Elmer Regent: Applicatur Bibliothecae Cntus ... Ors Praedicatorum Nro 12” 69
- “Gregorij (H)anczyk O.P.” 47
- “Henr. Steph. Matthaeo Vakero D.D.” 47
- “Hic Liber Meus est. Karol Rogowski.” 94
- “Hunc librum R.Pr C... donavit Pri Martino Romanski, qui obtulit et donavit Rrdo praelato Pri. Stephano (Lemieri)... Mansianiorum Ecclae Colleg Jarosl. (sda) Julij Anno 1640 ... In signum amicitia.” 67
- “Il Sig.: Fran. Burletti” 9
- “In gratiam oblatum hunc librum possideo a Rndo Patre Pingiewicz Parocho: ... ansis S Czygielski Anno Reparata salutio nra 1609” 6
- “Inscrip. Catal. libr. Collegij Rigens. Soctis Jesu” 83
- “Inscriptus Catal. libr. Domus Jarosl. Soc. Jes. ad BV ex dono RD Pauli Klimkowicz Parochi Sielicensis.” 67
- “Inscriptus Catalogo Coll: Soc: Jesu Niesviensis” 31
- “Inscriptus Catalogo libr. Col. Vilnensis” 73
- “Iste liber donatus e[st] mihi a Matertera mihi Fri Gabrieli, Joanni, Czapowski, Sacri Ordinis Praedicatoris Lilianae Eloquentiae oratori in conventu Poporcensi tunc temporis studenti Ano Dni 1731” 58
- “Iste liber dono datus est ab Illustri MD Wialbut Dapiferide Osmianensi Mihi Indigno ... Fr. Mathiae Bohdanowicz Minorit: Conventionali Ano 1725 3 Aprilis” 58

- “J. Potocka née Mniszech” 9
- “Jan Dominik (Miekowski) 1667 kupił Mca Feb: d. 17” 86
- “Jo: Matthaëus Wackher a Wackhenfels” 7
- “Joannis Boguslawski” 60
- “Joannis Borak” 52
- “Johannes Samuel Aram est uerus hujus libri possessor 1724” 69
- “Karol Rogow” 74
- “Karpowi” 94
- “Liber Collegij Societatis Jesu Rig’. anno 1589 Bibliothecae magnae.” 30
- “M. Dnus Joannes Sebastianus Kęstort Vexillifer Samogitis donat Residentio Grodnensi Societatis JESU. Anno 1649” 42
- “M. Jozephi Stanislai Raszkowski Soc. JESU” 94
- “Małyszewicz” 12
- “Matheas Casimirus... istum librum a Joanni (Miekowski) An 1668 dii 30 Augusti” 86
- “Nicolaus Stephanus Pac Palatinus Trocensis” 98
- “Nizolius a P. J. MD. Joanne Beranek... Di... Caunensis A 1798 Fri Dion Wilczew” 66
- “O Martine Popiel Docte ac Praeclare Sacerdos.
Nec Socii JESU nomen inane ferens
... puto jam gaudere DEO, spectare MARIAM
Aeterna in Caelis prosperitate frui.
Glutine Amicitiae, mihi juncte fideliter, ora
Ut Comes et Socius nunc Tuus esse queam” 97
- “Pawel Poncewicz”, “pawel p.” 94
- “Posesorka tej xiągi EMarcinkiewiczowa” 8
- “...Rdus pr. Lucas Samuelski ... ipse possesor donavit. Anno 161(5/3)
d. 20 Aprilis...” 67
- “R.P. Stephanus Miczałkowic Vice... Mansionar. Eclae Colltae Jarosl obtulit in pignus
Amoris R. Jacobo Buzowiecki ... Lubaczow 1643” 67
- “Rrds Pater Scho: Piarus Cyprianus ... mpp” 36
- “Stan. Potocki CHWK” 96
- “...SU Johanis ... in Kobielka ... Soluski ... Petrus...” 77
- “Sum Joachimi Boye A. 16...” 77
- “Sum Joannis Vilhelmi Volsij” 32
- “Ta xiązka z xiąg Wielmci Pani Franciszki Pruscynskiej” 69
- “Teophili Caroli frater moriture memento.” 97
- “Tykocinski. Anano Domini 1753” 88
- “W.Kozłowski (pplk. Syztejko)” 36

“Wienczyslas Potocki donné par W. l'Abbé Campodowicz pr récompence de la traduction de la tragedi d'... Sitkowie 1823” 81

“Z Bibl. Królikarni” 92

“Z księgozbioru Sitkowieckiego” 50, 96

“Z Mniszchow J. Potocka” 18, 21-23, 50

“Осипъ Малышевичъ. Ученик IV класса” 12

ЗМЕСТ

Уводзіны	5
Introduction	11
Выданні XV стагоддзя	17
Выданні XVI стагоддзя	24
Імяны паказальнік	205
Паказальнік друкароў і выдаўцаў	218
Паказальнік уладальнікаў кніг	221
Паказальнік уладальніцкіх надпісаў	223

Даведачнае выданне

КАТАЛОГ

выданняў XV-XVI стагоддзяў

З фондаў Гродзенскага
дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея

Аўтары-складальнікі:

Шоцік Ванда Іванаўна,
Саўчук Алесь Іванаўна,
Паўлоўская Ганна Генрыхаўна

Адказныя

за выпуск — В. І. Шоцік,
Г. Г. Паўлоўская

Кампутарная

вёрстка — Г. Г. Паўлоўская

Здадзена ў набор 14.03.2003 г. Падпісана да друку 11.06.2003 г.
Фармац 60x84^{1/16}. Папера афсетная. Гарнітура Times New Roman.
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 13,5. Ул.-выд. арк. 10,1.
Тыраж 250. Заказ 703.

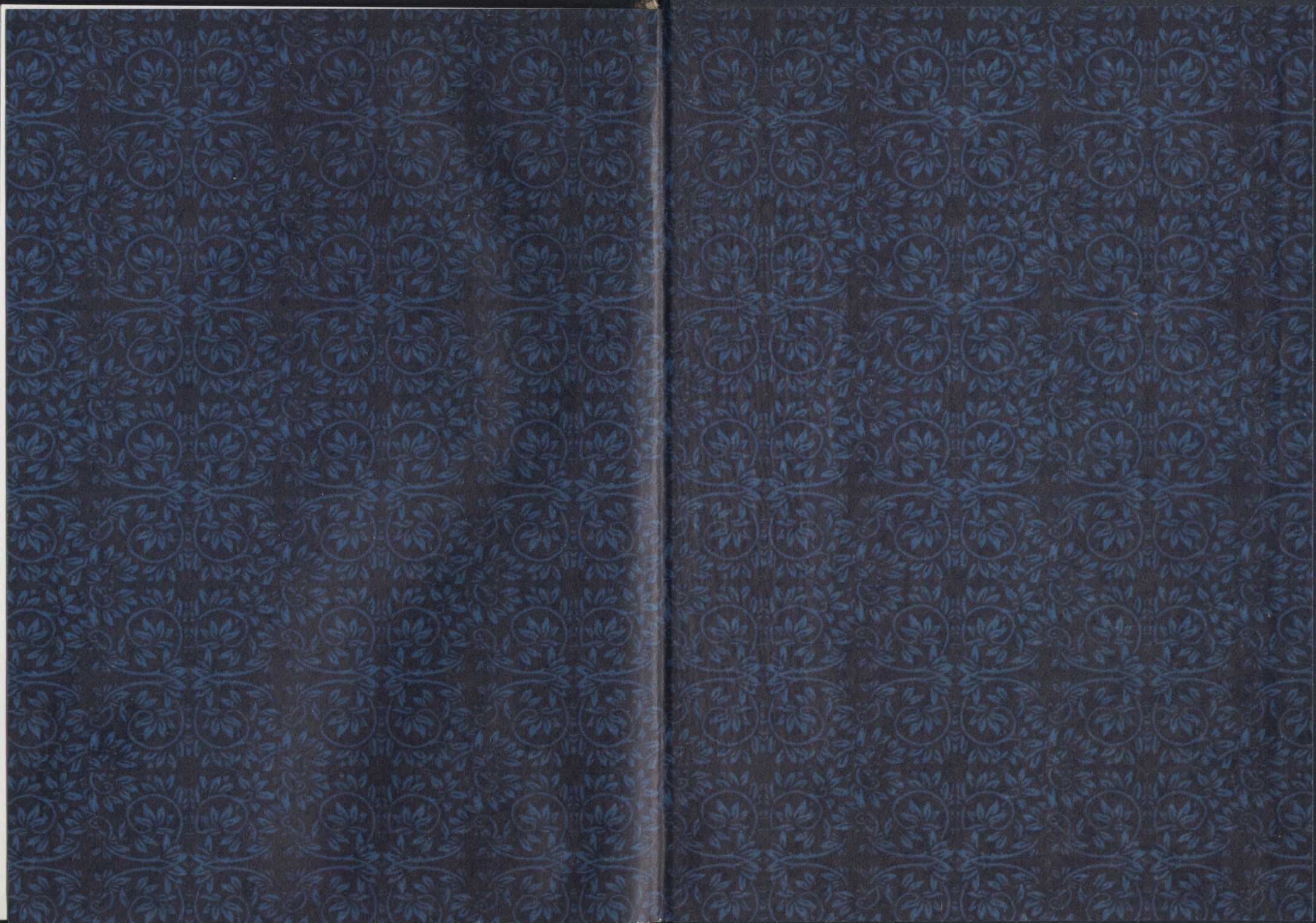
Выдавец і паліграфічнае афармленне Гродзенскага абласнога
унітарнага паліграфічнага прадпрыемства «Слоні́мская друкарня».

Ліцэнзія ЛВ № 413 ад 18 лістапада 1999 г.
231800, г. Слонім, Гродзенская вобл., вул. Хлюпіна, 16

ISBN 985-6602-36-X

9 789856 602361

КРАТКОЕ СООБЩЕНИЕ
О РЕЗУЛЬТАТАХ РАБОТЫ
НАЧАЛЬНИКА ОТДЕЛА
ПО ТЕХНИЧЕСКОМУ
ОБСЛУЖИВАНИЮ
И РЕСТАВРАЦИИ
КНИЖНОГО ФОНДА
ИЗДАТЕЛЬСТВА
И ПЕЧАТНИЧЕШКОГО
ПРОМЫШЛЕННОСТИ
СНХР